

Romenvadesko đanitIan Odesate

Romano pustikango đaj

Samano ikIo

latines

çIinti V

đi ko djes 31.12.2019

Odesate
2019

Романо пустиканго џај. Самано пустикІо латинес: чІинті V / Kerdarja Niko Rergo, Elena Semenovi. – Odesa: Роменвадеско џанитІан, 2019. – 125 p.

Романо пустіканго жај. Самано пустікІо латінес: чІинті V / Кердарја Ніко Рерго, Олена Семенові. – Одеса: Роменвадеско жанітІан, 2019. – 125 п.

- BG** | **Ромската библиография. Генерален латински указател: Буква V** / Съставители Нико Рерго, Елена Семенова. – Одеса: Институт на Ромология, 2019. – 125 с.
- CZ** | **Romská bibliografie. Generální catalog latinkou: Písmeno V** / Zpracovali Niko Rergo, Elena Semenová. – Odessa: Ústav Romologie, 2019. – 125 s.
- DE** | **Die Romani Bibliographie. Allgemeine lateinische Katalog: Buchstabe V** / Von Niko Rergo, Elena Semenova zusammengestellt. – Odessa: Institut für Romologie, 2019. – 125 s.
- EN** | **The Romano bibliography. General latin catalogue: Letter V** / Compiled by Niko Rergo, Elena Semenova. – Odessa: Institute of Romology, 2019. – 125 p.
- ES** | **La bibliografía Romani. Catálogo general latino: Letra V** / Compilado por Niko Rergo, Elena Semenova. – Odessa: Instituto de Romología, 2019. – 125 p.
- FR** | **La bibliographie des Roms. Catalogue général latin: Lettre V** / Compilé par Niko Rergo, Elena Semenova. – Odessa: Institut de Romologie, 2019. – 125 p.
- HR** | **Romska bibliografija. Opći katalog v latinice: Slovo V** / Sastavili Niko Rergo, Elena Semenova. – Odesa: Institut za Romologiju, 2019. – 125 s.
- HU** | **Romani bibliográfia. Általános latin katalógus: Betűk V** / Összeállította: Niko Rergo, Elena Szemenová. – Odessza: Romológiai intézet, 2019. – 125 old.
- IT** | **La bibliografia Romani. Catalogo generale latino: Lettera V** / Compilato da Niko Rergo, Elena Semenova. – Odessa: Istituto di Romologia, 2019. – 125 p.
- MD** | **Bibliografie Romani. Catalogul latin general: Litera V** / Compilat de Nico Rergo, Elena Semenova. – Odesa: Institutul Romologiei, 2019. – 125 p.
- RO** | **Romska bibliografia. Katalog główny w łacince: Litera V** / Opracowanie Niko Rergo, Elena Semenova. – Odessa: Instytut Romologii, 2019. – 125 s.
- SK** | **Rómská bibliografie. Generálny katalóg: Písmeno V** / Zostavovatelia Niko Rergo, Elena Semenová. – Odessa: Ústav Romologie, 2019. – 125 s.
- SR** | **Ромска библиографија. Општи латинички каталог: Слово V** / Приредили Нико Рерго, Елена Семенова. – Одеса: Институт за ромологију, 2019. – 125 с.
- RU** | **Ромская библиография. Генеральный каталог латиницей: Буква V** / Составители Нико Рерго, Елена Семенова. – Одесса: Институт ромоведения, 2019. – 125 с.
- UA** | **Ромська бібліографія. Генеральний каталог латинкою: Буква V** / Укладачі Ніко Рерго, Олена Семенова. – Одеса: Інститут ромознавства, 2019. – 125 с.

**Dankbarkeit
Remerciement**

**NAISIMOS
Acknowledgment
Ringraziamento**

**Agradecimiento
Благодарность**

We're thankful to all colleagues who somehow or other
has helped us to compile the Romany bibliography:

Viorel Achim, Tomas Acton, Bennie Åkerfeldt, Lorenzo Alunni, Katalin Asbóth, Elez Bislim, Jozefien Van Caeneghem, Gina Csanyi-Robah, Orhan Galjus, Margaret Greenfields, Ibrahim Gusani, Ian Hancock, Andrey Ivanov, Valjdo Kalinin, Tomasz Kamusella, Arben Kosturi, Jean-Pierre Liégeois, Elena Marchuk, Elena Marushiakova, Randi Myhre, Iryna Mysyk, David Nemeth, Ibraim Osmani, Trajko Petrovski, Veselin Popov, Grattan Puxon, Anna Racova, Lisa Rice, Vlad Rivlin, Judith Ruváné, Alice Sarcinelli, Hedina Sijercic, Tommaso Vitale

Saganimata

Statistiken Στατιστική Statistics Estadística Tilasto Statistique
 Stazisztika Statystyka Štatistika Статистика Istatistik

Prekaş	di ko djes	V	
		dapIe	REP
3to	31.12.2019	765	165
2to	06.12.2016	663	127
1to	23.11.2015	639	124

Alavari

Fjalor Wörterbuch Λεξικό Dictionary Diccionario Sanakirja
 Dictionnaire Szótár Vārdnīca Žodynas Dicționar Словарь Sözlük Словник

dapIe	BG отделните записи (носят знакът @), DE einzelne Einträge (sie haben das @-Symbol), EN separate records (bear the @ sign), ES entradas individuales (tienen el símbolo @), FR entrées individuelles (ils ont le symbole @), IT registrazioni separate (portano il segno @), RO intrări individuale (au simbolul @), RU отдельные записи (несут знак @), UA окремі записи (мають знак @)
Deşbers	DE Jahrzehnt (der Einbeziehung der Roma), EN Decade (of Roma inclusion), ES Década (para la inclusión Gitana), FR Décennie (d'inclusion des Roms), RU Декада (включения Ромов)
di ko djes	BG като на..., DE ab dem... , EN as of..., ES a partir del..., FR à la date de..., IT a partire dal..., RO ca de..., RU по состоянию на..., UA станом на...
gitivad	DE Musikwissenschaft, EN musicology, ES musicología, FR musicologie, RU музыкология, UA музикознавство
Kalitraşvad	DE Geschichte der nationalsozialistischen Völkermord an Roma-Nation, EN history of nazi genocide against Romany nation, ES historia del genocidio nazi contra la nación romaní, FR histoire du nazi génocide contre la nation rom, RU история нацистского геноцида против ромского народа
patrika	DE Medien, EN media, ES medios de comunicación, FR medias, RU СМИ, UA ЗМІ
patrikenvad	DE Medienwissenschaft, EN science of media, ES ciencia de los medios, FR sciences des médias, RU СМИведение, журналистика
prekaş	BG версия, DE Ausgabe, EN issue, ES edición, FR édition, IT edizione, RO versiunea, RU выпуск, UA випуск
RA	(rodimaske alava): DE Suchbegriffe, EN key words, ES palabras de búsqueda, FR mots pour recherche, RU поисковые слова UA пошукові слова
REP	DE Romano digitale (elektronische) Bibliothek, EN Romany digital library, ES biblioteca electrónica Romaní, FR bibliothèque électronique (numérique) Romaní, RU Ромская электронная библиотека, UA Ромська електронна бібліотека
skant ikIo	DE Sachkatalog, EN subject catalogue, ES catálogo sujeto, FR catalogue systématique (par sujet), RU предметный каталог
Ŗoma le avere sanak'jande	DE Roms in der schönen Literatur anderer Völker, EN Roms in belles-lettres of other peoples, ES Romaníes en literaturas de otros pueblos, RU Ромы в

литературах иных народов, **UA** Роми в літературах інших народів

**Romani çIib vi
çIibavad**

DE Romani Sprache und Linguistik, **EL** Ρομανί γλώσσα και γλωσσολογία, **EN** Romany language and linguistics, **ES** Lengua y lingüística Romaní, **RU** ромский язык и языкознание, **UA** ромська мова та мовознавство

Romani sanak'ja

DE schöne Literatur der Roma, **EN** Romany belles-lettres, **ES** literatura Romaní, **RU** ромская литература, **UA** ромська література

**Romani seleski
sanak'ja**

DE Volkstum der Roma, **EL** ρομανί λαογραφία, **EN** Romany folklore, **RU** ромский фольклор

**şarad vi
şaradenvad**

DE Religion und Religionswissenschaft, **EL** θρησκεία και θρησκευτολογία, **EN** religion and science of religions, **ES** religión y ciencia de las religiones, **FR** religion et science des religions, **RU** религия и религиоведение, **UA** релігія та релігієзнавство

tIarmenvad

DE Rechtswissenschaft, **EN** legal science, **ES** jurisprudencia, **FR** jurisprudence, **RU** правоведение, **UA** правознавство

Vaccari, Mentore; Perteghella, Andrea [Vakari, Mentore; Pertegela, Andrea]

Resource recovery from waste by Roma in the Balkans: A case study from Zavidovici (BiH). // Waste management & research: official journal of the International solid waste association. – 2016. – 34. – 9. – P. 866–874. ISSN 0734-242X. @

EN: "Roma communities represent the main involved actors in the informal activities in the Balkan regions, especially because the state does not formally recognize them as formal inhabitants. The Roma community in Zavidovici, despite being resident since the beginning of the 20th century, is still considered a marginalized and vulnerable group. They are actively involved in and dependent on the informal solid waste sector. Waste collection is a 'family business', a kind of self-employment and the main source of income for households. Informal recyclers have a central role in the solid waste management system and they recover a significant amount of materials, especially iron, copper, brass, lead and exhausted batteries. Despite the negative fluctuations of the raw material prices, because of the international economic crisis, informal recyclers remain dependent on the waste recycling sector. They are crucial actors in the value chain of recyclables: though they cannot access the final buyers of recyclables, they provide more than 50% of the market to the middle dealers in the Zenica-Doboj Canton. This research activity consists of a deep socio-economic analysis of the informal recyclers' community living in Zavidovici city. In particular, this paper describes the composition and welfare status of informal recyclers' households, the role of informal recyclers in waste collection, the geographical coverage and the related pattern of waste picking, types, volumes and price fluctuations of recyclable materials, and the middle dealers involved in the informal recycling system".

Vadász, Levente [Vódas, Lávente; Вódас, Левенте]

Cigányok között // Korunk. – Budapest, 1999. – X. évf. – 9. sz. (szept.). – Old. 67-69. @ HU_hu

EN: Among Roms. -

UA: Серед Ромів.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуγγарία, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Mađarska, Угорщина, Ungern,

Vadász, Rezső [Vódas, Réβjo; Вódас, Рэ́жjo]

Roma-kérdés és EU-tagság: a szlovák «dupla vagy semmi» // Kisebbségkutatás. – 2001. – X. évf. – 4. sz. – Old. 182-184. @ HU_hu

EN: Roms issue and EU membership: Slovak «double or nothing».

UA: Ромське питання та членство в ЄС: словацький «подвійне або нічого».

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Vajda I., Prónai Cs. Cigány/nem cigány együttélés a gömöri Balog-völgyben // Tér és terep: Tanulmányok az etnicitás és az identitás Kérdésköréből II. – Budapest, Akadémiai kiadó, 2003. – Old. 131-160; Prónai Cs., Vajda I. Cigány/nem cigány együttélés a gömöri Balog-völgyben // Lokális cigány közösségek Gömörben. Identitásváltozások marginalitásban. – Budapest: MTA ENKI, 2005. – Old. 21-45.

Vadászi, Bálint [Vódasi, Bálint; Вódасі, Бáлінт]

Cigány telepek - közegészségügyi rizikó // Phralipe. – Budapest, 1999. – 5. sz. @ HU_hu

EN: Romany settlements - risk in the sanitation.

UA: Ромські поселення - ризик для здоров'я.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуγγарία, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Mađarska, Угорщина, Ungern,

Vadovič, Ján [Vádovič, Jan]

Hygiéna v osadách. – Bratislava: Ústav zdravotnej výchovy, 1974. – 21 s. [Pomôcka prednášateľovi, zv. č. 143]. @ SK_sk

EN: Hygiene in settlements [Toolbok for lecturer].

UA: Гігієна у поселеннях Посібник для викладачів)

Skant iKIo: Zor

RA: health, Slovakia, Словакия, Словаччина,

Vágh, Mária [Vag, Mário; Bar, Mápio; 1934]

Cigány olvasók a könyvtárban // Könyvtáros. - 1978. - 10. - Old. 603-604. @ HU_hu

HU: Konferencia Békéscsabán a cigányság művelődési problémáiról

EN: Roma readers in the library. - Author Speech at conference on Roma culture on July, 30 1978.

RU: Читатели-ромы в библиотеке. - Выступление на конференции по вопросам ромской культуры 30.07.1978.

UA: Роми-читачі в бібліотеці. - Виступ конференції з питань ромської культури 30.11.1978.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуγγаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern, culture,

Magyarországi [A] cigány kutatások szakirodalm. - Budapest: Fővárosi Szabó Ervin könyvtár, 1990. - 91 old. @ HU_hu

EN: Hungarian literature on Romany studies.

RU: Венгерская литература по ромоведению.

UA: Угорська література з ромознавства.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуγγаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern, investigation,

Romológiai [A] kutatások története // Cigányok, honnét jöttek - merre tartanak? - Budapest: Kozmosz, 1983. - Old. 25-34. ISBN 9632114663. @ HU_hu

EN: History of romological studies. -

RU: История ромоведческих исследований.

UA: Історія ромознавчих досліджень.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуγγаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Nikšić B. Romi u Mađarskoj: situacija i perspektive na pragu 21. stoljeća // Migracijske i etničke teme. - 2004. - God. 20. - Br. 4. - S. 387-402.

Romológia [A] magyar nyelvű irodalmanak válogatott bibliográfiája // Cigányok, honnét jöttek - merre tartanak? - Budapest: Kozmosz, 1983. - Old. 337-379. ISBN 9632114663. @ HU_hu

EN: Selected bibliography of romological literature in Hungarian language. -

RU: Избранная библиография ромоведческой литературы на венгерском языке.

UA: Вибрана бібліографія ромознавчої літератури Угорською мовою.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуγγаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Vágh, Mária; Pozsonyi, Agnes [Vag, Mário; Pósoni, Ágnes; Bar, Mápio; Пóжоні, Áгнеш]

Cigányság [A] társadalmi helyzete: Bibliográfia. - Budapest: Fővárosi Szabó Ervin könyvtár, 1975. - 84 old. @ HU_hu

EN: Social situation of Roms: Bibliography

RU: Социальное положение Ромов: Библиография.

UA: Соціальний стан Ромів: Бібліографія.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуγγаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

dr. Vago, Raphael [Вaго, Рафаел; 1946]

Roma [The] in Central and Eastern Europe: the plight of a stateless minority // Antisemitism worldwide 2000/1. - Tel Aviv: Tel Aviv University, 2002. - P. 21-36. @ IL_en

EN: AlekIari: Israeli historian, senior lecturer and senior research fellow, Department of history, Tel-Aviv University, the Stephen Roth Institute for the study of contemporary antisemitism and racism and the Cummings Center for Russian and East European studies.

ES: Los Romaníes en Europa Central y del Este: la difícil situación de una minoría apátrida // El antisemitismo en todo el mundo 2000/1.

RU: Ромы в Центральной и Восточной Европе: бедственное положение негосударственного меньшинства // Антисемитизм во всем мире 2000/1. - АлекІарі: израильский историк, доцент и старший научный сотрудник кафедры истории, Тель-Авивский университет, Институт Стивена Рота по изучению современного антисемитизма и расизма и Центра Каммингса для российских и восточноевропейских исследований.

UA: Роми в Центральній і Східній Європі: тяжкий стан бездержавної меншини // Антисемітизм в усьому світі 2000/1. - АлекІарі: ізраїльський історик, доцент і старший науковий працівник кафедри історії, Тель-Авівський університет, Інститут Стівена Рота з вивчення сучасного антисемітизму та расизму та Центр Каммінгса російських і східноєвропейських досліджень.

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Shahar Sh. Religious minorities, vagabonds and gypsies in early modern Europe // The Roma: A minority in Europe: Historical, political and social perspectives. - Budapest: CEU Press, 2007. - P. 1-18.

Vägskalens kulturarv – kulturarv vid vägskal. Om att skapa plats för romer och resande i kulturarvet. - Stockholm: Makadam, 2014. - 262 s. ISBN 9789170611650. @ SE_se

EN:

UA:

Innehåll: Holmberg I.M. Om romers historiska platser i kulturarvet – s.7-27. Persson E. Svenska romers platser i Göteborg 1890–1960 – En pilotstudie – s.28-77; Persson M. Arkeologiska perspektiv på romers och resandes historia – s. 78-101; Persson E. Forskningsöversikt – romer och resande i historierepresentation & romers och resandes historiska platser – s.102-126; Holmberg I.M., Ulvsgärd S. Kulturarvssektorns kunskap om romers och resandes historiska platser. En översikt – s.127-180. Holmberg I.M., Jonsson K. Kulturarvsprojektet Resandekartan. Nationsgränsöverskridande platshistoria – s.181-221. Holmberg I.M., Jonsson K. Kulturarvsprojektet Rom San – År du rom? 222 Årets utställning och Årets museum 2014 – s.222-242. Appelgren S. Heritage, territory and nomadism – theoretical reflections – s. 243-256. Tack! – s. 257-261. Om författarna – s. 259. Bildlista – s.262.

REP

Vaillant, Jean Alexandre [Vaján, Ёан Алексáндр; Baján, Жан Алексáндр; 1804 – 21.03.1886]

Grammaire, dialogues et vocabulaire de la langue de Bohémiens ou Ciganes. – Paris: Maisonneuve et Cie, Libraires-éditeurs, 1868. – 162 p. @ FR_fr

EN: Grammar, dialogues and vocabulary of the language of Gypsies or Ciganes.

HU: A Bohémek vagy Ciganes nyelve nyelvtan, párbeszédek és szótár.

RU: Грамматика, диалоги и словарь языка Богемцев или Сиган.

UA: Граматика, діалоги та словник мови Богемців чи-то Сиганів.

Skant ikIo: Țomani Țİib

RU: VGBIL: ko 364 V131 n.622733

REP. RA: мовознавство, linguistics, языкознание,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Miklosich F. Die slawischen Elemente in der Mundarten der Zigeuner // Mundarten und die Wanderungen der Zigeuner Europa's I. – Wien, 1872. – S. 3-59.

Grammaire, dialogues et vocabulaire de la langue rommane des Ciganes pour faire suit a l'«Histoire vraie des vrais bohémiens». - Paris: Pilloy, 1861. @ FR_fr

EN: Grammar, dialogues and vocabulary of the Romani language making follow to the «Real history of real Bohemians».

UA: Граматика, лексика та діалоги ромської мовою знаків, продовження «Справжньої історії справжніх Богемців».

Skant ikIo: Țomani Țİib

RA: мовознавство, linguistics, языкознание,

Origines, langage et croyances des Ro-Muni, Zind-Romes et Zind-Cali // Révue de l'Orient. – 1856. - 4. - P. 127-140. @ FR_fr

EN: Origins, language and beliefs of the Ro-Muni, Zind-Romes and Zind-Cali // Review of East.

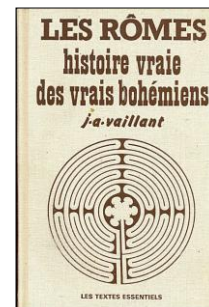
UA: Походження, мова й вірування Ро-Мунів, Зинд-Ромів і Зинд-Калі // Східний огляд.

Skant ikIo: Țomani Țİib

RA: мовознавство, linguistics, языкознание,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Miklosich F. Die slawischen Elemente in der Mundarten der Zigeuner // Mundarten und die Wanderungen der Zigeuner Europa's I. – Wien, 1872. – S. 3-59.
3. Aymes J.R. Recherches sur le monde hispanique au dix-neuvième siècle. – Lille: Université de Lille – Paris: Editions universitaires, 1973 – 276 p.
2. Olive, J.-L. Nomination et dé-nomination de l'autre: Des usages ethnonymiques à l'épistémologie discursive en milieu gitan // Esprit critique (Revue internationale de sociologie et de sciences sociales). – 2004. – Vol. 06. – Nr. 01. – P.125 -146.

Rômes [Les]. Histoire vraie de vrais Bohémiens. –

1. Paris: chez Dentu, 1857. – 488 p. @ FR_fr
2. Paris: Les Textes essentiels, 1979. @ FR_fr

EN: The Roms, the real history of the real Bohemians. – AlekIari: French and Romanian teacher, political activist, historian, linguist and translator, who was noted for his activities in Wallachia and his support for the 1848 Wallachian Revolution and for the Romany slavery abolition.

UA: Роми, справжня історія справжніх Богемців. – АлекІарі: французький і румунський учитель, політичний діяч, історик, лінгвіст і перекладач, який знаний своєю діяльністю у Валахії, підтримкою Революції 1848 р. та скасування рабства Ромів.

Chapitre I. – Les Rômes aux Indes. Chapitre II. – Les Rômes Pélasges en Moesie et en Grèce, etc. Chapitre III. – Les Rômes Pélasges, en Egypte, en Judée, en Italie. Chapitre IV. – Les Rômes Ias-vendes et Iasgans de Vitellius à Timur-Bek. Chapitre V. – Les Rômes errants en Europe de 1417 à 1500. Chapitre VI. – Les Rômes persécutés. Chapitre VII. – Ce que sont les Rômes et ce qu'on en peut faire. Chapitre VIII. – Réforme de Joseph et règlement de Caradja et de Callimachi. Chapitre IX. – Condition des Rômes en Moldo-Valaquie. Chapitre X. – Affranchissement en Valaquie et en Moldavie des Rômes de l'État et des monastères. Chapitre XI. – Les Rômes en Turquie. Chapitre XII. – Anecdotes. Chapitre XIII. – Affranchissement définitif des Rômes en Moldavie et en Valaquie.

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Miklosich F. Die slawischen Elemente in der Mundarten der Zigeuner // Mundarten und die Wanderungen der Zigeuner Europa's I. – Wien, 1872. – S. 3-59.

Vaitiekienė, E.; Vaitiekus, Severinas

[Vajtjėkjėnė, E.; Vajtjėkus, Severins; Вайтjėkjėnė, E.; Вайтjėкус, Северінас]

Čigonai Europoje: nuo visiško neigimo iki mėginimo spręsti jų problemas (istorijos bei teisės patyrimas ir pamokos) // Čigonai Lietuvoje ir Europoje. – Vilnius: Tyto Albo, 1998. – P.11-45. ISBN 9986160944. @ LT_lt

EN: Roms in Europe: from total denial to attempts to solve their problems (history and legal experience and lessons) // Roms in Lithuania and Europe.

RU: Роми в Європі: від повного заперечення до спроб вирішити їхні проблеми (історія та правовий досвід й уроки)

EE: Eesti Rahvusraamatukogu: 2-99-02765

Vajda, András [Vójdo, Ondras; 1979]

«...akkor is magyar cigány vagyok!» Kísérlet egy roma identitásért folyó harcának elemzésére //

1. Lokálisok, határok, találkozások. Tanulmányok erdélyi cigány közösségekről: Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 15. – Kolozsvár: Kriza János Néprajzi Társaság, 2007. – Old. 127-138. ISBN 9789738439320. @ RO_hu

2. Mezőség: Történelem, örökség, társadalom // Kolozsvár: Művelődés, 2010. – Old. 270-281. ISBN 978973993502. @ RO_hu

HU: AlekIari: Magyar-néprajz szakot végzett a kolozsvári BBTE Bölcsészkarán. Mesterizett ugyanott a Magyar Néprajz és Antropológia Tanszék programjában. Jelenleg a BBTE BTK Magyar néprajz és antropológia tanszéke doktori programjának hallgatója. Kutatási területei: népi írásbeliség.

EN: «...even then I'm a Hungarian Rom!» An attempt of analyzing struggle for identity of one Rom // Localities, borders, encounters. Studies of Transylvanian romany communities: Kriza János ethnographic society yearbook 15. – «The author seeks to present the fight for over a decade of an individual to attest his personal identity. The analysis follows the capturing of Béla Puczi's tragedy by the aspects of ethnical identity, by the deficiency of individual integrity and by

some products and mechanisms of narrative reproductions of the minority fate. In the background of this analysis some more or less general and concrete questions are formulated like: what are the fundamental marks of appertining to an ethnic group? Or: by what aspects can we consider a person Hungarian? And: to what extent can be a Rom a Hungarian person?»

RO: «...și așa sunt Rrom maghiar și gata!» O încercare de analizare a luptei pentru identitate în cazul unui Rrom. - «Autorul urmărește prezentarea luptei de mai bine de un deceniu a unui individ pentru justifi carea aspirațiilor identitare personale. Analiza încearcă să surprindă tragedia lui Béla Puczi prin relatarea identității etnice, prin deficiențele integrității individuale și prin câteva produse și mecanisme ale reproducției narative a destinului minoritar. Pe fundalul acestei analize se formulează câteva întrebări mai generale sau mai concrete ca de exemplu: care sunt semnele fundamentale ale apartenenței la o etnie sau la un grup? Mai apoi: după ce se poate spune despre o persoană, că este de etnie maghiară? Și: până când poate fi maghiar un rrom?»

UA: «...навіть тоді я угорський ром!» Спроба аналізу боротьби за тожсамість одного Рома.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungría, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оууһария, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Vajda, Imre; Prónai, Csaba [Vójdó, Ímre; Prónoi, Čóbo]

Cigány/nem cigány együttélés a gömöri Balog-völgyben //

1. Tér és terep: Tanulmányok az etnicitás és az identitás Kérdésköréből II. - Budapest, Akadémiai kiadó, 2003. - Old. 131-160. @ HU_hu

2. Lokális cigány közösségek Gömörben. Identitásváltozások marginalitásban. - Budapest: MTA ENKI, 2005. - Old. 21-45. @ HU_hu

EN: Roms / non-Roms coexistence in the Balog Valley in Gemer.

UA: Співіснування Ромів / не-Ромів в гемерській долині Болог.

REP

Vajda Imre; Romankovicsné Tóth, Júlia; Mexiner, Ildikó

[Vójdó, Ímre; Romankóvigne Tot, Júlio; Méksiner, Íldiko]

Zsánáv ábá te ginav: Olvasókönyv. Ábécés olvasókönyv az általános iskola I. osztálya számára. - Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993. - 150 p. ISBN 9631850226. @ HU_hu

HU: Már tudok olvasni. -

EN: I can read: Reading book. ABC textbook for students of grade I. In Lovari and Hungarian, facing pages.

UA: Я можу читати: книга для читання. Буквар для учнів 1 класу загальної школи (Ловарським діалектом та Угорською, паралельними сторінками).

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungría, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оууһария, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Vajda, Imre; Prónai, Csaba [Vójdó, Ímre; Prónoi, Čóbo]

Romanian Roma in Hungary: Beggars, merchants, workers. A case study // Roma migration. - Budapest: Hungarian Academy of Sciences, Institute of minority research, Centre for migration and refugee studies, 2002. @ HU_en

UA: Румунські роми в Угорщині: жебраки, купці, робітники. Тематичне дослідження.

RA: Magyarország, Ungaria, Hungría, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оууһария, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Vajda, Gábor [Bójdó, Гáбор]

Gypsies face a crisis of confidence // Budapest week 3. - 1993. - Nr.27, September 9-15. - P.5. @ HU_en

EN: The author contends that political responsibility is the only way of ensuring political freedom and avoiding its misuse and loss. Such an outcome occurred immediately after the constitutional reform of 1990, when the Hungarian Roma failed to aggressively pursue their new legal rights.

UA: Роми стикаються з кризою довіри.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungría, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Ουγγαρία, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Vajó, Peter [Vójo, Péter]

Szószedet: A cigány-magyar kísérleti képes szótár négy füzetéhez. - Budapest: Országos pedagógiai intézet, 1984. - 94 old. @ HU_hu

EN: A Romani-Hungarian experimental illustrated dictionary in 4 booklets. - National pedagogical institute.

UA: Ромсько-угорський експериментальний ілюстрований словник у 4 книжках. - Національний педагогічний інститут.

Skant ikIo: Țomani çİb

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungría, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Ουγγαρία, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern, linguistics,

Vakărimata: Pustik vaș i jekhto klasa / Ali Leman, Jercea Valentina, Timar Vieroslava, Sarău Gheorghe, Stănescu Camella, Zătreanu Mihaela, Constantinescu-Condrut Marioara. - București: Ed. didactică și pedagogică, 2002. - 184 p. ISBN 973302581X, 9733026158. @ RO_ro

EN: Speaking: textbook for the 1st year. - This textbook was developed in 1996 in accordance with the "Speech Program - Native Languages for National Minorities" approved by the Ministry of Education and Science of Romania in 1996. The annotation states that it was published by Bulgarian, Croatian, Polish, Russian-Lipovan, Slovak and other languages, including Romani. The authors (translators) of the Romani edition are Gheorghe Sarau, Camelia Stanescu and Mahaela Zatreanu. The "congressional graphics" ("curtiadian") was used. Romani-Romanian dictionary - p. 135-182 by Gh. Sarau.

UA: Розмова: підручник для 1-го класу. - Цей підручник розроблений у 1996 р. відповідно до «Програми мовлення - рідні мови для національних меншин», затвердженої Міністерством освіти та науки Румунії у 1996 р. В анотації повідомлено, що він надрукований Болгарською, Хорватською, Польською, Русько-липованською, Словацькою та ін. мовами, включаючи Романі. Автори (перекладачі) Ромського видання - Георгі Серау, Камелія Стенеску та Махаела Зетряну. Графіка «конгресова» (куртіадівка). Ромсько-румунський словник - стор. 135-182 уклад Г.Серау. Автори: Леман Алі, Валентина Жерця; Маріоара Константінеску-Кондрут та Верослава Тимар.

BG: Studii romani: III Gy 113

Vakeras zorales – Speaking out: Roma women's experiences in reproductive health care in Slovakia = Vakeras zorales – hovoríme nahlas: skúsenosti rómskych žien so zdravotnou starostlivosťou o reprodukčné zdravie na Slovensku. - Geneva: Center for Reproductive Rights, Poradňa pre občianske a ľudské práva, 2017. - 41 p. (en); 39 s. (sk).- @ CH_en, @ CH_sk

EN: „This report is a joint publication of the Center for Civil and Human Rights (Poradňa) and the Center for Reproductive Rights (the Center). Vanda Durbáková, attorney at Poradňa; Štefan Ivanco, program coordinator at Poradňa; and Adriana Lamačková, senior legal consultant for Europe at the Center conceptualized and drafted this report. Jessica L. Boulet, legal fellow for Europe at the Center, participated in the research and drafting of the report. Interviews were conducted by Denisa Barry, executive director at Poradňa; Agáta Duchoňová, human rights monitor at Poradňa; Vanda Durbáková at Poradňa; Stanislava Liptáková, attorney at Poradňa (at the time of the interviews); and Adriana Lamačková at the Center. Also at the Center, Leah Hoctor, regional director for Europe, reviewed drafts of the report and gave extensive input. Invaluable input and support in the drafting, finalization, and production of this report were also provided by Floriane M. Borel, legal assistant for Europe and Global Advocacy; Katherine Mayall, senior manager of the Global Legal Program; and Katrine Thomasen, senior legal adviser for Europe. Ximena Ramirez, the Center's freelance writer and editor, copyedited the English version of this report. Carveth Martin, senior creative and designer, and Katari Sporrang, graphic designer, designed the English version of this report and provided vital support in the design of the Slovak version. Melon media s.r.o. designed the Slovak version of the report and contributed to the design of the English version. At Poradňa, invaluable input and support in the finalization and production of this report were provided by Denisa Barry and Agáta Duchoňová. We also wish to thank Štefan Ivanco for capturing the photos found throughout the report except the photo on the page 24”.

Skant ikIo: Zor
REP (en, sk)

Valachová, Daniela [Váľaxova, Dániela]

Mobilné školy // Rodina a škola. – 2002. – Roč. 52. – Č. 3. – S. 5. @ SK_sk

EN: Mobile schools. –
UA: Пересувні школи. –

RA: education, освіта, образование, Slovakia,

Názory učiteľov na vzdelávanie Rómov // Technológia vzdelávania. Slovenský učiteľ. – 2001. – Roč. 9. – Č. 6. – S. 6-9. ISSN 1335-003X. @ SK_sk

EN: Teachers' opinions on Roms education. –
UA: Думки вчителів про навчання Ромів. –

RA: освіта, образование, Slovakia,

Rómska rodina a úloha sprostredkovateľa, rómskeho asistenta // Edukácia rómskych detí v európskom kontexte. – Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2002. – S. 51-53. @ SK_sk

EN: Romany family and the role of mediator, romany assistant. –

Systém vzdelávania Rómov DROMUS // Technológia vzdelávania. – 2002. – Roč. 10. – Č. 6. – S. 3-11. @ SK_sk

EN: Dromus – system of education of Roms.

RA: освіта, образование, Slovakia,

Valachová, Daniela; Kadlečíková, Zuzana; Budašová, Anna; Zelina, Miron []

Vzdelávanie Rómov a multikultúrna koexistencia. – Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2002. – 206 s. ISBN 8080681521. @ SK_sk

EN: The education of Roms and multicultural coexistence. –

BG: Studii romani: IV Gy 151

RA: освіта, образование, Slovakia,

Valachová, Daniela; Zelina, Miron []

Mikroanalýza vyučovacieho procesu // Edukácia rómskych detí v európskom kontexte. – Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2002. – S. 40-50. @ SK_sk

EN: Microanalysis of the educational process // Education of Romany children in the European context.

Metódy edukácie Rómov // Edukácia rómskych detí v európskom kontexte. – Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2002. – S. 54-68. @ SK_sk

EN: Methods of education of Roms // Education of Romany children in the European context.

Overovanie efektívnosti prípravných tried pre rómske deti: záverečná správa z výskumu. – Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2004. – 64 s. @ SK_sk

EN: Verification of effectiveness of preparatory classes for Romany children: Final report of research.

Prípravné triedy pre deti zo sociálne a výchovne málopodnetného prostredia // Edukácia rómskych detí v európskom kontexte. – Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2002. – S. 81-88. @ SK_sk

EN: Preparatory classes for children from socially and educationally uninspiring environment // Education of Romany children in the European context.

Pedagogický monitoring, meranie efektívnosti vzdelávania v nultých a prípravných ročníkoch // Edukácia rómskych detí v európskom kontexte. – Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2002. – S. 98-105. @ SK_sk

EN: Pedagogical monitoring, measuring the effectiveness of training in zero and preparatory grades // Education of Romany children in the European context.

Učíteš // Edukácia rómskych detí v európskom kontexte. – Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2002. – S. 110-112. @ SK_sk

EN: Learn // Education of Romany children in the European context.

Vzdelávanie Rómov - výsledky výskumu // Edukácia rómskych detí v európskom kontexte. - Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2002. - S. 234-237. @ SK_sk

EN: Education of Roms - research results // Education of Romany children in the European context.

Valai, Ph.; Gana, E.; Stathopoulou, Charoula; Govaris, C.

Roma students use and design maps in the kindergarten // Proceedings of the 6th National conference of EN.E.D.I.M: Mathematics with distinction and without discrimination. - Thessaloniki: ENEDIM, 2015. - P. 279-288. @ EL_en

UA: Ромські учні використовують та розробляють карти в дитячому садку.

RA: education, pre-school, Greece,

Valaštan, Bohuslav [Válašťan, Bóguslav; 09.05.1918 – 17.12.1975]

Cigánske spevy a tance. - Bratislava, 1963. - 71 s. @ SK_sk

SK: AlekIari: Po otcovi, učiteľovi a hudobnom skladateľovi Jánovi Valaštanovi-Dolinskom, získal vzťah k hudbe. Vyštudoval filozofiu, neskôr na konzervatóriu kompozíciu a dirigovanie. Bol korepetítorom opery SND, pracoval v Matici slovenskej, bol dirigentom a dramaturgom v košickom divadle a od roku 1956 prednášal na Vysokej škole múzických umení, v rokoch 1969 - 75 bol dekanom jej Hudobnej fakulty. Zbieral a upravoval ľudové piesne, ktoré vydal v niekoľkých zborníkoch. V rokoch 1959 - 71 bol zbormajstrom Speváckeho zboru bratislavských učiteľiek.

EN: Romany songs and dances. -

UA: Ромські пісні та танці. -

Skant ikIo: Gitivad

DE: Dokumentations- und Kulturzentrum Deutscher Sinti und Roma: NG 201

RA: music,

Vâlcu, Elise-Nicoleta; Bota, Florin-Anton [Výlku, Elíza-Nikoleta]

Brief considerations about the legal protection of the Roma community in the European context // AGORA International journal of juridical sciences. - Oradea, 2010. - Nr. 1. - 9 p. (no pagination). ISSN 1843-570X, e-ISSN 2067-7677. @ RO_en

UA: Короткі міркування про правовий захист ромської громади в європейському контексті.

Skant ikIo: Tiarmenvad

REP

Valdmaa, Sulev []

Roma in public education in Estonia (EUMC – Raxen 5). - Tallinn: Jaan Tõnisson Institute, 2004. - 30 p. @ EE_en

EN: AlekIari: head of the Jaan Tõnisson Institute UNESCO Chair on Civic education and multicultural studies.

UA: Роми в освітній системі в Естонії.

REP. RA: Eesti, Естонія,

Valent, Gianmaria [Valent, Danmaría] gianmaria.valent@studenti.unipd.it

Salir de los campamentos para nómadas: asentamientos autónomos de los Sinti en la municipalidad de Reggio Emilia, Italia // XIV Coloquio internacional de geocrítica "Las utopías y la construcción de la sociedad del futuro". - Barcelona, 2-7 de mayo de 2016. - Barcelona, 2016. - @ ES_es

UA: Вийти з таборів для кочовиків: автономні поселення Синтів у муніципалітеті Реджо-Емілія, Італія

REP

Valentín, Ján; Vanková, Katarína; Lehoczka, Lýdia; Rosinský, Rastislav; Samko, Emil []

Prierez socio-kultúrnymi vrstvami identity Rómov. - Nitra: FSVaZ UKF, 2006. 146 s. ISBN 8080509816. @ SK_sk

EN: Cross-section of socio-cultural identity layers of Roms.

Valentin, Ursula (= Genazino, Ursula)

Zigeuner Joschi / Bilder von Edith Schmidler. - Bayrouth: Loewes V., 1969. - 43 S. @ DE_de

Valentino, N.

Ghetti [I] per i Rom. Roma, Via Di Salone 323. Socianalisi narrativa di un campo Rom. - Cuneo: Sensibili alle Foglie, 2011. @ IT_it

EN: The ghettos for Romani peoples. Rome, 323 Di Salone Road. Socio-analytic account of a Romani camp

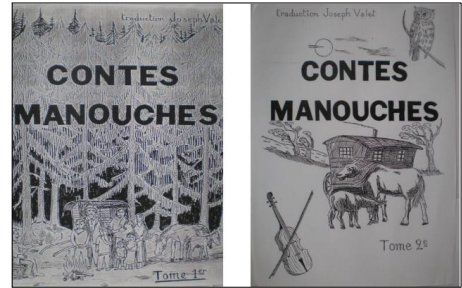
Valet, Joseph [Valé, Bozéf; Валé, Жозэф; 1927]

Contes Manouches // Etudes tsiganes. - 1988. - Nr. 4. - P. 23-25. @ FR_rm_fr

FR: AlekIari: J.Valet devint aumônier et vécut près de 50 ans au sein même d'une communauté manouche d'Auvergne. Surnommé le «rachail» (l'homme de prières), il partagea ainsi l'existence de ces familles en mangeant, travaillant, priant, veillant et dormant avec elles. C'est ainsi qu'il aura pu recueillir et traduire nombre de ces «paramises», histoires et légendes qui lui furent narrées par les conteuses et conteurs de différentes familles (Offman, Reinhardt, Gargowitch, Warner, Stimbach) lors des veillées à la chaleur du feu de bois.

EN: J.Valet became chaplain and lived almost 50 years in the very heart of a romany community of Auvergne. Nicknamed "rashai" (priest), he shared the existence of these families by eating, working, praying, watching and sleeping with them. It was thus that he was able to collect and translate many of these "paramises", stories and legends, told to him by storytellers from different families (Offman, Reinhardt, Gargowitch, Warner, Stimbach).

UA: Казки Манушів.

Skant ikIo: Țomani seleski sanak'ja

RA: folklore, France, Франция,

Contes Manouches des soeurs Warner, recueillis par l'auteur auprès de familles manouches d'Auvergne et donnés en version bilingue (manouche/français). -

1. Clermont-Ferrand: J. Valet (Pro Manuscripto), 1984. - 24 p. @ FR_rm_fr

2. Clermont-Ferrand: J. Valet (Pro Manuscripto), 1988. - 74 p. @ FR_rm_fr

FR: Textes en manouche et traduction françaises à la suite.

UA: Мануські казки сестер Варнер, зібрані автором в мануських родинях Оверні та подані у двомовному вигляді.

Skant ikIo: Țomani seleski sanak'ja

FR: Bibliothèque NF: Tolbiac-Rez-de-jardin-magasin EL 4-Y-4935 (1) [ed. du 1988]

RA: folklore, France, Франция,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Williams P. Nous, on n'en parle pas. Les vivants et les morts chez les Manouches. - Paris: Éditions de la Maison des sciences de l'Homme, 1993. - 108 p.

2. Williams P. Gypsy world: The silence of the living and the voices of the dead / Translation Catherine Tihany. - Chicago: University of Chicago press, 2003. - 196 p.

Contes Manouches: racontés par Antoinette Renard. - Clermont-Ferrand: J. Valet (Pro Manuscripto), 1985. - Tome 2. - 62 p. @ FR_rm_fr

FR: Textes en manouche et traduction françaises à la suite.

UA: Казки Манушів: оповідані Антуанетою Ренар.

Skant ikIo: Țomani seleski sanak'ja

FR: Bibliothèque NF: Tolbiac-Rez-de-jardin-magasin EL 4-Y-4935 (2)

RA: folklore, France, Франция,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Williams P. Nous, on n'en parle pas. Les vivants et les morts chez les Manouches. - Paris: Éditions de la Maison des sciences de l'Homme, 1993. - 108 p.

2. Williams P. Gypsy world: The silence of the living and the voices of the dead / Translation Catherine Tihany. – Chicago: University of Chicago press, 2003. – 196 p.

Contes Manouches III. - Clermont-Ferrand: J.Valet, 1994. – Tome 3. - 70 p. @ FR_rm_fr

FR: Textes en manouche et traduction françaises à la suite. Un exemple – le conte *O Menšo pašlo ap o drom: L'homme couché sur la route* - illustre ces collections par père Valet.

EN: Manouche and French text in following translation. One example - the tale *O Menšo pašlo ap o drom: Man lying on the road* - illustrates these collections by father Valet.

RU: Тексты на диалекте мануш с последующим французским переводом. Один пример - сказка *O Menšo pašlo po drom: Человек, лежащий на дороге* - иллюстрирует эти собрания отца Вале.

UA: Казки Манушів.

Skant iKIo: Țomani seleski sanak'ja

RA: folklore, Франция,

Dialectes [Les] du Sinto-Manouche: caractéristiques générales et différences // Tsiganes: Identité, Évolution. – Paris: Etudes tsiganes – Syros Alternatives, 1989. – P. 309-314. @ FR_rm_fr

UA: Діалект синто-манушський: загальні риси та відмінності.

Skant iKIo: Țomani çİb

RA: linguistics, France, мовознавство, Франція, языкознание, Франция,

Andotİodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Williams P. Nous, on n'en parle pas. Les vivants et les morts chez les Manouches. – Paris: Éditions de la Maison des sciences de l'Homme, 1993. – 108 p.

2. Williams P. Gypsy world: The silence of the living and the voices of the dead / Translation Catherine Tihany. – Chicago: University of Chicago press, 2003. – 196 p.

Divio [O] gadžo // Etudes tsiganes. - 1975. - Vol. 21. - Nr. 4. - P.1-3. @ FR_rm_fr

Skant iKIo: Țomani seleski sanak'ja

RA: folklore,

Andotİodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Williams P. Nous, on n'en parle pas. Les vivants et les morts chez les Manouches. – Paris: Éditions de la Maison des sciences de l'Homme, 1993. – 108 p.

2. Williams P. Gypsy world: The silence of the living and the voices of the dead / Translation Catherine Tihany. – Chicago: University of Chicago press, 2003. – 196 p.

Environnement [L'] du stationnement: la situation en Auvergne // Etudes tsiganes. - 1971. - Nr. 1. - P. 54-55. @ FR_fr

UA: Оточення поселення: стан справ в Оверні.

Andotİodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Williams P. Nous, on n'en parle pas. Les vivants et les morts chez les Manouches. – Paris: Éditions de la Maison des sciences de l'Homme, 1993. – 108 p.

2. Williams P. Gypsy world: The silence of the living and the voices of the dead / Translation Catherine Tihany. – Chicago: University of Chicago press, 2003. – 196 p.

Gitans et Voyageurs d'Auvergne durant la guerre 1939-1945 // Etudes tsiganes. - 1995. - Nr. 6. - P. 211-219. @ FR_fr

UA: Роми та кочовики Оверні під час війни 1939-1945.

Skant iKIo: Kalitraşvad

RA: résistance, guerre, war, nazi, наці, війна, спротив,

② O menšo pašlo ap o drom

7

1. His nati, me hams kants kokre, o vavar mənši farāns le glān vri.
2. Pjām mari kaffja un farām me nina apo drom. His i divjo tām.
3. Ajsām i tin šlōsa kaj vonēts kek mənšo drom. Har džijām dux, i lyta džijāsi vri. Džedar tartam: ki lyta džias ti pape an.
4. Pale dikām ap o drom i mənšo pašlo, lēšino muj katar mēnde. Džiam langs lēste dux.
5. Har vjas lo pal o vāgo, hepnās lo o vāgo an, o graj miāna ke tsandēts o vāgo.
6. Un pale, dikām les, vjas lo glān ap o lāptri. His les kek šro, i bari pānsa, i hōza žameto un lēšne henja pašōns ap i pup.
7. Vejām kote an p gāp, un ajsām o vavar mənši. I pīsla vek fun o vāgo, i žela švindlas ti fort, dikām pukek, o graj his los, i tsēts lo.
8. Džijām tele fun o vāgo, tsitšōs nox fun ko mēnšēstar. Hi čačo, mini čaj his mantsar.

L'homme couché sur la route.

1. Il faisait nuit, nous étions tout seuls, les autres voyageurs étaient partis en avant.
2. Nous avons eu notre café et nous sommes partis nous aussi sur la route. C'était une région sauvage.
3. Nous avons trouvé un petit chalet où personne n'habitait. Quand nous sommes passés une lumière s'est éteinte. Plus loin nous avons regardé attentivement: cette lumière s'est rallumée.
4. Alors nous avons vu sur la route un homme couché, sa figure tournée vers nous. Nous avons passé à côté de lui.
5. Quand il a été derrière la voiture, il a retenu la voiture, le cheval mille peines pour tirer la voiture.
6. Et alors nous l'avons vu, il est venu devant sur les bancs et nous et ses jambes couvraient son torse.
7. Nous sommes arrivés là dans le village et nous avons trouvé les autres voyageurs. Un peu à l'écart des voitures l'âme a disparu, nous ne l'avons plus vue, le cheval était libéré, il sautait.
8. Je suis descendu de la voiture, je tremblais encore à cause de cet homme. C'est vrai, ma fille était avec moi.

Grammaire du Manouche tel qu'on le parle en Auvergne. - Clermont-Ferrand: J. Valet, 1984. - 36 p. @ FR_rm_fr

UA: Граматика діалекту манушів, яким розмовляють в Оверні.

Skant ikIo: Țomani Țib

FR: Bibliothèque NF: Tolbiac-Rez-de-jardin-magasin 8-X PIECE 4532

RA: linguistics, France, языкознание, мовознавство, Франція, Франция,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Williams P. Nous, on n'en parle pas. Les vivants et les morts chez les Manouches. - Paris: Éditions de la Maison des sciences de l'Homme, 1993. - 108 p.

2. Williams P. Gypsy world: The silence of the living and the voices of the dead / Translation Catherine Tihany. - Chicago: University of Chicago press, 2003. - 196 p.

NakIavimata

EN - 1991. Grammar of «Manush» as it is spoken in the Auvergne // In the margin of Romani. Gypsy languages in contact. - 1991. - P. 106-131. [Publikaties van het Instituut voor Algemene Taalwetenschap nr. 58]. @ NL_en

«Joli garçon» [Le] et la «jolie fille» / Le gentil paysan: O sukar cavo un sukar caj / O kamlo gadjo // Etudes tsiganes. - 2006. - Nr. 26: Manouches. - P. 60-65. @ FR_rm_fr

EN: "Pritty boy" and "Pritty girl". - Two fair tales in Manush dialect.

Skant ikIo: Țomani seleski sanak'ja

RA: folklore, France,

Langue [La] des Manouches // Etudes tsiganes. - 1978. - Nr. 1. - P. 25-28. @

UA: Мова Манушів.

Skant ikIo: Țomani Țib

RA: linguistics, France,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Williams P. Nous, on n'en parle pas. Les vivants et les morts chez les Manouches. - Paris: Éditions de la Maison des sciences de l'Homme, 1993. - 108 p.

2. Williams P. Gypsy world: The silence of the living and the voices of the dead / Translation Catherine Tihany. - Chicago: University of Chicago press, 2003. - 196 p.

Me am trin nebudi. Nous sommes trois cousins // Etudes tsiganes. - 1972. - Nr. 2-3. - P.1-3. @ FR_rm_fr

EN: We are three cousins.

UA: Нас троє кузенів.

Skant ikIo: Țomani seleski sanak'ja

RA: folklore, Франція, фольклор,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Williams P. Nous, on n'en parle pas. Les vivants et les morts chez les Manouches. - Paris: Éditions de la Maison des sciences de l'Homme, 1993. - 108 p.

2. Williams P. Gypsy world: The silence of the living and the voices of the dead / Translation Catherine Tihany. - Chicago: University of Chicago press, 2003. - 196 p.

La Piessa: une grand-mère qui savait parler // Etudes tsiganes. - 2006. - Nr. 26: Manouches. - P. 90-92. @ FR_rm_fr

Racisme [Le] anti-gitan // Monde gitan. - 1972. - Nr. 23. - P.1-6. @ FR_fr

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Williams, Patrick. Nous, on n'en parle pas. Les vivants et les morts chez les Manouches. - Paris: Éditions de la Maison des sciences de l'Homme, 1993. - 108 p.

2. Williams, Patrick. Gypsy world: The silence of the living and the voices of the dead / Translation Catherine Tihany. - Chicago: University of Chicago press, 2003. - 196 p.

Tsiganes [Les] dans le massif central au début du XXème siècle // Etudes tsiganes. - 1967. - Nr. 3. - P. 25-28. @ FR_fr

EN: Roms in the central massif at the beginning of the XXth century.

UA: Роми в центральному масиві на початку XX століття.

Vocabulaire des Manouche d'Auvergne. –

1. Clermont-Ferrand: J. Valet, 1971 ?? 1974. @ FR_rm_fr

2. 2-ème éd. - Clermont-Ferrand: J. Valet, 1986. - 190 p. @ FR_rm_fr

UA: Словник мануського діалекту Оверні.

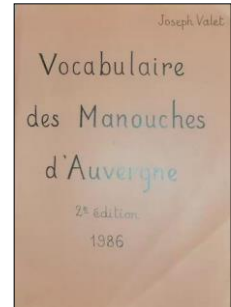
Skant iko: Țigani Țib

RA: linguistics, France, lexicology, lexicography, мовознавство, лексикологія, лексикографія,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Williams P. Nous, on n'en parle pas. Les vivants et les morts chez les Manouches. – Paris: Éditions de la Maison des sciences de l'Homme, 1993. – 108 p.

2. Williams P. Gypsy world: The silence of the living and the voices of the dead / Translation Catherine Tihany. – Chicago: University of Chicago press, 2003. – 196 p.

Välimäki, Sari

Koulutus ja kulttuuri-identiteetti // Latšo diives (romaniväestön koulutusyksikön tiedotuslehti). – 2000. – 3. – S. 2. @ FI_fi

EN: Education and cultural identity. -

UA: Освіта та культурна тожсамість. -

RA: Suomi, Finland, Фінляндія, Финляндия,

Koulutus, tie tasavertaiseen yhteiskunnalliseen asemaan - romaniprojekti Keski-Suomessa // Yhteiskunta ja osallistuminen. Nakokulmia osallistumiseen sosiaalipolitiikassa / E.Kemppainen. - Jyvasyla, 1993 [Raportteja 112]. @ FI_fi

EN: Education, a way to equal social status - Romany project in Central Finland.

UA: Освіта, шлях до рівного соціального статусу – ромський проект у центральній Фінляндії.

Romakinder // Studien zum Bildungswesen und Schulsystem in Finnland. - Flensburg, 2008 (09). – S. 273-279. @ DE_de

EN: Romany children. -

UA: Ромські діти. -

REP

Romanilapsi opinttiellä: opettajien näkemyksiä romanilastenkoulunkäynnissä ilmenevistä ongelmista ja miten niihin reagoidaan: Pro gradu-tutkielma. – Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, 2000. – 84 s. @ FI_fi

EN: Romany child I learned on the road: teachers' views on school problems arising from the Romany children and how they react to it: MA thesis. - Jyväskylä: University of Jyväskylä.

REP. RA: Suomi, Finland, Фінляндія, Финляндия,

Romaniseminaari Joensuussa // Latšo diives (romaniväestön koulutusyksikön tiedotuslehti). – 1996. – 4. – S. 11. @ FI_fi

EN: Seminar on Roms in Joensuu.

UA: Семінар про Ромів у Йоенсу.

RA: Suomi, Finland, Фінляндія, Финляндия,

Romanivanhusten elinoloista Suomessa. Romanivanhusprojektin loppuraportti. - Helsinki: Stakes, 1997. – 36 [16] s. ISBN 951330454X. @ FI_fi

EN: On the living conditions of elderly Roms in Finland: Report of Romany senior citizen project, thema 38.

UA: Про умови життя літніх Ромів у Фінляндії: доповідь про проект Ромські громадяни старшого віку, тема 38.

Romanivanhusten elinolot selvitetiin // Latšo diives (romaniväestön koulutusyksikön tiedotuslehti). – 1996. – 2. – S. 17-19. @ FI_fi

EN: Studing the living conditions of elderly Roms.

UA: Дослідження життєвих умов Ромів похилого віку.

RA: Suomi, Finland, Фінляндія, Финляндия,

Vallecillos, Lucas

Santes Maries de la Mar. El pelegrinatge més Gitano: reportage, fotos // Ara diumenge (Barcelona). – 2017, 14 mayo. – 4 p. @ ES_ca

UA: Сан-Марі де ла Мар. Місяц ромського паломництва: репортаж, фото.

Skant ikIo: Sarad vi saradenvad

REP. RA: Франція, France,

Válogatás a kortárs cigány irodalom alkotóinak írásaiból a középiskolák számára / Vál., szerk. Hegedűs Sándor, Varga Ilona. – Piliscsaba: Konsept-H kiadó, 1999. - 336 old. ISBN 9638332670. @ HU_hu

EN: A selection of literary writings by contemporary Romany authors for secondary schools. - The book includes works by: Jozhef Sepeshi (Szepesi József), Jozhef Choli Dorotsi (Choli Daróczi József) - *Elvitték a cigányokat; Csend, 1944*; Pal Ruvo Forkosh (Ruva Farkas Pál), Karoi Bari (Bari Károly), Zoltan Sarkiozy (Sárközi Zoltán), Diord Roshtash-Forkosh (Rostás-Farkas György), Jozhef Hontolon Kovach (Kovács József Hontalan), Vesho-Farkas Zoltán, M. Té. Attila, Jacob Orshosh (Orsós Jakab), Dulo Horvat (Horváth Gyula), Jozhef Loiko Lokotosh (Lojkó Lakatos József), Laiosh Rats (Rácz Lajos), Tomash Ionash (Jónás Tamás), Gezo Dombradi Horvat (Dombrádi Horváth Géza), Magda Sechi (Szécsi Magda), Dezhо Diormoti Forkosh (Gyarmati Farkas Dezső), Oscar Forkash (Farkas Oszkár), Janosh Bolazh (Balázs János), Jozhef Rogo (Rigó József), Diondi Kondakor (Kondákor Gyöngyi), Menhirt Lokotosh (Lakatos Menyhért), Dulo Bolog (Balogh Gyula), Bela Ostoikan (Osztojkán Béla), Kalman Forkosh (Farkas Kálmán), Kotolin Buroi (Burai Katalin), Gustav Nod (Nagy Gusztáv), Jozhef Holdoshi (Holdosi József), Veronico Olah (Oláh Veronika), Ernio Gontsi (Glonczi Ernő), Hildo Peline Niari (Péliné Nyári Hilda), Olodar Horvat (Horváth Aladár), Otílo Bolog (Balogh Attila), Bela Bolog (Balogh Béla), Gezo Chemer (Csemer Géza), Moniko Kolaniosh (Kalányos Mónika), Jozhef T. Lokotosh (Lakatos T. József), Tomash Peli (Péli Tamás), Onko Lokotosh (Lakatos Anka).

UA: Вибрані художні твори сучасних ромських авторів для середніх шкіл. – Представлені твори: Йозеф Сепеші, Йозеф Чолі Дороці, Пал Рува Форкаш, Карой Барі, Золтан Саркьоці, Дьордь Рошташ-Форкаш, Йожеф Гонтолон Ковач, Золтан Вешо-Форкош, Отіло М. Те, Йокоб Оршош, Дюло Горват, Йожеф Лойко Локотош, Лайшо Рац, Томаш Йонаш, Гезо Домбраді Горват, Магда Січі, Дежьо Дяроті Форкош, Оскар Форкош, Янош Болаж, Йожеф Ріго, Дьонді Кондакор, Менґірт Локотош, Дюло Болог, Бело Остойкан, Кальман Форкош, Котолін Бурої, Густав Нод, Йожеф Холдоші, Вероніко Олах, Ерньо Гьонці, Хільда Пеліне Нярі, Олодар Горват, Отіло Болог, Бело Болог, Гезо Чемер, Моніка Коланьош, Йожеф Локотош Т., Томаш Пелі, Онко Локотош.

Skant ikIo: Țomani sanak'ja

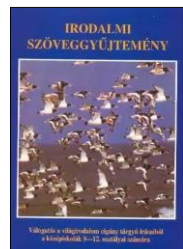
RA: literature, fiction, Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгарија, Унгарија, Венгрия, Оуґуаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Válogatás a világirodalom cigány tárgyú írásaiból a középiskolák 9-12. évfolyama számára: Irodalmi szöveggyűjtemény / Vál., szerk. Hegedűs Sándor, Varga Ilona. - Piliscsaba: Konsept-H kiadó, 1995. - 200 p. ISBN 9638332492. @ HU_hu

EN: Selection of writings of the world's fiction about Roms: for 9-12 years of secondary school: Anthology.

UA: Вибрані твори світової літератури про Ромів: для 9-12 класів середньої школи: Антологія.

Tartalom: 1. **Az út, az út pora:** Ion Budai-Deleanu: Cigányiász, avagy a cigányok táborozása (részletek); Popovity Milorad Sapcsanin: Cigánydal; Alekszandr Puskin: Cigányok; Charles Baudelaire: Vándorcigányok; Makszim Gorkij: Makar Csudra (részlet); David Herbert Lawrence: A szűz és a cigány (részletek); Pierre-Jean Béranger: Cigányok; Dimitrie Anghel: Cigányok; Pencso P. Szlavejkov: Nomádok; Virginia Woolf: Orlandó (részletek); Georg Trakl: Cigányok; Alexandru Macedonski: A cigányok rondója; Radovan Pavlovski: Cigányok; Miha Dragomir: A cigány költő; Karel Hynek Mácha: Nagyidai nóta; John Masefield: Csavargó; Julian Tuwim: A cigány biblia. 2. **Cigánysors:** Vasile Voiculescu: A cigányok királya (részletek); Jovan Zmaj Jovanovic: Akkor értem – Cigány ballada; Philippa Carr: A cigány és a lány (részletek); Miguel de Cervantes: A cigánylány (részlet); Jurij Nagibin: Cigánysors (részletek); Gregor Samarow: A cigány (részletek); Federico Garcia Lorca: Antonito el Cambario elfogatása a sevillai úton; Federico Garcia Lorca: A spanyol csendőrök románca; Ivan Franko: Cigányok (részlet); Thomas Hardy: A weydoni asszonyvásár (részlet); Cezar Bolliac: Cigánylány és bojárány; Cezar Bolliac: Az eladott cigány; Vasile Alecsandri: A cigányok fölszabadításakor; Tudor Arghezi: Cigányok; Jevgeny Szidor: A cigánykeresztmama; Günter Bruno Fuchs: A cigány könyörög lováért;

Derek Mahon: Cigányok; Guillaume Apollinaire: A cigánylány; **3. Kartácsnyomok:** Miksa Pelegrinovic: A cigányasszony; Edith Södergran: Cigányasszony; Manuel Puig: Rúzsos kis ajkak (részlet); Marija Kabaljuk: A cigányjavasasszonytól; Pedro Antonio de Alarcón: A végzetes jóslat (részlet); Makszim Gorkij: Goltvai vásár (részlet); Gabriel Garcia Márquez: Száz év magány (részlet); Toivo Pekkanen: A cigány kovács; Tudor Arghezi: A köszörű; Bogumil Hrabal: Túlságosan zajos magány (részlet); Julius Balco: A hattyúnyakú hegedű (részlet); **4. Szerелем erejével:** Victor Hugo: A párizsi Notre-Dame (részlet); Jakov Polonszkij: Cigánylány dala; Prosper Mérimée: Carmen (részlet); **5. Örök ritmus áradatában:** Alekszandr Puskin: Cigányok; Alexandr Puskin: Cigánydal; Miguel de Cervantes: A cigánylány (részlet); Marina Cvetajeva: Cigánylakodalom; Alexandru Macedonski: A cigánylány; Federico Garcia Lorca: A cigány apáca; Szergej Jeszenyin: Mint a cigányhegedű; Nicolaus Lenau: Miska a Tiszánál; Nicolaus Lenau: Parasztok a Tisza partján; Nicolaus Lenau: Toborzás; Victor Hugo: A párizsi Notre-Dame (részlet); Nicolaus Lenau: A három cigány; Robert Goftin: Hírfej a csárdásról.

Skant ikIo: Țomani sanak'ja

RA: literature, fiction, Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оууҕариа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Válogatás magyar szerzők cigány tárgyú írásaiból: Középiskolák I-IV. osztályai számára / Vál., szerk. Hegedys Sándor, Varga Ilona. - Piliscsaba: KONCEPT Kiadó, 1994. - 223 old. ISBN 9638332107. @ HU_hu

EN: A selection of Hungarian authors' writings on romany subjects: for the I-IV. years of secondary school.

RU: Избранные произведения венгерских авторов на ромскую тему: Для I-IV классов средней школы.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оууҕариа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Valorando la memoria: visión crítica de una historia personal con los Gitanos. Teresa San Román. - Barcelona: Asociación de Enseñantes con Gitanos, 2010. - 116 p. ISBN 9788461460274. @ ES_es

ES: Este libro se editó para las 30as Jornadas de Enseñantes con Gitanos y relata la sesión dedicada a Teresa San Román el domingo cinco de septiembre de dos mil diez en Barcelona. Textos: Teresa San Román, Jesús Salinas Catalá, Elisa Soler, Aurelio Díaz Fernández, María Valdés Gázquez, Aurora González Echevarría, Manuela Cantón Delgado, María Amaya Santiago, Trinidad Muñoz Vacas, Raimundo Moreno, Carmen Garriga Boadella, Carmen Méndez Lypez, Natalia Gómez Fidalgo.

REP. RA: España, personalities, Spain, Испания, Іспанія,

Valtonen, Pertti

Finnish Gypsy texts: edited, translated and annotated, with the help of M. Valtonen, by B. Gilliat-Smith // Journal of Gypsy lore society. - 1967. - Vol. XLVI. - Nr. 3-4. - P. 82-97. @ UK_en

UA: Фінські ромські тексти.

Skant ikIo: Țomani çib

RA: linguistics, Suomi, Finland, Фінляндія, Финляндия,

Finnish Romani research // Journal of Gypsy lore society. - 1969. - Vol. 48. - Nr. 3-4. - P. 124-127. @ UK_en

UA: Ромські дослідження у Фінляндії.

Skant ikIo: Țomani çib

RA: linguistics, Suomi, Finland, Фінляндія, Финляндия, мовознавство, языкознание,

Indoarjalaisen perusaineksen säilyminen Suomen mustalaisten kielessä: Tohtorinväitöskirja. - Helsinki: Helsingin yliopisto, 268 l. @ FI_fi

EN: Preservation of Indo-aryan elements in the language of Finnish Roms: PhD thesis, University of Helsinki. - The thesis was not finished, the manuscript is kept at the Institute for Asian and African studies.

UA: Збереження індоарійських елементів в мові фінських Ромів: докторська дисертація, Гельсінкський університет. - Дисертація не була закінчена, рукопис зберігається в Інституті азійських та африканських досліджень.

Skant ikIo: Țomani çİib

RA: linguistics, Suomi, Finland, Фінляндія, Финляндия, мовознавство, языкознание,

Indoarjalaiset sanat Suomen mustalaisten kielessä: Pro gradu-tutkielma. - Helsinki: Helsingin yliopisto, 1964. - 122 l. @ FI_fi

EN: Indo-Aryan words in the language of Finnish Gypsies: MA thesis. - University of Helsinki.

UA: Індоарійські слова в мові фінських Ромів: Магістерська робота, Гельсінський університет.

Skant ikIo: Țomani çİib

RA: linguistics, Suomi, Finland, Фінляндія, Финляндия, мовознавство, языкознание,

Lingua [La] zingara // Lacio drom. - 1970. - Nr. 4-5. @ IT_it

UA: Ромська мова.

Skant ikIo: Țomani çİib

RA: linguistics, Suomi, Finland, Фінляндія, Финляндия, мовознавство, языкознание,

Sanskriittiako, vaiko vain sekakieli? // Kotitiellä. - 1966. - 2. - S. 44-7. @ FI_fi

EN: Sanskrit, or a mixed language?

UA: Санскрит або змішана мова? -

Skant ikIo: Țomani çİib

RA: linguistics, Suomi, Finland, Фінляндія, Финляндия, мовознавство, языкознание,

Suomen mustalaishkielen etymologinen sanakirja. - Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura, 1972. - 138 s. - Bibliogr. 10-12. [Tietolipas, 69]. @ FI_fi

EN: Etymological dictionary of the Finnish Romani.

UA: Етимологічний словник Ромської мови Фінляндії.

HU: HU: Országos Széchényi Könyvtár: OB 46.618

RU: Библи. иностр. лит.: 2002120 n.1585514

TUAR: VB73/19

TP-SvTP: KB 65473

Skant ikIo: Țomani çİib

RA: linguistics, Finland, лексикологія, лексикографія, Финляндия, лингвистика, лексикология, лексикография, lexicology, lexicography, етимологія, etymology, Suomi, Фінляндія, мовознавство, языкознание,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Wexler, Paul. 1997. The case for the relexification hypothesis in Romani // Relexification in creole and non-creole languages. With special attention to Haitian creole, Modern Hebrew, Romani, and Rumanian. - Wiesbaden: Harrasowitz, 1997. - P. 100-161.

Suomen mustalaishkielen kehitys eri aikoina tehtyjen muistiinpanojen valossa: Licensiaatintutkimus. - Helsinki: Helsingin yliopisto, 1968. - 273 l. @ FI_fi

EN: Development of Finnish Romani within the light of notes from different periods: Ph. Lic. thesis at the Department of Asian and African languages, University of Helsinki.

Suomen mustalaisten kieli // Romano boodos. - 1977. - Nr. 9-10. - S. 5. @ FI_fi

EN: Language of the Finnish Roms.

UA: Мова фінських Ромів.

Skant ikIo: Țomani çİib

RA: linguistics, Finland, Финляндия, лингвистика,

Trends and special traits in Finnish Romani // Studia orientalia. - Helsinki: University of Helsinki, 1977. - Vol. 47. - P. 281-286. ISSN 0039-3282. @ FI_en

UA: Тенденції та особливості у фінській романі

Skant ikIo: Țomani çİib

REP. RA: linguistics, Finland, Финляндия, лингвистика,

Trends in Finnish Romani // Romani sociolinguistics / Ed. Ian Hancock. - The Hague: Mouton, 1979. - P. 121- 125. [International Journal of the sociology of language Series, 19]. @ NL_en

UA: Тенденції у фінській романі

Skant ikIo: Țomani ċİb

RA: linguistics, France, lexicology, lexicography,

Andotİodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Wexler P. 1997. The case for the relexification hypothesis in Romani // Relexification in creole and non-creole languages. With special attention to Haitian creole, Modern Hebrew, Romani, and Rumanian. – Wiesbaden: Harrasowitz, 1997. – P. 100-161.

2. Honório do Couto H. Anticrioulo: manifestação lingüística de resistência cultural. – Brasília: Thesaurus Editora, 2002. – 136 p.

3. Winsa B. Language planning in Sweden // Language planning and policy in Europe. – Clevedon et al., 2005. – Vol. 1. Hungary, Finland and Sweden. – P. 233-330.

Nakİavimata so o Pertti kerdja len : Translations by him :

Markusesko evankeliumos Kaalengo tšİbbaha riitiba // Käännös Pertti Valtonen. – Helsinki: Kristillisen kirjallisuuden seura, 1970. – [2] 63 s. @ FI_fi

EN: Gospel by Marc in the Finnish Romani.

UA: Євангелія від Марка мовою фінських ромів.

Skant ikIo: Şarad vi şaradenvad

RA: Біблія, релігія, церква, віра, религия, церковь, вера, Библия, Bible, religion, church, faith, iglesia,

Vallmitĵana, Ĵuli [Valmiĵána, Búli; 1873-05.01.1937]

A l'ombra de Montjuic: drama en tres actos. –

1. Barcelona: Salvador Bonavia, 1918. – 62 p. @ ES_ca

2. Barcelona: La Escena Catalana, 1922. – 20 p. [Serie La Escena Catalana, 119]. @ ES_ca

3. Barcelona: Salvador Bonavia, 1923. – 63 p. @ ES_ca

CA: Argenter de professió per tradició familiar, la seva vocació inicial fou la pintura. Estudià a l'Escola de Belles Arts de Barcelona i es relacionà amb els pintors de la «colla del safrà». Al començament del segle XX abandonà la pintura, però fins el 1906 no es decidí a escriure. Durant aquest temps es dedicà a freqüentar el món marginal i de baixos fons dels gitanos barcelonins.

EN: Alekİari: Catalan goldsmith, writer and playwright.

UA: У тіні Мончґіку: драма у 3-х діях. Алекİарі: каталонський ювелір-златар та письменник.

Skant ikIo: Țoma le avere sanak'jande – ES (Catalunya)

RA: literature, fiction, theater, Spain, Catalonia, Каталонія,

Buli Valmiĵana maşkir Țomende

Barander [EI] (L'alcalde): Comèdia en tres actes. – Barcelona: La escena catalana, 1923. – @ ES_ca

EN: City mayor: comedy in 3 acts.
UA: Міський голова: комедія у 3-х діях.

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande – ES (Catalunya)
 RA: literature, fiction, theater, література, Іспанія, Каталонія,

Casament [El] d'en Terregada: sainet

1. : representat per primera vegada en la nit del 23 d'octubre de 1913. - Barcelona: Llibreria Espanyola, [1913?]. - 64 p. @ ES_ca

2. // Teatre modernista / a cura de Xavier Fàbregas. - Barcelona : Ediciones 62, 1982. - [Les Millors obres de la literatura catalana, 77]. @ ES_ca

3. / Adaptació d'Albert Mestres. - Barcelona: Edicions de 1984, 2009. - 102 p. Bibliogr. 101-102. [Serie Teatre, 3]. ISBN 9788492440337. @ ES_ca

ES: El autor retrata una boda de Romaníes catalanes.

EN: Wedding at Terregad: saynete. - The author showed the wedding of the Catalan Roms.

UA: Весілля у Террегаді: сайнет. - Автор показав весілля каталанських Ромів.

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande – ES (Catalunya)
 RA: literature, fiction, theater, Іспанія, література, Каталонія,

De la raça que es perd: Narrativa.

1. - Barcelona: Antoni López, 1917. - 184 p. @ ES_ca

2. / Edició d'Enric Casasses. Pròleg de Julià Guillamon. - Barcelona: Edicions de 1984, 2005. - 167 p. [Serie Temps maleïts, 23]. ISBN 8496061493. @ ES_ca

CA: «De la raça que es perd» és el conjunt de relats amb què J.Vallmitjana va retratar la vida dels gitanos catalans, en uns moments, i d'aquí el títol del llibre i l'argument d'alguns dels contes, en què moltes d'aquestes famílies començaven a perdre els seus costums ancestrals, entrant en contacte amb noves formes de vida i sedentaritzant-se. Molts dels gitanos de «La raça que es perd», però, encara són nòmades, viuen de fer cistells o esquilar cavalls i gossos - els homes -, i de dir la bonaventura pels mercats - les dones. Vallmitjana ens presenta un grup humà tremendament supersticiós, amb unes lleis pròpies i un amor irrenunciable a la llibertat.

EN: "Of the lost race" is the set of stories by which J. Vallmitjana portrayed the life of Catalan Roms, in a few moments, and hence the title of the book and the argument of some of the tales, in which many of these families began to lose their ancestral customs, coming in contact with new ways of life and settling down. Many of Roms in the Of the lost race, however, are still nomads, men living on baskets or shearing horses and dogs and women - on fortune telling in the markets. Vallmitjana presents a tremendously superstitious human group, with its own laws and an inalienable love for freedom.

UA: "Із згубленої раси" - це збірка історій, з допомогою яких Дж. Валмітджана зобразив життя каталонських ромів, звідки й назва книги та аргументація деяких оповідань, в яких багато з цих сімей почали втрачати свої предковічні звичаї, контактуючи з новими способами життя та оселяючися на землі. Однак, багато хто з ромів, які втратили расу, все ще є кочовиками, чоловіки - живуть робленням кошиків чи стрижуть коней та собак, а жінки - ворожать на ринках. Валмітджана представляє надзвичайно забобонну людську групу, зі своїми законами та невід'ємною любов'ю до свободи.

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande – ES (Catalunya)
 RA: literature, fiction, theater, Іспанія, література, Каталонія,

En Tarregada: monòlech. - Barcelona: Bartomeu Baxarias, 1912. - 28 p. @ ES_ca

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande – ES (Catalunya)
 RA: literature, fiction, theater, Іспанія, література, Каталонія,

Entre gitanos: escenes còmiques. - Barcelona: Salvador Bonavía, 1911. - 15 p. @ ES_ca

EN: Among Roms: comic scenes.

UA: Серед ромів: комічні сценки.

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande – ES (Catalunya)
 RA: literature, fiction, theater, Іспанія, література, Каталонія,

Gitana [La] verge: quadre de costums gitanes

1. Barcelona: A. Artís, 2012. - 59 p. @ ES_ca

2. // Literatura catalana. Teatre: La Gitana (2012). En Tarregada (2012). Tassarba: Barcelona: Antoni López, 1916. 60 p. [+ 28 p., 40 p.]. @ ES_ca

3. // Teatre de gitanos i de baixos fons: Els Jambus; Els Zin-calós; La gitana verge; El casament d'en Tarregada / A cura de Francesc Castells i Joan Castells.

- Barcelona: Ediciones 62, 1976. – 128 p. [Antologia catalana, 85]. ISBN 8429712259. @ ES_ca
EN: The Gypsy Virgin: picture of gypsy customs
UA: Незаймана Циганка: картина циганських звичаїв

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande – ES (Catalunya)
 REP (1912). RA: literature, fiction, theater, Іспанія, література, Каталонія,

- Gitanos: manuscripto inédito de 1928. – Barcelona: Biblioteca de l'Institut del Teatre.
UA: Роми: невиданий рукопис 1928 року.

Jambus [Els]: diàleg. –

1. Barcelona: L'Avenç, 1910. – 38 p. @ ES_ca
2. Barcelona: Bartomeu Baxarías, 1912. – 21 p. @ ES_ca
EN: The Jambus: dialog.
UA: Джамбус: діалог.

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande – ES (Catalunya)
 REP (1912). RA: literature, fiction, theater, Іспанія, література, Каталонія,

Mala [La] vida: drama en tres actes. –

1. Barcelona: [Editorial Catalana], [1918]. – 19 p. @ ES_ca
2. 2ª ed. – Barcelona: Salvador Bonavia, 1918. – 19 p. [Serie La Escena Catalana, 7]. @ ES_ca
ES: Este drama de ambiente romaní fue estrenado en el Teatre Còmic de Barcelona el 15 de marzo de 1918
EN: The bad life: drama in three acts.
UA: Погане життя: драма в трьох діях.

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande – ES (Catalunya)
 RA: literature, fiction, theater, Іспанія, література, Каталонія,

Rují: cuadro de costums gitanes (Rosa). –

1. Barcelona: [Antoni López], 1917. – 62 p. @ ES_ca
3. Barcelona : Llibrería Espanyola, 1917. – 62 p. @ ES_ca
ES: Este cuadro con un acto único y dieciocho escenas es nueva versión de «La gitana verge» de 1912.
EN: This picture with unique act and eighteen scenes is a new version of "La gitana verge" from 1912.
UA: Ця картина в 1-ій дії та вісімнадцятьма сценами є новою версією «La gitana verge» 1912 року.

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande – ES (Catalunya)
 RA: literature, fiction, theater, Іспанія, література, Каталонія,

Sota Montjuïc: Novel·la.

1. [V(allmitjana) Colominas, Juli] Barcelona: L'Avenç, 1908. – 276 p. @ ES_ca
2. Barcelona: Antoni López, [192-?]. – 238 p. @ ES_ca
2. // Sota Montjuïc. Criminalitat típica local / A cura d'Elisabet Velázquez. Estudi introductor de Francesc Foguet i Albert Mestres. – [Tarragona]: Arola, 2004. – 213 p. [Biblioteca catalana, 17]. @ ES_ca
EN: Los últimos capítulos de la novela se adentran en el peculiar mundo de los Romaníes catalanes.

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande – ES (Catalunya)
 RA: literature, fiction, Іспанія, література, Каталонія,

Tassarba: drama líric en un acte / Amb música del mestre Enric Morera. – Barcelona: Antoni López, 1916. – 39 p. @ ES_ca

ES: Este drama lírico en un acto con música de Enric Morera narra la historia de amor de la gitana Tassarba y el malhechor Gerinel, protegido inicialmente por la madre de la protagonista. La obra parece un antecedente del teatro de Federico García Lorca. Esta obra consiguió un gran éxito y lo animó a continuar en la producción de nuevos dramas centrados en gitanos. Fue estrenado el 18 de gener de 1916, al Gran Teatre del Liceu.
 Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande – ES (Catalunya)
 RA: literature, fiction, theater, Іспанія, література, Каталонія,

Teatre / A cura de Francesc Foguet i Albert Mestres. – Barcelona: Edicions de 1984, 2006. – Vol. 1. – 572 p., vol. 2. – 584 p. [Serie Temps maleïts, 25-26]. @ ES_ca

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande – ES (Catalunya)
 RA: literature, fiction, theater, Іспанія, література, Каталонія,

Teatre de gitanos i de baixos fons: Els Jambus; Els Zin-calós; La gitana verge; El casament d'en Tarregada / A cura de i pròleg Francesc Castells i Joan Castells. – Barcelona: Ediciones 62, 1976. – 128 p. [Antologia catalana, 85]. ISBN 8429712259. @ ES_ca

EN: Gypsy and low strata theater: The Jambus; The Zin-calos; The virgin gypsy; Tarregada's wedding.

UA: Театр Ромів і нижчих верств: Джамбус; Цин-кало; Незаймана циганка; Весілля у Таррегаді

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande – ES (Catalunya)
 RA: literature, fiction, theater, Іспанія, література, Каталонія,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Payrató Gimenez, Lluís. Pragmàtica, discurs i llengua oral: Introducció a l'anàlisi funcional de textos. – 2a ed. – Barcelona: Editorail UOC, 2010. – 296 p. (1a ed. – 2003).

Zin-calós [Els] (Els gitanos) //

1. Barcelona: Llibreria «L'Avenç», 1911. – 62 p. 1.030 exempl. @ ES_ca

2. Barcelona: A. Artís, 2012. – Segona ed. – 70 p. @ ES_ca

3. // Teatre de gitanos i de baixos fons: Els Jambus; Els Zin-calós; La gitana verge; El casament d'en Tarregada / A cura de Francesc Castells i Joan Castells. – Barcelona: Ediciones 62, 1976. – 128 p. [Antologia catalana, 85]. ISBN 8429712259. @ ES_ca

ES: La pieza fue estrenada el 16 de enero de 1911 en el Teatro Principal de Barcelona donde J.Vallmitjana consiguió el éxito más importante como dramaturgo.

EN: The play was released on January 16, 1911 at the Teatro Principal in Barcelona where J.Vallmitjana achieved the most important success as a playwright.

UA: Цин-калос (Роми). – П'єса.

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande – ES (Catalunya)
 RA: literature, fiction, theater, Іспанія, література, Каталонія,

Vaş leste vi leskire butja : About him and his work :

1. Guillamón, Julià. Juli Vallmitjana i les gitanos // Juli Vallmitjana. De la raça que es perd. Barcelona: Edicions de 1984, 2005. – P. 7-44.

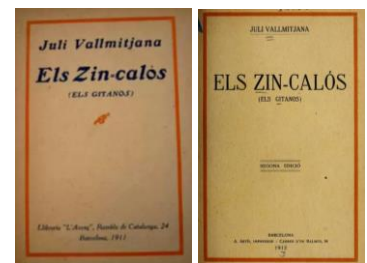
2. Guillamón, Julià. El poeta agitanado // La Vanguardia (Barcelona). – 2005, 24 d'agost.

3. Piñol, Rosa Maria. Reeditados los relatos de Vallmitjana sobre los gitanos // La Vanguardia (Barcelona). – 2005, 07 de juny.

4. Serés, Francesc. Aixís ho conten els vells gitanos // El País. Quadern (Barcelona). – 2005, 21 de julio.

5. Sunyer, Magí. L'altra ciutat: gitanos i baixos fons (sobre l'obra teatral de Juli Vallmitjana) // Caràcters (és una revista de llibres). – València: Universitat de València. – 2006. – Nr 36. – P. 45.

6. Adiego, Ignasi-Xavier. Catalan Romani (caló català) in the work of Juli Vallmitjana: an initial appraisal // Zeitschrift für Katalanistik. – Freiburg: Albert-Ludwigs-Universität, 2012. – Bd. 25. – P. 305-320.

Valůšek, David [Válušek, David]

Likvidace cikánského tabora v Luhačovicích // Fenomén holocaust = The holocaust phenomenon: Sborník mezinárodní vědecké konference «Genocida Romů v Protektoratu Čechy a Morava a v dalších evropských zemích», Praha-Terezín 6.-8. října 1999.- Praha: b.n. [Kancelář prezidenta republiky, Památník Terezín], b. r. [2000]. – S. 168-172. @ CZ_cz

EN: Liquidation of the gypsy camp in Luhačovice. AlekIari: Okresni archiv Zlin.

UA: Ліквідація циганського табору в Лугацовичах. -

Skant ikIo: Kalitraşvad

RA: war, genocide, nazi, Czech, война, Чехия, наци, геноцид,

Vamanu, Alina []

Roma rights and the production of scandalous ethnicity. The case of the Romanian written media // Paper presented at the annual meeting of the Southern political science association. – New Orleans

(LA, USA) January 07, 2009 @ US_en

EN: This paper analyzes the discourses around ethnicity, nationalism, and Roms rights that circulated in the Romanian media after the 1989 collapse of authoritarianism. It illuminates an interesting dynamic played out at the intra-national and inter-national levels, in a case where the notion of minority rights has been at least partly unsuccessful in contributing to a decrease in the amount of Roma-oriented media hostility. It contends that one cannot grasp the reasons for the partial failure of minority rights debates to transform oppressive majoritarian discourses and make room for appropriate ethnic representations unless one looks beyond the nation state to the global network of power relations within which countries are embedded. Specifically, minority rights are rendered partly inefficient in a state whose majority population is constructed in pejorative terms and often conflated with the Roma, an already stigmatized ethnic minority, by narratives produced within EU sites of power. Much of the Romanian media responds by constructing a clear-cut boundary between the Roma and the ethnic Romanians: it seeks to reveal what the Roma are really like, by describing them in disparaging, scandalous ways (the suggestion being that ethnic Romanians are everything that the Roma are not: honest, peaceful, hard-working citizens). The power relations between the two ethnic groups are thus being inverted: the Roma have always been disadvantaged by the Romanian majority; however, Romanian newspapers suggest that it is they (the Roms) who are aggressing us, the respectable Romanian folk. This (heavily gendered) reversal undermines the notion of minority rights.

Skant ikIo: Patrikenvad
REP

Vámos, Á.

Kisebbségi oktatás, cigány tanulók oktatása. - Budapest: ELTE BTK Neveléstudományi Tanszék & Pro Educatione Gentis Hungariae Alapítvány, 1999. - Old. 19-31. @ HU_hu

EN: Minority education, Romany pupil's education.

UA: Освіта меншин, освіта ромських школярів.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungría, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуγγарία, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

dhr. dr. **Van Baar, Huub**

[van Bar, Xub; ван Бар, Хуб] H.J.M.vanBaar@uva.nl

Armste [De] Europeanen: de Roma // Trouw. - 2005, 19 September. @ NL_nl

EN: The poorest in Europe: Roms. - AlekIari: holds PhD (thesis «The Europea Roma: Minority representation, memory, and the limits of transnational governmentality», University of Amsterdam, winner of the 2012 Amsterdam School for cultural analysis dissertation award) and is assistant professor at the Department of European studies, University of Amsterdam.

RU: Самые бедные в Европе: Ромы. - AlekIari: доктор наук (диссертация «Европейские Ромы: представительство меньшинства, память и пределы транснациональной власти», Амстердамский университет, лауреат 2012 Амстердамской школы анализа культуры за лучшую диссертацию), работает в отделе Европейских исследований гуманитарного факультета Амстердамского университета. Пишет также и как публицист.

UA: Найбідніші в Європі: Роми. - AlekIari: доктор наук (дисертація «Європейські Роми: представництво меншини, пам'ять і межі транснаціональної владності», Амстердамський університет, лауреат 2012 р. Амстердамської школи аналізу культури за кращу дисертацію), працює у відділі Європейських досліджень гуманітарного факультету Амстердамського університету. Пише також і як публіцист.

REP

Blauwe haren zwarte ogen. Roma in Europa // De Groene Amsterdammer. - 2008, 30 Mai. - Vol. 132. - № 22. @ NL_nl

EN: Blue hair black eyes. Roms in Europa

RU: Голубые волосы, черные глаза. Ромы в Европе. -

Boundary practices of citizenship: Europe's Roma at the nexus of securitization and citizenship // Within and beyond citizenship: Borders, membership and belonging. - London / New York: Routledge, 2017. - P. 143-158. @ UK_en

UA: Прикордонні практики громадянства: європейські роми в узах безпекизації та громадянства.

Contained mobility and the racialization of poverty in Europe: the Roma at the development-security nexus // Social identities: Journal for the study of race, nation and culture. – 2017. – 18 p. First online on 08 June 2017. ISSN 1350-4630, e-1363-0296. @

UA: Обмежена мобільність та расіалізація бідності в Європі: Роми в узах розвитку-безпеки.

REP

Cultural policy and the governmentalization of Holocaust remembrance in Europe: Romani memory between denial and recognition // International journal of cultural policy. – 2011. – Vol. 17. – № 1. – P. 1-17. ISSN 1028-6632. @ US_en

RU: Культурная политика и правительственный уровень памяти о холокосте в Европе: память Ромов между отрицанием и признанием.

UA: Культурна політика та урядовий рівень пам'яті про голокост в Європі: пам'ять Ромів між запереченням та визнанням.

Skant ikIo: Kalitraşvad

«De angsten van toen bestaan nog steeds». Roma and Sinti herdenken Auschwitz // De Groene Amsterdammer. – 2004, 31 juli. – Vol. 128. – № 31. @ NL_nl

EN: «The fears of the past still exist.» Roms and Sintos commemorate Auschwitz. –

RU: «Страхи прошлого все еще существуют». Ромы и Синти помнят об Освенциме. –

Skant ikIo: Kalitraşvad

Den Haag is ook zelf debet aan positie Roma // Trouw. – 2009, 01 September. @ NL_nl

EN: The Hague is also responsible for the romani position

UA: Гаага також відповідає за стан Ромів.

Dertig jaar in het verdomhoekje: omstreden brief Van der Laan leidraad voordebat over aanpak Roma // Trouw. – 2009, 8 October. @ NL_nl

EN: Thirty years in the black books: controversial letter of Van der Laan guided debate on approach to Roms. – An interview with Huub van Baar.

UA: Тридцять років у чорних книгах: спірний лист Ван дер Лана керував дебатами про підхід до Ромів. – Інтерв'ю з Хубом ван Баром.

Emergence [The] of a reasonable anti-Gypsyism in Europe // When stereotype meets prejudice: Antiziganism in European societies / Ed. Timofey Agarin. – Stuttgart: Ibidem Verlag, 2014. – P. 27-44. @ DE_en

UA: Поява небезпідставного антициганізму в Європі // Коли стереотип зустрічається з упередженням: антициганізм в європейських суспільствах.

AndotIodo :

1. Vergnano C. Housing access for Roma migrants: a comparative approach between Turin and Barcelona: Report // Barcelona societate. – 2016 (12). – Nr. 20. – 13 p.

Enacting memory and the hard labor of identity formation: Rethinking the Romani movement and its historiography // The identity dilemma. Social movements and collective identity / Eds. Aidan McGarry, James M. Jasper. – Philadelphia: Temple University Press, 2015 (06). – P. 150-169. @ US_en

RU: Принятие памяти и тяжелый труд формирования личности: Переосмысление движения Ромов и его историографии. –

«En toen ... ging Settela naar het Zigeunerkamp». Historische rubriek over de liquidatie van het nazi «zigeunerkamp» in Auschwitz-Birkenau op 2 augustus 1944 // Trouw. – 2004, 2 August. @ NL_nl

EN: «And then ... went Setela to Gypsy camp». Historical story about liquidation by nazis of the «Gypsy camp» in Auschwitz- Birkenau on August 2, 1944. –

UA: «А потім... пішла Сетела до циганського табору». Історична рубрика про ліквідацію нацистського «циганського табору» в Аушвиці-Біркенау 2 серпня 1944 р. –

Skant ikIo: Kalitraşvad

European governmentalities towards the Roma in Central and Eastern Europe: Paper // Conference «Transnational governmentality in South East Europe: Translating neo-liberalism on the sovereign frontier: concepts, cases and contestations» held on June, 01-03 2007 in Rabac (Croatia) and organized by the Institute of Economics (Zagreb), The South East European Research Centre of

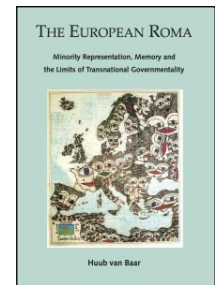
City College, Thessaloniki and the University of Sheffield (UK), Friedrich Ebert Stiftung (Zagreb). @ HR_en

RU: Отношение европейских властей к Ромам в Центральной и Восточной Европе: Доклад. Транснациональные властные структуры в Юго-Восточной Европе: Перевод неолиберализма в суверенные границы.

European [The] Roma: Minority representation, memory, and the limits of transnational governmentality: PhD thesis / Supervisors prof. dr. G.E.E.Verstraete, prof. dr. J.Neubauer. - Amsterdam: University of Amsterdam, 2011 (defended on November 23, 2011; Winner of the ASCA Dissertation Award 2012 - Nomination Max van der Stoep Human Rights Award 2012). - xvi, 418 p. ISBN 9789491098215. @ NL_en

RU: Европейские Ромы: представительство меньшинства, память и пределы транснациональных властей: докторская диссертация.

REP

Tike : Reviews : Рецензии :

1. Geschiere Peter. Europe and the Roma. The challenges of a governmentality approach // Krisis. - 2013. - Issue 1. - P.89-91. @ UK_en

Europe's Romaphobia: problematization, securitization, nomadization // Environment and Planning D: society and space. - 2011. - Vol. 29. - № 2. - P. 203-212. @ UK_en

RU: Европейская ромофобия: проблематизация, секьюритизация, номадизация. - Секьюритизация - финансовый термин: привлечения финансирования выпуском ценных бумаг.

REP

AndotIodo :

1. Vergnano C. Housing access for Roma migrants: a comparative approach between Turin and Barcelona: Report // Barcelona societate. - 2016 (12). - Nr. 20. - 13 p.

From «time banditry» to the challenge of established historiographies: Romani contributions to old and new images of the Holocaust // Eds. Michael Stewart, Márton Rövid. Multi-disciplinary approaches to Romany Studies: selected papers from participants of Central European University's summer courses, 2007-2009. - Budapest-New York: Central European University Press, 2010. - P. 153-171. @ HU_en

UA: Від «Часу бандитизму» до викликів усталених історіографій: Ромський внесок до старих і нових образів голокосту. -

Skant ikIo: Kalitraşvad

REP

Gebruikvan stereotypen maakt Roma «ongewoon» // NRC Handelsblad. - 2010, 16 September. @ NL_nl

EN: Use of of stereotypes makes Roms «unusual». -

RU: Использование стереотипов делает Ромов «необычными». -

Geweld tegen Roma // De Groene Amsterdammer. - 2008, 30 May. - Vol 132. - № 22. @ NL_nl

EN: Violence against Roms. -

RU: Насилие в отношении Ромов. -

Herinnering in uitvoering: de representatie van de Roma Holocaust in Auschwitz // Simulacrum: tijdschrift voor kunst en cultuur. - 2010. - Vol. 18. - № 1. - S.53-57 @ NL_nl

EN: Progress in reminding: the representation of the holocaust against Roms in Auschwitz. -

UA: Прогрес у пам'яті: уявлення про голокост проти Ромів в Освенцімі. -

Skant ikIo: Kalitraşvad

NakIavimata

EN - Memorial work in progress: «Auschwitz» and the struggle for Romani Holocaust representation // City: analysis of urban trends, culture, theory, policy, action. - 2010. - Vol. 14. - № 6. - P. 653-657. @ UK_en

Робота з увічнення пам'яті триває: Освенцим і боротьба за представлення голокосту проти Ромів. -

Skant ikIo: Kalitrasvad
REP

Homecoming at witching hour: The securitization of the European Roma and the reclaiming of their citizenship // Eds. M.Hlavajova, D.Baker. We Roma: A critical reader. With a Foreword by Salman Rushdie. - Utrecht: BAK (Basis voor Actuele Kunst), 2013. - P.50-73. @ NL_en

RU: Возвращение домой в «час ведьм»: секьюритизация европейских Ромов и восстановление их гражданства. - Секьюритизация – финансовый термин: привлечения финансирования выпуском ценных бумаг.

REP

AndotIodo :

1. Vergnano C. Housing access for Roma migrants: a comparative approach between Turin and Barcelona: Report // Barcelona societat. - 2016 (12). - Nr. 20. - 13 p.

NakIavimata

HU - Hazatérés boszorkányvadászat idején: az európai romák biztonságpolitikai kezelése és állampolgári jogaik visszakövetelése // Apertúra: Film – Vizualitás – Elmélet. - 2014, nyár-ősz. @ HU_hu

Kan ik het kamp op de juiste manier beschrijven? - (Her)denken na Auschwitz // Filosofie magazine. - 2005. - Vol. 14 (1), February. @ NL_nl

EN: Can I describe the camp in a right way? - (Re)thinking after Auschwitz. -

RU: Могу ли я правильно описать лагерь? - (Пере)осмысление после Освенцима. -

Skant ikIo: Kalitrasvad

Kritični spoprijem z neoliberalnimi praksami v Srednji in Vzhodni Evropi: upravljanje z romsko manjšino med aktivacijo in aktivizmom // Časopis za kritiko znanosti. - 2012. - Letn. 39/40. - št. 247. - S. 113-138, 210, 216. ISSN 0351-4285. @ SI_si

SI: Članek je prevod popravljenega raziskovalnega članka, napisanega za poletni seminar CEU, ki je pod naslovom Multidisciplinarni in meddržavni pristopi k romskim študijam (Multi-Disciplinary and Cross-National Approaches to Romany Studies) potekal na Central European University v Budimpešti julija 2009. Znatno predelan del tega članka je Socio-economic mobility and neoliberal governmentality in post-socialist Europe..., 2012.

bil natisnjen drugje

EN: Contesting neo-liberal practices in Central and Eastern Europe: Romani minority governance between activation and activism. The article in English see: Socio-economic mobility and neoliberal governmentality in post-socialist Europe..., 2012.

REP

Memorial work in progress: 'Auschwitz' and the struggle for Romani Holocaust representation // City: analysis of urban trends, culture, theory, policy, action. - 2010. - Vol. 14. - Nr. 6. - P. 653-657. @

UA: Продовжується меморіальна робота: «Аушвіц» та боротьба за представлення ромського Голокосту

Skant ikIo: Kalitrasvad
REP

Participatie, veiligheid en beeldvorming van Roma minderheden: Een kritische reflectie op het Nederlandse beleid // Justitiële Verkenningen. - 2014. - 40. - 5. - P. 86-98. @ NL_nl

EN: Participation, security and image of Roms minorities: A critical reflection on the Dutch policy. - "This article critically evaluates the recent developments in Dutch policy formation regarding Roma minorities from the perspective of the increased attention paid to their position at European level. First, the author discusses the so-called 'Europeanization of Roma representation', that is the post-1989 representation of the Roma as a European minority and the simultaneous large-scale, Europe-wide devising of development, inclusion, and empowerment programs meant for them. Thereafter, the author argues that some of the risks of the Roma's Europeanization – such as the isolation and culturalization of policy formation and the diminishing of democratic accountability – have also and ambiguously affected Dutch policies meant for Roma, Sinti and caravan dwellers. By means of a brief analysis of recent policy developments, the author demonstrates that the Dutch shift towards a policy that, at least in name, encourages social participation, has actually tended to result into a one-sided focus on the Roma as a 'problem

group' and 'security threat'. Published in Journal of the Scientific research and documentation center of the Dutch Ministry of security and justice, with English summary).

Perpetual [The] mobile machine of forced mobility: Europe's Roma and the institutionalization of rootlessness // The irregularization of migration in contemporary Europe: deportation, detention, drowning. - London-New York: Rowman & Littlefield, 2015. - P. 71-86. @ UK_en

UA: Вічний двигун примусової мобільності: європейські Роми та інституціоналізація відсутності коренів.

REP

Reduced [The] value of the voice-over in "Romani studies". An essay about academic narcissism and melancholia // This paper will be published in the *Journal for Monday Morning Entertainment*, Vol. 1, Nr. 3: 2018-28, but was published... - 11 p. @

UA: Знижена цінність закадрового голосу в "Ромських дослідженнях". Нарис про академічний нарцисизм та меланхолію.

REP. RA: EANRS,

Reflections on contemporary Romani minority governance in Europe: The double bind: Lecture on the occasion of the adoption of the EU Framework on National Roma Strategies by the European Commission. - The Hague: Netherlands Institute of International Relations Clingendael, on June 14, 2011. @ NL_en

UA: Роздуми про сучасне управління ромської меншини в Європі: подвійна прив'язка: Лекція з нагоди прийняття Європейською комісією Рамкового документу ЄС про національні стратегії для Ромів.

Role [The] of the globalization of Holocaust discourse in Romany identity formation: The 3d lecture in the series «The Roma Holocaust in Europe» organized by the Milan Simecka Foundation, Slovakia. Council of Europe. October 12, 2005. @ FR_en

RU: Роль глобализации дискурса о холокосте в формировании ромской идентичности: 3-ья лекция в серии «Холокост против Ромов в Европе».

Skant ikIo: Kalitraşvad

Roma // Algemeen Dagblad. - 2009, 14 February. @ NL_nl

Roma and Sinti herdenken Auschwitz // De Groene Amsterdammer. - 2004, 31 July. - Vol. 128. - № 31. @ NL_nl

EN: Roms and Sintos rethink Auschwitz. -

RU: Ромы и Синти переосмысливают Освенцим. -

Skant ikIo: Kalitraşvad

Roma in Europa // NRC Handelsblad. - 2009, 14 August. @ NL_nl

Roma [De], Nederland en de EU // Eutopia: Podium voor politiek, cultuur en kunst. - 2009, 20 November. @ NL_nl

EN: The Roms, the Netherlands and EU. -

RU: Ромы, Нидерланды и Европейский Союз.

Roma [De] zullen nooit veranderen - In de marge van Europa // De Groene Amsterdammer. - 2003, 01 February. - Vol. 127. - № 5. @ NL_nl

EN: Roms will never change - in the margins of Europe. -

RU: Ромы никогда не изменятся - на окраинах Европы. -

Romani identity formation and the globalization of Holocaust discourse // Representation Matters: (Re)Articulating collective identities in a postcolonial world. - Amsterdam-New York: Rodopi Press, 2010. - P.115-132 [Series Thamyris / Intersecting № 20]. @ NL_en

RU: Формирование ромской идентичности и глобализация разговоров о холокосте. -

UA: Вибудова ромської тожсамості та глобалізація розмов про холокост. -

Skant ikIo: Kalitraşvad

REP

NakIavimata

PL - Budowanie romskiej tożsamości a globalizacja dyskursu holokaustu // Studia romologica. - 2010. - № 3. - S.95-115. @ PL_pl

Skant ikIo: Kalitraşvad

REP

Scaling the Romani grassroots: Europeanization and transnational networking // Roma-/ Zigeunkulturen in neuen Perspektiven = Romani/Gypsy cultures in new perspectives. – 2nd ed. – Leipzig: Leipziger Universitätsverlag, 2009. – P. 217-241 [Veröffentlichungen des Instituts für Ethnologie der Universität Leipzig. Reihe: Tsiganologie, 1]. @ DE_en

UA: Розширення масштабів ромських низових організацій: європеїзація та через національна мережа // Ромські/Циганські культури в новій перспективі.

REP

Security and the irregularization of Romani mobility in Europe: Lecture given at the conference «Perspectives on European security cultures». – Amsterdam: University of Amsterdam on November 10, 2010. @ NL_en

UA: Безпека та неузаконення мобільності Ромів в Європі: Лекція на конференції «Перспективи європейських культур безпеки».

Socio-economic mobility and neoliberal governmentality in post-socialist Europe: activation and the dehumanization of the Roma // Journal of ethnic and migration studies. – 2012. – Vol. 38. – Is. 8 The Roma in the new EU: policies, frames and everyday experiences. – P. 1289-1304 @ UK_en

UA: Соціально-економічна мобільність і неоліберальна система державного управління у постсоціалістичній Європі: активація та дегуманізація Ромів. –

AndotIodo :

1. Vergnano C. Housing access for Roma migrants: a comparative approach between Turin and Barcelona: Report // Barcelona societat. – 2016 (12). – Nr. 20. – 13 p.

Toward a politics of representation beyond hegemonic neoliberalism: The European Romani movement revisited // Citizenship studies. – 2012. – Vol. 16. – № 2. – P. 287-296. @ US_en

EN: This is a deep review of P. Vermeersch. The Romani movement: minority politics and ethnic mobilization in contemporary Central Europe, 2006; N. Sigona, N. Trehan. Romani politics in contemporary Europe: poverty, ethnic mobilization, and the neo-liberal order, 2009 and A.McGarry. Who speaks for Roma? political representation of a transnational minority community, 2010.

UA: На шляху до політики представництва поза гегемонією неолібералізму: знову про європейський ромський рух. – Розгорнута рецензія на три книги.

Travelling activism and knowledge formation in the Romani social and civil movement // Roma education in Europe: Practices, policies and politics. – London: Routledge, 2013. – P. 192-203. @ UK_en

UA: Подорож активності і формування знань в ромському соціально-громадянському русі // Освіти Ромів у Європі: практики, політики та політика.

Ultieme Europeanen // Geschiedenis Magazine. – 2010. – Vol. 45. – № 8. – S. 8-13. @ NL_nl

EN: Ultimate Europeans. -

RU: Последние европейцы. -

Ustanawianie pamięci i trud budowania tożsamości. Refleksja nad ruchem Romskim i jego historiografia // Studia Romologica. – 2015. – Nr. 8. – S. 73-97. @ PL_pl

EN: Establishing memory and problem of building an identity. Reflection on the romany movement and its historiography, with English summary.

UA: Створення пам'яті та проблема вибудови тожсамости. Роздуми про ромський рух і його історіографію.

Vergelijking van Romabeleid met WO II is steekhoudend // de Volkskrant. – 2010, 20 September. @ NL_nl

EN: Comparison of romany policies in WW II is valid. -

UA: Порівняльний огляд політики стосовно Ромів у Другій світовій війні має сенс. -

Skant ikIo: Kalitraşvad

Way [The] out of amnesia? Europeanisation and the recognition of the Romas' past and present // Third Text. Special issue «Critical perspectives on contemporary art and culture». – 2008. – Vol. 22. – № 3. – P. 373-385. @ UK_en

RU: Выход из беспмятства? Европеизация и признание прошлого и настоящего Ромов.

NakIavimata

CZ - Cesta z amnézie? Evropeizace a uznání romské minulosti a přítomnosti // Biograf (Časopis nejen pro biografickou a reflexivní sociologii). – 2008. – № 45. – S. 59-78. @ CZ_cz

Skant ikIo: Kalitrasvad
REP

dr. Van Baar, Huub; Ivasiuc, Ana; Kreide, Regina
[van Bar, Xub; ван Бар, Хуб]

European [The] Roma and their securitization: contexts, junctures, challenges // The Securitization of the Roma in Europe. – New York: Palgrave Macmillan, 2018. – P. 1-25. @ US_en

REP (draft version)

Van Caeneghem, Jozefien [Ван Кéнегем, Жозефiн]

Collective right to cultural identity as a missing element of Roma inclusion // Beyond the individual: the notion of group in human rights research. – Northern Institute for Environmental and Minority Law (Arctic Centre, University of Lapland), 2013. ??????

EN: AlekIari: graduated in law from the Katholieke Universiteit Leuven, Belgium (2003-2008). Since 2011, is PhD researcher at the research group Fundamental rights and constitutionalism of the Vrije Universiteit Brussel, FRANET legal expert responsible for coordinating and conducting research on the implementation of fundamental rights in Belgium.

RU:

Impact [The] of ethnic data: rendering Belgian discrimination and diversity policies operational. Roma Rights in Europe: Non-Discrimination and De-Segregation, from UACES Conference Leeds. 2013

RU:

Issues concerning Roma in Belgium (FRANET). – European Union Fundamental Rights Agency, 2012. – @

UA: Питання Ромів в Бельгії.

Legal aspects of ethnic data collection and positive action. The Roma minority in Europe. – Cham: Springer, 2019. – ISBN 9783030236670, e-9783030236687. @ CH_en

UA: Правові аспекти збирання етнічних даних та позитивні дії. Ромська меншина в Європі.

Table of contents: Foreword, preface, acknowledgments, contents - v-xxxiv. Introduction - P. 1-42. Human Rights and the Roma: key concepts - p. 43-152. Ethnic data collection: Ethnic data collection: key elements, rules and principles - p. 155-257. Ethnic data collection: benefits, risks, data sources and methods - p. 259-332. Challenges to collecting ethnic data on the Roma minority in Europe - p. 333-437. Positive action: positive action and the link with ethnic data - p. 441-524. International framework on positive action - p. 525-549. European framework on positive action - p. 551-605. Positive action for the Roma minority in Europe - p. 607-655. Positive action for Roma in four key areas - p. 657-684. Inter-cultural mediation to enhance Roma inclusion - p. 685-714. Final conclusions and recommendations - p. 715-728.

Mapping data sources on Roma in Belgium (FRANET). – EU Fundamental Rights Agency, 2013. @

UA: Картування джерел даних про ромів у Бельгії.

Positieve actie voor Roma // Steunpunt Gelijkekansenbeleid en Steunpunt Inburgering en Integratie, 2012. -

NL: Het Steunpunt Gelijkekansenbeleid (2012-2015) is een consortium van de vijf Vlaamse universiteiten. Het steunpunt is actief in vijf onderzoekslijnen met name anti-discriminatierecht, handicap, gender, etc. Het Steunpunt inburgering en integratie is een consortium van vier Vlaamse Universiteiten: Universiteit Antwerpen (coördinator), Katholieke Universiteit Leuven, Universiteit Gent en Universiteit Hasselt.

EN: Positive action for Roms. –

RU: Позитивная дискриминация для Ромов. -

Positive action for Roma in Belgium // European Roma integration efforts - A snapshot. – Brussels: Vrije Universiteit Brussel Press, 2013 (September). – P. 227-250. ISBN 9789057181573 @ BE_en

UA: Позитивна дискримінація для Ромів у Бельгії.

Rendering discrimination and diversity policies fully operational for the Roma minority in Belgium // ACCA Conference, issue Comparative law in contexts. 2013. - @

Segregatie van Roma kinderen op school op basis van taal schendt de mensenrechten // Tijdschrift voor Onderwijsrecht en Onderwijsbeleid. - 2011. - S.565 - 578. @ BE_nl

EN: Segregation of the romany children at school based on language violates human rights

UA: Сегрегація ромських дітей у школі за мовною ознакою порушує права людини

Use [The] of controversial human rights instruments in Roma policy making in Belgium. European citizenship and «the Romani other», from Workshop University of Sheffield, 2013. @ UK_en

Van Cleemput, Patrice

Health impact of Gypsy sites policy in the UK // Social policy & society. - 2007. - Vol. 7. - Nr. 1. - P. 103-117. @

NL: Gezondheidseffect van het beleid van zigeunersites in het VK

UA: Вплив на здоров'я політики щодо місць стоянок Ромів у Великобританії

Skant ikIo: Zor

Van Cleemput, Patrice; Parry, Glanys

Health status of Gypsy Travellers // Journal of public health medicine. - 2001. - 23. - P. 129-34. @

UA: Стан здоров'я Ромів кочовиків.

Skant ikIo: Zor

Van Cleemput, Patrice; Parry, Glanys; Thomas, Kate; Peters, Jean; Cooper, Cindy

Health related beliefs and experiences of Gypsies and Travellers: a qualitative study // Journal of epidemiologic community health. - 2007. - Vol. 61. - Iss. 3. - P. 205-219. @

UA: Вірування та досвід циган та мандрівників, пов'язаних із здоров'ям: якісне дослідження.

Skant ikIo: Zor

dr. van den Bogaert, Sina [13.02.1980] sina.van-den-bogaert@ec.europa.eu

Segregation of Roma Children in education. Addressing structural discrimination through the Framework convention for the protection of national minorities and the Racial equality directive 2000/43/EC. - Leiden: Brill, 2018 (11). - xviii, 558 p. ISBN 9789004354210. @ NL_en

EN: this is her doctoral dissertation "Segregation of Roma children in education - on the implementation of the Framework convention for the protection of national minorities and the Racial equality directive 2000/43/EC in the field of Roma education". AlekIari: Dr. jur. (2017) at Johann Wolfgang Goethe-University, Legal officer at the European Commission, former research fellow of the Max Planck Institute for comparative public law and international law in Heidelberg.

Contents: Acknowledgments. Abbreviations. Table of cases. Introduction. **1** The Roma. 1 Introduction. 2 Who are the Roma? Homeland, migration, nomadism and self-designation. 3 The Roma - a minority with its own specific features. 4 Conclusions under chapter 1. **2.** Education as a key to inclusion and as an indispensable means of realizing other human rights. 1 Introduction. 2 Problems faced by Roma children in education 3. The importance of education: education as a means of integration and effective participation in society. 4 Challenging the 'separate but equal' Doctrine by challenging segregation in education: Education as a backbone for integration in the United States. 5 International and regional standards of international law applicable in cases of segregation in education. 6 Synergies between the human rights and economic efficiency agendas. 7 Conclusions under chapter 2. **3.** A critical stance towards the human rights and minority rights approach in the case of the Roma. 1 Introduction. 2 Human rights, minority rights and non-discrimination rights. 3 Excursus: disparities in the attitude towards the Roma in Eastern and Western Europe. 4 Different conceptions of Romani identity: A skeptical appraisal of the minority rights discourse from a sociological perspective. 5 The minority rights discourse and the Paradox of identity politics. 6 Strategies for making the minority rights discourse work. 7 Conclusions under chapter 3. **4.** An introduction to the Framework convention for the protection of national minorities and to the Racial equality directive. - The place and role of the FCNM and the Racial equality directive in the labyrinth of international standards. 1 Introduction. 2 An

introduction to the FCNM. 3 The FCNM as an integral part of international Human Rights Instruments. 4 Evaluating 'added value' as a criterion for success 5 An introduction to the Racial equality directive. 6 The racial equality Directive in the light of international non-discrimination standards 7 Conclusions under chapter 4. **5.** The Roma as a national minority in the light of the FCNM. 1 Introduction. 2 Do the Roma fall into the personal scope of the application of the FCNM? 3 Declarations are objectable. 4 Recent developments regarding Albania. 5 Conclusions under chapter 5. **6.** The Roma as a dual racial and ethnic minority in the light of the Racial equality directive. 1 Introduction. 2 Do the Roma fall within the personal scope of the application of the Racial Equality Directive? 3 Conclusions under Chapter 6. **7.** The right to education under the FCNM: theoretical framework. 1 Introduction. 2 A wide understanding of the notion of education under the FCNM. 3 An analysis of the relevant provisions of the FCNM. 4 Thematic commentary on education. 5 Conclusions under chapter 7. **8.** The material scope of the Racial equality directive in the field of education and the concept of discrimination under the Racial equality directive 1 Introduction 2 The Material Scope of the Racial Equality Directive: The Forms of education covered by the RED 3 The meaning of discrimination under the Racial equality directive 4 Conclusions under Chapter 8 **9.** The FCNM and the RED as a point of reference for the ECtHR: the Cases D.H. and Others v. Czech Republic, Sampanis and Others v. Greece, Oršuš and Others v. Croatia, Horvath and Kiss v. Hungary and Lavida and Others v. Greece 1 Introduction 2 On the Relation between the FCNM and the ECHR 3 On the Relation between the Racial Equality Directive and ECtHR jurisprudence. 4 An analysis of the ECtHR jurisprudence on the segregation of Roma children in education: the *Ostrava* case, the *Sampanis* case, the *Oršuš* case, the *Horvath and Kiss* case, the *Lavida* case and the *Kósa* case. 5 Differences in the CJEU Case Law Compared to the ECtHR Jurisprudence related to Objective Justification in discrimination cases. 6 The potential of both the ECtHR and the CJEU jurisprudence in the fight against the structural discrimination of the Roma in education. 7 Conclusions under chapter 9. **10.** Case study. 1 Introduction. 2 Case study on the Czech Republic and Germany: justification of the choice of states. 3 The Czech Republic. 4 Germany. 5 The situation in other EU member states. 6 Conclusions under chapter 10. **11.** Recent Roma policy initiatives at the Council of Europe and at the European Union 1 Introduction 2 Recent policy initiatives at the EU Level: the Platform on Roma inclusion and the EU Framework for National Roma Integration Strategies up to 2020. 3 Recent policy initiatives at the Council of Europe since the Strasbourg Declaration. 4 Cooperation initiatives between the EU and the Council of Europe in the field of Roma rights protection 5 Conclusions under chapter 11. **12.** The added value of the FCNM in the field of Roma education. 1 Introduction. 2 More than a fig-leave exercise: the FCNM as an all-encompassing legally binding tool in protecting Roma educational rights. 3 Reach and scope. 4 The added value of the FCNM versus the RED. 5 Conclusions under chapter 12. **13.** The added value of the RED in the field of Roma education. 1 Introduction. 2 The lack of ethnically disaggregated data and statistics. 3 Added value compared to other existing international Human rights instruments due to its concrete enforcement provisions 4 The contribution of the RED and the EU as a whole to the implementation of the FCNM 5 Cross-references and synergies between the FCNM Monitoring System and the Monitoring of the implementation of the RED 6 Areas where the Racial equality directive falls short of providing full protection 7 The need for a specific Roma integration directive? 8 The RED within the context of the EU Framework for National Roma Integration Strategies up to 2020. 9 Conclusions under chapter 13. **14.** The FCNM and the RED as complementary instruments: Suggestions for a more effective monitoring and implementation of the FCNM and the RED in the field of Roma education. 1 Introduction. 2 FCNM: Suggestions for improvement. 3 The RED: Suggestions for improvement. 4 An enhanced cooperation between the EU and the Council of Europe in the field of Roma rights protection. 5 Conclusions under chapter 14. Conclusions. Bibliography. Index.

van den Eijnde, Alexander []

Romani vocabulary in Swedish slang // In the margin of Romani: Gypsy languages in contact. – Amsterdam: Institute for general linguistics, 1991. – P. 185-192. @ NL_en

UA: Ромські слова у шведському слензі.

Skant ikIo: Romani çİib

RA: linguistics, lexicology, lexicography, мовознавство, лексикологія, Швеція, Sweden,

van der Stoel, Max [van der Stul, Maks; 03.08.1924 - 23.04.2011]

Report on the Situation of Roma and Sinti in the OSCE Area. - The Hague: OSCE, High Commission on National Minorities, 2000. @ NL_en

UA: Звіт про стан Ромів і Синтів в зоні ОБСЄ.

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Bart W.K. On cultural rights: The equality of nations and the minority legal tradition. – Leiden: Martinus Nijhoff, 2008. – 256 p.

van Dijk, Jitze P.

Roma health: Do we know enough? // International Journal of Public Health. – 2019 (05). – 64. – P. 647–648. @

UA: Здоров'я Ромів: чи достатньо ми знаємо?
Skant ikIo: Zor
REP

van Selm, Joanne

Roms [Les] apatrides en Macédoine // Revue des migrations forcées. – 2009. – Nr. 32. – Nr 46-47. [Centre d'Études sur les réfugiés, Département du développement international à Oxford, University of Oxford]. @

UA: Роми без громадянства в Македонії

REP

Vančáková, Martina []

Historie Romů // Romské dítě žijící mimo vlastní rodinu. - Praha: Středisko náhradní rodinné péče, 2008. – S. 11-20. @ CZ_cz

CZ: AlekIari: psychologka a rodinná poradkyně, je maminkou tří dětí, z nichž dvě romské má v pěstounské péči. Studovala také romistiku na Univerzitě Karlově. Několik let pracovala v Kanceláři Rady vlády pro záležitosti romské komunity, má bohaté zkušenosti s běžnými romskými rodinami. Je zakladatelkou celorepublikového projektu pro náhradní rodiny s romskými dětmi Naše romské dítě ve Středisku náhradní rodinné péče v Praze, pracuje s žadateli o NRP i s náhradními rodiči romských dětí, přednáší odborné veřejnosti.

EN: History of roms // Romany children who live in non own families. -

RU: Ромские дети, живущие не в своих семьях. -

Pět v rozvoji identity dítěte jiné kultury // Romské dítě žijící mimo vlastní rodinu. - Praha: Středisko náhradní rodinné péče, 2008. – S. 38-51. @ CZ_cz

EN: Five in the development of the child's identity in other cultures // Romany children who live in non own families. -

RU: Пять в развитии личности ребенка в других культурах // Ромские дети, живущие не в своих семьях. -

Romské dítě v náhradní rodině. - Praha: Občanské sdružení Rozum a Cit, 2008. - 48 s. @ CZ_cz

EN: Romany children in foster families. -

RU: Ромские дети в приемных семьях. -

REP

Vanelli, Marta []

Nomadismo Cigano: migração dos excluídos // Cadernos do CEOM. – Chapecó (Santa Catarina): Universidade comunitária da Região de Chapecó 2010. - Ano 23. – Nr. 32 (junio). - P. 257-266. ISSN 1413-8409. @ BR_pt

PT: O artigo aborda a problemática da invisibilidade social dos ciganos nômades no Brasil, tendo como diferencial que, por sua cultura étnica, não buscam a inclusão social e econômica, na mesma perspectiva dos povos historicamente excluídos, porque possuem uma estrutura de sociedade própria que se desenvolve em paralelo à sociedade gadjé (não-ciganos).

EN: The article discusses the problem of social invisibility of nomad gypsies in Brazil, with the differential that ethnic culture the not seek social and economic inclusion, in the same way populations historically excluded, because they created a structure of society itself that develops in parallel the society gadjé (non-gypsies).

UA: Циганське кочівництво: міграція виключених.

AndotIdo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Reis Coutinho, Cassi Ladi. «Perturbadores da ordem»: ciganos mero caso de polícia? // Revista Tempo, espaço, linguagem. – 2013. - Vol. 04. – Nr. 02 (Mai.-Ago.). – S. 21-30.

Van Hout, M.; Staniewicz, T.

Roma and Irish Traveller housing - a public health concern // Critical public health. – 2012. – Vol. 22. – Iss. 2. – P. 193-207. @

UA: Житло Ромів та ірландських кочовиків – проблема державного здоров'я.

Skant iKio: Zor

Vanková, Katarína [ ]

Analýza sociálne znevýhodneného prostredia, jeho eliminácia a problém identity Rómov // Zvyšovanie úrovne socializácie rómskeho etnika prostredníctvom systémov vzdelávania sociálnych a misijných pracovníkov a asistentov učiteľa. - Nitra: UKF, Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva, 2006. - S. 22-33. ISBN 8080509875. @ SK_sk

EN: Analysis of the socially disadvantaged environment, its elimination and problem of the Romany identity // Increasing the level of socialization of the Romany ethnic community through education of social and missionary workers and teacher assistants.

Identifikačné špecifiká Rómov // Prierez socio-kultúrnymi vrstvami identity Rómov. - Nitra: UKF - Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva, 2006. - S. 18-52. ISBN 8080509816. @ SK_sk

EN: The identity specificity of Roms.

Škola a rómsky žiak // Rodina a škola. - 2003. - Roč. 51. - č. 7. - S. 12-13. @ SK_sk

EN: School and the romany pupil.

van Krieken Robson, Jenny

Responses to the marginalisation of Roma young people in education // Youth marginality in Britain. Contemporary studies of austerity. - Bristol: Policy Press 2017. - P. 149-161. ISBN 9781447330547. @ UK_en

UA: Відповіді на маргіналізацію ромської молоді в освіті

Vaňo, Boris [Vánjo, Bóris]

Demografická charakteristika rómskej populácie v SR. - Bratislava, 2001 (07). - 16 s. [INFOSTAT. Inštitút informatiky a štatistiky. Výskumné demografické centrum. Edícia: Akty, 5]. @ SK_sk

SK: Analytická publikácia, ktorá charakterizuje reprodukčné správanie rómskej populácie na Slovensku. Súčasťou publikácie je aj odhad počtu príslušníkov rómskeho etnika žijúcich na Slovensku v roku 2000.

EN: Demographic characteristics of the Romany population in Slovak Republic.

UA: Демографічна характеристика ромського населення у Словацькій Республіці.

REP. RA: Slovensko, Slovakia, Словаччина, Словакия,

Demographics [The] of Roma children // Roma children in the Slovak education system. Bratislava: Slovak governance institute, 2005. - P. 26-33. @ SK_en

UA: Демографія ромських дітей.

RA: Slovensko, Slovakia, Словаччина, Словакия,

Vaňo, Boris; Haviarová, E. [Vánjo, Bóris; Xávjarova, E.]

Demografické trendy rómskej populácie // Čačipen pal o Roma. Súhrnná správa o Rómoch na Slovensku. - Bratislava: IVO, 2002. - S. 475-502. @ SK_sk

EN: Demographic trends of the Romany population.

RA: Slovensko, Slovakia, Словаччина, Словакия,

Vaňo, Boris; Mészáros, Ján [Vánjo, Bóris; Mésaroş, Jan]

Reprodukčné správanie obyvateľstva v obciach s nízkym životným štandardom. - Bratislava, 2004 (09). - 32 s. [INFOSTAT. Inštitút informatiky a štatistiky. Výskumné demografické centrum. Edícia: Akty, 1]. @ SK_sk

EN: Reproductive behavior of population in municipalities with low living standard.

REP. RA: Slovensko, Slovakia, Словаччина, Словакия,

Vanoverbeke, Dirk []

Tsiganes [Les] chassés de Gand sont tolérés à Dilbeek // Le soir. – 2011, 29 juillet. – P.6. @ BE_fr

EN: Roms expelled from Ghent are tolerated in Dilbeek.

UA: Ромів, вигнані з Гента, терплять в Дилбеку.

REP. RA: France, Франція, Франция, депортація,

dr. Vantić-Tanjić, Medina [Vántić-Tánić, Medína]

Istorija, kultura i tradicija Roma. – Tuzla: BOSPO, Udruženje Bosanski savjet za pomoć, 2008. – 55 s., ilustr., bibliogr. s. 55. [Projekt «Borba protiv diskriminacije nad romskom djecom u osnovnim školama Tuzlanskog kantona»]. ISBN 9789958802850. @ BA_ba

EN: History, culture and traditions of roms. –

REP

Stavovi nastavnika prema integraciji romske djece usporenog kognitivnog razvoja: Doktorska disertacija. – Tuzla: Univerzitet u Tuzli, 2007. [Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet]. @ BA_ba

EN: Teachers' attitudes towards the integration of Romany children with delayed cognitive development: PhD thesis. –

RA: Bosnia, education, Боснія, освіта, образование, Босния,

Vaňura, J.

Romské osady v historické perspektivě. Stručné dějiny usazování Romů na Slovensku a vznik a vývoj východoslovenských osad // Rómske osady na východnom Slovensku z hľadiska terénneho antropologického výskumu: Zborník vybraných výsledkov projektu Monitoring situácie rómskych osád na Slovensku 1999-2005. – Bratislava: Nadácia otvorenej spoločnosti – Open society foundation, 2008. – S. 103-130. ISBN 9788096927159. @ SK_cz

EN: Roma settlements in historical perspective. A brief history of settling Roms in the Slovak Republic and the formation and development of eastern Slovak settlements // Roma settlement in the Eastern Slovakia in terms of field anthropological research.

UA: Ромські поселення в історичній перспективі. Коротка історія ромських поселень у Словаччині та походження та розвиток східнословачьких поселень.

Vanzi-Mussini, Fanny [16.11.1852 – 21.04.1914]

Zingaresca. – Milano: Fratelli Dumolard, 1894. – 352 p. @ IT_it

Skant ikIo: Roma le avere sank'jande - IT

IT: Biblioteca civica Angelo Mai (Bergamo); Biblioteca nazionale centrale Firenze; Biblioteca nazionale Braidense (Milano), Biblioteca filosofica G. Amato Pojero (Roma); Biblioteca civica Luigi Baccolo (Savigliano - Cuneo, Piemonte)

RA: Italia, Italy, Італія, Италия, література, література, fiction,

PhD Váradi, János [Várodi, János]

Abaúj-Torna vármegye cigány népessége a 19. század második felében // Cigánysors. A cigányság történeti múltja és jelene III. – Pécs: Emberháza alapítvány - Erdős Kamill cigánymúzeum - Cigány kulturális és közművelődési egyesület - Magyar történelmi társulat, 2014. – @ HU_hu

EN: The romany population of the Abaúj-Torna county in the second half of the 19th c. // Romany fate. The romany history of past and present III.

UA: Ромське населення повіту Абауй-Торна у другій половині 19 ст.я // Ромська доля. Ромська історія минулого та сьогодення III.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуґґаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Mađarska, Угорщина, Ungern, demography,

Abaúj-Torna vármegye teljes lakosságának összevetése a cigány lakossággal - eltérések és hasonlóságok a 19. sz. második felében // «A cigányság történeti múltja és jelene Magyarországon, különösen a dunántúli és a nyugat-magyarországi régiókban» történeti konferenciá, 2011. szeptember 16-17.-én. Cigány kulturális napok Pécs. – Pécs, 2011. @ HU_hu

EN: Comparing Abaúj-Torna county's total population with the Romany population - differences and similarities of the 19th c. // «The past and present history of Roms in Hungary, and especially in Pannon and the western Hungarian regions» - history conference, September 16-17, 2011. Romany cultural days in Pech.

UA: Порівнюючи загальну чисельність населення повіту Абауй-Торна з ромським населенням - відмінності та схожість у XIX ст. // «Минула та теперішня історія Ромів в Угорщині та особливо у Панноні та в західних угорських регіонах» - конференція з історії, 16-17 вересня 2011 р. Дні ромської культури у Печі.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungría, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Ουγγαρία, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern, demography,

Cigány [A] fogalmának definiálása a 19. század második felében // E-tudomány. – 2010. – 4. sz. – Old. 1-20. ISSN 1786-6960. @ HU_hu

EN: Definition the notion of «Gypsy» in the second half of the 19th c. -

UA: Визначення поняття «циган» у другій половині 19 ст.

Cigány [A] népesség a történeti Magyarország polgári korszakában: Doktori (PhD) értekezés. – Pécsi Tudományegyetem bölcsészettudományi kar, 2013. – 217 old. @ HU_hu

EN: The romany population in Hungary of the citizen historical era: PhD thesis.

UA: Романське населення в Угорщині в громадянську історичну епоху: докторська дисертація.

REP. RA: Ungaria, Hungría, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Ουγγαρία, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Cigányság [A] és az 1851-es népszámlálás // Múlt-kor: történelmi magazin. – Budapest. – 2010, 24 november. – 2 old. @ HU_hu

EN: The Roms and the 1851 census. -

UA: Роми та перепис 1851 р.

REP. RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungría, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Ουγγαρία, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern, demography,

Magyarországi [A] cigány népesség számának alakulása 1850-1910 // Regio. – 2009. – 20 évf. - 4. sz. – Old. 60-81. @ HU_hu

EN: Changes in the number of Hungarian romany population in 1850-1910.

UA: Зміни чисельності ромського населення Угорщини у 1850 – 1910 рр.

REP. RA: Hungary, Ungaria, Hungría, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Ουγγαρία, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Váradi, Monika; Virág, Tünde [Várodi, Móniko; Vírag, Tjünde]

Faces and causes of Roma marginalization: Experiences from Hungary // Faces and causes of Roma marginalization in local contexts: Hungary, Romania, Serbia / Eds. Julia Szalai and Violetta Zentai. – Budapest: Central European University, 2014. – P. 35-65. ISBN 9789638982285. @ HU_en

UA: Обличчя та причини маргіналізації Ромів: Уосвід Угорщини.

REP. RA: Magyarország, Ungaria, Hungría, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Ουγγαρία, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Varga, Eugen [Bárga, Ёуген]

Kriminality Rómov - súčasný stav a jej perspektíva: Bakal. práce / Ved. pr. Samuel Uhrin. - Bratislava: Akadémia policajného zboru, 2008. - 44 l., tab., grafy, obr., 1 CD-ROM. @ SK_sk

EN: Criminality of Roms - the current situation and its prospect: Bac. Work.

Skant iKio: TIarmenvad

SK: Akadémia policajného zboru: Bak. 613

Varga, Ilona []

Beás-magyar, magyar-beás szótár. – Budapest: Konsept kiadó, 1996. – 223 old. @ HU_bs_hu
EN: Boyash-Hungarian, Hungarian-Boyash dictionary.

Skant ikIo: Țomani Țib

RA: linguistics, lexocology, lexicography, мовознавство, лексикологія, лексикографія,

DikI maj: Fóris, Ágota. Beás-magyar szótárak, 2002.

Varga Ivan; Neščaková, Eva; Bauer, František; Dancziová, Valéria; Pospíšilová, Viera; Tóth, František; Drobná, Helena; Thurzo, Milan; Mičieta, Vladimír

Morphology in full-term physiological neonates of Romanies (Gypsies) from Western Slovakia // Acta medica Martiniana (journal for biomedical sciences, clinical medicine and nursing). – Martin: Jesseniova lekárska fakulta UK. – 2005. – Roč. 5. – Č. 1. – P. 10-15. ISSN 1335-8421. @ SK_sk

SK: Morfológia donosených rómskych novorodencov na západnom Slovensku.

Skant ikIo: Zor

RA: health, medicine, children, Словаччина,

Varga Ivan; Neščaková, Eva; Drobná, Helena; Bauer, František; Pospíšilová, Viera; Thurzo, Milan

Antropometrická charakteristika donosených fyziologických rómskych novorodencov z juhozápadného Slovenska // Slovenská antropológia (bulletin Slovenskej antropologickej spoločnosti pri SAV). – 2004. – Roc. 7. – c. 2. – S. 65-68. @ SK_sk

Skant ikIo: Zor

RA: health, medicine, children, Словаччина, Словакия,

Varga Ivan; Neščaková, Eva; Toth, František; Bauer, František; Gmitterová, Karín

Different head morphology of full-term gypsy and non-gypsy newborns from Slovak Republic // Bratislavské lekárske listy (international journal for biomedical sciences and clinical medicine). – Bratislava: Slovak Academic Press. – 2009. – Vol. 110. – Nr. 8. – P. 465-467. ISSN 0006-9248. @ SK_en

SK: Rozdielna morfológia hlavy u donosených cigánskych novorodencov a necigánskych zo Slovenskej republiky.

EN: Background: Early detection of cranial growth defects in childhood is extremely important for subsequent growth, development of head and could be a screening aid for early detection of growth deviations. Methods: Seven head dimensions and two indexes of 90 Gypsy and 99 non-Gypsy newborns from Slovakia were examined to assess the potential differences between the groups. Results: Gypsy newborns had significantly lower head circumference, lower head length, lower width of head basis and facial width compared to non-Gypsy newborns. Gypsy newborns have shown significantly higher value of the index cephalicus while in non-Gypsy newborns mesocephalic values have been detected. Moreover, Gypsy newborns had significantly higher cranium as compared to non-Gypsy. Conclusions: Gypsy subpopulation has a different head morphology compared to the majority of the population. Knowledge about the different head morphology between these ethnic groups could give us clues about the genetic influences determining head morphology in the prenatal development and therefore might be a helpful diagnostic tool in neonatology.

Skant ikIo: Zor

REP. RA: health, medicine, children,

Varga, Ivan; Toth, František; Uhrinova, Alexandra; Neščaková, Eva; Pospíšilová, Viera; Polak, Štefan []

Anthropometry, nutrition status and thymic size of Gypsy newborns from southwestern Slovakia // Bratislavské lekárske listy (international journal for biomedical sciences and clinical medicine). – Bratislava: Slovak Academic Press. – 2009. – Vol. 110. – Nr. 6. – P. 354-357. ISSN 0006-9248. @ SK_en

SK: Antropometria, stav výživy a veľkosť týmusu u cigánskych novorodencov z juhozápadného Slovenska.

EN: «Romany population represents a specific minority in Slovakia that differs from the majority population by its origin and genetic markers, as well as by generally lower social and economic status and lower hygienic standards of living. The aim of the present work is the analysis of anthropometric dimensions and indexes, as well as of thymus size, in the group of Gypsy and non-Gypsy newborns from the Southern Slovakia. Our group of 212 physiological newborns consisted of 33 Roms and 179 non-Romany newborns. All newborns were underwent anthropometric examination and their thymus size was assessed by ultrasonography and calculated as so-called Thymic Index». Romany newborns show statistically significant lower anthropometric dimensions (birth weight and birth body length, head and chest circumference) when compared to non-Gypsy newborns, however, they do not differ in the values of nutritional status indicators (arm circumference, Quételet index and Rohrer index). They do not differ even in the thymus size that can be regarded as a «barometer» of the nutrition and of some negative stimuli. In spite of generally deficient nutrition and lower health status of the Romany minority in Slovakia, we did not find any significant differences in the indicators of nutritional status or in thymus size.

Skant ikIo: Zor

REP. RA: health, medicine, children, діти, здоров'я, медицина, Словаччина, Словакия,

Varga, J. []

Cigáni a kočovníci // Roma. - 1991. - Nr.4. - P.4-5. ????????

Várga, Sándor [Várgo, Şándor]

Törökszentmiklósi [A] cigány telep könyvtári ellátása // Könyvtáros. - 1973. - 1. sz. - Old. 32-33. @ HU_hu

EN: Library provision in the Tiorioksentmiklosh romany settlement.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungría, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуγγарία, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Vargaftig, Bernard

Seul [Le] folklore vivant en Europe: entretien avec Karoly Bari // Etudes tsiganes. - 1988. - Nr. 1. - P. 4-10. @ FR_fr

EN: The only folklore living in Europe: interview with Karoly Bari.

UA: Єдиний фольклор, що живе в Європі: інтерв'ю з Кароєм Барі.

Skant ikIo: Ṛomani seleski sanak'ja

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungría, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуγγарία, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern, literature, fiction, особистості, personalities,

Vargas, Julio; Tortajada, Yolanda [Várgas, Xúlio; Tortaxáda, Jolánda]

Minorías étnicas y acceso a la universidad: el caso gitano // I Tchatchipen (lil ada trin tchona rodipen romani = revista trimestral de investigación gitana). - Barcelona, 1998. - Nr. 23. - P. ISSN 1133-6420. @ ES_es

EN: Ethnic minorities and access to university: the romany case.

UA: Етнічні меншини та доступ до університетів: випадок Ромів.

RA: Spain, Испанія, Испания,

Vargas Claveria, Julio; Gómez Alonzo, Jesus []

Why Roma do not like mainstream schools: voices of a people without territory // Harvard educational review. - Cambridge (MA), 2003. - Vol. 73. - Iss. 4 (Dec.). - P. 559-590. @ US_en

EN: In this article, authors argue that educational researchers have long ignored the Romà people and that this lack of attention has contributed to the persistence of educational inequity that the Romà endure throughout the world. The authors propose a new approach to Romaní educational research based on intersubjective dialogue, and the emergence of an egalitarian relationship between the researcher and the researched. This communicative approach considers the reflections of those researched and safeguards the voices of those studied. The authors contextualize their methodological and ideological discussion within a framework of Romaní history.

Vargas González, Alejandro

Gitanos e ilustración: la política de Carlos III sobre la tierra // I Tchatchipen (lil ada trin tchona rodipen romani = revista trimestral de investigación gitana). – Barcelona, 1997. – Nr. 19. – P. 36-40. ISSN 1133-6420. @ ES_es

CA: AlekIari: llicenciat en geografia i història.

ES: Carlos III Rey de España en 1759-1788. Desde el fracaso de la Gran Redada de 1749 la situación de los Romaníes se pretendió resolver con una serie de iniciativas legislativas desde 1763, finalmente sustanciadas en la Real Pragmática de 19 de septiembre de 1783, con propósitos claramente asimiladores y de carácter utilitarista.

EN: Roms and Enlightenment: the land politics of Carlos III. AlekIari: MA in geography and history.

UA: Роми та Просвітництво: земельна політика Карлоса III.

RA: Spain, Іспанія, Испания,

Gitanos [Los] en Cataluña: Antiguo Régimen y minorías marginadas, siglos XVI-XVIII // Historia 16. – 1993. – Nr. 208. – P. 37-42. ISSN 0210-6353. @ ES_es

EN: Roms in Catalonia: the Old Regime and marginalized minorities, XVI-XVIII centuries.

UA: Роми у Каталонії: Старий режим та маргіналізовані меншини у XVI-XVIII ст.

Gitanos [Los] en la Cataluña del siglo XVIII

1. : Tesis de licenciatura / Dirigida per Eva Serra i Puig. - Barcelona: Universidad de Barcelona, 1986. – 292 p. @ ES_es

2. // Pedralbes (revista d'història moderna). - Barcelona: Universidad de Barcelona, 1990. - Nr. 10. - P. 267-272. @ ES_es

3. // I Tchatchipen (lil ada trin tchona rodipen romani = revista trimestral de investigación gitana). – Barcelona, 2002. – Nr. 39. – P. 42-46. ISSN 1133-6420. @ ES_es

RM: E Rroma andi Katalunja katar şeliberş XVIII. – Pe andredel o tema arakerindoj pa i şinarimos katar somdasne katar i çel romani sos pergolenas ka Sant'jago de Kompstela, verver le tIamipe davda per le raimate. Kana i dyenipen pe beşlarele ande Katalunja, kerdisarel ka te tIamisavpes katar jekIi çan maj zorali. O avtoro renakelele le lire, vi katalane vi kastumbana (tIami katar 'Nueva Planta'), cipisarda mamuj i denipen romani di unisaripen andi etapa le Borbonongo. O teksto çî korkoro kendel le lire vrjamae, numa vi le ginipe katar denipen thaj le diskaripe katar kIer tIaj demografi. Verver o avtoro, le raimate kamenas katar te lav jekIi denipen homogeno, buti ke le lire nivar astine. A.Vargas getosarel lesko artiklo sat jekIi pinsinipen pa i divipen katar butibo katar lire katar frikinipen mamuj e Rroma, di kaj ke mamuj le çelia moriski tIaj dutni, korkoro pe tIamdas jekIi korkori var.

ES: En este texto, A.Vargas explica de forma muy amena la situación en que vivían los Romaníes de Cataluña durante el siglo XVIII. Se introduce el tema hablando sobre la presencia de miembros de esta comunidad que peregrinaban a Santiago de Compostela, según las autorizaciones concedidas por las autoridades. Cuando la población se sedentariza en Cataluña, empieza a legislarse de una forma más dura. El autor repasa las leyes, tanto catalanas como castellanas (Decreto de Nueva Planta), promulgadas contra la población Romaní hasta la unificación de la etapa de los Borbones. El texto no sólo recoge las leyes de la época, sino también los censos de población y los controles de residencia y demografía. Según el autor, las autoridades trataban de lograr una población uniforme, cosa que las leyes nunca consiguieron. A.Vargas termina su artículo con una reflexión sobre la existencia de multitud de leyes de expulsión contra los gitanos, mientras que contra las comunidades morisca y judía, sólo se legisló una única vez.

EN: In this text, A.Vargas explains in a very light reading the situation in which the Roms lived in the borders of Catalonia during the XVIII c. The question is introduced by talking about the presence of members of the Romany community that went to the pilgrimage to Santiago de Compostela, according to the conceded licenses by the authorities. When the population become sedentary in Catalonia, legalizing begins in a tougher manner. The author revise the Catalan laws as well the Castilian ones (Decreto de Nueva Planta, New Plant Decret) promulgated against the Romany population until the unification of the borbonic period. The text not only collects the legality of that time, but also the census of population and the residence and demography controls. According to the author, the authorities tried to conform an uniformed population, that laws never obtained. A.Vargas finishes its article with a reflexion about the existence of amount of expulsion laws for the Roms, while against the communities Moorish and Jewess, only was legislated once.

REP (1990). RA: Spain, Іспанія, Испания,

Gitanos [Los] en la Cataluña del siglo XVIII. El censo de 1746 // Actas del Ier Congrès d'història moderna de Catalunya, Barcelona, del 17 al 21 de desembre de 1984. - Barcelona, 1984. – Vol. 1. –

1984. - P. 91-99. ISBN 8475281532. @ ES_es

AndotIodo : Mentioned in :

1. Vidal Bendito T. El estudio de la poblacion en Catalunya // II Encuentro de geografia Euskal Herria-Catalunya = IIa Trobada de geografia Euskal Herria - Catalunya = Euskal Herria-Catalunya arteko II. Geografia topaketa. - Donostia - San Sebastián, 19-22 de mayo de 1987. - Donostia - San Sebastian: INGEBA, 1987. - P. 159-186. [Instituto Geografico Vasco «Andres de Urdaneta» Euskal Geografia Elkargoa].

2. Puig i Tàrrach R. La minoria gitana del Camp de Tarragona a l'Antic Règim // Història dels altres. Exclusió social i marginació a les comarques tarragonines (segles XIII-XX). - Tarragona, 2003. - P. 101-126 (isi le REPeste).

Legislación [La] sobre gitanos en la España de los Austrias // I Tchatchipen (lil ada trin tchona rodipen romani = revista trimestral de investigación gitana). - Barcelona, 1997. - Nr. 17. - P. 9-14. ISSN 1133-6420. @ ES_es

EN: Legislation on Roms in Habsburg Spain. - Habsburg Spain refers to 1516-1700 when the country was ruled by the major branch of the Habsburg dynasty.

Skant iKio: TIarmenvad

RA: Spain, Испания, Іспанія, Шпанија, Spanyolország, Spanjë, Španija, Ισπανία, Hispaania, Spaqna, Espanya, Spānija, Ispanija, Spanien, სპანეთი, إسبانيا, Spania, Hiszpania, Espanha, Španielsko, Španělsko, ספרד, Íspanya, Espagne, स्पेन,

Legislación [La] sobre gitanos en la España de los Borbones //

1. Historia y vida. - 1997. - Nr. 357. - P. 36-41. ISSN 0018-2354. @ ES_es

2. I Tchatchipen (lil ada trin tchona rodipen romani = revista trimestral de investigación gitana). - Barcelona, 1998. - Nr. 23. - P. 35-40. ISSN 1133-6420. @ ES_es

EN: Legislation on Roms in Spain of the Bourbons. -

UA: Законодавство про Ромів в Іспанії часів Бурбонів.

Skant iKio: TIarmenvad

RA: Spain, Испания, Іспанія, Шпанија, Spanyolország, Spanjë, Španija, Ισπανία, Hispaania, Spaqna, Espanya, Spānija, Ispanija, Spanien, სპანეთი, إسبانيا, Spania, Hiszpania, Espanha, Španielsko, Španělsko, ספרד, Íspanya, Espagne, स्पेन,

Vargas González, Alejandro; López Méndez, Carmenhu [.]

Gitanos [Los] en el corregimiento de Barcelona a fines del siglo XVIII: un intento de asimilación social // Actes del II Congrès d'història del pla de Barcelona celebrat a l'Institut municipal d'història els dies 6 i 7 de desembre de 1985. - Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 1989-1990. - Vol. 1. - P. 173-183. ISBN 8476092911, 8476093373. @ ES_es

EN: Romanies in the district of Barcelona in the late 18th c.: an attempt at social assimilation. -

RA: España, Spain, Испания, Іспанія, Шпанија, Spanyolország, Spanjë, Španija, Ισπανία, Hispaania, Spagna, Espanya, Spānija, Ispanija, Spanien, სპანეთი, إسبانيا, Spania, Hiszpania, Espanha, Španielsko, Španělsko, ספרד, Íspanya, Espagne, स्पेन,

AndotIodo : Mentioned in :

1. Puig i Tàrrach R. La minoria gitana del Camp de Tarragona a l'Antic Règim // Història dels altres. Exclusió social i marginació a les comarques tarragonines (segles XIII-XX). - Tarragona, 2003. - P. 101-126 (isi le REPeste).

Vargas Llosa, Alvaro [Várgas Jósa, Álvaro]

Deporting the Roma: an act of populist barbarism // The Globe and Mail (Toronto). - 2010, September 22. @ CA_en

UA: Депортація Ромів: акт популістського варваризму.

Skant iKio: Patrika - CA

REP. RA: France, Sarkozy, deportation, policy, Франция, Франция, Саркози,

Vargová, Bohuslava [05.12.1951 – 02.04.2015]

Mačka andro garudo than čitkinel mišosen = Mačka v skrýši tíši myši / Preklad do rómštiny Viliam Zeman, ilustrácie Katarína Patočková. – Bratislava: Kultúrne združenie národností a etník Slovenskej republiky, 2007. – 43 s., ISBN 9788096899555. @ SK_sk_rm

SK: Ilustrovaná rómsko-slovenská knižka pre deti. – AlekIari: slovenská poetka, novinárka, spisovateľka, dramatická, režisérka, pedagogička, romologička, ochotníčka herečka.

EN: Cat in secret calms the mice. – Illustrated romany-slovakian book for children. – AlekIari: Slovak poet, journalist, writer, playwright, director, teacher, romologist, and amateur actress. She published as Vargová, Vargová-Habovčíková and Habovčíková.

Ponášky na rómske ľudové piesne. – Bratislava: Kultúrne združenie národností a etník Slovenskej republiky, 2008. – 43 s. ISBN 9788096899562. @ SK_sk

EN:

UA:

Rómčatá a Rómčence a ako sa stať dievčaťom [rodinná čítanka] / Ilustr. Katarína Patočková; aut. obál. Michal Bársony; aut. úv. Bohuslava Vargová, Pavol Plutko. – Nitra: Odkaz: Katedra rómskej kultúry Vysokej školy pedagogickej, 1992. – 148 s. ISBN 8085193183. @ SK_sk

SK: Kniha poézie a prózy pre deti, mládež i dospelých

EN: Romany boys and Romany girls and how to become a girl. -

Variácie a ponášky na rómske ľudové piesne. – Bratislava: Kultúrne združenie národností a etník Slovenskej republiky, 2009. – 63 s. ISBN 9788089397112. @ SK_sk

EN:

UA:

DiKi maj: Hábovčíková B. ...; Hábovčíková-Vargová B....; Kjučukov Ch. a in. Rómovia a gramotnosť, 1994; Plutko P. a in. Rómska tematika v literárnej..., 1992; Seman K., Vargová B.... Rómska matka, 1991.

Vargová, Bohuslava; Hábovčík, Ondrej; Seman, Karol

Asimilácia alebo integrácia // Národná osveta. – 1993. – Nr.17. – S.20-22. @ SK_sk

EN: Assimilation or integration.

Vargová-Hábovčíková, Bohuslava; Seman, Karol []

Róm a literatúra: Róm ako subject a objekt literatúry. – Nitra: Odkaz, 1992. – 86 s. ISBN 8085193205, 9788085193206. @ SK_sk

EN: Rom and literature: Rom as subject and object in fiction writings.

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande

SK: Knižnica Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre:

AndotIodo : Mentioned in :

1. Hlebová B. Intencionálna rómska literatúra na Slovensku // Вісник Львівського університету. Серія філологія. – 2009. – Вип. 48. – С. 136–143.

Vargová-Hábovčíková, Bohuslava; Seman, Karol; Kjučukov, Christo []

Výchova a vzdelávanie rómskych detí v zahraničí (komparácia najväznejších problémov u nás a v zahraničí). – Nitra: Vysoká škola pedagogická, 1993. – 66 s. ISBN 8088738083. @ SK_sk

EN: Education of romany children abroad (comparison of the most serious problems in our country and abroad).

SK: Knižnica Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre; Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre

RA: Slovensko, Slovakia, Ckjdfxbyf? Ckjdfbrbz?

PhD Vargová, Mária [Várgova, Mária] maria.vargova@ku.sk

Aplikácia kultúrnych prvkov v edukácii rómskych žiakov v primárnom vzdelávaní // Tradície a inovácie vo výchove a vzdelávaní modernej generácie učiteľov I. – Levoča: PF KU v Ružomberku, Inštitút Juraja Páleša v Levoči, 2009. – S. 360-365. ISBN 9788080845148. @ SK_sk

EN: Application of cultural elements in the education of Romany pupils in primary education. AlekIari: Katolícka univerzita v Ružomberku.

Creativity in Romany pupils in primary education in the district of Trebišov // The new educational review. – 210. – Vol. 20. – No. 1. – P. 293-305. ISSN 1732-6729. @

Hodnoty v ponímaní rómskeho etnika // Konferencia na aktuálne spoločensko-teologické témy IV, Ružomberok, 10.12.2008. – Ružomberok: PF KU, 2009. – S. 67-74. ISBN 9788080845223. @ SK_sk

EN: The values as Roms understand them // Conference about actual socio-theological themes IV, Ruzomberok, 10.12.2008.

Odras kultúry Rómov v edukácii rómskych žiakov // Aktuálne hodnoty ľudovej kultúry a umenia vo vzdelávaní: Zborník z konferencie v dňoch 25.-26.2.2010 v Ružomberku. – Ružomberok: Verbum, 2010. – S. 209-215. ISBN 9788080846039. @ SK_sk

EN: Reflection of the Romany culture in the education of Roms pupils.

Ponímanie hodnôt u rómskeho žiaka v primárnej edukácii // Dobro a zlo, alebo o morálke II. Psychologické a filozofické aspekty morálky v edukácii. – Banská Bystrica: UMB, 2013. – S. 135-140. ISBN 9788055705392. @ SK_sk

EN: Perception of values by the romany pupil in primary education.

Problémy adaptácie a adjustácie rómskych žiakov mladšieho školského veku na školské a iné prostredie a na výchovno-vzdelávací proces. – Ružomberok: PF KU, 2007. @ SK_sk

EN: Problems of adaptation and adjustment of the romany pupils of younger school age to school and other environment and to the educational process.

UA: Проблеми адаптації ромських учнів молодшого шкільного віку до шкільного та іншого середовища та навчального процесу.

Rómska rozprávka // Predškolská pedagogika. Terminologický a výkladový slovník. – Ružomberok: Katolícka univerzita, Pedagogická fakulta, 2007. – 431 s. ISBN 9788080841621. @ SK_sk

EN: The romany fairy tale

UA: Ромська казка.

Rómske etnikum a vnímanie prikázaní // Konferencia z praktickej teológie a religionistiky III. Ružomberok 11. marec 2009. – Ružomberok: PF KU, 2009. – S. 119-128. ISBN 9788080845230. @ SK_sk

EN: The romany people and perception of commandments

UA: Ромський нарід та сприйняття заповідей

Rozprávka ako prostriedok pre utváranie hodnôt rómskeho dieťaťa predškolského veku // Zborník z európskej konferencie «Vzdelávanie od útleho veku, šanca pre všetky deti». – Bratislava: OMEP, 2008. – S. 267-271. ISBN 9788089055821. @ SK_sk

EN: Fairy tale as a means for shaping the values of a pre-school romany child

UA: Казка як засіб формування цінностей ромської дитини дошкільного віку.

Tvorivosť rómskych žiakov v primárnom vzdelávaní.

1. // Rómovia – Roma – Romanies: kultúra a vzdelávanie: Zborník príspevkov z medzinárodnej konferencie. – Košice: Štátna vedecká knižnica v Košiciach, 2009. – S. 103-106. ISBN 9788085328615.

2. – Ružomberok: Verbum, 2010. – 137 s., grafy, noty, ilustr., schémy, tab. @ SK_sk

EN: Creativity of romany pupils in primary education.

RA: Slovakia, Словачина, Словакия,

Twórczość romskich uczniów 1.-4. szkoły podstawowej // Międzynarodowa fundacja naukowców i pedagogów «Scientia, ars, educatio». Wychowanie i kształcenie w duchu katolickim. – Częstochowa 2008. – S. 139-145. ISBN 9788360837108. @ PL_pl

EN: Creativity of romany pupils of the 1-4 years of the primary school

Výtvarná tvorivosť u rómskych žiakov na 1. stupni ZŠ // Zborník z vedecko-odborného seminára s medzinárodnou účasťou «Pedagogika I», 2. jún 2008. – Ružomberok: PF KU, 2008. – S. 145-148. ISBN 9788080843205. @ SK_sk

EN: Art creativity of romany pupils at primary school.

Vzdelávanie rómskeho žiaka // Zborník z XII. konferencie Profese učitele a současná společnost, Česká asociace pedagogického výzkumu. – Ústí nad Labem: PF UJEP, 2004. ISBN 8070445718. @ SK_sk

EN: Education of the romany pupil.

Vargová, Petra [ ]

Výchova a vzdelávanie rómskych detí // Vychovávateľ (časopis pedagógov). – 2002. – Roč. 47. – č. 6. – S. 11-15. @ SK_sk

SK: Základné problémy školskej politiky v prístupe k rómskym deťom a mládeži na Slovensku.

EN: Upbringing and education of the romany children

Varjú, Viktor; Plaut, Shayna [ ] varju@rkk.hu

Media mirrors? Framing Hungarian Romani migration to Canada in Hungarian and Canadian press // Ethnic and racial studies. – 2017. – Vol. 40. – Iss. 7: special Issue: Racialized bordering discourses on European Roma. – P. 1096-1113. @

UA: ЗМІ - дзеркала? Подання міграції угорських Ромів до Канади в угорській та канадській пресі.

dr. Várnagy, Elemér [Várnod, Élemir; 12.11.1930]

Alcuni atteggiamenti culturali dei genitori zingari nella famiglia // Lacio drom (rivista bimestrale di studi Zingari). – 1982. – Nr. 1. – P. 13-15. @ IT_it

HU: A cigány szülők családon belüli kulturális magatartása. – AlekIari: Társszerzője, a vele együtt lefajelméletizett Vekerdi József a világon elsőként létrejött Romológia tanszék vezetője volt, , az UNESCO szakreferense, a Comité Catholique International pour les Tsiganes tagja.

DE: Einige kulturelle Einstellungen der Roma Eltern in der Familie.

EN: Some cultural attitudes of Romany parents in family.

RU: Некоторые культурные отношения ромских родителей в семье.

RA: gyermek, szocializáció, család, kultúra, művelődés, műveltség, Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуууаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Alcuni problemi dei bambini zingari in Ungheria // Lacio drom (rivista bimestrale di studi Zingari). – 1992. – An. 28. – Nr. 6. sz. – P. 20-22. @ IT_it

HU: A cigány gyermekek néhány problémája Magyarországon.

EN: Some problems of the romany children in Hungary.

UA: Деякі проблеми ромських дітей в Угорщині.

RA: Magyarország, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуууаріа, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern, Baranya megye,

Ami összeköt bennünket a romákkal // Confessio (a Magyarországi Református Egyház figyelője). – Budapest, 2002. – 26. évf. – 4. sz. – Old. 50-52. ISSN 0133-8889. @ HU_hu

EN: What connects us with Roms.

UA: Що нас пов'язує з Ромами.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуууаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Bambini zingari in Ungheria nel secolo scorso // Lacio drom (rivista bimestrale di studi Zingari). – 1990. – An. 26. – Nr.1. – P. 12-22. @ IT_it

HU: Romai gyermekek Magyarországon a múlt században.

EN: Romany children in Hungary in the last century.

UA: Ромські діти в Угорщині у минулому столітті.

RA: Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуууаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Ciganológiai alapismeretek // Új Dunántúli napló. – 1993, 01 januári. ISSN 0865-9133. @ HU_hu

EN: Basic knowledge of ciganology

UA: Основи циганології

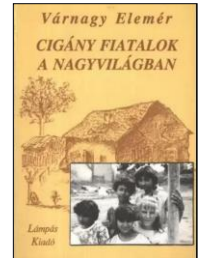
- Cigány [A] gyermekek hátrányos helyzetnek problémái // Népművelési ertisítő (Budapest). - 1971.
- Old. 132-148. @ HU_hu
EN: Drawback situation of romany children.

Cigány fiatalok beilleszkedési problémái // «Senkié vagyok - lehetnék mindenkié»: 1994-1996. Bács-Kiskun megye. Tanulmányok a cigányságról. - Kecskemét: Bács-Kiskun megyei önkormányzat, 1997. - Old. 21-24. ISBN 9637192107. @ HU_hu
EN: Inclusion problems of young Roms // «I am of no one - I could be of all»: 1994-1996. Kishkun county. Romany studies.
UA: Проблеми включення молодих Ромів.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оууґаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Cigány fiatalok a nagyvilágban. - Abaliget: Lámpás kiadó, 1993. - 174 old.
Bibliogr. old. 152-170. ISBN 9637593187. @ HU_hu

DE: Roma-Jugend in der größer Welt.
EN: Romany youth in the big world.
FR: Jeunes Roms dans le grand monde.
RU: Ромская молодежь в большом мире.
UA: Ромська молодь у великому світі.

Tartalom: Előszó -4, Bevezetés - 6, Szülés, születés - 9, Keresztelési szokások - 16, A családban nevelkedő gyermek - 21, Gyermekek a telep lakásokban - 25, Szeretet a családban - 26, A gyermekek játéka - 32, Cigány gyermekek védelme Magyarországon a 18. század - 38, Cigány gyermekek a múlt századi Magyarországon - 44, Cigányösszeírás 1893-ban - 62, Ami az Összeírás történet - 69, Valahol Európában... térbeli áttekintés - 80, Anglia - 83, Ausztria - 87, Bulgária - 90, Finnország - 94, Franciaország - 96, Jugoszlávia - 100, Németország - 104, Olaszország - 110, Spanyolország - 116, Svédország - 122, Magyarország - 125, Európa Tanács - cigány ifjúság - 132, Következtetések itt Magyarországon - 139, Utószó - 146, Hivatkozott irodalom - 152, Szerzői szaktevékenység - 163.

RA: Hungary, szociológia, néprajz, folklór, Europa,

Cigány [A] személyiség és a többi ember // Baranyai művelődés. - 1976. - 1. sz. - @ HU_hu
EN: Romany personality and other people.

Cigány szervezetek Baranyában // Honismeret. - 1992. - 20. évf. - 3. sz. - Old. 102-104. ISSN 0324-7627. @ HU_hu
EN: The romany organisations in Barania county.
UA: Ромські організації у повіті Баяня.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оууґаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Cigány [A] tanulók megismerési folyamatainak néhány sajátossága // A romapedagógia elméleti és gyakorlati alapjai. - Budapest, 2000. - Old. 61-63. @ HU_hu
EN: Some peculiarities of the romany pupils cognitive processes // The theoretical and practical foundations of romany pedagogy.

RA: gyermek, társadalmi probléma, képesség, ismeretelmélet megismerés, Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оууґаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Cigány tanulók önértékelése egy igényszintvizsgálat nyomán // Pedagógiai szemle. - 1977. - Nr. 2. - Old. 148-153. @ HU_hu
EN: Romany pupils self-esteem following a demand level test // Education survey

Cigány tanulók [A] személyiségfejlesztését elősegítő néhány tényező // Baranyai művelődés. - 1973. - Nr. 4. - Old. 37-41. @ HU_hu
EN: Some factors to promote the development of personality of romany pupils // Culture in Barania county.

RA: gyermek, társadalmi probléma, személyiség, nevelés

Cigany tanulók [A] személyiségfejlesztése problémáinak következményei a pedagógusképzésben // A Cigany tanulók nevelésének és oktatásának kérdései. - Budapest: Oktatási minisztérium. - 1977. - Old. @ HU_hu

Cigánykutatások [A] bibliográfiához. - Pécs, 1977. - 28 old. @ HU_hu

EN: The romany research bibliography.

UA: Бібліографія ромознавства.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуγγаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Мађарска, Мађарско, Madžarska, Угорщина, Ungern, romology,

Ciganyok [A] és a katolikus egyház //

1. Rom som. - 1995. - Nr. 4. - Old. 14-20. @ HU_hu

2. Világnézet. Lelkiség. Kultúra. - 1995. - 5. évf. - 6. sz. - Old. 825-831. @ HU_hu

EN: Roms and the Catholic Church.

UA: Роми та католицька церква.

Skant ikIo: Şarad vi şaradenvad

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуγγаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Мађарска, Мађарско, Madžarska, Угорщина, Ungern, faith, religion, iglesia, религия, церковь, вера,

Cigányság [A] tudatformálásának akadályai és eredményei: Egy vizsgalat tápasztalatai // Baranyai művelődés. - 1971. - 4. sz. - Old. 52-57. @ HU_hu

EN: Obstacles and results of the formation of Gypsy consciousness: experimental examination

UA: Перешкоди та результати формування свідомості циган: експериментальне дослідження. - Автор розглядає повіти Барань, Шомодь, Золо.

Cigánytanulók felfogóképességének vizsgálata néhány baranyai településen // A Pécsi tanárképző főiskola tudományos közleményei. Seria 1. paedagogica-psychologica, 1976. - 20 köt. - Old. 75-91. [Acta Academiae paedagogicae in civitate, Pécs. Seria 1. paedagogica-psychologica, tom. 20]. @ HU_hu

EN: Study of some of Barania settlement romany pupils perceptions // The Pech teacher training college scientific publications.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуγγаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Мађарска, Мађарско, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Cigányüldözések a náci Németországban // A cigánygyermekkel foglalkozó munkacsoport vizsgálataiból. - Pécs: JPTE tanárképző kar, 1985. - Old. 2-13. [Tanulmányok..., IX]. @ HU_hu

EN: Persecution of Roms in nazi Germany.

UA: Переслідування Ромів в нацистській Німеччині.

Skant ikIo: Kalitraşvad

Családi [A] életre nevelés problémái a cigány tanulók körében // Család, egészség, szociálpolitika: Tudományos kongresszus, Budapest, 1988. október 7-8. - Budapest: Statisztikai kiadó vállalat, 1989. - Old. 167-187. @ HU_hu

EN: Education of family life problems among the romany pupils.

Developpement de la personnalité chez les enfants tsiganes // Etudes tsiganes. - 1974. - Nr.2-3. @ FR_fr

UA: Розвиток особистості в ромських дітей

Egyházi tanítás és a roma kultúra // Új ember. - 2001. - 57. évf. - 11. sz. (18 március). - Old. 7. ISSN 0133-1205. @ HU_hu

EN: Religious teaching and culture of the Roms.

UA: Релігійна освіта та ромська культура.

Skant ikIo: Şarad vi şaradenvad

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуγγаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Мађарска, Мађарско, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Mađarsko, Mađarska, Угорщина, Ungern, hitélet, katolikus, faith, religion, религия, вера, церковь,

Előítéletek és a cigányság // Baranyi művelődés. - 1972. - 4. sz. - Old. 101-109. @ HU_hu

EN: Prejudices and Roms.

UA: Забобони й Роми.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оууҕариа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Mađarska, Угорщина, Ungern,

Fel kell venni a harcot a kirekesztés minden formája ellen // Közös út. – Budapest, 2003. - 11. évf. - 3. sz. - Old. 18-19. ISSN 1216-8513. @ HU_hu

EN: One needs to take the fight against exclusion in all its forms.

UA: Треба боротися проти виключення в усіх його формах.

RA: megkülönböztetés, oktatás, kultúra, Hungary, discrimination, education, culture, культура,

Hagyományokat [A] őrizve beilleszkedni: a romológia tudománya a cigányság kulturális felemelkedését szolgálja: interjúalany Várnagy Elemér, rip. Pásztor-Balogh Judit // Hajdú-bihari napló (Debrecen). - 1999, 30 júniusi. ISSN 0133-1051. @ HU_hu

EN:

UA:

RA: hagyományőrzés, beilleszkedés, kultúra, tradition, inclusion, culture, interview, Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оууҕариа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Mađarska, Угорщина, Ungern,

Helyzetkép pedagógiai vázlata roma fiatalokról // Mester és tanítvány. - 2007. - 13 sz. (február): Diákélet. - Old. 10-19. [A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar, a Mondat Kft. és a Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézet lapja]

EN: Outline of pedagogical situation of the Romany youth.

FR: Aperçu de la situation pédagogique de la jeunesse rome.

UA: Про педагогічну ситуацію ромської молоді.

REP. RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оууҕариа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Mađarska, Угорщина, Ungern,

Inkulturáció [Az] néhány problémája roma fiataloknál // Közös út. - Budapest, 2003. - 11. évf. - 5. sz. - Old. 60. ISSN 1216-8513. @ HU_hu

EN: Some inculturation problems of the romany youth.

UA: Деякі проблеми інкультуації ромської молоді.

Kapocs romák és gádzsók között // Közös út. - Budapest, 2008. - 16.évf. - 4. sz. - Old. 16-17. ISSN 1216-8513. @ HU_hu

EN: Clamp between Roms and non-Roms.

UA: Скрепа між Ромами та не-Ромами.

RA: interetnikus kapcsolat, beilleszkedés, egyház, hátrányos helyzet, család, konferencia, interethnic relations, inclusion, church, handicap, family, conference, Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оууҕариа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Mađarska, Угорщина, Ungern,

Kissebsegjogi vonatkozások // Romológiai alapismeretek. - Budapest: Corvinus kiadó, 1999. - Old. 161-180. @ HU_hu

EN: Legal aspects of minority.

Miként segítheti az iskola a roma fiatalok felkészítését az életvezetéssel kapcsolatos konfliktuskezelésre? // Embernevelés. - 1997. - 9. évf. - 4. sz. - Old 52-58. @ HU_hu

EN: How does the school may help prepare young Roma to manage conflicts relating to the life style?

Néhány teológiai megfontolás // Romológiai alapismeretek. - Budapest: Corvinus kiadó, 1999. - Old. 190-201. @ HU_hu

EN: Some theological considerations. -

Skant iKio: Šarad vi šaradenvad

RA: faith, church, religion, Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungría, Hongrie, Венгрия, Унгарија, Унгарија, Венгрия, Оуууаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern, церковъ, вера, религија,

Négy éve van romológiai tanszék Zsámbékon // Új Dunántúli napló. - Pécs, 1998. - 9. évf. - 293. sz. (26 október). - Old. 3. ISSN 0865-9133. @ HU_hu

EN: Four years of the romological department in Zhambek.

UA: 4 роки ромознавчого відділення у Жамбеці.

Neveléslélektani szempontok // Romológiai alapismeretek. - Budapest: Corvinus kiadó, 1999. - Old. 181-189. @ HU_hu

EN: Some educational-psychological viewpoints.

Nevelésszociológiai összetevők // Romológiai alapismeretek. - Budapest: Corvinus kiadó, 1999. - Old. 150-160. @ HU_hu

EN: Components of educational sociology.

UA: Складники соціології освіти.

Problemes [Les] sociaux des enfants tsiganes en Hongrie // Hommes et migrations. - 1977. - Nr. 12. - P. 117-23. @ FR_fr

Problemi [I] sociali dei ragazzi zingari in Ungheria // Lacio drom (rivista bimestrale di studi Zingari). - 1978. - Nr. 6. - P. 17-21. @ IT_it

HU: Romai gyermekek szociális problémái Magyarországon

EN: Social problems of the romany children in Hungary.

UA: Соціальні проблеми ромських дітей в Угорщині.

Role [Le] des traditions culturelles dans l'éducation des enfants tsiganes // Tsiganes: identité, évolution: Actes du colloque pour le trentième anniversaire des Études Tsiganes. - Paris: Syros Alternatives, 1989. - P. 279-282. @ FR_fr

HU: A kulturális hagyományok szerepe a Romai gyermekek nevelésében.

UA: Роль культурних традицій в освіті ромських дітей.

Roma fiatalok konfliktusai az iskolában // Embernevelés. - 1997. - 9. évf. - 4. sz. - Old. 52-58. @ HU_hu

EN: Conflicts of the romany young people in school // Education of mankind.

UA: Конфлікти ромської молоді у школі.

Romák [A] transzcendentális kötődésének néhány pedagógiai tanulsága // Barátság. - Budapest, 2002. - 9. évf. - 6. sz. (decemb.). - Old. 3750-3751. ISSN 1218-0149. @ HU_hu

EN:

UA:

Törekvések a cigány tanulók eredményesebb iskolai munkájának biztosítására // Oktató-nevelő munka a pedagógiai és pszichológiai kutatások tükrében. - Pécs: Pécsi tanárképző főiskola, 1979. - p. 169-182. ISBN 9636410429. @ HU_hu

EN: Efforts to ensure an effective school work of romany pupils.

UA: Зусилля для забезпечення ефективної роботи школи з ромськими учнями.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungría, Hongrie, Венгрия, Унгарија, Венгрия, Оуууаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Yoska, a cigányok barátja // Keresztény szó. - 1997. - VIII. - sz. 4. - Old. 8. @ HU_hu

EN: Yoska, the friend of Roms.

UA: Йошка, друг Ромів.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungría, Hongrie, Венгрия, Унгарија, Венгрия, Оуууаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Vaš leste vi leski butja : About him and his work :

Szakmai életút-lapozgató Várnagy Elemér köszöntése 80. születésnapján. – Pécs: Pécsi Tudományegyetem, 2010. ISBN 9789636423544.

Várnagy, Elemér; Lendvai, Béla [Várnod, Élemir; Léndvoi, Bélo]

Közelebb a cigány kultúrához // Zalai hírlap (Zalaegerszeg). – 1994, 07 július. ISSN 0133-0500. @ HU_hu

EN: Closer to the romany culture. – Article in the Hungarian newspaper.

UA: Ближче до ромської культури.

Skant ikIo: Patrikenvad - HU

RA: anyanyelvű oktatás, felsőfokú oktatás, tankönyv, kutatás, mother-tongue education, higher education, textbook, research, Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оυγγαρία, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Várnagy, Elemér; Vekerdi, József []

Cigány [A] gyerekek nevelésének és oktatásának problémái. - Budapest: Tankönyvkiadó, 1979. - 171 old. @ HU_hu

EN: Problems of romany children education.

UA: Проблеми освіти та виховання ромських дітей.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оυγγαρία, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Varokaa mustalaisia!: väärinymmärryksen historiaa: Suomen romanien vaiheita ja kulttuuria / Toim. Jere Jäppinen. - Helsinki: Helsingin kaupunginmuseo, 2009. - 124 s., kuv. ISBN 9789522233721. @ FI_fi

EN: «Watch out Gypsies! History of a misunderstanding» exhibition at the Helsinki City Museum, February 11 to August 30, 2009.

UA: «Бережись Циганів! Історія нерозуміння» виставка в Гельсинському міському музеї з 11 лютого по 20 серпня 2009 р.

Varsa, Eszter [Vóršo, Ester]

„Minor [The] would hinder the mother in finding employment:” child protection and women’s paid work in early state socialist Hungary // East European politics and societies, and cultures. – First online published 22 August, 2017. @

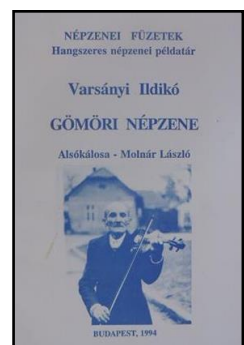
EN: "This article discusses the role of child protection and residential care institutions in mediating the tension between women’s productive and reproductive responsibilities in early state socialist Hungary. At a time when increasing numbers of women entered paid work in the framework of catch-up industrialization but the socialization of care work was inadequate, these institutions substituted for missing public child care services. Relying on not only policy documents but more than six hundred children’s case files, including Romani children’s files, from three different locations in Hungary as well as interviews with former children’s home residents and personnel, the article examines the regulatory framework in which child protection institutions and caseworkers operated. It points to the differentiated forms of pressure these institutions exercised on Romany and non-Romany mothers to enter paid work between the late 1940s and the early 1950s from the intersectional perspective of gender and ethnicity. Showing that prejudice against “Gypsies” as work-shy persisted in child protection work across the systemic divide of the late 1940s, the article contributes to scholarship on state socialism and Stalinism that emphasizes the role of historical continuities. At the same time, reflecting on parental invention in using child protection as a form of child care, the article also complicates a simplistic social control approach to residential care institutions in Stalinist Hungary.” AlekIari: Leibniz Institute für Ost- und Südosteuropaforschung, Regensburg DE

Varsányi, Anikó [Vóršani, Óniko]

Gömöri népzene. Alsókálóska – Molnár László (Molnár László cigány prímás repertoárja). – Budapest: Művelődési intézet, 1992. - 112 old., ill. kották. Hangzó kazettával. 500 péld. @ HU_hu

EN: Folk music in Gömör. László Molnár from Alsókálós (repertoire of the Gypsy band leader László Molnár).

UA: Гемерська народна музика. Ласло Молнар з Олшокалошу (репертуар ромського примаши Ласло Молнара).

Tartalom: Bevezetés – 3. Felhasznált irodalom – 7. Helységnévmutató – 8. Térkép – 9. Molnár László játéktechnikája – 10. A dallamok közlés módja – 11. Kottapéldák – 12. Dallamok – 13-108.

Skant ikIo: Gitivad

RA: music, folklore, Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungría, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Ουγγαρία, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

- Varsovie - IVème Congrès Rom**: Reportage photographique // Etudes tsiganes. – 1990. - Nr. 3. - P. 27-38. @ FR_fr
EN: Warsaw - IV Roms Congress: Photographic report
UA: Варшава – 4-ий з'їзд Ромів: фоторепортаж.

Vasas, Samu

Egy cigány település társadalmi problémái // Korunk. – 1990. -I /7. – Old. 883-887. @ HU_hu

EN: Social problems of a romny settlement

UA: Соціальні пролеми одного ромського поселення.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungría, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Ουγγαρία, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Vasconcelos, Ary [04.02.1926 – 08.10.2003]

Tem cigano no samba // Piracema (revista de arte e cultura). – 1993. - Ano 1. - Nr. 1. - P.105-109. @ BR_pt

EN: There is something romany in samba. - Brazilian journalist, musicologist, historian and sociologist A.Vasconcelos mentioned in tyhis article «Pixinguinha and João da Bahiana revealed to me that there was a group of gypsy composers, singers, and musicians who cultivated samba with true mastery and who made an important, possibly decisive, contribution to the genre.» The author argued that our influence in Brazilian folklore is to be fully studied and appreciated.

UA: Є щось ромське у самбі.

Skant ikIo: Gitivad

RA: culture, America, dance, танок, Америка,

Vasconcellos, José Leite de [Vaskonséjos, Xosé Lėjte de; 07.07.1858-17.05.1941]

Ciganos [Os]. Origem e sua presença em Portugal // Etnografia portuguesa. Tentame de sistematização. - Lisboa: Imprensa nacional, 1958. - Vol. IV. - P. 351-419. @ PT_pt

PT: José Leite de Vasconcelos Cardoso Pereira de Melo, mais conhecido por Leite de Vasconcelos foi um linguista, filólogo, arqueólogo e etnógrafo português.

EN: Roms. Origin and their presence in Portugal.

UA: Роми. Походження та присутність у Португалії.

BG: Studii romani: IV Gy 28

AndotIodo : Mentioned in :

1. Pereira Leite, Pedro. Olhar o outro: Narrativas museológicas sobre a diversidade na época da globalização // Complutum. – 2015. - Vol. 26. – Nr. 2. – P. 101-110.

Vašečka, Imrich [Vášečka, Ímrix]

Migrácia Rómov zo Slovenska do krajín EÚ - príčiny a podnety // Sociológia. – 2001. - Roč. 33. – č. 5. – S. 457-471. @ SK_sk

SK: AlekIari: Sociologický ústav SAV, Bratislava, Katedra sociální politiky a sociální práce, Brno

EN: Migration of Roms from Slovakia in to the EU Countries - Reasons and impulses. - The article deals with this migration in 1998 - 1999. In connection with the research conducted in May - June 2000 author focuses upon reasons and impulses behind the Roma migration. The research has been conducted under auspices of the International Organization for Migration - Bratislava. Outputs of the research has been used by the IOM as one of knowledge basis for the arranging measures return of those who have not been granted asylum in the EU. Migration of Roma from Slovakia could be investigated and interpreted from different angles. Author interconnects migration primarily with socio-economic status of Roma in Slovakia. Author suggests locally based

impulses for migration of Roma and stresses that only mass migration has been dominating during the field work. Author brings attention to the fact that mostly integrated Roma, thus those who were not living in segregated settlements, have been migrating into the EU countries.

Vašečka, Imrich; Vašečka, Michal [Vášečka, Ľmrix; Vášečka, Míxal]

Recent Romani migration from Slovakia to EU member states: Romani reaction to discrimination or Romani ethno-tourism? // Nationalities papers. - 2003. - Vol. 31. - Nr. 1. - P. 29-47. @

UA: Недавня ромська міграція зі Словаччини до країн ЄС: ромська реакція на дискримінацію чи ромський етнотуризм.

REP. RA: policy,

PhD **Vašečka, Michal** [Vášečka, Míxal; 07.07.1972]

Roma // Eurozine. - 2001, March 12. - 26 p. @

EN: Eurozine is a network of European cultural journals, linking up more than 80 partner journals and just as many associated magazines and institutions from nearly all European countries

REP

AndotIodo : Mentioned in :

1. Anikó Imre. Identity games: Globalization and the transformation of media cultures in the new Europe. - Cambridge: Massachusetts institute of technology, 2009.

Roma [The]: the greatest challenge for Slovakia on its way into the European Union // Slovak foreign policy affairs. - Bratislava: Slovenska spoločnosť pre zahraničnú politiku, 2000. @ SK_sk

UA: Роми: найбільший виклик для Словаччини на її шляху до Європейського Союзу.

Romovia // Slovensko 1998-1999. Súhrnná správa o stave spoločnosti. - Bratislava: Inštitút pre verejné otázky, 1999. @ SK_sk

EN: Roms // Slovakia 1998-1999: A global report on the state of society.

Rómovia a politická participácia - Eligo ergo sum // Rómske hlasy. Rómovia a ich politická participácia v transformačnom období. - Bratislava: Inštitút pre verejné otázky, 2002. - S.19 - 40. @ SK_sk

EN: Roms and political participation - I elect ergo I exist.

UA: Роми та політична участь - Я обираю, значить я існую.

Vzťah majority k Rómom // Čačipen pal o Roma. Súhrnná správa o Rómoch na Slovensku. - Bratislava: Inštitút pre verejné otázky, 2002. - S. 335 - 351. @ SK_sk

EN: The majority population attitude towards the Romi

UA: Ставлення більшості до Ромів.

DikI maj: Jurásková M., Krigelová E., Puliš P., Rybová J., Vašečka M. Evaluácia činnosti Sekretariátu splnomocnenkyne vlády SR, 2002.

Vašečka, Michal; Džambazovič, Roman [Vášečka, Míxal; Dambazovic, Roman]

Socialno-ekonomická situácia Romov na Slovensku ako potencialnych migrantov a žiadateľov o azyl v krajinách EU. - Bratislava: International organization for migration, 2000. @ SK_sk

EN: The socio-economic situation of the Roms in Slovakia as potential migrants and asylum seekers in EU member states.

Vasile, Valentin []

Aspecte din viața romilor în anii '70-'80. Compoziția socio-profesională și fapte antisociale // Partide politice și minorități naționale din România în secolul XX. - Sibiu: Techno Media, 2010. - Vol. 5. - P. 338-344. ISBN 9786068030845. @ RO_ro

EN: Aspects of Roma life in the 70s and 80s. The socio-professional composition and antisocial facts.

UA: Аспекти життя Ромів у 70-80-х роках. Соціально-професійний склад та антисоціальні факти.

REP. RA: Romania, Румунія,

Consuetudine, rățăcire și sedentarism. Practici tradiționale și măsuri de integrare socio-

economică a romilor consemnate în materialele informative ale Securității // Partide politice și minorități naționale din România în secolul XX. - Sibiu, 2009. - Vol. 4. - P. 357-374. @ RO_ro

EN: Habits, wandering and sedentariness. Traditional practices and measures for the socio-economic integration of the Romi recorded in the intelligence files of Securitate.

Vass, János [Voş, János]

Cigány [A] tanulók oktatásának néhány kérdése // Pedagógiai szemle. - 1974. - 7-8. sz. - Old. 659-68. @ HU_hu

EN: Some questions about the education of Roms.

UA: Деякі питання щодо школювання Ромів.

RA: Hungary, Угорщина, Венгрия,

Vassilev, Rossen []

Roma [The] of Bulgaria: A pariah minority // The Global review of ethnopolitics. - 2004. - Vol. 3. - Nr. 2. -P. 40-51. @

UA: Роми Болгарії: меншина-парія.

REP

Vassileva, S.

Things a teacher can't forget // Roma rights. - 1998 (Summer). - P.45-46. @ HU_en

UA: Речі, про які учитель не можу забути.

RA: education, освіта, образование,

Vassiliadou, Maria; Ioannidou, Marilena [Vasiliádu, María; Joanídu, Mariléna]

Educational curriculum for the training of gypsy mediators: European initiative: employment / integra 1998-2000: transnational project Proklisi / Transl. Maria Lavda. - Athens: General Secretary of adult education, Ministry of national education and religion, 1999. - 59 s. ISBN 9607335279, 9789607335272. @ EL_en

UA:

Vasvári, Zoltán [Vóşvari, Zóltan]

Kártya [A] a cigánység életében. Játék, jóslás - mentalitás // Cigány néprajzi tanulmányok 1. Cigány népi kultúra a Kárpát-medencében a 18-19. században. - Salgótarján: Magyar néprajzi társaság, 1993. - Old. 174-185. ISBN 9637929215, ISSN 1217-8853. @ HU_hu

EN: The role of cards in the life of Rom. Games, prediction - mentality // Studies in Romany ethnography 1. Romany folk culture in the Carpathian Basin in the 18 - 19th c. - «Publications on playing-cards and card-games world fill a library, but so far the social-sociological, ethnographical analysis of card-games has resulted only in a small number of publications. Although the issue of popular card-games attracted the attention of the Hungarian ethnography, in the studying of it, nothing significant has happened, apart from the important only publication of Imre Katona. In my dissertation I'm analysing the role of playing-cards in the life of an important ethnic group of Hungary, the Roms. The sociological and ethnographical researches of the Roms have produced numerous dissertations up to now. On the basis of these papers an image of the traditional Gypsy lifestyle and values can easily be created. Also many books and articles dealt with the different areas of the Gypsy-folklore in Hungary. The study of the Gypsy customs of playing-cards and prediction by cards way be of help to a better and more precise understanding of the Gypsy lifestyle, thinking and values. At the same time the historical studying of the Romany customs of playing-cards helps in creating an image of the customs of playing-cards of the traditional Hungarian peasant society, or in general terms that of the social groups with traditional culture. In my dissertation I'm studying the function of cards and playing-cards in the Romany society, and in the everyday life of the Roms. I am trying to explore how the customs of playing-cards are bequeathed. I am trying to find answer to how the card-games and the card-players are judged. I am presenting the typical kinds of card-games, the occasions, places and participants of paying-cards, and the motivations of the card-players respectively. The dissertation deals in particular with some feazures of the Romany prediction by cards and the hazardous card-games and gambling practiced in order to make money».

UA: Роль карт у житті Ромів. Ігри, передбачення - менталітет.

REP. RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуґґаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Vaticano [EI] y la ONU alzan la voz por expulsiones de gitanos // La nación (Santiago). - 2010, 28 de agosto. @ CL_es

EN: Vatican and the UN raise their voices because expulsions of Roms.

UA: Ватикан та ООН висловлюють своє ставлення до висилання Ромів.

Skant ikIo: Patrika - CL

RA: France, deportation, Sarkozy, Франція, Франция, депортація, Саркозі,

Vavrinecz, András [Vóvrinec, Óndraş]

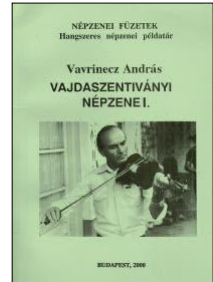
Vajdaszentiványi népzene I: Horváth Elek «Gömbös» cigány prímás repertoárja. - Budapest: Magyar művelődési intézet, 1992. - 120 old., ill. Kották. [Népzenei füzetek. Hangszeres népzenei példatár]. 1000 péld.@ HU_hu

EN: Folk music in Vajdaszentivány I. The repertoire of Elek "Gömbös" Horváth, Romany band leader.

UA: Народна музика в Войдосентівані. Репертуар ромського примаша Елека «Гьомбьош» Горвата.

Tartalom: Kottapéldák; Verbunk; Sebes forduló; Lassú; Korcsos; Cigánycsárdás; Batuka; Gyűjtési adatok; Irodalom.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуґґаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Vavroch, Michal

Integrace Romů v ČR prostřednictvím nástrojů EU // Reflexe evropského integračního procesu po roce 2004. - České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2014. - S. 100-106. ISBN 9788087472675. @ CZ_cz

EN: Integration of Roms in the Czech Republic through EU instruments.

Jak v etnografickém výzkumu získat přístup: zkušenosti s romskou populací // Anthropologia integra. - 2013. - 4. - 1. - S. 67-75. ISSN 1804-6665. @ CZ_cz

EN: How to gain access to ethnographic research: experience with the Roma population

Pilotní výzkum v etnografii: bariéry v interakci mezi Romy a majoritou // Lidé města. - 2014. - 16. - 1. - S. 99-124. ISSN 1212-8112. @ CZ_cz

EN: Pilot research in ethnography: barriers in the interaction between Roms and the majority.

Vaux de Foletier, François de

[Vo djo Folet'jé, Fransuá; Во джо Фолет'јé, Франсуá; 22.06.1893 - 17.02.1988]

A propos d'un centenaire: les Tsiganes vus par Blaise Cendrars // Etudes tsiganes. - 1987. - Nr. 3. - P. 12-13. @ FR_fr

EN: Aabout a centenary: Roms seen by Blaise Cendrars. - a Swiss-born (1887-1961) novelist and poet who became a naturalized French citizen in 1916. He was a writer of considerable influence in the European modernist movement.

UA: Lj cnjhsxxz

Skant ikIo: ʁoma le avere sanak'jande

RA: література, литература, fiction, literature, Франция, Франція, France,

A propos d'une commémoration de Tolstoï // Etudes tsiganes. - 1978. - Nr. 4. - P. 4-5. @ FR_fr

EN: About commemoration of Tolstoi. -

UA: До вшануванні Толстого.

Skant ikIo: ʁoma le avere sanak'jande

RA: література, литература, fiction, literature, Росія, Россия,

Aux sources de l'histoire // Etudes tsiganes. - 1985. - Nr. 1. - P. 13-14. @ FR_fr

UA: До джерел історії.

Bohémiens [Les] dans l'armée française sous l'Ancien régime // Revue historique de l'Armée. - 1962. - 18ème année. - Nr. 1. - P. 41-44, ill. n&b. @ FR_fr

EN: Bohemians in the French army under the Old regime.

UA: Роми у французській армії у часи Давнього режиму.

RA: histoire, history, історія, история, France,

Bohémiens dans le Maine. - Auteur, [s.d.] . - P. 83-88. ????

Bohémiens du Bas-Poitou // Les Cahiers de l'Ouest. - 1958. - Nr. 25. - P. 45-47. @ FR_fr

UA: Роми у Нижньому Пуату. -

Bohémiens [Les] en France au XIX ème siècle. - Paris: J.-C. Lattès, 1981. - 248 p., ill. n&b. @ FR_fr

UA: Роми у Франції у XIX ст.

RA: histoire, history, історія, история,

AndotIodo : Mentioned in :

1. Mickelsen D. Appendicies: Sand and Mérimée, endogamy and exogamy // Ethnography in French literature. - Amsterdam-Atlanta: Rodopi, 1996. - P. 129-142.

2. Asséo H. La perception des Tsiganes en France et en Allemagne (1870-1930) // Les exclus en Europe, 1830-1930. - Paris: Editions de l'Atelier, 1999. - P. 223.-233.

3. Hubert M.-Ch. Les réglementations anti-tsiganes en France et en Allemagne, avant et pendant l'occupation // La Revue d'histoire de la Shoah.- 1999. - Nr. 167: Les Tsiganes dans l'Europe allemande. - P. 20-52.

4. Filhol E. La Bohémienne dans les dictionnaires français (XVIIIe-XIXe siècle): discours, histoire et pratiques socio-culturelles // La Bohémienne, figure poétique de l'errance aux XVIIIe et XIXe siècles. - Clermont-Ferrand : Presses Universitaires Blaise Pascal, 2005. -

Capitaines d'égyptiens chez le notaire // Etudes tsiganes. - 1958. - Nr. 4. - P. 1-11. @ FR_fr

UA: Капітани єгиптян у нотаріуса.

Chasse et pêche parmi les Tsiganes // Etudes tsiganes. - 1979. - Nr. 2-3. - P. 5-10. @ FR_fr

EN:

UA: Полювання та рибальство серед Ромів. -

Chevauchés et passages des capitains bohémiens en Provence aux 16ème et 17ème siècle // Connaissance du monde. - 1960. - Nr. 24 (novembre). - P. 41-49. @ FR_fr

EN: Overlappes and passages of the Romany captains in Provence the 16th and 17th c.

UA:

Civilisation [La] du cheval dans le monde tsigane // Etudes tsiganes. - 1982. - Nr. 1. - P. 1-19. @ FR_fr

EN: Civilization of horse in the Romany world.

UA: Конярська цивілізація в ромському світі.

Déclaration [La] de 1682 contre les bohémiens: son application en Languedoc // Etudes tsiganes. - 1957. - Nr. 1. - P. 2-10. @ FR_fr

EN: Declaration of 1682 against Roms: its application in Languedoc.

UA: Декларація 1682 р. проти Ромів: її застосування в Лангедоці.

Skant iKIo: TIarmenvad

RA: France, Roussillon, histoire, loi, ley, law, legal, Франція, Русильон, історія, право, закон, Франция, история,

Divination [La] bohémienne et les grands de ce monde // Etudes tsiganes. - 1980. - Nr. 4. - P. 17-26. @ FR_fr

UA: Ромська ворожба та великі світу цього.

RA: chiromancie, хиромантия,

Enfant [L'] tsigane jadis // Etudes tsiganes. - 1981. - Nr. 1. - P. 3-12. @ FR_fr

EN: Romany child once ago. -

UA:

Esclavage [L'] des Tsiganes dans les principautés roumaines // Etudes tsiganes. - 1970 . - Nr. 2-3. - P. 24-29. @ FR_fr

EN: The Roms serfdom in the Danubian Principalities.

UA: Рабство ромів у Дунайських князівствах. -

RA: histoire, Roumanie, history, Romania, Danubian principalities, Дунайські князівства, Дунайские княжества, Румунія, Валахія, Валахия, Румыния, Wallachie, історія, история,

Esquisse d'une toponimie des Tsiganes // Vie et langage. - Paris: Larousse,

1. 1968. - Nr. 192 (mars). - P.148-153. @ FR_fr

2. 1968. - Nr. 193 (avril). - P. 224-230. @ FR_fr

UA: Начерк ромської топонімії.

Familles [Les] tsiganes // GE Magazine. - 1984. - Nr. 16. - P. 33-39. @ FR_fr

UA: Ромські родини.

Fêtes [Les] des Saintes-Maries de la Mer // Etudes tsiganes. - 1973 . - Nr. 3. - P. 47-49. @ FR_fr

UA: Свята у Сант-Марі де ла Мер.

Firmin Bouglione // Etudes tsiganes. - 1980 . - Nr. 1. - P. 48. @ FR_fr

George Sand et les bohémiens

1. // Etudes tsiganes. - 1976. - Nr. 3. - P. 11-19. @ FR_fr

2. - Châteauroux: Comité pour la célébration du centenaire de la mort de George Sand, 1976. - 11 p. @ FR_fr

UA: Жорж Санд і Роми.

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande - FR

REP (Châteauroux). **RA:** література, литература, fiction, literature, Франция, Франція, France,

AndotIodo : Mentioned in :

1. Vanel-Coytte L. Paysages chez Lamartine, de Bohemiens. - Lille:TheBookEdition,2010. -119 p.

Grande [La] rafle des bohémiens du Pays Basque sous le Consulat // Etudes tsiganes. - 1968. - Nr. 1. - P. 13-22. @ FR_fr

FR: Le Consulat - un régime politique français issu du coup d'État 09 novembre 1799, qui renversa le régime du Directoire (1795-1799). La constitution de l'an VIII établit alors un régime politique autoritaire dirigé par trois consuls et en réalité par le seul Premier Consul Napoléon Bonaparte, qui deviendra consul à vie en 1802. Le Consulat a duré jusqu'au 18.05.1804, date de la fin de la Première République française et de la proclamation du Premier Empire.

EN: Roundup of bohemians of the Basque Country under the Consulate. - Consulate was a French political regime established after the coup on 09.11.1799, which overthrew the regime of Directory (1795-1799). The constitution of the year VIII then established an authoritarian political regime led by three consuls and in reality only by the First Consul - Napoleon Bonaparte, who became consul for life in 1802. The Consulate lasted until 18.05.1804, date of end of the First French Republic and the proclamation of the First Empire.

UA: Великий вихід Ромів Країни Басків під час Консульства. - Консульство - французький політичний режим, що виник після перевороту 09.11.1799, який повалив Директорію (1795-1799). Конституція VIII року пізніше встановила авторитарний політичний режим на чолі з трьома консулами, але в дійсності управляв тільки перший консул Наполеон Бонапарт, який став пожиттєвим консулом 1802 року. Консульство тривало до 18.05.1804, дата кінця Першої Французької Республіки та проголошення Першої імперії.

Guérisseurs, chirurgiens, herboristes et vétérinaires chez les Tsiganes dans l'ancienne France // Histoire de la médecine. -1962. - Nr. 5 (sept.) - P.3-31. @ FR_fr

EN: Healers, surgeons, herbalists and veterinaries among Roms in the ancient France.

UA: Цілителі, хірурги, травники та ветеринарі серед Ромів у стародавній Франції.

Histoire du capitaine Jean de la Fleur // Etudes tsiganes. - 1961. - Nr. 3-4. - P. 12-16. @ FR_fr

UA: Історія капітана Жана де ла Фльор.

Iconographie des «Egyptiens» précisions sur le costume ancien des Tsiganes // Gazette des Beaux-arts. - 1966 (09). - P. 165-172, ill. n&b. @ FR_fr

EN:

UA:

Littérature pour la jeunesse et imagerie. Le mythe de l'enfant volé par les bohémiens // Etudes tsiganes. - 1971. - Nr. 1. - P. 80-84. @ FR_fr

EN: Children's literature and imagery. The myth of the child stolen by the Roms.

UA:

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande

RA: література, литература, fiction, literature,

Logis anciens des Tsiganes // Vieilles maisons françaises. - 1962. - Nr. 14 (octob.). - P. 17-19. @ FR_fr

EN: Ancient dwellings of Roms.

UA: Давні типи житла у Ромів.

Maurice Barrès et les Tsiganes: à propos d'un cinquantenaire // Etudes tsiganes. - 1974. - Nr. 1. - P. 19-20. @ FR_fr

UA: Морис Баррес і Роми: до п'ятидесятиріччя. - М.Баррес (1862-1923) - французький письменник і журналіст, представник традиціоналізму та правого націоналізму.

Mille ans d'histoire des Tsiganes. - Paris: Fayard, 1971. - 278 p. @ FR_fr

EN: Thousand years of history of Roms. -

UA: Тисяча років історії Ромів. -

NakIavimata

ES - Mil años de historia de los gitanos. -

1. Barcelona: Plaza & Janés, 1974. - 287 p. ISBN 9788401330629. @ ES_es

2. Barcelona: Plaza & Janés, 1977. - 317 p. ISBN 9788401460647. @ ES_es

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. 1974 - López Ó., Sàez M. La població rrom immigrant de Romania a Catalunya: accés i ús dels serveis sanitaris catalans i situació de salut. Informe final del proyecto "Desigualdades socioeconómicas y diferencia cultural en el ámbito de la salud en barrios de actuación prioritaria de Cataluña". - Bellaterra: GRAFO-UAB, 2009. - 273 p.

IT - Mille anni di storia degli Zingari. - Milano: Jaca Book, 1978. - 294 p. @ IT_it

Miracle [Le] d'une survie: Les Tziganes // Informations sociales. - 1978. - Nr. 10. - P. 10-12. @ FR_fr

EN: Miracle of survival: Roms

RO: Miracolul supraviețuirii: Rromi

UA: Диво виживання: Роми.

Monde [Le] des Tsiganes. - Paris: Berger-Levrault, 1983. - 213 p., ill. coul & nb. ISBN 9782701305509. @ FR_fr

EN: This well-illustrated overview of the Roms emphasizes the importance of nomadism to Romany culture. The author feels that the only countries where such characteristics are not significant is in Spain and Romania, where the Roms were forced to settle.

UA:

Notaires et Capitaines de Bohémiens // Le Gnomon (revue internationale d'histoire du notariat). - Bulletin de liaison. - Institut international d'histoire du notariat, 1979. - Nr. 15 (août). - P. 37-42. @ FR_fr

UA:

Pèlerinage [Le] romain des Tsiganes en 1422 et les lettres du Pape Martin V // Etudes tsiganes. - 1965. - Nr. 4. - P. 13-19, 21-24. @ FR_fr

EN: Pilgrimage of Roms in 1422 to Rome and the letters of Pope Martin V. -

UA: Римське паломництво Ромів 1422 року та грамоти Папи Мартина V

AndotIodo : mentioned in : Упомянуто в :

1. Martelli V. Tra tolleranza ed intransigenza: Roma, il potere e le categorie marginali. - Roma, 2017.

Pèlerinage [Le] romain des Tsiganes dans le cadre de l'Année Sainté // Etudes tsiganes. - 1975. - Nr. 4. - P. 23-25. @ FR_fr

EN: Pilgrimage of Roms to Rome in the context of the Holy Year. – Holy Year is a special year of remission of sins and universal pardon in the catholic Church (Leviticus, 25: 8-13).

UA: Римське паломництво Ромів у контексті Святого року. – Святий рік – особливий рік відпущення гріхів і всесвітнього прощення у Католицькій церкві (Левіт, 25: 8-13).

Peuple [Un] nomade parmi les sédentaires: les Tsiganes de l'ancienne France // Les Annales: Revue mensuelle des lettres françaises, 1963. – Nr. 150 (avril). – P. 44-54. @ FR_fr

EN: Nomad people among sedentary: Roms of old France.

UA: Кочовики серед осілих: Роми старої Франції.

Portraits de musiciens tsiganes: la médaille de Django Reinhardt // Etudes tsiganes. – 1970. – Nr. 2-3. – P. 1-2. @ FR_fr

UA: Портрети ромських музикантів: медаль Джанга Рейнхарда

Skant ikIo: Gitivad

RA: мистецтво, музика, Німеччина, art, music, Germany,

Rafle [La] des Gitans d'Andalousie en 1749 d'après des documents français // Etudes tsiganes. – 1977. – Nr. 3. – P. 5-9. @ FR_fr

EN: Roundup of Roms of Andalusia in 1749 according to French documents. –

UA: Вихід Ромів Андалусії 1749 року за французькими документами.

Recensement [Un] des Tsiganes en Bavière en 1905 // Etudes tsiganes. – 1978. – Nr. 3. – P. 8-14. @ FR_fr

EN: Census of Roms in Bavaria in 1905.

UA: Перепис Ромів у Баварії 1905 року.

RA: Deutschland, Germany, history, demography,

Recherches sur l'histoire des Tsiganes dans les anciens registres paroissiaux // Etudes tsiganes. – 1956. – Nr. 2. – P. 3-11. @ FR_fr

EN: Research on history of Roms in the old parish records.

UA: Вивчення історії Ромів по старих парафіяльних записах.

Rois et Reines de Tsiganes // La Revue des deux mondes. – 1969 (11). – P. 301-306. @ FR_fr

EN: Kings and queens of Roms. –

UA: Королі та королеви Ромів.

Rôle [Le] du feu dans le monde tsigane // Etudes tsiganes. – 1987. – Nr. 1. – P. 5-12. @ FR_fr

EN: Role of fire in the romany world.

UA: Роль вогню в ромському світі.

Romantisme [Le] écossais, Walter Scott et les Tsiganes // Etudes tsiganes. – 1984. – Nr. 2. – P. 1-6. @ FR_fr

UA: Шотландський романтизм, Вальтер Скот і Роми.

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande

RA: література, литература, fiction, literature, Великобританія, Великобритания,

Shakespeare et les Gypsies // Etudes tsiganes. – 1983. – Nr. 1. – P. 10-13. @ FR_fr

UA: Шекспір і Роми.

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande

RA: література, литература, fiction, literature, Великобританія, Великобритания,

Sources [Les] de l'histoire des Tsiganes // Etudes tsiganes. – 1978. – Nr. 2. – P. 5-7. @ FR_fr

UA: Джерела історії Ромів.

Théophile Gautier et les Tsiganes à propos d'un centenaire // Etudes tsiganes. – 1972. – Nr. 4. – P. 15-19. @ FR_fr

UA: Тофіл Гот'є та Роми: до сторіччя.

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande

REP. RA: література, Франція, Франция, литература, France, fiction, literature,

Tsiganes [Des] à l'Académie française // Etudes tsiganes. – 1982. – Nr. 3. – P. 39-41. @ FR_fr

UA: Роми у Французькій Академії.

Tsiganes [Les] à la cour et au château // Miroir de l'Histoire. - 1962. - Nr. 148 (avril). - P. 464-480. @ FR_fr

EN: Roms in the court and the castle. -

UA: Роми у дворі та у шатрі.

Tsiganes [Les] à Paris et en Ile-de-France du XVème à la Révolution // Seine & Paris. - 1961. - Nr. - P. 39-47. @ FR_fr

UA: Роми у Парижі та Іль-де-Франсі з XV ст. до Революції.

Tsiganes [Les] dans l'ancienne France. - : Connaissance du Monde, 1961. - 246 p. @ FR_fr

EN: Gypsies in ancient France. - Covers 1500-1800.

UA: Роми у давній Франції. - Охоплені 1500-1800 роки.

Tsiganes [Les] dans l'oeuvre de Jules Verne // Etudes tsiganes. - 1978. - Nr. 1. - P. 49-54. @ FR_fr

UA: Роми у творах Жюль Верна.

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande

RA: література, Франція, Франция, литература, France, fiction, literature,

Tsiganes [Les] dans les pays de l'Ain sous l'ancien régime // Visages de l'Ain. - Paris: Comité de l'Association des Amis de Visages de l'Ain, 1962. - Nr. 60. - P. 50-52. @ FR_fr

EN: Roms in the Ain counties under the Old Regime.

UA: Цигани в районах департаменту Ен за Старого Режиму.

Tsiganes [Les] en France au XVe siècle // Connaissance du Monde. - 1959. - Nr. 8. - P. 71-79. @ FR_fr

UA: Роми у Франції у XV ст.

Tsiganes [Les] en Picardie // Etudes tsiganes. - 1985.- Nr. 3. - P. 3-7. @ FR_fr

UA: Роми у Пікардії.

Tsiganes [Les] en route depuis plus de mille ans // Le temps stratégique. - 1985. - Nr. 13. - P. 95-101. @ FR_fr

EN: Roms on the road for over a thousand years.

UA: Роми у дорозі вже понад 1000 років.

Tsiganes [Les] et le romantisme français // La Revue des deux Mondes. - 1976. - Nr. 2 (février). - P. 349-358. @ FR_fr

UA: Роми та французький романтизм.

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande

RA: література, Франція, Франция, литература, France, fiction, literature,

Tsiganes [Les] et la mer // Neptunia.- 1973. - Nr. 111. - P. 1-7. @ FR_fr

EN: Roms and the sea.

UA: Роми та море.

Tsiganes [Les] et leurs patronymes // Vie et langage. - Paris: Larousse, 1963. - Nr. 140 (novem.). - P. 616-624. @ FR_fr

EN: Roms and their surnames

UA: Роми та їхні прізвища.

Tziganes [Les] et la médaille // Le club français de la médaille. - 1970. - Nr. 27/28 (juin-novem.). - P. 56-59. @ FR_fr

EN:

UA:

Tziganes marins sous l'ancien régime // Neptunia. - 1962. - Nr. 65. - P. 2-7, ill. n&b. @ FR_fr

EN:

UA:

Victor Hugo et les Tsiganes // Etudes tsiganes. - 1985. - Nr. 2. - P. 3-7. @ FR_fr

UA: Віктор Гюго та Роми.

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande - FR

RA: література, Франція, Франция, литература, France, fiction, literature,

Vie [La] quotidienne d'un groupe bohémien en forez au début du XVIIIème siècle // Etudes tsiganes. - 1960. - Nr. 1. - P. 22-26. @ FR_fr

EN: Daily life of a bohemian group in Forez in the early 18th century

UA: Повсякденне життя групи Ромів у Форі на початку 18 століття. - Форі - колишня провінція Франції.

RA: France, Франція, Франция,

Voyages et migrations des Tsiganes en France au XIXème siècle // Etudes tsiganes. - 1973. - Nr. 3. - P. 1-30. @ FR_fr

UA: Мандри та міграції Ромів у Франції у XIX ст.

Vaș leste vi leski buti : About him and his work :

Barthélemy A. François de Vaux de Foletier // Etudes tsiganes. - 1988.- Nr. 1. - P. 2-3. @ FR_fr
Leblon B. François de Vaux de Foletier, fondateur de la pluridisciplinarité tsigane // Etudes tsiganes. - 2004. - Nr. 18-19. - P. 133-136. @ FR_fr

Asséo H. Historiographie [L'] des Tsiganes et François de Vaux de Foletier // Etudes tsiganes. - 2004. - Nr. 18-19. - P. 137-164. @ FR_fr

Williams P. «Or c'était des Tsiganes...»: utilisation des noms génériques, identification des Tsiganes et construction du récit historique dans les ouvrages de François de Vaux de Foletier // Etudes tsiganes. - 2004. - Nr. 18-19. - P. 195-210. @ FR_fr

Filhol E. Bibliographie des recherches de François de Vaux de Foletier // Etudes tsiganes. - 2004. - Nr. 18-19. - P. 248-249. @ FR_fr

Vaux de Foletier, François de; David, Michel []

Tsiganes musiciens de l'ancienne Roumanie. Le point de vue du musicologue Vasile Tomescu // Etudes tsiganes. - 1974. - Nr. 4. - P. 1-8. @ FR_fr

EN: Romany musicians of the old Romania. The view of musicologist Vasile Tomescu.

UA: Ромські музиканти давньої Румунії. Точка зору музикознавця Василе Томеску.

Skant ikIo: Gitivad

RA: art, мистецтво,

Vaz, Ademir Divino []

José, Tereza, Zélia... e sua comunidade: um território cigano // Revista Trilhos. - Rio de Janeiro, 2005. - Vol. 3. - Nr. 3. - P. 95-109. @ BR_pt

EN: José, Tereza, Zélia ... and their community: a romany territory

UA: Хосе, Тереза, Зелія ... та їх громада: ромська територія

RA: Brasil, Бразилія, Бразилия,

Vazquez López, José Andres [Váskes López, Xosé Andres]

Presencia de los gitanos en la sociedad murciana: Tesis doctoral / Director Vazquez Rodriguez Jesus M. - Murcia: Universidad de Murcia, 1980. - @ ES_es

ES: Investigación empírica sobre la situación actual de los gitanos murcianos y los actitudes de aceptación y rechazo de la sociedad paya. Después de realizar un análisis de las variantes básicas de la comunidad gitana murciana (historia, demografía, familia, vivienda profesional económica, cultural, religiosa, cívico-social, etc.) se efectúa una encuesta de actitudes y motivaciones de la población paya frente a los gitanos. También se acompaña de análisis de contenido de prensa y bibliografía así como sugerencias sobre la viabilidad de medidas a tomar para solucionar la problemática que tiene planteada el pueblo gitano de Murcia.

UA: Присутність Ромів у суспільстві Мурсії: докторська дисертація.

RA: Spain, Іспанія, Испания,

Vdovjaková, Lenka [1981]

Cikánske karty a tarot / Prekladatel do češtiny Z. Šestáková. -

1. Bratislava: Eugenika, 2006. - 200 s. ISBN 808922704X, 9788089227044. @ SK_cz

2. Bratislava: Eugenika, 2010. – 200 s. ISBN 808922704X, 9788089227044. @ SK_cz

CZ: «Kniha mladé slovenské autorky, nadané jasnovidností, uvádí významy jednotlivých cikánských karet ve všech možných vzájemných kombinacích, vysvětluje známé tarotové karty jiným způsobem a používá je společně s kartami cikánskými. Uvádí spoustu příkladů z praxe, které vám pomohou pochopit princip práce s kartami a naučit se jim rozumět v různých konkrétních situacích».

UA: Ромські карти та таро (карти й книга).

Cikánske karty v praxi / Prekladateľ do češtiny Z. Šestáková. – Bratislava: Eugenika, 2009. – 315 s. ISBN 9788081001314. @ SK_cz

CZ: «Praktická příručka pro vykládání cikánských karet, které jsou vedle tarotu nejznámějším věšteckým nástrojem tohoto druhu. V knize najdete kompletní význam všech karet a jejich možných kombinací, několik možností jak karty vykládat, a důležité vysvětlení jak k vykládání karet – ať už vykládáte sami, anebo si necháte od někoho vyložit – přistupovat a nač si dávat pozor».

UA: Ромські карти на практиці (36 карт і книга).

Vebers, Elmārs

Latvijas valsts un etniskās minoritātes. - Rīga, 1997. - 165 s. @ LV_lv

EN: Lithuanian state and the ethnic minorities - This book is «interesting» only in that it is issued on behalf of the Latvian Academy of Sciences, namely the Institute of philosophy and sociology, but its author has «forgotten» to mention Roms...

UA: Латвійська держава та етнічні меншини - Ця книжка «цікава» лише тим, що видана вона від імені Латвійської АН, зокрема Інституту філософії та соціології, але її автор «забув» згадати про Ромів...

Vecci, Joseph; Želinský, Tomáš

Behavioural challenges of minorities: Social identity and role models // PLoS ONE. – 2019. – 14. – 7. – 21 p. @

EN: "We present a lab-in-the-field experiment and surveys of marginalised Roma children in Slovakia to examine whether reminding Roma of their ethnicity reduces their performance in a cognitive task. Research on social identity and stereotypes has documented that when individuals feel that their social group is negatively stereotyped in a domain, their performance declines, which can reinforce discrimination. In an effort to break the cycle of negative stereotypes, we remind Roma subjects of either Roma or non-Roma role models. We find that the activation of a Roma's ethnicity reduces cognitive performance. In contrast, Roma exposed to Roma role models outperform those reminded of their ethnicity and of non-Roma role models. We then attempt to understand the channels through which social identity and role models affect performance. We show that priming the identity of a Roma has a direct effect on confidence, decreasing performance".

REP

Večerka, Kazimír []

Romové a sociální patologie // Romové v ČR. - Praha: Socioklub, 1999. - S. 417-446. @ CZ_cz

EN: Romi and social pathology. -

UA: Роми та соціальна патологія. -

Vécsey, Károly [Vícei, Károj]

Cigányok a székelýföldi Parajdon // Regio. – 1995. - VI. évf. - 1–2. sz. Old. - 64–77. @ HU_hu

EN: Roms in Parajd village in Seklerland. – «On the basis of a questionnaire survey, the author has carried out a detailed analysis of the Romany community of a village in Harghita county with a majority population of Romanian Hungarians. The answers to the questions about the family, social, cultural, sanitary, moral etc. conditions of the respondents, few of whom professed to be Roms with the majority calling themselves Hungarians, afforded the author ample material to analyze the situation of the studied community. Although the majority Hungarian villagers still have prejudices about the Roms, the Romany communities' physical existence is not endangered. This is also confirmed by the responses elicited by two murders committed by Roms. The author also discusses the local problems of Transylvanian and Romanian Roms in general whose situation has become even more miserable after 1989, and explicates in detail the past and present functions of the school, its future possibilities and obligations».

UA: Роми села Поройдон у секейських землях.

REP. RA: Romania,

AndotIodo : Mentioned in :

1. Vajda I., Prónai Cs. Cigány/nem cigány együttélés a gömöri Balog-völgyben // Tér és terep: Tanulmányok az etnicitás és az identitás kérdésköréből II. – Budapest, Akadémiai kiadó, 2003. – Old. 131-160; Prónai Cs., Vajda I. Cigány/nem cigány együttélés a gömöri Balog-völgyben // Lokális cigány közösségek Gömörben. Identitásváltozások marginalitásban. – Budapest: MTA ENKI, 2005. – Old. 21-45.

Vécsei, Károly; dr. Vécsei, András [Vícei, Károly; Vícei, Óndras]

Cigányok egy székely faluban

1 // Romániai magyar szó. – 1997, 20 szeptember. – Old. 3-4. ISSN 1221-2423. @ RO_hu

2 // Romániai magyar szó. – 1997, 27 szeptember. – Old. 3-5. ISSN 1221-2423. @ RO_hu

EN: Roms in a Seklers village

UA: Роми в одному секейському селі.

RA: statisztika, oktatás, gyerekek, Transylvania, Romania, Parajd, Praid, Hargita, Xaprita,

Cigánytársadalom – egy adatíves felmérés következtetései // Hitel: Erdélyi szemle. – 1994. – 5-6. sz. – Old. 127–141. @ RO_hu

EN: Romany society - the conclusions of a survey data.

UA: Ромське суспільство – висновки по результатах опитування.

RA: Transylvania, Romania, etnográfia, Parajd, Praid, Hargita, Xaprita,

Két mikrorégió felmérése // «Egy igaz történet, részletekben»: Cigány-magyar kapcsolatok határon innen és túl. – Budapest: Budapest Köbányai önkormányzat, 1994. – Old. 154-162. ISBN 9630338068. @ HU_hu

EN: Survey of two micro-regions

UA: Опитування в двох мікрорегіонах.

RA: Transylvania, Romania, Parajd, Praid, Hargita, Xaprita,

Vega Cortés, Agustín

Alianza Romání: un partido para un pueblo // I Tchatchipen. – Barcelona, 2004. – Nr. 47. @ ES_es

EN: Romani Alliance: a party for a people.

UA: Ромський альянс: партія для народу.

Gitanos [Los] en peligro // Gitanos, pensamiento y cultura. – Nr.5. @ ES_es

EN: Roms in danger.

UA: Роми в небезпеці.

Gitanos y participación social // I Tchatchipen. – Barcelona, 1998. –Nr. 21. @ ES_es

UA: Роми та соціальна участь. -

Vega Rivero, Manuela

Marginalidad, psicopatías y enfermedades psíquicas en la estructura socio-economico-cultural del pueblo gitano (provincia de Cordoba). – Madrid: Editorial de la Universidad Complutense, 1988. – 464 p., LXVI (Colección tesis doctorales, 177/178, la tesis es de 1986). @ ES_es

ES: Este trabajo de investigación consta en su conjunto de cuatro capítulos con objetivos y metodologías propias pero coincidentes en un mismo propósito esencial: el conocimiento de la realidad marginal y de pobreza del pueblo gitano en la provincia de Córdoba y en el momento histórico actual y sus consecuencias.

EN: Marginality, psychopathies and psychic diseases in the socio-economic-cultural structure of the romany people (province of Cordoba).

UA: Маргинальність, психопатії та психічні захворювання у соціально-економічно-культурній структурі ромського народу (провінція Кордоба).

RA: Іспанія, Іспанія, Spain,

Vehmas, Raino []

Suomen Romaniväestön ryhmäluonne ja akkulturoituminen // Turun yliopiston julkaisu, sarja B, osa 81. - Turku, 1961. @

EN: Group character and acculturation of Finnish Roms.

UA: Груповий характер та акультурація фінських ромів.

Vekerdí, József [Vékerdi, Jóßef; 07.08.1927 – 28.09.2015]

Badania cyganologiczne na Węgrzech // Etnografia polska. – 1978. – Tom 22. – Zesz. 2. – S. 197-200. ISSN 0071-1861 [Instytut archeologii i etnografii Polskiej Akademii Nauk]. @ PL_pl

EN: Roman studies in Hungary

Cigány [A] epikus stílus kérdése // Képi kultúra - népi társadalom. – 1975. – VIII sz. – Old. 367-375. @ HU_hu

EN: Questions of the romany epic style. – AlekIari: Szechenyi Prize-winning Hungarian linguist, PhD in linguistics (1955), postdoctorship (1979).

UA: Питання ромського епічного стилю.

HU: Országos Széchényi könyvtár: 624.337

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungría, Hongrie, Венгрия, Унгарија, Унгарија, Венгрия, Оууууаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern, folklore,

Cigány [A] népmese. - Budapest: Akadémiai kiadó, 1974. - 279 old. ISBN 9630501600. @ HU_hu

EN: Gypsy folk tales. - Investigation of peculiarities of the Romany tales which distinguish them from other European folk tales tradition, texts of 12 tales in Hungarian.

UA: Ромські народні казки. - Дослідження особливостей ромських казок, що відрізняють їх від інших європейських традицій народних казок, тексти 12 казок угорською мовою.

Tartalom: Előszó - 5, A cigányok vándorútja - 9, Társadalmi szervezet - 18, Cigány népi kultúra - 22 Tárgyi folklór hiánya, Hagyománytalanság, Dalok, Hitvilág, Indiai örökség, A cigány kutatások története - 40, A mese gyűjtés körülményei - 49, Meseforrások - 57, A mesék nyelve és stílusa - 67, Mesalakók - 78, Műfaji megaszólás - 87, A cigány mesék szerkezeti sajátosságai - 99, A cigány mesék erkölcsi szemléte - 128, Tragikus végű mesék - 135, Mese és valóság - 139, Magyar nyelvű cigány mesék - 149, Cigány hatás magyar mesélőknél - 162, Magyarországon kívüli cigány mesék - 166, Irodalom - 172, Mesék - 181: Az üvegvakhegy - 183, A szegény cigányból király lesz - 193, Az ólomfejű barát - 199, Agárfi Jancsika - 210, A halott szerető - 217, A gonosz anya - 223, Tünder Miska - 225, Brunclik király - 231, Az arany hajfűrt - 236, Csalóka Péter - 243, Bogo, hej! - 246, Mukkáló Zoltári - 248, Jegyzetek - 251.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungría, Hongrie, Венгрия, Унгарија, Унгарија, Венгрия, Оууууаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern, folklore,

Cigány nyelvjárási népmesék. - Debrecen: KLTE néprajzi tanszék, 1985. -

1. kötet. - 383 old. [Folklór és etnografia, 19. sz., ISSN 0139-2468]. ISBN 9634713610. 550 péld. @ HU_rm_hu

2. kötet. - 245 old. [Folklór és etnografia, 19. sz., ISSN 0139-2468]. ISBN 9634713610. 550 péld. @ HU_en

EN: Romany dialect tales. - Are published folktales (gathered by Zoltán Ujváry) in different dialects of Roms in Hungary - Gurvaris, Lovaris, Romungros, Sintos, and Vends - translated into Hungarian in facing pages. In the 2nd vol. The English translation of introduction, all tales, and informants information is published.

UA: Ромські казки на діалектах - Опубліковані зібрані Золтаном Уйварі казки на різних діалектах Романі в Угорщині - Гурварів, Ловарів, Ромунгров, Синтів та Вендів, переклад угорською мовою на протилежних сторінках. У 2-му вид. також англійський переклад вступу, усіх казок та інформації про інформаторів.

Skant ikIo: Țomani seleski sanak'ja

REP (1, 2). RA: Magyarország, Ungaria, Hungría, Hongrie, Венгрия, Унгарија, Унгарија, Венгрия, Оууууаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern, folklore, translation, texts,

Cigánykutatások a Kárpát-medencében // Műveltség és hagyomány. Kossuth Lajos Tudományegyetem néprajzi tanszékének évkönyve XXI [Ethnographica et Folkloristica Carpathica, 3].

- Debrecen: Kossuth Lajos Tudományegyetem, 1983. - Old. 237-238. @ HU_hu
DE: Zigeunerforschung im Karpatenbecken // Alphabetisierung und Tradition. Das Jahrbuch XXI des Koschut Laiosch Universitäts ethnographische Abteilung. -
EN: Romany research in the Carpathian Basin // Literacy and tradition. The yearbook XXI of the Koshut Laiosch University ethnographic department.
UA: Ромські дослідження у Карпатському басейні.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуґґаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Cigányok [A] // Elet és tudomány. - 1969. - 3. sz. - Old. 1454-1458. @ HU_hu

- Earliest arrival evidence on Gypsies in Hungary // Journal of Gypsy lore society. - 1976. - Vol. I. - Nr. 2. - P.170-72. @ UK_en

EN: This article looks at early 14th century documents on Roms in Hungary, particularly references later that century in a Hungarian Slovak document, the Book of Executions of the Lords of Rozmberk, which some scholars feel contains references to Roms.
UA: Найраніші свідоцтва приходу ромів до Угорщини.

RA: Magyarország, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуґґаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern, history,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Stewart, Michael S. Daltestvérek: Az oláh cigány identitás és közösség továbbélése a szocialista Magyarországon. - Budapest: T-Twins Kiadó, 1994. - 267 old.

- 18th century [An] Transylvanian Gypsy vocabulary // Acta orientalia Academiae Scientiarum Hungariae. - Budapest, 2006. - Tomus 59. - Nr. 3. - P. 347-360. @ HU_en

EN: Publication of a handwritten word list in the so-called Transylvanian Romany dialect compiled by Rom student of the Calvinist college in Kolozsvár (Cluj-Napoca) in the late 18th c. See Vistai Farkas, Mihály Vocabularium Zingarico-Latinum...

UA: Трансильванський ромський словник 18 сторіччя. - Опублікований рукопис списку слів так званого трансильванського ромського діалекту, складеному студентом-Ромом з кальвіністського коледжу в Коложварі (Клуж-Напока) наприкінці XVIII ст. Див. Vistai Farkas, Vocabularium Mihály Zingarico-Latinum ...

Skant ikIo: Țigani Țib

RA: linguistics, lexicology, lexicography, мовознавство, лексикологія,

Eltérő vélemények a cigánykérdésben // Forrás. - 1972. - 6. evf. - Old. 57-61. @ HU_hu

EN: Divergent views on the Gypsy issue.

UA: Розбіжні думки щодо ромського питання.

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Stewart M.S. Daltestvérek: Az oláh cigány identitás és közösség továbbélése a szocialista Magyarországon. - Budapest: T-Twins Kiadó, 1994.

- Gurvāri [The] Gypsy dialect in Hungary // Acta orientalia Academiae Scientiarum Hungariae. - Budapest, 1971. - Tomus. 24. - Nr. 3. - Old. 381-389. @ HU_en

UA: Гурварський діалект Романі в Угорщині.

HU: Országos Széchényi Könyvtár: C62.521

RA: Magyarország, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуґґаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern, linguistics, lexicology, lexicography,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Stewart M.S. Daltestvérek: Az oláh cigány identitás és közösség továbbélése a szocialista Magyarországon. - Budapest: T-Twins Kiadó, 1994. - 267 old.

2. Szalai A. Egységesség? Változatosság? A cigány kisebbség és a nyelvi sokféleség // Nyelvtudományi közlemények. - Budapest, 2006. - 103. - Old. 163-204. (Unity? Diversity? Linguistic diversity of the Roms minority).

- Gypsies [The] and the Gypsy problem in Hungary // Hungarian studies review. - 1988. - Vol. 15. - Nr. 2. - P. 13-26. @ HU_en

UA: Роми та ромська проблема в Угорщині.

Gypsy folklore // New Hungarian quarterly. – Budapest, 1968. – Nr. 30. – P. 150-153. @ HU_en

Gypsy fragments from the early XVIIIth century // Acta orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae. – Budapest, 1962. – Tomus 14. – Fasc. 1. – P. 123-129. @ HU_en

UA: Ромські уривки раннього 18-го сторіччя.

Skant iKIo: Țigani cȚib

RA: linguistics, lexicology, lexicography, Transylvania, Romania, Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуҫҭаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Mađarska, Угорщина, Ungern, мовознавство, лексикологія, лексикографія, Трансильванія, Трансильванія,

Histoire [L'] des Tsiganes en Hongrie // Etudes tsiganes. – 1978. – Nr. 2. – P. 7-10. @ FR_fr

UA: Історія Ромів в Угорщині.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуҫҭаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Mađarska, Угорщина, Ungern,

Idée [L'] de Dieu chez les Tsiganes Vlach // Etudes tsiganes. – 1977. – Nr. 1-2. – P. 14-21. @ FR_fr

UA: Ідея Бога у волоських Ромів.

Skant iKIo: Sarad vi saradenvad

Lőrincz György csak él az ember // Etudes tsiganes. – 1981. – Nr. – P.38. @ FR_fr

EN: György Lőrincz is just a living man

UA: Дьордь Льоринц – просто жива людина

Magyarországi [A] cigány kutatások története // Folklor és etnográfia. – Debrecen: Kossuth Lajos tudományegyetem, 1982. – Nr. 7. – 61 old. @ HU_hu

EN: The history of the romany researches in Hungary.

UA: Історія ромознавства в Угорщині.

RA: Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуҫҭаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Mađarska, Угорщина, Ungern,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Stewart, Michael S. Daltestvérek: Az oláh cigány identitás és közösség továbbélése a szocialista Magyarországon. – Budapest: T-Twins Kiadó, 1994. – 267 old.

Magyar [A] cigány nyelvjárás nyelvtana. – Pécs: Johannes Pannonius Tudományegyetem tanárképző kar, 1981. – 105 old. [Tanulmányok a cigány gyerekek oktatásával-nevelésével foglalkozó munkacsoport vizsgálataiból, IV]. ISBN 9636410801. @ HU_hu

EN: The grammar of the Hungarian Romany dialect [Studies of the working group on the education of Romany children, IV]. – It's grammar of the Romungro dialect.

UA: Граматика угорського ромського діалекту [Публікації робочої групи з питань освіти та виховання ромських дітей, IV]. – Це граматика діалекту Ромунгрів.

Skant iKIo: Țigani cȚib

HU: Országos Széchényi Könyvtár: D40.616, MD40.616

RA: linguistics, dialectology, Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуҫҭаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Mađarska, Угорщина, Ungern,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Szalai A. Egységesség? Változatosság? A cigány kisebbség és a nyelvi sokféleség // Nyelvtudományi közlemények. – Budapest, 2006. – 103. – Old. 163-204. (Unity? Diversity? Linguistic diversity of the Roms minority).

Magyarországi [A] cigány nyelvjárások szótára. –

1. Pécs: Johannes Pannonius Tudományegyetem tanárképző kar, 1983. – 246 old. [Tanulmányok a cigány gyerekek oktatásával-nevelésével foglalkozó munkacsoport vizsgálataiból VII]. @ HU_rm_hu_en

2. 2. jav. kiad. – Budapest: Terebess kiadó, 2000. – 224 old. ISBN 9639147303. @ HU_rm_hu_en

EN: Dictionary of Hungarian Romani dialects. – The dictionary includes words from Drizari, Gurvari, Lovari, Masari, Romungro, Sinti, Vend, and Vlax dialects with English equivalents and etymological explanations. The 2nd revised edition has cover *Dictionary of Gypsy dialects in Hungary*, the subtitle *Comparative dictionary of Gypsy dialects in Hungary*, was made with the assistance of Zsuzsa Várnai, and is Romani – English – Hungarian.

UA: Словник угорських ромських говірок. – Словник включає слова з діалектів Дризарі, Гурварі, Ловарі, Машарі, Ромунгро, Синтського, Вендського та Волоського з англійськими еквівалентами та етимологічними поясненнями. 2-е переглянute видання має обкладинку Словник ромських говірок в Угорщині, підзаголовок Порівняльний словник ромських говірок в Угорщині, був складений за участю Зсусса Варнар, і є романською - англійською - угорською.

RU: ИНИОН: 008748513; РГБ: Венг/188/74

UA: RDT:

Skant iKIo: Țomani ȚIib

REP (2000). RA: linguistics, lexicology, lexicography, мовознавство, лексикологія, лексикологія, лексикографія, лексикографія, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгарија, Венгрия, Оуґуґаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Mađžarska, Угорщина, Ungern,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Stewart M.S. Daltestvérek: Az oláh cigány identitás és közösség továbbélése a szocialista Magyarországon. – Budapest: T-Twins Kiadó, 1994. – 267 old.

2. Szalai A. Egységesség? Változatosság? A cigány kisebbség és a nyelvi sokféleség // Nyelvtudományi közlemények. – Budapest, 2006. – 103. – Old. 163-204. (Unity? Diversity? Linguistic diversity of the Roms minority).

Magyarországi [A] cigányság kulturtörténeti és nyelvi meg közelítése // A Cigány tanulók nevelésének és oktatásának kérdései. – Budapest: Oktatási Minisztérium, pedagógiai osztály, 1977. @ HU_hu

EN: Roms in Hungary's cultural and linguistic approach. -

Mujkalo Zlotari: A Gypsy ballad // Acta orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae. - Budapest, 1962. - Tomus 38. - Fasc. 2. - P. 253-271. @ HU_en

HU: Országos Széchényi Könyvtár: 629.113

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгарија, Венгрия, Оуґуґаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Mađžarska, Угорщина, Ungern, folklore,

Nemzetiség-e a cigányság? // Napjaink. – Budapest, 1974. - 10. sz. - 1 old. @ HU_hu

EN: Have Roms a ethnicity? -

UA: Чи мають Роми етнічність? -

Nemzetiség vagy életforma // Forrás. - Budapest, 1984. - 3. sz. - Old. 44-65. @ HU_hu

EN: Ethnicity or way of life. -

UA: Етнічність чи спосіб життя.

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Stewart M.S. Daltestvérek: Az oláh cigány identitás és közösség továbbélése a szocialista Magyarországon. – Budapest: T-Twins Kiadó, 1994. – 267 old.

2. Forray R.K. Cigánykutatás és nevelésszociológia // Iskolakultúra. - 1998. – 8. sz. – Old. 3-13.

Numerical data on loan words in Gypsy // Acta linguistica Academiae Scientiarum Hungaricae. - Budapest, 1980. - Tomus 30. - Fasc. 2. - P. 367-373. @ HU_en

EN: See as well his article Statistische zum Wortschatz der Zigeunerischen.

UA: Статистика запозичених слів в Романі.

Skant iKIo: Țomani ȚIib

HU: Országos Széchényi Könyvtár: OC58.927

REP. RA: linguistics, lexicology, мовознавство, лексикологія,

Nyelvészeti adalékok a cigányság őstörténetéhez // Nyelvtudományi közlemények. - Budapest, 1981. - 83. köt. - n.1 2???. - Old. 409-21. @ HU_hu

DE: Sprachgeschichtliches zur Urgeschichte der Roma. -

EN: Linguistic data to the prehistory of the Roms. -

UA: Мовні дані про давню історію Ромів. -

Skant ikIo: Țomani çİib

HU: Országos Széchényi Könyvtár: 630.215; 80.5

RA: linguistics, мовознавство, языкознание,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Stewart M.S. Daltestvérek: Az oláh cigány identitás és közösség továbbélése a szocialista Magyarországon. - Budapest: T-Twins Kiadó, 1994. - 267 old.

On the social prehistory of the Gypsies // Acta orientalia Academiae Scientarum Hungariae. - Budapest, 1981. - Tomus 35. - P. 243-54. @ HU_en

UA: Про соціальну доісторію Ромів.

HU: Országos Széchényi Könyvtár: 630.547

Parola [La] «zingaro» nei nomi medievali // Lacio drom. - 1985. - Nr. 3. - P. 31. @ IT_it

EN: Word "zingaro" in medieval names.

UA: Слово "цигана" у середньовічних іменуваннях.

Récit Lovari de Hongrie // Etudes tsiganes. - 1980. - Nr. 2. - P. 1-6. @ FR_fr

UA: Ловарське оповідання з Угорщини

Statistische zum Wortschatz der Zigeunerischen // Acta linguistica Academiae Scientarum Hungariae. - Budapest, 1971. - Tomus 21. - S. 129-134. @ HU_de

EN: Statistics of the Romani vocabulary. - See as well his article *Numerical data on loan words in Gypsy*.

UA: Статистика ромського словника.

Skant ikIo: Țomani çİib

HU: Országos Széchényi Könyvtár: C62.894

RA: linguistics, lexicology,

Vend [The] Gypsy dialect in Hungary // Acta linguistica Academiae Scientarum Hungariae. - 1984. - Tom 34. - Nr. 1-2. - P. 65-86. @ HU_en

UA: Вендський ромський діалект в Угорщині.

Skant ikIo: Țomani çİib

HU: Országos Széchényi Könyvtár: 632.305

RA: linguistics, Magyarország, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуґґаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Mađarska, Угорщина, Ungern,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Szalai A. Egységesség? Változatosság? A cigány kisebbség és a nyelvi sokféleség // Nyelvtudományi közlemények. - Budapest, 2006. - 103. - Old. 163-204. (Unity? Diversity? Linguistic diversity of the Roms minority).

Vekerdi, József; Mészáros, György [Vékerdi, Jóβef; Mésaroş, Djordj]

Cigányság [A] a felemelkedés útján. - Budapest: Hazafias Népfrent, 1978. @ HU_hu

EN: Roms on the rise

UA: Роми на підйомі.

Magyarországi [A] oláh cigány nyelvjarás mondattana. - Budapest: Magyar nyelvtudományi társaság, 1974. - 164 old. [A Magyar nyelvtudományi társaság kiadványai 135]. @ HU_hu

EN: Syntax of the Vlax dialect in Hungary.

UA: Синтаксис волоського ромського діалекту Угорщини.

Skant ikIo: Țomani çİib

HU: Országos Széchényi könyvtár: C67.064

PL: Biblioteka narodowa: II 945.707

RA: linguistics, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуґґаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Mađarska, Угорщина, Ungern,

Velchereanul, Aron Boca dikl **Boca Velchereanul, Aron**

Velickovski, Bone; Petrovski Trajko

Dizionario rom-italiano, italiano-Rom. - Bitola: Kiro Dandaro, 2002. - 625 p. ISBN 9989785325, 9789989785320. @ IT_rm_it

EN: 40000 words.

Skant ikIo: Țomani ȇib

BG: StR: P Gy 12

RA: linguistics, lexicography, lexicology,

Veltri, Gianluca [Véltri, ȇanluka; Вélтри, Жанлúка]

Da una finestra sbagliata. Gli zingari felici di Claudio Lolli. - Vanni, 2006. - 94 p. ISBN 8895115090, 9788895115092. ??????????

Has this book any connection to our people?

Veres, András [Véres, Óndraş]

Cigányok az irodalomban // Tanulmányok a cigányság társadalmi helyzete és kultúrája köréből. - Budapest: IF Alapítvány, 1998. - Old. 255-272. @ HU_hu

EN: Roms in the literature.

UA: Роми в літературі.

Skant ikIo: Țoma le avere sanak'jande - HU

REP. RA: fiction, literature, Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгарија, Венгрия, Оуҗаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Mažarska, Угорщина, Ungern,

Vereš, Slavko [Véres, Slávko]

Naši cigani nekad i danas // Novosti (Zagreb). - 1939, 13. listopad (13.10). - Br. 222. - S. @ HR_hr

EN: Our Roms then and today.

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Vojak D. Romi u Podravini (1880. - 1941.) // Podravina (časopis za multidisciplinarna istraživanja). - Koprivnica, 2005. - Vol. 4. - Br.7. - S. 107-124.

PhD **Verešová, Marcela** [Véresova, Marcéla]

Na človeka zameraný prístup ako prostriedok rozvoja kompetencií s dôrazom na sociálnu kompetenciu sociálnych skupín (Rómov a nerómov) // Zborník z konferencie «Teoretické a metodologické otázky skúmania praktickej inteligencie». - Nitra: FSVaZ UKF, 2006. - S. 15. @ SK_sk

EN: On human-centered approach as a means of competence development with an emphasis on social competence of social groups (Roms and non-Roms) // Proceedings of the conference «Theoretical and methodological questions of researching practical intelligence».

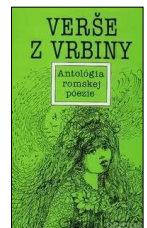
Verše z vrbiny. Antológia romskej poézie / Zostavil Dezider Banga. - Bratislava: Goldpress, 1992. - 238 s. @ SK_sk

EN: Verses from the willows. Anthology of romany poetry. -

UA: Вірши з верби. Антологія ромської поезії. -

Skant ikIo: Țomani sanak'ja

RA: fiction, literature, translations, література, переклади, литература, переводы, irodalom,

Versmondók könyve: Válogatás a mai magyar költészetből: Hetvennégy költő, százhuszonkilenc vers. - Budapest: NI, 1984. - 222 old. 1500 péld. ISBN 9636512329. @ HU_hu

EN: Poetry book: A selection of contemporary Hungarian poetry: Seventy-four poets, hundred twenty nine poems. - The collection includes poems by Roms Bela Ostojkan (Béla Osztojkán) and Karoy Bori (Károly Bari).

UA: Книга віршів: Збірка сучасної угорської поезії: сімдесят чотири поети, сто двадцять дев'ять віршів. - До збірки увійшли вірші Ромів Бели Остойкана (Béla Osztojkán) та Кароя Бори (Károly Bari).

Skant ikIo: Țomani sanak'ja

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуγγαρία, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Mađarska, Угорщина, Ungern, fiction, literature,

Venturi, Cristina

Esperienza di educativa territoriale. – Torino: Associazione italiana zingari oggi, [1992?]. – 167 p. [Quaderni Zingari]. @ IT_it

UA: Досвід територіальної освітньої роботи.

Ventzel, T.W.

Gypsy (The) language / Transl. S.S.Gitman. – Moscow: Nauka, 1983. – 104 p. @ SU_en

UA: Ромська мова.

Skant ikIo: Țomani țib

PL: Biblioteka narodowa: II 1.602.703

RU: Рос. гос. библи.: М 83-15/120; ИНИОН: 0550038312; ВГБИЛ: 83. В7059; Ин-т востоковедения РАН: I 9г5/1194173;

RA: мовознавство, Росія, Россия, языкознание, linguistics, Russia,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Дьячок М. Т. Цыганский язык и глоттохронология // Opuscula glottologica professori Cyrillo Timifeiev dedicata. – Москва, 2002. – С. 4-15.

DikI maj: Вентцель Татьяна; Wentzel T.W. Die Zigeunersprache (nordrussische Dialekt), 1988.

Verdammt zu Marginalität? Die Roma in Rumänien: Aufsätze und Studien // Friedrich-Ebert-Stiftung. Von Andrei Roth... Übers. Rohtraut Wittstock. Übers. und Bearb. Annemarie Weber. Red. Hannelore Baier. – Reșița: Ed. Intergraf, 2001. – 171 S. ISBN 97397258315. @ RO_de

EN: Damn to marginality? The Roma in Romania: Essays and studies. –

RA: Приреченные на маргинальность? Рома в Румынии: Очерки и исследования.

DE: DNB: 2003 A 54532

Verdorfer, Martha [Ferdórfér, Márta]

Unbekanntes Volk. Sinti und Roma: Texte zum Kennenlernen. Informationsheft für Jugendliche. – Bozen: Gesellschaft für Bedrohte Völker – Südtirol [Frasnelli-Keitsch Verlag], 1995 – 80 S. <http://www.gfbv.it/3dossier/sinti-rom/de/rom-de.html>

EN:

UA:

Vere manjina i manjinske vere: Zbornik radova sa osme godišnje konferencije Jugoslovenskog udruženja za naučno istraživanje religije «Vere manjina i manjinske vere», održane u Nišu od 29. juna do 01. jula 2001. godine / Priredili Dragoljub B. Đorđević, Dragan Todorović i Jovan Živković. – Niš: JUNIR: Zograf, 2001. – 278 s. @ RS_sr

EN: Religions of minorities and minority religions

UA: Віра меншин та меншинні віри.

Verfolgung [Die] der Sinti in Mainz und Rheinhessen 1933 – 1945. Dokumentation der historischen Geschehnisse zur nationalsozialistischen Verfolgung der Sinti in Mainz und Rheinhessen / Verfasser Herbert Heuß, Hrsg. Jacques Delfeld. – Landau: Verb. Dt. Sinti und Roma, Landesverb. Rheinland-Pfalz, 1996. – 103 S., Ill. Literaturverz. S. 98 – 103. @ DE_de

EN: Tracking the Sinti in Mainz and Rheinhessen in 1933-1945. Documentation of historical events of the nazi persecution of the Sinti in Mainz and Rheinhessen. –

UA: Переслідування Сінтів у Майнці та Райнхесені у 1933-1945 рр. –

Akant ikIo: Kalitraşvad

DB: DNB: Frankfurt und Leipzig: 1997 A 10975

RA: war, nazi, Germany,

Vergessenen [Die] Europäer: Kunst de Roma, Roma in der Kunst. Ausstellungs Katalog – ein Projekt des ROM e.V. Köln in Kooperation mit dem Kolnisches Stadtmuseum. – Köln, 2008. – 168 S., 250 Ill. ISBN 9783980311885. @ DE_de

EN: Forgotten Europeans: Art of Roms, Roma in art. Exhibition catalog. - From December 5, 2008 to March 1, 2009, the Cologne City Museum (Kölnisches Stadtmuseum) in collaboration with the ROM e.V. society (Cologne) presented works of Romany artists and artists from Cologne at this exhibition.

UA: Забуті європейці: Мистецтво ромів, Роми у мистецтві. Каталог виставки.

Vergnano, Cecilia [Vernjano, Sesilia]

Citizens or clients? A neoliberal turn in Roma housing policies in Turin

Uploaded to and copied from <https://www.academia.edu>

REP

Conexiones entre una agresión romófoba y un proyecto de regeneración urbanística en la periferia de Turín, Italia. Una aproximación crítica // Quid 16. - 2014. - Nr. 4. - P. 84-109. @ ES_es

EN: Connections between a romophobic aggression and a project of urban regeneration of Turin suburbs, Italy. A critical approach.

REP

Etnificación [La] del conflicto. Asentamientos rom, proyectos urbanísticos e intervenciones sociales en la ciudad de Turín, Italia // Mierda de ciudad: una rearticulación crítica del urbanismo neoliberal desde las ciencias sociales. - Barcelona: Pol.len, 2015. - P. @ ES_es

REP

Housing access for Roma migrants: a comparative approach between Turin and Barcelona: Report // Barcelona societat. - 2016 (12). - Nr. 20. - 13 p. @ ES_en

EN: This report presents a comparative approach about the housing exclusion processes of particular stigmatized groups, the Roma migrants, in Italy and Spain, setting as example the cases of Turin and Barcelona. From a diachronic point of view, the housing strategies of these groups are integrated in (and shaped by) the different historical housing policy trajectories in an Italian and Spanish context. From a synchronic point of view however, similarities are seen in the daily routines and economic survival strategies of these groups regardless of the different social, historical and policy framework contexts: in both scenarios, housing insecurity is a daily matter of fact and the economic survival strategies are often criminalized and repressed.

REP

Sedimentación [La] de la exclusión en los discursos y las prácticas: la doble segregación de los rom en la via Germagnano, Turin // Scripta Nova. - 2014. - XVIII (493). - P.1- 13. @

Stratification of exclusion in discourses and practices: the double segregation of Roma in via Germagnano, Turin, Italy // Revista electrónica de geografía y ciencias sociales. - 2014 (11). - 18. - 493. - @

UA: Стратифікація виключення в дискурсах та практиці: подвійна сегрегація Ромів на вул. Джерманьяно, Турін, Італія.

Vermeersh, Peter [1972] Peter.Vermeersch@soc.kuleuven.be

Advocacy networks and Romani politics in Central and Eastern Europe // Journal on ethnopoliitics and minorities in Europe. - 2001. - 1. - P. 1- 22. @

EN: AlekIari: professor at the Dep. of political science, the University of Leuven in Belgium, researcher of the Fund for scientific research Flanders. He was also an elected member of the Scientific committee of the European network on Romani studies

UA: Лобістські мережі та ромська політика в Центральній та Східній Європі.

Brüsszel és a kisebbségi politikai alakulása Szlovákiában: a romák helyzete // Pro minoritate. - Budapest, 2003. - 1. - Old. 21-40. ISSN 1216-9927. @ HU

EN: Brussels and minority political developments in Slovakia: the situation of Roms. -

UA: Брюсьель та політичні події меншин у Словаччині: стан Ромів.

RA: policy, migration,

Centraal- en Oost-Europese Roma: ongewenste asielzoekers // Streven: Cultureel maatschappelijk maandblad. - 2000. - Jaarg. 67. - Nr. 6. - S. 539-550. @ NL_nl

EN: Central and Eastern European Roma unwanted asylum seekers. -

UA:

REP. RA: policy, migration,

De toekomst van de Roma in postcommunistisch Midden-Europa. Civil society-ontwikkeling en de problematiek van de etnische identiteit // Interaxis. – 1999. – Vol. 4. [Leuven International and European Studies]. @ BE_nl

EN: The future of Roms in post-communist Central Europe. Civil society development and the problems of ethnic identity. -

UA: Майбутнє Ромів у посткомуністичній Центральній Європі. Розвиток громадянського суспільства та проблеми етнічної тожсамости.

Does European integration expand political opportunities for ethnic mobilization? The Romani movement in Central Europe: Paper presented at the annual meeting of the International Studies Association, 2005, March 05, Honolulu, Hawaii. @ US_en

EN: In what way can international organizations influence the development of domestic ethnic protest movements? Since the beginning of the 1990s there has been a growing movement of Romani activists who have sought to redress the problems that face the largely impoverished and marginalized Romani populations in Central Europe. They have found support from a large number of internationally active non-governmental organizations. Gradually, the situation of the Roma also attracted the attention of international governmental organizations, in particular the Council of Europe, the Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE) and the European Union (EU). This paper seeks to find out how this new transnational space for discourse and action affected the development of the Romani movement in the countries of Central Europe. By locating empirical findings from research in Slovakia, the Czech Republic and Hungary within a theoretical framework that combines insights from social movement analysis and international relations, the paper not only seeks to make a contribution to understanding of the case of the Romani movement, but also adds to ongoing debates on political action and ethnic identity formation, showing how ethnic minority movements are ultimately conditioned by the interplay of strategies of mobilization, with wider domestic and international policies towards minorities.

UA: Чи розширює європейська інтеграція політичні можливості для етнічної мобілізації? Ромський рух у Центральній Європі.

Ethnic minority identity and movement politics: The case of the Roma in the Czech Republic and Slovakia // Ethnic and racial studies. – 2003. – Vol. 26. – Nr. 5 (Sept.). – P. 879-901. @

EN: The level of political mobilization among ethnic minorities in Central and Eastern Europe has often been regarded as directly dependent on the strong or weak ethnic identity of the groups involved. Less attention has gone to the role of ethnic leaders in creating ethnic group identities for political purposes. This article explores the influence of political mobilization on ethnic group formation in the case of the Roma (Gypsies) in the contemporary Czech and Slovak Republics. It examines the various ways in which Romani activists in these two countries have «framed» Romani identity. The article suggests that activists' conceptions of Romani identity are closely tied to their political strategies. At the same time, Romani activists have not been able to gain complete control over the production of Romani identity. They have had to deal with powerful schemes of ethnic categorization promulgated by the media, public officials and policy documents.

UA: Тожсамість національної меншини та політика рухів: справа Ромів у Чехії та Словаччині.

Ethnic mobilisation and the political conditionality of European Union accession: the case of the Roma in Slovakia // Journal of ethnic and migration studies. – Basingstoke: Carfax Publishing, 2002. – Vol. 28. – Nr. 1 (Jan.). – P. 83-101. @

EN: In recent years the European Union (EU) has applied its 'political' criteria for accession as an instrument to positively influence policies on minority issues in the candidate member states of central Europe. This essay explores the impact of the EU enlargement process on the political experiences of the Roma communities in Slovakia. Based on fieldwork observations, it is argued that although the EU's minority protection criterion has stimulated certain domestic legal and institutional changes in Slovakia, this external pressure has not been perceived by Roma activists as a clear point of support for their political mobilisation. This may relate to a number of circumstances. First, the EU minority criterion is perceived as limited because the EU has imposed requirements on candidate states which it does not demand from its current member states. Second, Roma activists suspect that Slovakia's concern for developing minority policies is related more to enhancing the country's standing in the international community than with remedying domestic social marginalisation. Third, the absence of elite allies in power and the lack of resources within Roma communities have hindered Roma citizens in their political mobilisation. And fourth, Roma activists are confronted with widespread negative stereotypes in which they are held responsible for harming Slovakia's relationship with the EU.

Mentioned in: Grill, J. 'Going up to England': Exploring... 2012

DE: ECMI:

Ethnic politics and Roma in Central Europe: comparing Hungary and Slovakia // *Cultuur en migratie*. – 2001. – 19. – 1. – S. 55-70. @

UA: Етнічна політика та Роми в Центральній Європі: порівняння Угорщини та Словаччини.

Europeanisation: a mixed blessing for the Roma? // *Idee (politiek-wetenschappelijke tijdschrift)*. – Den Haag, 2009. – Jrg. 30. – Nr. 6. – P. 18-21. @ NL_nl

UA: Європеїзація: змішане благо для Ромів?

REP

Europeanisering en de Roma: op zoek naar maatschappelijke inclusie in een nieuwe politieke en institutionele context // *Tijdschrift voor sociologie*. – 2011. – 32. – 3-4. – S. 414-436. @ NL_nl

EN: Europeanization and the Roms: in search of social inclusion in a new political and institutional context.

UA: Європеїзація та Роми: у пошуках соціального включення у новому політичному та інституційному контексті.

REP

Exhibiting multiculturalism: politicized representations of the Roma in Poland // *Third Text (journal of critical analysis of contemporary art and culture)*. – Abingdon, 2008. – Vol. 22. – Iss. 3. – P.359-371. ISSN 0952-8822. @ UK_en

UA: Прояв мультикультуралізму: політизоване представництво Ромів у Польщі.

REP

In search of a movement: the opportunities and limits of Romani political solidarity // *Südosteuropa Mitteilungen*. – München, 2009. – Vol. 49. – Iss. 2. – P. 88-94. @ DE_de

UA:

Kansloze [Een] minderheid in de marge? De sociaaleconomische en politieke positie van de Roma in Europa // *Justitiële verkenningen*. – 2014. – Afl. 5. – P. 57-71. @ NL_nl

NL: Justitiële verkenningen is een gezamenlijke uitgave van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum van het Ministerie van Veiligheid en Justitie

EN: The hopeless minority at the margin? The socio-economic and political position of Roms in Europe // *Judicial explorations*

UA: Безнадійна меншість на межі? Соціально-економічний та політичний стан Ромів в Європі // Судові дослідження

Marginality, advocacy, and the ambiguities of multiculturalism: notes on romani activism in Central Europe // *Identities*. – 2005. – Vol. 12. – Iss. 4 (Oct.). – P. 451-478. @

EN: Activists who take up the cause of marginalized and discriminated cultural groups often find themselves in an ambiguous position in relation to the very people whose interests they seek to represent. Inspired by the ideas of multiculturalism, minority advocates turn the cultural identity of marginalized and discriminated minorities into the central focus of a political struggle for recognition. By so doing, however, they construct a particular sectional minority identity that not only fails to give full expression to individual identities, but is usually also «stigmatized» in the sense that it is popularly associated with standard stereotypical images and negative characteristics. This article identifies this ambiguity in contemporary projects of minority rights advocacy aimed at redressing the social and economic grievances of the Roma in Central Europe. It shows how activists in the articulation of their claims rely on essentialist assumptions of Romani identity. While these minority rights claims resonate well in international forums, they also run the risk of reifying cultural boundaries, stimulating thinking in ethnic collectives, reinforcing stereotypes, and hampering collective action. By reviewing some of the recent literature on multiculturalism in social and political theory, this article explores ways of dealing with this ambiguity. It concludes that minority advocacy for the Roma can avoid the tacit reproduction of essential identities by contesting the essentializing categorization schemes that lie at the heart of categorized oppression and by foregrounding the structural inequality that drives political mobilization.

UA: Маргінальність, адвокація та неоднозначність мультикультуралізму: нотатки про ромський активізм у Центральній Європі.

Nieuwe [Een] Europese natie? De moeizame politieke ontvoogding van de Roma in postcommunistisch Centraal-Europa // *Oost-Europa verkenningen*. – 1999. – 156. – S. 76-90. @ NL_nl

EN: New European nation? The difficult political emancipation of the Roma in post-communist Central Europe

UA: Нова європейська нація? Важка політична емансипація Ромів у посткомуністичній Центральній Європі

Reframing the Roma: EU initiatives and the politics of reinterpretation // Journal of ethnic and migration studies. – 2012. – Vol. 38. – Nr. 8. – P. 1195-1212. @

UA:

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Vrabiescu I.C., Kalir B. Care-full failure: how auxiliary assistance to poor Roma migrant women in Spain compounds marginalization // Social identities. – 2017. – 13 p.

Roma and Gypsy-Travellers in Europe // Social semiotics. – Abingdon, 2006. – 16. – 2. – P. 397-399. ISSN 1035-0330. @ UK_en

Roma and mobility in the European Union // Roma and Traveller inclusion in Europe. – Brussels: Green European Foundation, 2011. – P. 91-97. @ BE_en

Roma and the politics of ethnicity in Central Europe: A comparative study of ethnic minority mobilisation in the Czech Republic, Hungary and Slovakia in the 1990s: PHD thesis. – Leuven: Catholic University Leuven, 2002. – ix, 324 p. @ BE_en

EN: The author investigates ethnic mobilisation that occurs across state borders and how such process relates to international governmental organisations. The geographical scope is restricted to the Czech Republic, Hungary and Slovakia. These are three regionally concentrated post-communist countries with a considerable number of Romani citizens, where during recent years striking and sometimes contrasting developments have taken place with regard to Romany mobilisation and the accommodation of Romany demands.

UA: Роми та політика етнічної належності в Центральній Європі: порівняльне дослідження мобілізації етнічних меншин у Чехії, Угорщині та Словаччині у 90-х роках: докторська дисертація.

DE: ECMI: REF.305.8914 '9704

Roma inclusion: can international institutions play a role? // Development and transition. – 2010. – 15. – P. 7-10. @

UA: Включення Ромів: чи можуть міжнародні інституції відігравати певну роль?

Romani mobilisation in Central and Eastern Europe // European Yearbook of minority issues. – Leiden: Brill, 2001/2002. – Vol 1. – P. 373-394. [European Centre for minority issues and The European Academy Bozen/Bolzano]. @

Romani [The] movement: Minority politics & ethnic mobilization in contemporary Central Europe. – New York: Berghahn books, 2006 (hardback), 2007 (paperback). – P. ix, 267. @ US_en

EN: the Roma are traditionally dispersed, possess few resources and are devoid of a common 'kin state' to protect their interests. They have often suffered from widespread exclusion and institutionalized discrimination. Politically underrepresented and lacking popular support amongst the wider populations of their host countries, the Roma have consequently become one of Europe's greatest 'losers' in the transition towards democracy. Against this background, the author examines the recent attempts of the roma in Central europe and their supporters to form a political movement and to influence domestic and international politics. On the basis of first-hand observation and interviews with activists and politicians in the Czech Republic, Hungary and Slovakia, he analyses connections between the evolving state policies towards the Roma and the recent history of Romani mobilization.

UA: Ромський рух: Політика меншин та етнічна мобілізація в сучасній Центральній Європі.

DE: ECMI: 305.8914'9704

AndotIodo : Mentiond in :

1. Hofman N.G. Life at the crossroads of social change: Invigorating Romani women's empowerment in post-Socialist Croatia // Human organization. – 2008. – Vol. 67. – Nr. 4 (isi le REPeste).

Romani [The] perspective: experiences and acts of citizenship across Europe // The Routledge handbook of global citizenship studies. – London and New York: Routledge, 2014. – P. 477-486. @ US_en

Romani political participation and racism: Reflections on recent developments in Hungary and Slovakia // Roma rights: race, justice, and strategies for equality / Ed. Claude Cahn. – New York: The International debate education association, 2002. – P. 160-174. @ US_en

UA: Ромська політична участь та расизм: роздуми про останні події в Угорщині та Словаччині

Vermeersch, Peter; Van Baar, Huub

Limits [The] of operational representations // Intersections. East European Journal of Society and Politics. – 2017 (12). – Vol 3. – Nr. 4. ISSN 2416-089X. @

Verneuil, Maylis de [mdeverneuil@yahoo.fr]

Nationality: Romani; citizenship: European. – Eindhoven: Institute on statelessness and inclusion, 2016 (06). – 7 p. [Statelessness working paper series No. 2016/03]. @ NL_en

EN: Alekari - French-trained attorney, she has been working for the past ten years on humanitarian missions.

Statelessness of Romani individuals in the Western Balkans: negligence or discrimination?: PhD thesis in politics, human rights and sustainability. – Pisa: Scuola Superiore Sant'Anna, 2016 (01). – 270 p. @ IT_en

UA: Безгромадянство ромів у країнах Західних Балкан: нехтування чи дискримінація: докторська дисертація.

Verzeichniss von Werken und Aufsätzen welche in älterer und neuerer Zeit über die Geschichte und Sprache der Zigeuner veröffentlicht werden sind. – Leipzig: List & Francke, 1886. – 15 S. @ DE_de

EN: Directory of works and essays that are published in the older and more recent times on the history and language of Roms. – Despite this catalogue bears no author's name its authorship belongs to Josef Ješina, and it is appended to the his book Romáňci čib, oder Die Zigeuner-sprache, 1886.

UA: Список творів та нарисів, опублікованих у старіші та новіші часи про історію та мову Ромів. – Незважаючи на те, що цей каталог не містить ім'я автора, авторство належить Йозефу Єшині, і воно вказане в його книзі Romáňci čib, oder Die Zigeuner-sprache, 1886.

Vesey-Fitzgerald, Brian [Vizi-Ficderald, Brajan; 1900-1981]

Gypsies in Britain: an introduction to their history. –

1. London: Champan & Hall, 1944. – xvi, 204 p. – Bibliogr. 255-256. @ UK_en

2. London: Champan & Hall, 1946 (reproduction from 1944). @ UK_en

3. Nw enlarged edition. – Newton Abbot: Readers Union David & Charles, 1974. – xvi, 258 p. @ US_en

UA: Роми у Британії: вступ до їхньої історії.

Gypsy Borrow. – London: Dobson, 1953. – ISBN 1135715335, 9781135715335. @ UK_en

Vesho-Farkas, Zoltán [Véšo-Fórkoş, Zóltan]

Cherhája = Csillagok: Műfordítások / Túró Zoltán illusztrációival. – Budapest: Nyomdaipari, 1994. – 81 old. ISBN 9630444542. @ HU_hu

EN: Stars. – translations from Sophokles, Shakespeare, Hungarian poets and others, bilingual Romani-Hungarian.

UA: Зірки. – Переклади з Софокла, Шекспіра, угорських поетів та інших, двомовне ромсько-угорське видання.

BG: StR: IV Gy 179

Elefántcsontszíni évek: versek / Túró Zoltán illusztrációival. – Budapest: Anda Romani Kultúra Alapítvány, 1995. – 76, [3] old., ill. ISBN 9638530782. @ HU_hu

EN:

UA:

Skant iKio: Romani sanak'ja

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуууаріа, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Remény [A] vánkosán: Versek. – Budapest: Anda Romani Kultúra Alapítvány, 1996. – 80 old. @ HU_hu

EN:

UA:

Skant ikIo: Țăromani sanak'ja

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Ουγγαρία, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Maďarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Tér-idő feszületén: versek = Pe sagdipe-vramako trushulipe: poemi. Euripidész: Médeia – Műfordítás = Boldimata. - Budapest: Credit lap- és könyvkiadó, 1999. - 175 p., ill. ISBN 9637433023. @ HU_hu_rm

EN: on p. 1-65: original poetry in Romani and Hungarian on facing pages; on p. 67-165 there're Romani and Hungarian translations of Euripides' Medea; on p. 167-174 Romani-Hungarian glossary of uncommon words and neologisms.

UA:

BG: StR: IV Gy 178

NakIvimata so o Zoltan kerdja len : Translations made by Zoltan :

Biblia. Újszövetség. Nyevo Teshtamento. - Budapest: Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat, 2003. - 299 old. Cigány és magyar ny.

Műfordítások. I. Ernest Hemingway: Az öreg halász és a tenger. O phuro mashari thaj e mara. II. Charles és Mary Lamb: Shakespeare mesék. Shakespeare paramichi. III. Kahlil Gibran: A próféta. O platniko. - Budapest: Budapesti Montessori Társaság, 2000. - 258 old. Cigány ny.

Shakespeare, William. Hamlet, o danicko cino kraj / Ford. Vesho-Farkas Zoltán Arany János fordítása nyomán. - Budapest: Cerberus, 1998. - 130 p. ISBN 9638571527 [Hamlet, prince of Denmark].

Tragédiát [A] Kerényi Grácia fordítása nyomán ford. Vesho-Farkas Zoltán. - További egys. cím: Médeia (magyar, cigány). ISBN 9637433023.

Vestermanis, Margers [Вéстерманіс, Мэргерс]

Čiganu genocids vacu okupacija Latvija (1941-1945) // Latvijas Vesture. - 1993. - № 4. - P.37-40. @ LV_lv

EN: The genocide against Roma during german occupation of Latvia. -

UA: Геноцид Ромів під час німецької окупації Латвії. -

Skant ikIo: Kalitraşvad

RA: war, nazi, genocide,

Vetró, Lajos Endre

Béla cigány. - Hódmezővásárhely, 1909. - 119 old. @ HU_hu

EN: Béla, Rom. - Biography of Bela Czutor (1863 - 1909), the leader of romany band in Hodmezióvasharhey.

UA: Ром Бело. - Біографія Бели Чутора (1863 - 1909), примаша у Ходмезьовашархейі.

Skant ikIo: Gitivad

RA: Magyarország, Hungary, Угорщина, Венгрия, музика, мистецтво, музика, искусствоЮ

Vexler, Yancou [Вéкслер, Я́нку]

J'étais medecin des Tsiganes a Auschwitz // Monde Gitan. - 1973. - №27. - P.1-10. @ FR_fr

UA: Я був лікарем Ромів в Аушвиці. -

Skant ikIo: Kalitraşvad

RA: war, nazi, genocide,

Saint-Nicolas [La] à Auschwitz // Monde Gitan. - 1974. - №29. - P.15-16. @ FR_fr

UA: Святий Микола в Аушвиці. -

Skant ikIo: Kalitraşvad

RA: war, nazi, genocide,

Vezzoli, Alice [Vedzoli, Elis]

Migration, non-integration and integration of Cingani (Gypsies) in the Republic of Venice during the Early Modern Age: MA in history thesis / Supervisor prof. dr. Leo Lucassen. – Leiden: Universiteit Leiden, 2013. – 80 p. @ NL_en

UA: Міграція, неінтеграція та інтеграція Ромів у Венеціанській Республіці протягом раннього Нового часу: магістерська дисертація з історії.

Viaggio, Giorgio [V'jádō, Đórđo]

Storia degli Zingari in Italia. - Roma: Anicia, 1997. - 114 p. [Collana Interface, 9]. ISBN 8890007893. @ IT_it

EN: History of Roms in Italy.

UA: Історія ромів в Італії.

Vicente, Gil [Visénte, Bil; 1465 - 1536]

Auto de hûas Ciganas, representado ao muyto alto & poderoso Rey dom Joam o terceyro deste nome, em sua cidade de Deuora. Era do Redemptor M.D.XXI 1521.

1. Copilacam de todalas obras de Gil Vicente, a qual se reparte em cinco liuros. O primeyro he de todas suas cousas de deuaçam. O segundo as comedias. O terceyro as tragicomedias. No quarto as farsas. No quinto as obras meudas. - Lixboa: em casa de Ioam Aluarez, 1562. - Liuro quarto. - P. CCXXVI- CCXXVIII (in 2º). @ PT_pt

Farça das Ciganas //

2. Obras de Gil Vicente, correctas e emendadas pel o cuidado e diligencia de J. V. Barreto Feio e J.G. Monteiro. - Hamburgo: Langhoff, 1834. - Tomo 3. - P. 193-200. @ DE_pt

3. Obras de Gil Vicente: com revisão, prefácio e notas de Mendes dos Remédios. - Coimbra: França Amado Editor, 1914. - Tomo III. - P. 237-243. @ PT_pt

4. Compilaçam de todalas obras de Gil Vicente. - Lisboa: Imprensa Nacional, 1984. - T. II. - P. 488-495. @ PT_pt

5. Ciganas / Sales, João Nuno. - Lisboa: Quimera, 1988. - 18 [1] p. Bibliogr. @ PT_pt

PT: Este é o primeiro texto literário europeu, conhecido até agora, mais antigo acerca de nostro povo, e a primeira obra teatral escrita e representada em Portugal, em que todos os intervenientes são Roms.

EN: The farse about the Romany women. - This is the first European literary text, known until now, about our people, and it's the first play written and performed in Portugal, where all participants are Roms.

RU: Фарс о ромских женщинах. - Это первый европейский литературный текст, известный на сегодня, о нашем народе, и первая пьеса, написанная и исполненная в Португалии, в которой все действующие лица – Ромы.

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande - PT

REP (1562, 1834, 1914). RA: fiction, literature, Portugal,

DikI maj: Ramos, Maria Ana. Ciganos literários do século XVI, 2003; Que língua é a língua dos ciganos vicentinos?, 2003.

Vicente, Maria José []

Comunidades [As] Ciganas e a saúde: um primeiro retrato nacional. - Madrid: Fundación Secretariado Gitano - Porto: Rede Europeia anti-pobreza/Portugal, 2009. - 92 s. ISBN 9788469254875. [Cuaderno técnico Nr. 90]. @ ES_pt

EN: This document arises from the project *Health and the Roma community: analysis of the situation in Europe* which received funding from the European Union, in the framework of the Public Health Programme. The transnational report see *Health and the Roma Community, analysis of the situation in Europe*. See national reports: Bulgaria - Томова, Илона. Здравето и ромската общност, анализ на ситуацията в Европа; Czech republic - Nesvadbová, Libuše a in. Romská populace a zdraví; Greece - Зароквота, Ευγενια. Υγεία και κοινότητα των Ρομά; Slovakia - Popper, Miroslav a in. Rómska populácia a zdravie; Romania - Wamsiedel, Marius et al. Sănătate și comunitatea romă, analiză asupra situației din România.

REP

Vidali, Deni

Donna (La) Zingara: tradizione e mutamento. –

1. Torino: Associazione Italiana Zingari Oggi, 1985. – 185 p. [Quaderni Zingari, 3]. @ IT_it
2. Torino: Associazione Italiana Zingari Oggi, 1988. – vii, 140 p. [Quaderni Zingari, 3]. @ IT_it

IT: Quest'è un lavoro d'indagine sulle donne del Gruppo Sinti Piemontesi che vuole porsi come modesto contributo di una più vasta opera di analisi e di ricerca intorno alla vita e all'organizzazione sociale delle comunità nomadi. La nascita di una federazione a cui aderiscono esclusivamente le donne con lo scopo di affermare la voce delle donne zingare negli organismi internazionali, la conoscenza di tale associazione, unitamente allo stimolo proveniente dagli operatori del Centro Sociale Nomadi, ha spinto l'autore a volgere l'attenzione alle tematiche riguardanti in modo specifico la donne nomadi. La ricerca si propone di analizzare il contraddittorio ruolo della donna, sia all'interno della famiglia che nella più vasta organizzazione sociale e vuole sottoporre a verifica la situazione reale della donna sinta all'interno della famiglia, il suo peso decisionale e l'esistenza di una totale dedizione alla famiglia stessa.

EN: The Romany woman: tradition and change. –

UA: Ромська жінка: традиції та зміни.

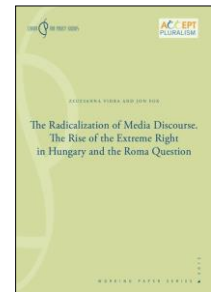
Vidra, Zsuzsanna; Jon, Fox []

Radicalization [The] of media discourse the rise of the extreme right in Hungary and the Roma question. – Budapest: Central European University, Center for policy studies, 2012. – 31 p. [Working papers]. @ HU_en

EN: Zs. Vidra has PhD from Écoles des Hautes Études en sciences sociales in Paris, and currently works as a research fellow of the ACCEPT PLURALISM project at the Central European University, Center for policy studies. Jon Fox is a lecturer in the School for sociology, politics and international studies at the University of Bristol. He is also assistant director of the Centre for the study of ethnicity and citizenship.

UA: Радикалізація медіа-дискурсу, підняття крайніх правих в Угорщині та питання Ромів.

REP

Viegas, Alberto Sá; Silva, José João Sá e []

Ciganos - álbum de fotografias. –

1. Lisboa: Colibri, 1993. – 130 p. ISBN 9728047347. @ PT_pt
2. Lisboa: Colibri, 2009. – 133 p. ISBN 9789728047344. @ PT_pt

RA: Portugal, Португалія,

Vielheiten: Leipziger Studien zu Roma/Zigeuner-Kulturen / Hrsg. Theresa Jacobs, Fabian Jacobs. – Leipzig: Leipziger Universitätsverlag, 2011. – 346 S. [Veröffentlichungen des Instituts für Ethnologie der Universität Leipzig, Reihe Tsiganologie, Bd. 2]. ISBN 3865835996, 9783865835994. @ DE_de

EN: Multiplicities: Leipziger studies on Roma / Gypsy cultures. –

UA: Кратності: Ляйпцизькі дослідження про ромську / циганську культури. –

Inhalt: Julia Gleis: Weibliche Lebenswelten. Rituale vor dem Spiegel und im Haushalt in Shutka/Mazedonien – 11; Márcio Vilar: Vom Dreißigsten Tag nach dem Tode eines alten Calon – 35; Agustina Carrizo-Reimann: Topografie der Vielfalt. Barrios gitanos in Buenos Aires – 51; Janina Heckl: Tsiganismen im Französischen. Die Spuren von Roma- und Sinti-Wortschatz in der Sprache Voltaires – 73; Tobias Marx: Die Offene Roma-Gesellschaft. Zur Kritik der Integrationsideologie des OSI und der Decade of Roma Inclusion 2005-2015 – 95; Anne Losemann «Beobachten, wie wir beobachten». Pressediskurse über Zigeuner in Mitteldeutschland – 125; Andrea Steinke: Die Mitte ist überall. Überlegungen zu «Shutka Book of Records», dem Fremden und der Exzentrizität – 147; Maria Melms & Michael Höncke: Antiziganismus und Tsiganologie. Versuch einer Standortbestimmung – 175; Nina Stoffers: «Gypsymania!» Oder: Warum der Hype in der Clubmusik doch nicht so neu ist. Eine Untersuchung zu Phänomenen der Akzeptanz in der Sozial- und Kulturgeschichte von Roma- / Zigeunermusikern – 199; Clara Wieck: Zwischen Kontinuität und Wandel. Die Van Bagria Rajasthans – 233; Esther Nieft: Überall schön, doch zu Hause am besten? Einschätzungen der Wohnstandortentscheidungen, materiellen Wohnsituation und internen Segmentierung der Bewohner innen einer ostslowakischen *osada* – 257; Harika Dauth: Mobilität und Flexibilität: wandernde Konzepte und ihre Experten. Eine nomadologische Reise in die postmoderne Tsiganologie – 291; Autoren – 327; Verzeichnis der Abschlussarbeiten zu den Kulturen der Roma/Zigeuner zwischen 2000 & 2010 – 331.

Vier Polizisten glaubwürdiger als zwei Sinti-Frauen // Süddeutsche Zeitung. - 1998, März

2. @ DE_de

EN: 4 police officers are more trustworthy than 2 Sintos women. -

UA: ; поліцейські мають більше довіри, ніж 2 жінки-Синто

Skant ikIo: Patrika - DE

Vietato l'ingresso! Passato e presente dell'esclusione sociale. Dialogo tra comunità ebraica e comunità rom a Roma: Rapporto. - Roma: Associazione 21 luglio, 2015 (01). - 117 p. @ IT_it

EN: No entry! Past and present of social exclusion. Dialogue between the Jewish and Romany communities in Rome: Report.

UA: Вхід заборонений! Минуле і сучасне соціальне відчуження. Діалог між єврейською та ромською громадами в Римі: Доповідь.

REP. RA: Italia, Italy,

Víg, Rudolf [25.06.1929 – 10.03.1983]

Cigány népdalok Bartók Béla és Kodály Zoltán gyűjtéséből // Népzene és zenetörténet. - Budapest: Editio Musica, 1974. - II. köt. - Old. 149-200. ISBN 9633300444. @ HU_hu

HU: AlekIari: népzene kutató, karnagy. Kodály Zoltánnál hallgatott népzene (1943-48), majd ösztöndíjjal a moszkvai konzervatóriumban népzene tudományi és karvezetői tanulmányokat folytatott (1949-54). Az Állami Népi Együttes énekkari karnagyaként működött (1954-58). Az MTA Népzene kutató Csoport munkatársa (1958-1980), majd haláláig a Gorkij Könyvtár Zeneműtárának tudományos dolgozója. Kodály biztatására és támogatásával két alkalommal több hónapig tanulmányozta India népzenejét. Tudományos munkájának középpontjában a cigány népzene kutatása állt. Gyűjtéséből készült lemezek: Magyarországi cigány népdalok (I-II., Bp., 1976); Szabolcs-szatmári cigány népdalok (Bp. 1984).

EN: Romany folk songs from the collection of Béla Bartók and Zoltán Kodály

UA: Ромські народні пісні зі збірки Бели Бартока та Золтана Кодая.

Skant ikIo: Gitivad

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Угорщина, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern, folklore,

Gypsy folk songs from the Béla Bartók and Zoltán Kodály collections // Studia musicologica Academiae Scientiarum Hungaricae. - Budapest, 1974. - Tomus 16. - Fasc. 1-4. - Old. 98-113. 131? @ HU_en

EN: includes facsimilr of MSS of 33 folksongs collected by Bartók and Kodály.

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Stewart M.S. Daltestvérek: Az oláh cigány identitás és közösség továbbélése a szocialista Magyarországon. - Budapest: T-Twins Kiadó, 1994. - 267 old.

2. Schneider D.E. Bartók, Hungary, and the renewal of tradition: Case studies in the intersection of modernity and nationality. - Berkeley: Univ. of California Press, 2006. - 319 p.

Magyarországi cigany nepdalok: Gyűjtötte és közreadja Víg R. - Budapest: MHV, Hungaroton, 1976. - Dupla lemezalbum. @ HU_hu

EN: Romany folk songs from Hungary: Collected and edited R.Víg. 2 discs album. - «Live recordings» made «at the residence of the performers» in spring 1975. Program notes in Hungarian, English, German, and Russian - 20 p., ill.) bound in container; Romany and Hungarian song texts with English, German, and Russian translations - 4 p. inserted in container.

UA: Ромські народні пісні з Угорщини: Зібрав і редагував Р. Віг. Альбом з 2 дисками - «Живі записи», зроблені «у життя виконавців» навесні 1975 р. Нотатки про програму угорською, англійською, німецькою та російською мовами - 20 с., іл.). Тексти пісень ромською та угорською мовами з перекладами англійською, німецькою та російською мовами - 4 с.

Disc 1. Terñi romñi tala podo (Faragó Piroska); Čumide ma, babām (Rostás Karoly); Ki járt off, kiment off? (Faragó Matild, Faragó Istaván, Faragó Piroska); Búbánat, búbánat (Várad Mihály); Ahaj devlām, so te kerav? (Szabó Jánosné Szabó Veronika); Táncdal (szöveg nélkül) (Szabó Jánosné, Szabó Veronika, Gyöngyösi Elemér); Avel o vonato (Lakatos Ferenc); Korul fodros a szoknyam (Faragó Piroska, Faragó Matild, Faragó Istaván, Faragó Rudolf); Táncritmus (Rostás Károly); Ahány kocsmát tanálok (Balázs István, Balogh Pál, Kardelás Sándor, Lakatos Ferenc, Várad Mihály); Babām, babām, babām (Rostás Károly); Te si tuke phāro, phrala (Rostás Károly);

Cicázz, Babi, cicázz (Faragó Piroska); Akkor avo lăšo šăvo (Váradi Mihály, Kardelás Sándor); Téglaporoş a kalapom (Váradi Mihály, Balázs István, Balogh Pál, Kardelás Sándor, Lakatos Ferenc); Čorripo, čorripo (Balázs István, Balázs Istvánné Pataki Teréz); Fáj a kutyámnak a lába (Balázs Istvánné Pataki Teréz, Balázs István); Táncritmus (Balázs István, Balogh Pál, Kardelás Sándor, Lakatos Ferenc, Váradi Mihály).

Disc 2. Kopott kis szekerem (Kardelás Józsefné Balogh Katalin); Dukhāl muro jīlo (id. Kardelás József); Uccu kurva, szegeletbe (Balogh Pálné, Balogh Mária, Kardelás Józsefné, Lakatos Julianna, Balázs István, ifj. Kardelás József, Kardelás Sándor); Dije mama, dije mama (Balázs István); Ha megfogom az egeret a ládába zárom (Balogh Pálné, Balogh Mária, Balázs István); Minden ablak alatt (Faragó Piroska); Táncdal (szöveg nélkül) (Balázs István, Balogh Pál, Kardelás Sándor, Lakatos Ferenc, Váradi Mihály); Džavtar mange, phrala (Balogh Sámuelné, Balogh Erzsébet); Nincsen nékem sem asztalom, sem széke (Balogh Sámuelné, Balogh Erzsébet); Táncritmus (Kardelás Sándor, Lakatos Ferenc, Lakatos Imre); Dēvla, de man, dēvla (Kardelás Józsefné, Lakatos Julianna); I čirikji, čirikji, le vēšeski (Kardelás Sándor, Balázs István, Balogh Pál, Lakatos Ferenc, Váradi Mihály); Madár ül az ágon (Horváth Sándorné Lakatos Vera); Šor pāji pe lulud'i (Faragó Matild, Faragó Piroska); Māt'ilem, māt'ilem (Rostás Karoly); Táncdal (szöveg nélkül) (Balázs Istvánné, Pataki Teréz, Balázs István); Trāde gādžej, trāde (Lakatos Imre); Jó világ, jó világ, csuda jó világ (Kardelás Józsefné, Lakatos Julianna, Balázs István, ifj. Kardelás József); Ušt'en opre šejāle (Faragó Piroska, Faragó Matild, Faragó István, Faragó Rudolf); Madárka, madárka (Balázs István, Balogh Pál, Kardelás Sándor, Lakatos Ferenc, Váradi Mihály); Táncritmus (Faragó Matild, Faragó István, Faragó Rudolf).

Skant ikIe: Rromani seleski sanak'ja. Gitivad

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hongrie, Венгрия, Унгарија, Унгарија, Венгрия, Magyarország, Ungaria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Mađarska, Угорщина, Ungern,

Vigo, Luce []

Gadjo Dilo. Entretien avec Tony Gatlif // Regards. – 1998. – Nr. 34 (Avril). @ FR_fr

Vaş kado filmes dikI maj: Blum-Reid S.; Thompson N.;

Viies, Mare [Vies, Máre]

Promoting social inclusion of Roma: A Study of national policies. – Tallinn: University of technology, 2011 (October). – 29 p. @ EE_en

UA: Сприяння соціальної інтеграції Ромів: вивчення національної політики.

REP. RA: Eesti, Естонія, Эстония, Estonia,

Vilar, María José; Vilar, Juan B.; Caselles, José F. []

Comunidad [La] Gitana en España y región de Murcia: Entre la integración y la exclusión // Anales de historia contemporánea. – 2009. – 25. – P. 25-34. ISSN 0212-6559. @ ES_es

UA: Ромська громада в Іспанії та регіоні Мурсія: між інтеграцією та відчуженням.

REP

Vilas-Boas da Mota, Atico dikI Mota, Atico Vilas-Boas da

Vilele țiganilor din București. Noi sunt păzite mai ceva ca ambasadele // Libertatea. - 1998, 19 iulie. @ RO_ro

Precizare // Libertatea. - 1998, 20 iulie. @ RO_ro (correction to the article on July 19).

EN:

UA:

Skant ikIo: Patrika - RO

Viljanen / Viljanen-Saira, Anna Maria [] annamaria.viljanen@helsinki.fi

Mary Douglasin symboliteorian sovellus Suomen mustalaisilta kerättyyn perinteeseen: Pro gradu -tutkielma. - Helsinki: Helsingin yliopisto, 1974 [Sosiaalija kulttuuriantropologian laitos]. @ FI_fi

EN: The application of the symbol theory of Mary Douglas onto tradition collected from the Finnish Roms: MA thesis. - Helsinki: University of Helsinki, 1979 [Department of social and cultural anthropology].

UA:

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Granqvist K. Methaphors of the Finnish Roma in Finnish and Romani // Endangered metaphors. – Amsterdam-Philadelphia: J.Benjamins, 2012. – P. 293-313.

[Viljanen-Saira] Mustalaishistoria ja kulttuurin muutos: Lisensiaatintyö. – Helsinki: Helsingin yliopisto, 1979. – 245 s. [Sosiaali- ja kulttuuriantropologian laitos]. @ FI_fi

EN: Romany culture and the change of culture: MA thesis. – Helsinki: University of Helsinki, 1979 [Department of social and cultural anthropology].

UA: Ромська культура та зміна культури: бакалаврська робота.

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Granqvist K. Methaphors of the Finnish Roma in Finnish and Romani // Endangered metaphors. – Amsterdam-Philadelphia: J.Benjamins, 2012. – P. 293-313.

Roma als gleichberechtigte finnische Bürger: Implizite Diskriminierung im Schatten eines (gesetzlichen) Egalitarismus // Europäische Roma – Roma in Europa. – Münster: Lit Verlag, 2006. – S. 86-96. [Berliner Blätter, Ethnographische und Etnologische Beiträge, 39. ISSN 1434-0542]. ISBN 3825893537. @ DE_de

EN: Roms as equal Finnish citizens: Implicit discrimination in the shade of a (legal) egalitarianism.

UA: Роми як рівноправні громадяни Фінляндії: неявна дискримінація у тіні (законного) егалітаризму.

RA: Suomi, syrjäntä, segregation, Finland, Discriminierung, Фінляндія, Финляндия,

Suvusta vai suvun ulkopuolelta? Romanian ja suomalaisten henkirikosten uhrin mielentilasuunoissa // Väkiä: seuraamukset ja haavoittuvuus: Terttu Utraisen juhkirja. – Helsinki: Talentum, 2006. – S. 609–628. ISBN 9521410299. @ FI_fi

EN: Tribe or outside the family? Roma and Finnish homicide victims in mind statements // Violence: sanctions and vulnerability: prof. Terttu Utraisen celebration book.

UA: Плем'я чи поза сім'єю? Ромські та фінські жертви вбивств у заявах // Насильство: санкції та вразливість.

RA: Suomi, sociology, Finland, Фінляндія, Финляндия,

Viljanen, Anna Maria; Hagert, Terno; Blomerus, Satu []

Romanit suomalaisessa terveydenhuollossa: tasa-arvon ansat // Duodecim. – 2007. – 123. – S. 458–466. @ FI_fi

EN: Roms in Finnish health care: equality traps.

UA: Роми у фінській охороні здоров'я: пастки рівності.

RA: Suomi, Finland, Фінляндія, Финляндия,

Villa, Eliana []

Cultural [The] evolution of Roma population in Romania: from the inter-war period to Ceausescu dictatorship // Mediterranean journal of social sciences. – Rome, 2012. – Vol. 3. – 1. – P. 201-207. ISSN 2039-2117. @ IT_en

UA: Культурна еволюція ромського населення в Румунії: від міжвоєнного періоду до диктатури Чаушеску.

REP

Villano, Paola; Fontanella, Lara; Fontanella, Sara; Di Donato, Marika paola.villano@unibo.it

Stereotyping Roma people in Italy: IRT models for ambivalent prejudice measurement // International journal of intercultural relations. – 2017 (03). – Vol. 57. – P. 30–41. @

EN: "Gypsy" is a name that conjures up a wide variety of images in peoples' minds. Romanticised for their freedom or reviled for their antisocial behaviour, Roma people have in turns been the subject of both exotic myth and virulent prejudice. Roma are depicted as romantic or criminal outsiders: anything from thieves to talented and artistic people. Exploiting the potentiality of Item Response Theory models, this study aims to assess the level of consolidation of positive and negative stereotypes on Roma people in Italy. In addition, we investigate how socio-demographic

covariates affect the degree of acceptance of a clichéd depiction of Roma. Results suggest that images and representations of the 'Gypsies', which confirm a distinction between nature and culture, persist in our culture. On the one hand, Roma are perceived as 'free' from societal constraints (nature); on the other hand, they are portrayed as criminals and untruthful, relational qualities that arise in a societal organised condition (culture). This distinction continues to be misused to delegitimise minority groups, especially Roma". AlekIarja: P.Villano - department of education, University of Bologna, L.Fontanella -department of legal and social sciences, University of Chieti-Pescara, S.Fontanella - department of mathematics & statistics, The Open University, Buckinghamshire, UK, M. Di Donato - Pescara

Villarreal, Fernando [Vijareál, Fernándo]

Roma [Los] en Europa tras la ampliación // Informe anual SOS Racismo 2005. – Barcelona: Icaria Editorial, 2005. @ ES_es

EN: Roms in Europe after enlargement.

UA: Роми у Європі після розширення.

Villarreal, Fernando; Wagman, Daniel []

Gitanos y discriminación: un estudio transnacional. – Madrid: Fundación Secretariado General gitano, 2001. @ ES_es

UA: Роми та дискримінація: транснаціональне дослідження.

Índice: 1. Introducción. 2. Discriminación y comunidades gitanas. 3. Casos de discriminación. 4. Las dinámicas de la discriminación. 5. La experiencia de la discriminación. 6.- Combatir la discriminación desde la intervención social: Algunos ejemplos de acción positiva. 7- Conclusiones finales.

Ville, Frans de [Біл], Франс де]

Tsiganes [Les] en Belgique // Etudes tsiganes. - 1955. - An.1. - Nr. 3-4. - P.6-10 @ FR_fr

UA: Роми у Бельгії.

Tsiganes. Temoins des temps. - Bruxelles: Office de publicité, 1956. @ BE_fr

EN: Roms. Witnesses of the times.

UA: Роми. Свідки часів.

Vincze, Enikő [Vínce, Énikjo]

Adverse incorporation of the Roma and the formation of capitalism in Romania // Intersections. East European Journal of Society and Politics. – 2015 (12). -Vol. 1. - Nr. 4. – P. 14-37. ISSN 2416-089X. @

EN: "Empirically rooted in the findings of a research conducted between 2012- 2014 in localities of Romania under the umbrella of a larger contextual inquiry concerning faces and causes of marginalisation of the Roma, the approach of this article is informed by critical urban theory's understanding of the political economy of space and development, and their role in the formation of capitalism. My study argues: the way how marginalised Roma are included into the mainstream society while pushed into and kept in its dispossessed spatial and social peripheries, is a manifestation of the adverse incorporation of a precariatized and racialised working class into the capitalist system. In Chapters 2 and 3 the article describes how, on the one hand, the politics of socio-spatial marginalisation and, on the other hand, the politics of entrepreneurial development creates the Roma as adversely incorporated (dispossessed and racialised) subject. Furthermore, Chapters 4 and 5 of the analysis conclude that nowadays capitalism (in Romania) is (also) formed through the politics of socio-spatial exclusion and racialisation of the working class (Roma), and as well as through the politics of entrepreneurial development conceived via neoliberal governance that exclude them from development resources. Therefore the article proposes to use the analysis of the adverse incorporation of the Roma as a critique of capitalism".

UA: Ворожа інкорпорація ромів та формування капіталізму в Румунії.

REP

Culture, rights and moral entitlement // Nevi Sara Kali: Roma women's journal. - 2010. - Nr. 2. - P. 9-29. @ RO_en

UA: Культура, права та моральне право

Faces and causes of Roma marginalization: Experiences from Romania // Faces and causes of Roma marginalization in local contexts: Hungary, Romania, Serbia. – Budapest: Central European

University, 2014. – P. 67-96. ISBN 9789638982285. @ HU_en

UA: Обличчя та причини маргіналізації Ромів: досвід Румунії.

REP

Precariatization of working class Roma through spatial deprivation, labour destitution and racialization // Hungarian review of sociology. – 2015. – Vol. 25. – Nr. 4. – P. 58-85. @

UA: Убезнадійнення ромського робітничого класу шляхом позбавлення простору, заміни праці та ділення на раси (расування).

REP

Racialization [The] of Roma in the 'new' Europe and the political potential of Romani women // European Journal of women's studies. – 2014. – Vol. 21. – Nr. 4. – P. 435-442. @

UA: Расування Ромів в «новій» Європі та політична сила ромських жінок.

[Magyari-Vincze] Roma women's reproductive Health as a human rights issue in Romania. – Budapest: Central European University, 2006. – 34 p. @ HU_en

UA: Репродуктивне здоров'я ромських жінок як питання прав людини в Румунії.

REP

Roma women's voices and silences on unjust power regimes: Paper presented at the 20th International conference of Europeanists organized by the Council for European Studies, Amsterdam, 25-27 June 2013 «Crises and contingency: states of (in)stability panel: Romani activism, challenged democracies, contentious politics». – 16 p. @

UA: Голоси та мовчання ромських жінок про несправедливі режими влади

REP

[Vincze-Magyari] Social exclusion at the crossroads of gender, ethnicity and class. A view of Romani Women's reproductive health. – Budapest: Central European University, 2006. @ HU_en

UA: Соціальне виключення на перехресті статі, етнічної належності та класу. Погляд на репродуктивне здоров'я ромських жінок.

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Magano O., Mendes M.M. Constrangimentos e oportunidades para a continuidade e sucesso das pessoas Ciganas // Configurações. – 2016. – Vol. 18: Ciganos e educação. – P. 8-26.

Socio-spatial marginality of Roma as form of intersectional injustice // Studia Babeş-Bolyai University. Sociologia. – 2013. – 58. – Nr. 2. – P. 217-242. @ RO_en

War [The] against poor (Roma) in populist discourses and practices in Romania // Studia universitatis Babeş-Bolyai. Studea europaea. – Cluj-Napoca, 2014. – Nr. 1. – P. 231-242. @ RO_en

EN: «This paper offers an insight into the war against poor (Roma) in populist discourses and practices in Romania, while demonstrating how populism, in this case, is intersected with racism. In a first step, the paper outlines the general poverty-related context of Romania through some statistical data, and afterwards it sketches three cases that illustrate extreme ways in which racist populism targets poor Roma and discursively racialize poverty. Next, in two chapters, the article elaborates on some interpretations about (a) how poor Roma are dispossessed of their homes, citizenship and humanity, and (b) how the poor are blamed and racialized. As a conclusion, the paper drafts on some of the theoretical directions that might be useful for the analysis of the war against the poor (Roma) under the conditions of post-socialist neoliberalism» (this article is based on the preliminary results of the research «Spatialization and marginalization of social exclusion. The social and cultural formation of «Gypsy ghettos» in Romania in a European context» and previously was paper presented at the conference Mobilities, diversity and identity populism, 17-18 October 2013, organized by the Faculty of European Studies, Babeş-Bolyai University).

UA: Війна проти бідних (ромів) в популістських дискурсах та практиках в Румунії

REP

Vincze, Enikő; Dîrţu, Cătălin; Furtună, Adrian-Nicolae; Herţanu, Margareta; Hossu, Iulia; Mihalache, Elena; Muraru, Rafaela Maria; Pop, Florina; Preda, Mihaela; Tudora, Daniel

Mapping Roma marginalization in local contexts // Studia Babeş-Bolyai University. Sociologia. –

2013. – 58. – Nr. 2. – P. 111-154. @ RO_en

EN: This article is built on the final Romanian long report about the contextual inquiry "Faces and causes of the Roma marginalization in local settings" (2013)-

UA: Картографування маргіналізації Ромів у місцевих умовах.

Vincze, Enikő; Raț C.

Spatialization and racialization of social exclusion. The social and cultural formation of 'Gypsy ghettos' in Romania in a European context: Guest editors' foreword // Studia Babeș-Bolyai University. Sociologia. – 2013. – 58. – Nr. 2. – P. 5-23. @ RO_en

REP

Vincze, Ferenc; Földvári, Anett; Pálincás, Anita; Sipos, Valéria; Janka, Eszter Anna; Ádány, Róza; Sándor, János

Prevalence of chronic diseases and activity-limiting disability among Roma and non-Roma people: a cross-sectional, census-based investigation // International journal of environmental research and public health. – 2019. – Vol. 16. – Iss. 19. – 14 p. @

Skant ikIo: Zor

REP

Vinson, Penny

Roadside families: a short report on the circumstances of some Gypsy families on the roadside in Hertfordshire. - London: Save the Children found, 1973-74. - 25 p. @ UK_en

UA: Сім'ї узбіччя: короткий звіт про обставини деяких циганських сімей на узбіччі міста в Хартфордширі.

RA: Great Britain, United Kingdom,

Vinurel, Ernest [Вінјурел, Ернест]

«Solution finale» [La] et les «problemes» Juif et Tzigane // Plurielles (Revue de l'A.J.H.L.). - Paris, 1995. - №4. - P.48-53. @ FR_fr

EN: The «final solution» and the Jew and Gypsy «problems». -

UA: «Докінцеве рішення» та єврейська й циганська «проблеми». -

Skant ikIo: Kalitraşvad

RA: war, genocide, nazi,

Violations of EU Law and fundamental rights by Bulgaria's discriminatory treatment of Roma in the area of housing: Memorandum to the European Commission by Open Society European Policy Institute, part of the Open Society Foundations and the Equal Opportunities Initiative Association. – Brussels, 2017 (02). – 27 p. @ BE_en

EN: The Open Society European policy Institute is part of the Open Society Foundations, the Equal opportunities initiative association (Инициатива за равни възможности) is a Bulgarian non-governmental organization. This memorandum sets out evidence that Bulgarian government bodies discriminate on grounds of Romany ethnicity in the area of housing rights and that Bulgaria has failed to transpose and implement the European Union's Race Equality Directive 2000/43/EC. We request the Commission to begin infringement proceedings under Article 258 of the Treaty on the Functioning of the European Union.

UA: Порушення закону ЄС та основних прав дискримінаційним поведінням щодо Ромів у Болгарії у сфері житла: Меморандум для Європейської Комісії Інституту європейської політики

REP

Violence against Roma. – Washington: Human Rights First, 2008. – 24 p. @ US_en

EN: This report was prepared by Tad Stahnke, Paul LeGendre, Innokenty Grekov, Michael McClintock, and Alexis Aronowitz and is an excerpt from Human Rights First's 2008 Hate Crime Survey, which includes sections examining six facets of violent hate crime in the 56 countries that comprise the Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE): Violence Based on Racism and Xenophobia, Antisemitic Violence, Violence Against Muslims, Violence Based on Religious Intolerance, Violence Against Roma, and Violence Based on Sexual Orientation and Gender Identity Bias. The Survey also examines government responses to violent hate crimes in

sections on Systems of Monitoring and Reporting and The Framework of Criminal Law and includes a Ten-Point Plan for governments to strengthen their responses. The Survey also includes an in-depth look at the Russian Federation, Ukraine, and the United States and contains a Country Panorama section that profiles individual hate crime cases from more than 30 countries within the OSCE.

UA: асильство проти Ромів.

Skant IkIo: TIarmenvad
REP

Virág, Tünde; Váradi, Monika; [Virág, Tjünde; Várodi, Móniko]

Spatial exclusion and boundary-making in different Roma neighbourhoods in Hungarian rural small towns // Tijdschrift voor economische en sociale geografie. - First online on 20 November 2017. @

EN: "Based on our empirical evidence, this paper aims to provide a better understanding and analysis of the complexity and diversity of segregated Roma neighbourhoods in the context of Hungarian small towns. The paper explores the differences between the 'ghetto' and 'ethnic neighbourhood' as typical forms of spatial and social segregation of Roma in Hungary. It also discusses the mutual interplay of spatial and social segregation and social and symbolic boundary-making within segregated neighbourhoods as well as between culturally and socially diverse Roma groups and non-Roma living in the given settlements. Special attention is paid to the various social ties between Roma and non-Roma in these communities. These ties are one of the key elements used to create and maintain ethnic and social hierarchy, further stratifying the unequal access to resources as well as exacerbating exclusion and boundary-making mechanisms].

UA: Просторове виключення та встановлення меж у різних ромських кварталах у маленьких сільських містах Угорщини.

Virolainen, Kari

Kansallisvaltioideologia ja romanipolitiikka Suomessa vuosina 1860-1980: Licensiaatintyö. - Oulu: Oulun yliopisto, 1994. @ FI_fi

EN: National state ideology and Romani policy in Finland during the years 1860-1980, licentiate's dissertation, University of Oulu

UA:

Romaniväestön osallistumisen mahdollisuudet aluehallinnossa. - Helsinki, 1999, - 47 [10] s. [Sosjaali- ja terveysministeriön monisteita, 1. ISSN 1236-200X]. ISBN 9520005609. @ FI_fi

EN: Opportunities of Romani population in regional administration, publication Nr.1 by the Ministry of social affairs and health.

UA:

RA: Suomi, Finland,

Virtual citizenship? Roma communities, inclusion policies, participation and ICT tools.

- Milano: McGraw-Hill Education, 2015. - 149 p. @ IT_en

EN: This is the final report of the project "Promoting digital literacy of Roma people toward their active citizenship" funded by the European Commission under the EU LLP Grundtvig Programme

Introduction by Alfredo Alietti and Veronica Riniolo. **Section 1. Chapter 1.** Ugly, dirty and bad: representations, living conditions of Roma and policies in Europe by Alfredo Alietti - 11. **Chapter 2.** Roma and Gypsies in France: Extent of the diversity versus permanence of public policies by Martin Olivera - 37. **Chapter 3.** Contradictory Forces: The Situation of Roma People in Italy by Veronica Riniolo - 55. **Chapter 4.** Privileged but excluded: the situation of Roma in Poland by Agnieszka Mikulska-Jolles - 73. **Section 2. Chapter 1.** The role of ICTs and Roma people. Some cases studies by Benjamin Loveluck - 87. **Chapter 2.** Radio Romani Mahala: Romani identities and languages in a virtual space by Daniele Viktor Leggio - 97. **Chapter 3.** Uses and roles of ICT in transnational mobilities among Bulgarian Roma migrants in France by Alexandra Clavé-Mercier - 115. **Chapter 4.** Improving citizenship? ICT practices in three "Roma integration projects" in France (Seine-Saint-Denis) by Adriana Panait Giurea and Clémence Lormier - 123. **Chapter 5.** Cultural uniqueness, memory of the traumatic past and a struggle for equal opportunities in the present. A study of selfrepresentations of the Polish Roma on the Internet by Marta Szczepanik - 135.

REP

Viscardi, Giuseppe Maria [Viskárđi, Đuzépe María; 1950]

Chiesa e zingari nel mezzogiorno d'Italia // La chiesa cattolica e gli zingari. Storia di un difficile rapporto. - Roma: Anicia, 2000. - P. 139-171. @ IT_it

EN: Church and Roms in southern Italy // The Catholic Church and Roms. History of a troubled relationship. AlekIari: Università degli studi di Salerno, sipartimento di scienze storiche e sociali.

UA: Церква та цигани на півдні Італії.

Skant ikIo: Şarad vi şaradenvad

RA: faith, religion,

Chiesa ed etnie nella Basilicata post-tridentina: albanesi e zingari tra tolleranza e riforma religiosa (secoli 16.-17.) // Chiesa e società nel Mezzogiorno: studi in onore di Maria Mariotti. - Soveria Mannelli: Rubbettino, 1998. - Vol. 1. -P. 225-254. ISBN 8872847397. @ IT_it

EN: Church and ethnic groups in the post-Tridentine Basilicata: Albanians and Roms between tolerance and religious reform (16th-17th c.).

UA: Церква та етноси в посттридентській базилиці: албанці та цигани між толерантністю та релігійними реформами (16-17 століття).

Skant ikIo: Şarad vi şaradenvad

RA: Italia, Italy, religia, church, faith,

Víšek, P.

K některým aspektům společenské integrace Romů v socialistickém Československu // Slovenský národopis. - 188. - Roč. 36. - Č. 1. @ SK_sk

EN: On some aspects of social integration of Roms in socialist Czechoslovakia

UA: Про деякі аспекти соціальної інтеграції Ромів у соціалістичній Чехословаччині

AndotIodo : Mentioned in :

1. Lužica R. Proces prevýchovy rómskych detí a mládeže v rokoch 1950 - 1989 // Spolu s Rómami dosiahneme viac. Together with Roma, we will achieve more: Zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie. - Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2016. - S. 17-25.

Vishnevsky, Victor [1931]

Memórias de um cigano. - São Paulo: Duna Dueto, 1999. - 186 p. ISBN ISBN 8587306014. @ BR_pt

PT: AlekIari: V.Vishnevsky nasceu na China e, antes de chegar ao Brasil, passou por vários países, como Índia, Irã, Iraque e Filipinas, sempre fugindo de guerras ou do comunismo. O texto, que mostra também um pouco das tradições ciganas, flui como um romance de aventura, ao mesmo tempo em que dá uma boa noção sobre alguns fatos que marcaram o mundo nos últimos setenta anos, como a Segunda Guerra Sino-Japonesa, a Guerra dos Boxers, a invasão japonesa na China, o comunismo etc.

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande - BR

RA: ficção, fiction, literature, Brasil,

Visintin, Emilio Paolo; Green, Eva G.T.; Pereira, Adrienne; Miteva, Polimira

[ ] emiliop.visintin@gmail.com

How positive and negative contact relate to attitudes towards Roma: Comparing majority and high-status minority perspectives // Journal of community & applied social psychology. - 2017. - March. @

EN: "Intergroup contact scholars have recently called for analyzing the effects of negative intergroup contact. In response to this call, we examined the correlates of positive and negative contact with one of the most stigmatized ethnic minorities, that is, Roma. We conducted a study in Bulgaria considering the point of view of the ethnic Bulgarian majority ($n = 516$) and of Bulgarian Turks ($n = 274$), an ethnic minority with higher status compared to Roma. Regression analyses showed that positive contact was associated with reduced prejudice and more support for pro-Roma policies, while negative contact revealed the opposite pattern. These associations did not differ between ethnic Bulgarians and Bulgarian Turks. Moreover, positive and negative intergroup emotions mediated the relationships between positive and negative contact on the one hand and prejudice and policy support on the other. Our study highlights the importance of emotional processes involved in positive and negative intergroup contact experiences and encourages future research to analyze how absolute versus relative status differences shape the

effects of positive and negative contact in complex hierarchical societies". AlekIarja: E.P.Visintin, E. Green and A. Pereira are from the University of Lausanne, P.Miteva represents the bulgarina Academy of sciences.

Višnjić Jevtić, Adrijana; Lapat, Goran; Galinec, Matea

Role [The] of early childhood education in developing social competence of Roma children // Croatian journal of education: Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje. – 2018. – Vol. 20. –Nr. special ed. 3. – P. 77-91. @ HR_en

HR: Uloga ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u razvoju socijalne kompetencije romske djece.

UA: Роль раннього навчання у розвитку соціальної компетентності ромських дітей.

REP

Vissi, Zsuzsanna [Vísi, Bußáno]

Cigánykérdés [A] 200 éve // Uj forrás. - 1973. - 1. sz. - Old. 85-92. @ HU_hu

EN: 200 years of the Roms question. -

UA: 200 років ромському питанню.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуьгария, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Komárom [A] megyei cigányság - egy 120 éve készült összeírás tükrében // Uj forrás. - 1975. - 3. sz. - Old. 51-58. @ HU_hu

EN: Roms of the Komárom County in the light of a census 120 years ago.

UA: Ром повіту Комаром у світлі перепису 120 років тому.

Vita a Cigányok helyzetéről // Elet és irodalom. - 1969. - 52. sz - Old. 12; 1970. - 1. sz. - Old. 2; 4. sz. - Old. 15; 8. sz. @ HU_hu

EN:

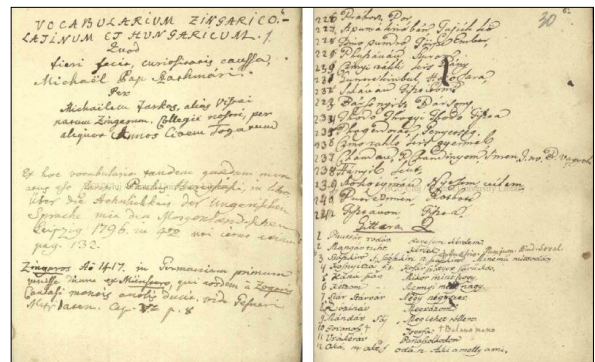
UA:

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуьгария, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Madžarska, Угорщина, Ungern,

Vistai Farkas, Mihály [Vístoi Fórkaş, Míxaj]

Vocabularium Zingarico-Latinum et Hungaricum. Quod fieri fecit curiositatis caussa Michael Pap Szathmári. Per Michaellem Farkas, alias Vistai natum Zingarum. Collegii nostri per aliquot annos civem togatum. - Claudiopolis, 1768-1796. - 83 f.

EN: The handwritten word list in the so-called Transylvanian Romany dialect compiled by Rom student of the Calvinist college in Kolozsvár (Cluj-Napoca) in the late 18th c. Jozsef Vekerdy (An 18th century Transylvanian Gypsy vocabulary // Acta orientalia Academiae Scientiarum Hungariae. - 2006. - Vol. 59. - Nr. 3. - P. 347-360) wrote: «The earliest authentic Gypsy word list compiled by a learned native Gypsy was composed in Transylvania in the late 18th c. The existence of this handwritten list had been known since long but it remained unpublished. The title of the manuscript added to it by a later hand runs as follows: «Vocabularium Zingarico-Latinum et Hungaricum. Quod fieri fecit, curiosita tis caussa, Michael Pap Szathmári. Per Michaellem Farkas, alias Vistai natum Zingarum. Collegii nostri, per aliquot annos civem togatum.» The manuscript consists of 43 leaves juxtaposed to the corresponding pages of a printed Latin-Hungarian school dictionary *Primitiva linguae latinae vocabula e Christophori Cellarii libero memoriali in usum insimarum classium puerillium excerpta* (Claudiopoli, 1768, 78 p.). The extracts of the Latin manuals of Ceilarius were very popular in Hungary. This compilation was re-edited 14 times between 1742 and 1827. It comprises 2148 Latin words arranged alphabetically with short Hungarian

translations. Vistai tried to add a Gypsy equivalent to each word strictly following the printed text page by page and for the sake of identification he added a marginal numeration to the Latin words and to his Gypsy list (beginning anew for each letter)».

«The eighty-page manuscript contains 2148 Romany words and its creation was led by one of the pioneers of Romany research in Hungary, Pap Mihály Szathmári, an instructor of theology at the college in Kolozsvár. The editors of the glossary supplemented the text with the print pages of a Latin-Hungarian dictionary from 1768, with numbers added to them that made it possible to match Gypsy and Latin words» (Szabadi, István. A protestáns tudományosság és a cigánykutatás kezdetei: Szathmári Pap Mihály cigány szójegyzéke // Könyv és könyvtár. – 1994. – XVII k. – Old. 141-155 - The Protestant scientific researchs and beginnings of the Romany studies: Romany glossary Mihai Szathmari Pap). See as well: Bari, Károly. Régi cigány szótárak és folklór szövegek. – Budapest: Hagyományok Háza, 2013. – 1. kötet (Old Romany dictionaries and folklore texts, vol. 1). The Museum Ardelean (Erdélyi Múzeum) in Cluj which originally kept the manuscript had devolved it to the Central University Library in Cluj (manuscripts fond, 370).

Skant iKIo: Rōmani çIib

REP. RA: linguistics, lexicology, lexicography, Romania, RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оυγγαρία, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Mađarska, Угорщина, Ungern, linguistics, lexicology, lexicography,

dr. Vitale, Tommaso [Віталє, Томáзо; 28.12.1973] tommaso.vitale@sciencespo.fr

Comuni (in)differenti. I «nomadi» come «problema pubblico» nelle città italiane // Rom e sinti. Storia e cronaca di ordinaria discriminazione. – Roma: Ediesse, 2009 (03). – P. 215-242. ISBN 8823013658, 9788823013650. @ IT_it

EN: Common (in)different. The «nomads» as «public problem» in Italian cities // Roms and Sintos. History and chronicle of ordinary discrimination. - AlekIari: M.A. in political sciences (1999) and Ph.D. in sociology at the Università degli Studi di Milano (2002), associate professor of sociology at Sciences Po (Paris).

UA: Загальне різне та байдуже. «Кочівники» як «громадське соціальне» в італійських містах // Роми та Синти. Історія та хроніка звичайної дискримінації.

REP. RA: Italia, Italija, Italy, Itali, איטליה, Италия, इटली, Italië, Italia, იტალია, Italien, Itaalia, Włochy, Taliansko, Италија, Italya, Італія, Olaszország, Italie,

Conflicts on Roma settlements in Italian cities: normative polarisation and pragmatic mediation // Palaver. - Vol. 8. – Nr. 1. – P. 29-74. e-ISSN 2280-4250. @

UA:

REP

Con i rom e i sinti. Costruire consenso attraverso la varietà di strumenti dell'azione pubblica // E.R.E. - Emilia-Romagna-Europa. – 2008. – Nr. 2. – P. 96-112. @ IT_it

EN:

UA:

RA: Italia, Italija, Italy, Itali, איטליה, Италия, इटली, Italië, Italia, იტალია, Italien, Itaalia, Włochy, Taliansko, Италија, Italya, Італія, Olaszország, Italie,

Contestualizzare l'azione pubblica: ricerca del consenso e varietà di strumenti nelle politiche locali per i rom e i sinti // I rom e l'azione pubblica. – Milano: Teti Editore, 2009. – P. 7-42. @ IT_it

EN: Contextualize the public action: searching for consensus and variety of instruments in local policies for Roms and Sintos // Roms and public action. -

UA: Контекстуалізувати громадські дії: пошук консенсусу та різноманітних інструментів у місцевій політиці щодо Ромів і Синтів.

REP. RA: Italia, Italija, Italy, Itali, איטליה, Италия, इटली, Italië, Italia, იტალია, Italien, Itaalia, Włochy, Taliansko, Италија, Italya, Італія, Olaszország, Italie,

Da sempre perseguitati? Effetti perversi della credenza nella continuità storica dell'antiziganismo // Zapruder: Rivista di storia della conflittualità sociale. – 2009. – Nr. 19. – P. 46-61. @ IT_it

EN: Persecuted forever? Perverse effects of the belief in historical continuity of anti-gypsyism // Zapruder: Journal of the history of social conflictness.

UA: Назавжди переслідувані? Порочні ефекти віри в історичну тяглість антициганізму // Запрудер: Журнал історії соціальної конфліктності.

REP. RA: Italia, Italija, Italy, Itali, יִיטאַליע, Италия, इटली, Italië, Ιταλία, იტალია, Italien, Itaalia, Włochy, Taliansko, Италија, Italya, Італія, Olaszország, Italie,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Burgio G. Tra noi e i rom. Identità, conflitti, intercultura: Identità, conflitti, intercultura. – Milano: Franco Angeli, 2015. – 117 p.

Dinamiche di segregazione. Ceto politico e amministrazione alla prova dei rom di nuova immigrazione // Rom, un popolo. Diritto a esistere e deriva securitaria. – Milano: Edizioni Punto Rosso, 2008. – P. 45-68. @ IT_it

EN: Dynamics of segregation. The political class and the administration of new evidence of Romany immigration // Roms, a people. Right to exist and derived security. –

UA: Динаміка сегрегації. Політичний клас та адміністрація нових свідчень ромської імміграції // Роми, нарід. Право на існування та похідна від нього безпека. –

REP. RA: Italia, Italija, Italy, Itali, יִיטאַליע, Италия, इटली, Italië, Ιταλία, იტალია, Italien, Itaalia, Włochy, Taliansko, Италија, Italya, Італія, Olaszország, Italie,

Etnografia degli sgomberi di un insediamento rom a Milano. L'ipotesi di una politica locale eugenetica // Mondi migranti (rivista di studi e ricerche sulle migrazioni internazionali). – 2008. – Nr. 1. – P. 59-74. @ IT_it

EN: Ethnography of forced evictions from a Romany settlement in Milan. The hypothesis of a local political eugenics // Worlds of migrants (journal of studies and research on international migration): «The article is about a urban conflict case on a settlement of Roma groups in the Milan Northern outskirt. In the first phase of the contentious dynamic, all the local actors shared the common interest in countervailing the urban blight and were not able to argue and talk together with the Roma who inhabits the area. Subsequently, it came a phase of continuous evictions and continuative resettlements of the same area. The dynamic was characterised by the recurrence of the actions and by the absence of coordination between involved actors. The story of this area has been relentlessly entwined with the story of its inhabitants - the Roma - also if spatial blights and social housing problems were not treated together by the Milan administration, which worked as usual by compartmentalize routines. Moreover, public policies towards Roma people were characterised by a «differential legitimacy». The Roma agency was not recognised, and lots of tensions emerged related to the problem of their political representation. The outcome of the contention was to multiply fatalism as a political and moral principle to evaluate the local public policy. Conclusions open up a question about a hypothetical eugenic matrix of local policy toward Roma people in Milan».

UA: Етнографія примусового виселення з ромського поселення в Мілані. Гіпотеза місцевої політичної євгеніки.

REP. RA: Italia, Italija, Italy, Itali, יִיטאַליע, Италия, इटली, Italië, Ιταλία, იტალია, Italien, Itaalia, Włochy, Taliansko, Италија, Italya, Італія, Olaszország, Italie,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Picker G. Inclusion, esclusione, enclusion. Per un'etnografia della governance di rom migranti in Italia // Il mosaico rom. Specificità culturali e governance multilivello. – Milano: Franco Angeli, 2011. – P. 77-87.

Evidenze sui rom in Italia: oltre ogni stereotipo // Vita e pensiero. – 2015. – Nr.6. – P. 29-35. @ IT_it

EN: Evidence on Roms in Italy: beyond any stereotype-

UA: Свідчення про Ромів в Італії: поза будь-яким стереотипом

REP. RA: Italija, Italy, Itali, יִיטאַליע, Италия, इटली, Italië, Ιταλία, იტალია, Italien, Itaalia, Włochy, Taliansko, Италија, Italya, Італія, Olaszország, Italie,

Governare mediante gli sgomberi e la segregazione dei gruppi zingari // Razzismo democratico: la persecuzione degli stranieri in Europa. – Milano: Agenzia X, 2009. – P. 179-190. ISBN 9788895029276. @ IT_it

EN: To govern by evictions and segregation of the Romany groups // Democratic racism: the persecution of foreigners in Europe.

UA: Управляти виселеннями та сегрегацією ромських груп // Демократичний расизм: переслідування іноземців у Європі.

REP

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Burgio G. Tra noi e i rom. Identità, conflitti, intercultura: Identità, conflitti, intercultura. – Milano: Franco Angeli, 2015. – 117 p.

Interprétations du changement social, pédagogie et instruments de l'action publique. Catégorisation et bases informationnelles dans les interventions avec les Sinti en Italie // Le particulier, le commun, l'universel. La diversité culturelle à l'école. – Rennes: Presses Universitaires de Rennes, 2012. @ FR_fr

EN: Interpretations of social change, education and instruments of public action. Categorization and informational bases in interventions with Sintos in Italy // The special, common, universal. Cultural diversity at school.

UA: Інтерпретації соціальної зміни, педагогіка та інструменти державної дії. Класифікація та інформаційні бази у спілкуванні з Синтами в Італії // Спеціальне, загальне, універсальне. Культурне розмаїття у школі.

Minoranze rom e sinti in Italia. Politica e politiche fanno la differenza // Il Regno (quindicinale di attualità e documenti). – 2010. – Vol. LV. – Nr. 1.091 (22). – P. 775-785. ISSN 0034-3498. @ IT_it

EN: Roms and Sinto minorities in Italy. Politics and politicians make the difference

UA: Ромська та синтська меншини в Італії. Політика та політики – це різні речі.

REP. RA: Italija, Italy, Itali, יִיטָלְיָה, Италия, इटली, Italië, Itálie, იტალია, Italien, Itaalia, Włochy, Taliano, Италија, Italya, Італія, Olaszország, Italie,

Misja: eksmisja. O demagogii w polityce lokalnych władz w Europie wobec Romów // Dialog – Pheniben (pismo Stowarzyszenia Romow w Polsce). – Warszawa, 2013. – Nr. 10. – S. 88-93. @ PL_pl

EN: Mission: eviction. The demagoguery in the Roms policies of European local authorities

UA: Місія: виселення. Про демагогію у політиці місцевих влад Європи стосовно Ромів.

REP. RA: Europe, policy,

Od Wschodu do Zachodu // Dialog - Pheniben. – Warszawa, 2011. – Nr. 1. – P. 8-21. @ PL_pl

EN: From East to West. –

UA: Від Сходу до Заходу.

REP. RA: Europe, migration, migracja, hipocrisy,

Politiche locali per i rom e i sinti, fra dinamiche di consenso e effettività eugenetica // Biopolitica, bioeconomia e processi di soggettivazione. – Macerata-Roma: Quodlibet, 2008. – P. 121-132. ISBN 9788874622313. @ IT_it

FR: «Traduction de Magali della Sudda. Ce texte a vu le jour grâce aux longues discussions avec Ota de Leonardis, qui a supervisé cette recherche ethnographique de terrain».

EN: Local policies for Roms and Sintos, between dynamics of consensus and effective eugenics. –

UA: Місцева політика щодо Ромів і Синтів, між динамікою консенсусу та ефективною евгенікою.

REP

Politique des évictions. Une approche pragmatique // Sensibilités pragmatiques. Enquête sur l'action publique. – Bruxelles: P.I.E. Peter Lang, 2009. – P.71-92. [Series: Action publique / Public action. – Vol.5. ISSN 1783-6077]. ISBN 9789052015712. @ BE_fr

EN: Policy of evictions. A pragmatic approach // Pragmatic sensibilities. Investigate public action.

UA: Політика виселень. Прагматичний підхід // Прагматичні чутливості. Дослідження державних дій.

REP

Politiche locali per i rom e i sinti, fra dinamiche di consenso e effettività eugenetica // Biopolitica, bioeconomia e processi di soggettivazione. – Macerata-Roma: Quodlibet, 2008. – P. 121-32. @ IT_it

Politiques [Les] locales face aux Roms: entre réification, effets de visibilité et reconnaissance // Métropolitiques. – 2015 (02). – 7 p. @ FR_fr

FR: *Métropolitiques* est une revue électronique internationale créée pour favoriser les débats et confronter les savoirs et les savoir-faire sur la ville, l'architecture et les territoires. La revue est gratuite: ses textes sont téléchargeables au format .pdf

EN:

UA:

REP

Popolo [Un] senza requisiti. La condizione dei rom e dei sinti nell'Italia di oggi // Il Porrajmos dimenticato. Le persecuzioni dei rom e dei sinti in Europa. – Milano: Edizioni Opera Nomadi, 2004. – P. 90-101. @ IT_it

EN: People without entitlements. The state of Roms and Sintos in today's Italy.

UA:

RA: Italia, Italija, Italy, Itali, איטליה, Италия, इटली, Italië, Ιταλία, იტალიაში, Italien, Itaalia, Włochy, Taliansko, Италија, Italya, Італія, Olaszország, Italie,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Tavani C. Collective rights and the cultural identity of the Roma: A case study of Italy. – Leiden-Boston: Martinus Nijhoff publishers, 2012. – 380 p.

Processi di categorizzazione ed effetti di segregazione // Inchiesta sui campi rom / Ed. T. Vitale. – Firenze: La casa Usher, 2016. @ IT_it

EN: Categorization processes and segregation effects

UA: Процеси категоризації та ефекти сегрегації

Quale pedagogia per il lavoro con i sinti? Alcuni segnali di innovazione educativa // Animazione sociale. – 2010 (03). – P. 34-43. @ IT_it

EN: What pedagogy for working with Sintos? Some signals of educational innovation.

UA: Яка педагогіка для роботи з Синтами? Деякі сигнали освітніх інновацій.

REP. RA: Italia, Italija, Italy, Itali, איטליה, Италия, इटली, Italië, Ιταλία, იტალიაში, Italien, Itaalia, Włochy, Taliansko, Италија, Italya, Італія, Olaszország, Italie,

Rom a Roma: è arrivato il momento di giocare il sette bello. 7 principi di programmazione per implementare una politica efficace di superamento dei campi nomadi // I centri di raccolta spa. I centri di assistenza abitativa per soli rom. I costi a roma nel 2014, Roma: Associazione 21 luglio, 2015. – P. 57-71. ISBN 9788890837364. @ IT_it

EN: Roms in Rome: it's time to play *il sette bello*. 7 principles of programming to implement an effective policy of overcoming camps

UA:

Rom e sinti: i dilemmi dell'azione pubblica // E.R.E. - Emilia-Romagna-Europa. – 2009. – Nr. 2. – P. 94-104. @ IT_it

EN: Roms and Sintos: Public policies dilemmas. -

REP. RA: Italia, Italija, Italy, Itali, איטליה, Италия, इटली, Italië, Ιταλία, იტალიაში, Italien, Itaalia, Włochy, Taliansko, Италија, Italya, Італія, Olaszország, Italie,

Rom e sinti in Italia. Condizione sociale e linee di politica pubblica: Rapporto finale per Istituto per gli Studi di politica internazionale. – Roma, 2010. – 19 p. [Approfondimenti, nr. 21]. @ IT_it

EN: Roms and Sintos in Italy. Social conditions and lines of public policy: Final report for the Institute for studies of international policy.

UA: Роми та Синти в Італії. Соціальний статус та рекомендації щодо державної політики: Підсумковий звіт Інституту міжнародних політичних досліджень

REP. RA: Italija, Itali, איטליה, Италия, इटली, Italië, Ιταλία, იტალიაში, Italien, Itaalia, Włochy, Taliansko, Италија, Italya, Італія, Olaszország, Italie,

Sociologia dei conflitti locali contro i rom e i sinti in Italia: pluralità di contesti e varietà di policy instruments // Jura Gentium: Rivista di filosofia del diritto internazionale e della politica globale. – Firenze, 2009. – Vol. 9. – Nr. 1. – 14 p. ISSN 1826-8269. [Università degli studi di Firenze, dipartimento di scienze giuridiche]. @ IT_it

EN: Sociology of local conflicts against Roms and Sintos in Italy: plurality of contexts and variety of policy instruments // Journal of philosophy of international law and global politics.

UA: Соціологія локальних конфліктів стосовно Ромів і Синтів в Італії: багатство контекстів і різноманітність інструментів політики // Журнал філософії міжнародного права та глобальної політики.

REP. RA: Italia, Italija, Italy, Itali, איטליה, Италия, इटली, Italië, Ιταλία, იტალიაში, Italien, Itaalia, Włochy, Taliansko, Италија, Italya, Італія, Olaszország, Italie,

NakIavimata

PT - Sociologia dos conflitos locais contra os Rom e os Sintos na Itália: Pluralidade de contextos e variedade de instrumentos políticos // Cidades. Comunidades e territórios. – 2009. – 19. – P. 65-80. ISSN 1645-0639. @ PT_pt
REP

Stereotipi [Gli] che ingombrano politiche e rappresentazioni // La condizione giuridica di Rom e Sinti in Italia. – Milano: Giuffrè, 2011. – Vol. 1. – P. 255–272. ISBN 9788814156762. @ IT_it

IT: 1. Le tre «i»: istituzioni, interessi e idee. 2. Famiglie di stereotipi. 2.1. Stereotipi sui Rom e sui Sinti e diffusione dell'ostilità. 2.2. Stereotipi sulle politi- che nei confronti dei Rom e dei Sinti. 3. Rom e sinti sono un problema o una minoranza? 4. Rom e sinti come soggetti attivi di fronte agli stereotipi.

EN: The stereotypes that clutter politics and representations. -

UA: Стереотипи, які заха́ращують політику та представлення.

REP. RA: Italia, Italija, Italy, Itali, איטליה, Италия, इटली, Italië, Italia, იტალიაში, Italien, Itaalia, Włochy, Taliansko, Италија, Italya, Италия, Olaszország, Italie,

Territorialidade, conflito e integração nos estudos urbanos dos ciganos de Portugal. Mecanismos sociais e implicações nas políticas públicas // Na luta pelos bons lugares. Ciganos, visibilidade social e controvérsias espaciais. - Lisboa: Alto Comissariado das migrações, 2018. - P. 11-20. [Coleção Olhares nº 9]. ISBN 9789896850760. @ PT_pt

EN: Territoriality, conflict and integration in urban studies of Roms in Portugal. Social mechanisms and implications for public policies

UA: Територіальність, конфліктність та інтеграція у дослідженнях Ромів-містян у Португалії. Соціальні механізми та наслідки для державної політики

REP

Uscire dall'emergenza, estendere l'orizzonte temporale delle politiche locali per i rom e i sinti // I rom e l'azione pubblica. – Milano: Teti, 2008. - P. @ IT_it

EN: Get out of the emergency, extend the time horizon of local policies for Roms and Sintos.

UA: Вийти з надзвичайної ситуації, продовжити часовий горизонт місцевої політики щодо Ромів і Синтів.

Varieties of Roma groups: A historical-comparative analysis of patterns of economic complementarities and exclusion in Italian societies: Paper presented at the annual meeting of the SASE annual conference, Sciences Po, Paris, France, July 16, 2009. @ FR_en

EN: The paper is divided in three main section. In the first one, it develops the main criticism to some academic literature, both anthropological and sociological one. In academic literature, lot of researches contributes to create what we call a «A Gypsy Metaphysic», a way to de-contextualize the urban and rural roots of different gypsy groups in the Italian societies. In academic literature, de-contextualization performs at the historical and spatial level. In the second part, starting from a historical – comparative approach, we follow the path of economic complementarities between Roma groups and rural sectors, specially in the market of animals, and of services to cattle farmers, from the beginnings of the XIX Century to nowadays. We will focus on three groups, each one rooted in a Italian Region (Friuli, Calabria, Emilia Romagna). The main objective is to describe phases of high complementarities and phases of restructuring of the economic exchanges with exclusion effects. Our main sources are local monographs and new archive data. In the third part, we will stress the importance given to the spatial scale of the economic exchanges between Roma groups and local societies. It contributes to explain the actual situation of profound hostility against Gypsies in Italy, avoiding general theories of fear and moral panic, but taking into account mechanisms played by local dynamics of economic complementarities, and the historicity of Roma market exchange.

UA: Різновиди ромських груп: історико-порівняльний аналіз моделей економічної взаємодоповнюваності та виключення в італійських суспільствах.

DiKi maj: Arrigoni P., Vitale T. Quale legalita? Rom e gagi a confronto, 2008; Bonetti P., Simoni A., Vitale T. Norme per la tutela..., 2011 vi Presentazione. La condizione giuridica di Rom e Sinti..., 2011; Breviglieri M., Vitale T. Italy: Report written for the research project..., 2007; Dell'Agnese E., Vitale T. Rom e sinti, una galassia di minoranze senza territorio, 2007; Jacquot S., Vitale T. Law as weapon of the weak?, 2014; Laino G., Vitale T. Abitare le contraddizioni, vincolare..., 2015; Legros O., Vitale T. Roms migrants en ville..., 2011; Mayer N., Michelat G., Tiberj V., Vitale T. La persistance des préjugés anti-Roms, 2015; Pasta S., Vitale T., Boschetti L., Persico G., I cicli di segregazione e sgomberi..., 2015;

Vitale, Tommaso; Arcagni, S. [Vitále, Tomázo; Arkanji, S.]

In cosa consiste il pregiudizio verso i rom e i sinti: dimensioni emotive, cognitive e normative // I rom e l'azione pubblica. – Milano: Teti, 2008. – P. ISBN 9788870390377. @ IT_it

EN: What is the prejudice against the Roms and Sintos: emotional, cognitive and normative dimensions // Roms and public action.

UA: У чому полягає упередженість проти Ромів і Синтів: емоційні, когнітивні та нормативні виміри // Роми та громадська дія.

RA: Italia, Italija, Italy, Itali, איטליה, Италия, इटली, Italië, Itália, იტალიაში, Italien, Itaalia, Włochy, Taliansko, Италија, Italya, Італія, Olaszország, Italie,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Attili G., Uttaro A. M. «Abitare zingaro». Una parentesi di riflessioni // Lungo il Tevere. Episodi di mutazione urbana. – Milano: Franco Angeli, 2008. – P. 151-200.

Vitale, Tommaso; Boschetti, Laura [Vitále, Tomázo; Boskėti, Laura]

«Les Roms? Ils ne sont pas encore prêts à se représenter eux-mêmes!» Les tensions entre groupes roms et associations «gadje» à Milan // Du civil au politique. Ethnographies du vivre-ensemble. – Bruxelles: Peter Lang, 2011. – P. 401-428. @ BE_fr

EN: «Roms? They are not yet ready to represent themselves!» The tensions between Romany groups and «Gadje» associations in Milan // From civil to politics. Ethnographies of living together.

UA: «Роми? Вони ще не готові представляти самих себе!» Напруженість між групами Ромів і організаціями «гаджів» у Мілані // Від громадського до політики. Етнографії спільного життя.

REP. RA: Italia, Italija, Italy, Itali, איטליה, Италия, इटली, Italië, Itália, იტალიაში, Italien, Itaalia, Włochy, Taliansko, Италија, Italya, Італія, Olaszország, Italie,

Vitale, Tommaso; Brembilla, Livia [ ]

Dalla segregazione al diritto all'abitare // Politiche possibili. Abitare le città con i rom e i sinti. Roma: Carocci, 2009. – P. 163-173. @ IT_it

EN: From segregation to the right to housing // Possible policies. Living in the city with Roms and Sintos.

UA: Від сегрегації до права на житло // Можливі політики. Життя в місті з Ромами і Синтами.

REP. RA: Italia, Italija, Italy, Itali, איטליה, Италия, इटली, Italië, Itália, იტალიაში, Italien, Itaalia, Włochy, Taliansko, Италија, Italya, Італія, Olaszország, Italie,

Vitale, Tommaso; Caruso, Loris [Vitále, Tomázo; Karúzo, Lóris]

Ragionare per casi: dinamiche di innovazione nelle politiche locali con i rom e i sinti // Politiche possibili. Abitare le città con i rom e i sinti. – Roma: Carocci, 2009. – P. 265-288. @ IT_it

EN: Reason for cases: dynamics of innovation in local policies regarding Roms and Sintos // Possible policies. Living in the city with Roms and Sintos.

UA: Причина для випадків: динаміка інновацій в місцевій політиці стосовно Ромів і Синтів // Можливі політики. Життя в місті з Ромами і Синтами.

REP. RA: Italia, Italija, Italy, Itali, איטליה, Италия, इटली, Italië, Itália, იტალიაში, Italien, Itaalia, Włochy, Taliansko, Италија, Italya, Італія, Olaszország, Italie,

Ripensare le politiche a livello locale dentro il quadro di una tutela nazionale delle minoranze // La condizione giuridica di Rom e Sinti in Italia. – Milano: Giuffrè, 2011. – Vol. 2. – P. 1241-1260. @ IT_it

EN: Rethinking policies at the local level within the framework of protection of national minorities // The legal status of Roms and Sintos in Italy.

UA: Переосмислення політики на місцевому рівні в рамках захисту національних меншин // Правовий стан Ромів та Синтів в Італії.

REP. RA: Italia, Italija, Italy, Itali, איטליה, Италия, इटली, Italië, Itália, იტალიაში, Italien, Itaalia, Włochy, Taliansko, Италија, Italya, Італія, Olaszország, Italie,

Vitale, Tommaso; Claps, Enrico [ ]

Droga Rzymu i ścieżka Padwy // Dialog – Pheniben (pismo Stowarzyszenia Romów w Polsce). – Warszawa, 2011. – Nr. 3. – S. 8-19. @ PL_pl

EN: The road of Rome and Padua path. -

UA: Дорога Риму та стежка Падуї. -

REP

Not always the same old story: Spatial segregation and feelings of dislike against Roma and Sinti in large cities and medium-size towns in Italy // Multi-disciplinary approaches to Romany studies. - Budapest: CEU Press, 2010. – P. 228-253. ISBN 9789639776760. @ HU_en

UA: Не завжди та сама стара історія: Просторова сегрегація і почуття неприязні до Ромів і Синтів у середніх і малих містах в Італії // Багатодисциплінарні підходи до ромських досліджень. -

REP. RA: Italija, Italy, Itali, יִיטָלְיָה, Италия, इटली, Italië, Ιταλία, იტალია, Italien, Itaalia, Włochy, Taliansko, Италија, Italya, Італія, Olaszország, Italie,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Hepworth K. Abject citizens: Italian 'nomad emergencies' and the deportability of Romanian Roma // Citizenship studies. – 2012. – Vol. 16. – Nr. 3-4. – P. 431-449.

Vitale, Tommaso; Claps, Enrico; Arrigoni, Paola [ ]

Regards croisés. Antitsiganisme et possibilité du vivre ensemble, Roms et gadjés, en Italie // Etudes Tsiganes. – 2009. – Nr. 35. – P. 80-103. @ FR_fr

EN: Viewpoints. Antigypsyism and possibility of living together, Roms and gadje, in Italy. -

HU: Nézőpontokat. A Cigányellenesség és az együttélés lehetősége, Romák és gádzsók, Olaszországban. -

UA: Точки зору. Антициганізм і можливість жити разом, Роми та гадже, в Італії. -

REP. RA: Italia, Italija, Itali, יִיטָלְיָה, Италия, इटली, Italië, Ιταλία, იტალია, Italien, Itaalia, Włochy, Taliansko, Италија, Italya, Італія,

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Zago M. Vivere sul confine: forme di discriminazione e scelte d'integrazione // Il mosaico rom. Specificità culturali e governance multilivello. – Milano: Franco Angelli, 2011. – P. 21-34.

Sondaggi [I] e il loro uso. Problemi di cecità logica a partire dal caso dei Rom // Comunicazione politica. – Bologna, 2011. – Nr. 2. – P. 167-195. ISSN 1594-6061. @ IT_it

EN: Polls and their use. Problems of the logic blindness in the case of Roms. -

UA: Опитування та їх використання. Проблеми сліпої логіки у випадку Ромів. -

REP. RA: investigation, research,

Vitale, Tommaso; Cousin, Bruno [Vitale, Tomázo; Kuzén, Brúno]

En Italie. Scolarisation des Roms et des Sintis // Cahiers pedagogiques. – Paris, 2011. – Hors-série numérique Nr. 21, mai. – P. 164-166. @ FR_fr

FR: «L'Italie n'a pas de véritable politique nationale concernant les Roms et les Sintis. Pour la scolarisation des enfants comme dans les autres domaines, les choses se passent de façons très diverses au niveau local. Les auteurs présentent ici les enseignements que l'on peut retirer des tentatives politiques concrètes d'intégration sociale et scolaire de ces populations en butte à des préjugés séculaires ».

EN: In Italy. Schooling of Roms and Sintis // Pedagogical notes. -

HU: Olaszországban. Romák és Sintók iskoláztatása // Pedagógiai szemlek. -

UA: В Італії. Шкільне навчання Ромів та Синтів // Педагогічні зошити. -

REP. RA: Italia, Italija, Itali, יִיטָלְיָה, Италия, इटली, Italië, Ιταλία, იტალია, Italien, Itaalia, Włochy, Taliansko, Италија, Italya, Італія,

Vitale, Tommaso; Mayer, Nonna; Michelat, Guy; Tiberj, Vincent

Hostilité [L'] envers les Roms // La lutte contre le racisme, l'antisémitisme et la xénophobie. Année 2018. Commission nationale consultative des droits de l'homme. - Paris: La Documentation française, 2019. @ FR_fr

Lent [Le] reflux des préjugés anti-Roms // La lutte contre le racisme, l'antisémitisme et la xénophobie. Année 2017. - Paris: La Documentation française, 2018. - P. 107-124. @ FR_fr
REP

Vitale, Tommaso; Membretti, Andrea []

Just another roll of the dice: a socially creative initiative to assure Roma housing in North Western Italy // The International handbook on social innovation: Collective action, social learning and transdisciplinary research. - Edward Elgar Publishing, 2013. - P. 186-196. @

EN: This chapter concerns how social innovation relates to the social production of space. Usually, the scholarly literature on local welfare, social work, and 'social cohesion' at the urban level mostly fails to consider the relevance of space. The spatial dimension of a socially creative strategy is constituted in physical and symbolic boundaries, in the built environment, in situated objects and relationships. Space can significantly contribute to stigma and exclusion, notably in segregated places. In fact, space performs: it has social effects on people's opportunities and on their self-esteem. Nonetheless the space is itself a social product; it is the object of strategies. Most social innovators invest in space, trying to shape it, to modify it, to make it more inclusive. They aim to use it as a lever for social innovation. Some such innovations use art as a tool to produce change in the spatial configuration for deprived groups. In this chapter we observe a case of a socially creative strategy in which a particularly difficult housing problem was solved thanks to a holistic approach to the production of space. More specifically, we observed how a network of NGOs was able to manage a situation of housing exclusion for some highly stigmatized roma families. Yet the true character of this social innovation lay precisely at the level of the production of space. The main problem that the network sought to address was the issue of segregation that housing for roma usually reproduces. Welfare provisions for roma in Italy are traditionally part of the problem they are supposed to solve: they maintain segregation and fail to support roma inclusion in broader urban life. This network therefore decided to design a project and implement it in a very collaborative way. They did not provide a specialized shelter for evicted roma people, or for roma housing emergencies; rather, they invented a participative path within the Turin metropolitan area to produce a space that could also, but not exclusively, welcome Roma families, without labelling them and without separating them from the wider local community.

UA: Просто ще один кидок кісток: соціально творча ініціатива для забезпечення Ромів житлом у Північно-Західній Італії // Міжнародний довідник з соціальної інновації: колективні дії, соціальне навчання та міждисциплінарні дослідження.

REP. RA: Italia, Italiya, Itali, יִיטַלְיָה, Италия, इटली, Italië, Ιταλία, იტალია, Italien, Itaalia, Włochy, Taliansko, Италија, Italya, Італія, Olaszország, Italie,

Vitálos, Blažej

Spomienkové rozprávanie na likvidácie rómskych osád a bývanie v panelových bytoch // Etnologické rozpravy. - 2001. - Roč. 8. - č. 2. - S. 103- @ SK_sk

EN: A memorial narrative on the liquidation of Roma settlements and residence in pre-fabricated blocks of flats

UA:

PhD Vitek, Peter

Rómovia v Liptove // Z liptovskej truhlice. - Liptovský Mikuláš: Typopress, 2004. - S. 1-10. @ SK_sk

EN: Roms in Liptov. - This article had been written in 2001.

RA: Slovakia,

Vivaldi, Elisabetta [Bивалді, Елізабета] elisabetta.vivaldi@bucks.ac.uk

Ánde Škola - Il lungo cammino dei «Rom Slavi» tra cross-cultural misunderstanding ed empatia, percorsi educativi sospesi e diritti negati // I Rom e l'azione pubblica. - Milano: Teti Ed., 2008. @ IT_it

EN: AlekIari: speaks Italian, English, Serbian-Croatian-Bosnian.

UA: У школі довгий шлях через міжкультурне непорозуміння та емпатію.

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Burgio G. Tra noi e i rom. Identità, conflitti, intercultura: Identità, conflitti, intercultura. – Milano: Franco Angeli, 2015. – 117 p.

Exploration [An] of the well-being and health status of Roma living in a 'nomad camp' in Scampia, Naples: A thesis submitted in partial fulfillment of the University's requirements for the degree of Doctor of philosophy. - Coventry University, Buckinghamshire New University (validated by), 2017. – 312 p. @ UK_en

UA: Дослідження стан здоров'я та здоров'я Ромів, які проживають у "таборі кочовиків" у Скампії, Неаполь: докторська дисертація

REP

Institutional and civil society discrimination against Roma in Italy: from former Yugoslavian war zones and post-Dayton pronouncements to the Italian "nomad emergency: L.L.M. dissertation. - London: University of East London, 2010. UK_en

Minority [The] of the minorities: being a foreigner, being a woman, being a Romnì: Paper at the 38th World congress of the International institute of sociology, session Power and its exercise, June 26-30, 2008, Budapest. @ HU_en

UA:

Rom [I] dallo sterminio ad opera degli Ustaša alla Jugoslavia di Tito // Resistenza – Resistoria 2009-2010 (Bollettino dell'Istituto Campano per la Storia della Resistenza, dell'antifascismo e dell'età contemporanea «Vera Lombardi»). – Napoli, 2012. - III serie. – Nr. 2. - P.40-55. @ IT_it

EN: Roms from extermination by Ustašs to Tito's Yugoslavia.

UA: Роми від знищення Усташами до Югославії Тіто.

Skant ikIo: Kalitraşvad

They call themselves Roma: health status and wellbeing of a marginalized community within mainstream society: Paper at the Gypsy lore society annual meeting and conference, Istanbul, September 19-21, 2012. @ TR_en

UA: Вони називають себе Ромами: стан здоров'я та добробут маргіналізованої спільноти в загальному суспільстві

Vaş late : About her : О ней

1. Elisabetta Vivaldi: Health is more than lack of disease // ROMEA.cz. (Romano vod'i) – 2012, December 1. @ CZ_en

EN: On 13 October 2012 in Mantua, Italy, Gwendolyn Albert interviewed researcher Elisabetta Vivaldi, who is pursuing a doctorate at Bucks New University, about Romani immigrants to Italy and the conditions in which many end up living. Italy has been criticized by numerous international human rights bodies for its treatment of the Romani minority.

REP

Viveiros, Duarte [1897-1937]

Zíngaros // Obra poética de Duarte de Viveiros. – Lisboa: Instituto cultural de Ponta Delgada, 1960. - P. 103-104. @ PT_pt

PT: AlekIari: Formou-se em direito em Coimbra. Não publicou nenhum livro. Os seus poemas dispersos foram coligidos por Ruy Galvão de Carvalho nos anos sessenta em *Obra poética*.

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande – PT

RA: Portugal, poetry, fiction, Португалія,

Vivere ai margini. Un'indagine sugli insediamenti rom e sinti in Lombardia. Rapporto 2006 / Editori M.Ambrosini, A.Tosi. - Milan: Fondazione ISMU, Regione Lombardia, Osservatorio Regionale per l'integrazione e la multietnicita, 2007. @IT_it

IT: Il secondo rapporto dal 2008 vede Favelas di Lombardia

EN: Living on the edge. A survey on Roms and Sintos settlements in Lombardy. 2006 report.

UA: Живуть на краю. Опитування про поселення Ромів та Синтів у Ломбардії. Звіт за 2006 рік.

Vives-Cases, Carmen; La Parra-Casado, Daniel; Gil-González, Diana; Caballero, Pablo
daniel.laparra@ua.es

Acceptability of violence against women among the Roma population in Spain // Journal of interpersonal violence. – 2018, first online on October 24, 2018. @

EN: "Acceptability of violence against women (VAW) is a key dimension in addressing this social problem, given its influence on both the violent conduct of aggressors and the decisions of affected women. This study analyzes, for the first time, the magnitude of acceptability of VAW and associated factors in the Roma population in Spain. The Roma population is the largest ethnocultural minority in Europe. Data were analyzed from the Spanish National Health Survey of the Roma Population of 2014, a survey of 1,167 people identified as members of the Roma community. The results indicate that 70.9% of those surveyed completely reject VAW, with lower probability of acceptability among women than men (odds ratio [OR]: 0.66; 95% confidence interval [CI]: [0.51, 0.86]). There is also a decrease in probability as income increases, in people who identify themselves as evangelical (OR: 0.5; 95% CI: [0.36, 0.71]) and among those who report being acquainted with a battered woman (OR: 0.68; 95% CI: [0.48, 0.97]), similarly in women and men. It has to be highlighted that the observed associations between socioeconomic conditions and acceptability of VAW should be considered when designing strategies for raising awareness about the consequences of VAW for the Roma population".

Vives-Cases, Carmen; Goicolea, Isabel; Hernández, Alison; Sanz-Barbero, Belen; Davó-Blanes, MCarmen; La Parra-Casado, Daniel

Priorities and strategies for improving Roma women's access to primary health care services in cases on intimate partner violence: a concept mapping study // International journal for equity in health. – 2017 (12). - @

EN: With an explicit focus on Roma women in Spain (*Kale/Spanish Gypsies*), this study aims to integrate key informants' opinions about the main actions needed to improve primary health care services' and professionals' responses to Roma women in an Intimate Partner Violence (IPV) situation. Methods: Concept mapping study. A total of 50 (brainstorming phase), 36 (sorting and rating phase) and 16 (interpretation phase) participants from Roma civil society groups, primary health care professionals and other related stakeholders (social services, academic experts and other IPV NGOs representatives) from different cities in Spain were involved in the different study phases. Results: Among the 55 action proposals generated, ten priority actions were identified through consensus as most important for improving primary health care's response to Romani women in an IPV situation, and these included primary, secondary and tertiary prevention activities. Conclusion: Results indicated that efforts to address this challenge should take an integrated approach that reinforces the primary health care response to IPV in general, while also promoting more specific actions to address barriers to access that affect all Roma women and those who experience IPV in particular.

Vivian, Carrie; Dundes, Lauren [Vivian, Kéri; Dándes, Lorén]

Crossroads [The] of culture and health of Roma // Journal of nursing scholarship. – 2004. – Vol. 36. - Nr. 1. – P. 86-91. @

UA:

Vivre ensemble. Conjuguer diversité et liberté dans l'Europe du XXIe siècle: Rapport du Groupe d'éminentes personnalités du Conseil de l'Europe. – Strasbourg, 2011. – 85 p. @ FR_fr

FR: Les Roms - p. 11-12, La Fondation Romedia - p. 42-43, Fraternité des officiers de police roms européens - p. 45-46.

EN: To live together. Combining diversity and freedom in the 21 century Europe: Report of the Group of eminent persons of the Council of Europe. – Roms - p. 11-12, Romedia Fondation - p. 42-43, Fraternal Association of European Roma Law Enforcement Officers - p. 45-46. The Fraternal Association... was set up in Budapest on 24 November 2006 with the support of Open Society Institute, Ministry of Justice and Law Enforcement of Hungary and the British and US National Black Police Association. The establishment of the association was initiated by Hungarian police officers of Roma and non Roma origin, however its actual foundation was actively supported by the law enforcement representatives of six European countries (Bulgaria, Czech Republic, Hungary, Romania, Slovakia, United Kingdom).

UA: Жити разом. Поєднання різноманітності й свободи в Європі 21 століття: доповідь Групи видатних діячів Ради Європи. – Стосовно нас - с. 11-12, фонду Ромедія (Fondation Romedia) – с. 42-43, Братство європейських ромських офіцерів поліції – с. 45-46.

REP

Vizard, Polly; Burchardt, Tania; Obolenskaya, Polina; Shutes, Isabel; Battaglini, Mario

Child poverty and multidimensional disadvantage: Tackling "data exclusion" and extending the evidence base on "missing" and "invisible" children: Overview report: CASereport 114. – London: London School of Economics, 2018 (02). – [Centre for Analysis of Social Exclusion]. @ UK_en

EN: „This report provides an overview of the findings from the Nuffield Foundation research project, 'Multidimensional child poverty and disadvantage: tackling "data exclusion" and extending the evidence base on "missing" and "invisible" children'. The report sets out the background and rationale for the project; clarifies the aims and scope of the study; describes methods and data; and sets out the key substantive findings for the four groups of children examined within the project. We conclude by drawing lessons and implications from the project and setting out recommendations for tackling the phenomenon of "data exclusion" and building up quantitative evidence on missing and invisible groups in the future".

REP

Vizarraga, Óscar [Bicarára, Óскар]

Erromintxela: notas para una investigación sociolingüística // I Tchatchipen. – Barcelona, 2001. - Nr. 33. @ ES_es

UA: Ерромінчела: примітки для соціолінгвістичного дослідження. – Ерромінчела – назва ромської мови у Країні Басків.

Skant ikIo: Țomani çİib
RA: linguistics, мовознавство,

Vizi, Balázs [Vízi, Bólaß; Bízi, Бóлаж]

Hungarian [The] presidency of the Council of the European Union: Focus on the neighbourhood and on a European Roma strategy // Journal on ethnohistory and minority issues in Europe. – 2011. - Vol 10. – Nr. 1. – P. 123-134. @

EN: AlekIari: Institute for ethnic and national minority studies of the Hungarian Academy of Sciences.

UA: Угорське головування у Раді Європейського Союзу: фокус на сусідстві та на європейській стратегії Ромів.

REP

Vízneker (Vizaknai), **Antal** [Vízneker, Óntol]

Nemzetiségek [A] aránya Magyarországon az 1850-iki, 1870-iki és 1881-iki népszámlálások alapján. - Budapest, 1887. @ HU_hu

EN: The proportion of ethnic groups in Hungary according to the 1850, 1870 and 1881 censuses.

UA: Частка етнічних груп в Угорщині згідно з переписами 1850, 1870 та 1881 років.

RA: demography, statistics, статистика, демографія,

V Karviné zraneny Romské divky // MOST. - 1995. - №5-6, listopad. - S.2. @ CZ_cz

EN: In Karvina Romany girls injured. – Karviná is a city in Moravian-Silesian region of the Czech Republic, it is administrative center of Karviná district and one of the most important coal mining centers.

RA: skinheads, Чехія,

Vlachová, Jana [Vláxova, Jána]

Podpora a rozvoj nadání u žáků romského etnika: Bakalařska práce. – Brno: Masarykova univerzita, 2009. – 115 s. @ CZ_cz

EN: Support and development of talent at Roma pupils: Bachelor thesis

REP. RA: education, methodics, Czech, Чехія, освіта,

Vlădescu, Maria; Popescu, Irinel [Vledésku, Maríá; Popésku, Irinél]

Caracterizarea antropologică a rudarilor de la Prundu // Studii și cercetări antropologice. – 1995. – V.32. ????????????

Vladovičová, Nadežda; Novotná, Nadežda []

Športové záujmy rómskych žiakov 1. stupňa základnej školy // Pedagogická fakulta: zborník vedeckovýskumných prác. – Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2005. – Č. 9. – S. 173-179. ISBN 8080831610. @

EN: Sports interests of Roma pupils in primary school.

RA: Slovakia,

DikI maj: Novotná N., Vladovičová N. Športové záujmy rómskych a nerómskych žiakov, 2006.

Vlase, Ionela; Voicu, Mălina [Vlăse, Jonéla; Vójku, Melína]

Romanian Roma migration: the interplay between structures and agency // Ethnic and racial studies. – 2014. – Vol. 37. – Iss. 13. – P. 2418-2437. @ UK_en

UA: Румунська міграція Ромів: взаємодія між структурами та відомством.

Vocabular romani-maghiar și maghiar-romani. – Cluj Napoca: Editura Korunk, 2000. – 100 p. @ RO_rm_hu

EN: Romani-hungarian and hungarian-romani vocabulary. -

Skant ikIo: Țomani ȇIib

REP. RA: linguistics, lexicology, lexicography,

Vocabular trilingv român-maghiar-romil ilustrat. Pentru uzul învățătorilor de la clasele I cu elevi rromi - București: Editura Vanemonde, 2001. – 100 p. [UNICEF, MEC, Romani CRISS]. ISBN 9738550106. @ RO_ro_hu_rm

EN: Trilingual Romanian-Hungarian-Romany illustrated dictionary for teachers of the 1st grade with Romany pupils. - Introduction in Romanian and English. At the beginning of the book – rules for reading the romany words (in Romanian).

RU: Трехязычный румынско-венгерско-ромский иллюстрированный словарь для учителей 1 класса с учениками-ромами. - Предисловие на румынском и английском языках. В начале книги - правила чтения ромских слов (на румынском).

UA: Тримовний румунсько-угорсько-ромський ілюстрований словник для вчителів 1 класу з учнями-ромами. - Передмова румунською та англійською мовами. На початку книги - правила читання ромських слів (румунською).

Skant ikIo: Țomani ȇIib

REP. RA: linguistics, lexicology, lexicography,

Vodička, Karel [Водічка, Кáрел; 1949]

«Juden, Zigeunern und Hunden Zutritt verboten!» Roma in der nationalsozialistischen Slowakei 1939-1945 // Der nationalsozialistische Genozid an den Roma Osteuropas / Hrsg. von Weikersthal, Felicitas Fischer, u.a. – Böhlau et al., 2008. – S.43-82. @ DE_de

EN: «Jews, gypsies and dogs are not allowed!» Roms in nazi Slovakia 1939-1945.

UA: «Євреям, Циганам і собакам вхід заборонений!» Роми в націонал-соціалістичній Словаччині у 1939-1945 рр.

Skant ikIo: Kalitrašvad

REP. RA: nazi, war, genocide, fascism, Словаччина,

Zigeuner [Die] des Monsignore Tiso. Roma-Verfolgung im «Schutzstaat» Slowakei 1939-1945 // Zeitschrift für Ostmitteleuropa-Forschung. – 2004. – Bd. 53. – Hf. 1. – S.46-82. @ DE_de

EN:

UA:

Skant ikIo: Kalitrašvad

RA: nazi, war, genocide, fascism,

Vogel, Albert []

Educational [The] needs of American Rom // Romani sociolinguistics. - The Hague: Mouton, 1979. - P.125-130. @ NL_en

UA: Освітні потреби американського рома.

Vogel, István; Koszta, László []

Cigányok [A] egészségügyi, gazdasági és kulturális helyzete a törökszentmiklósi járásban // Jászkunság. - 1965. - 3. sz. - Old.119-123. @ HU_hu

EN: Health, economic and cultural situation of Gypsies in the district of Törökszentmiklós.

UA: Здоров'я, економічне та культурне становище Ромів у окрузі Тьорьоксентміклош.

RA: Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungría, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Ουγγαρία, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Mađarska, Mađarsko, Mađarska, Угорщина, Ungern,

Voicu, Mălina [Vójku, Melína]

Migrația și intente de migrație la populația de Rromi în România // Rromii în România / Ed. C.Zamfir. - București: Expert, 2002. - P. 222-257. @ RO_ro

EN: Migration and migration intentions among Romany population in Romania.

DikI maj: Vlase I., Voicu M. Romanian Roma migration: the interplay..., 2014;

Voicu, Mălina; Popescu, Raluca

Nașterea și căsătoria la populația de romi // Calitatea vieții. - București, 2006. - Vol. 17. - Nr. 3-4. - P. 253-279. @ RO_ro

EN: Birth and marriage among the Romany population. -

UA: Народження та шлюб серед ромського населення.

RA: statistics, demography, România, Румъния, Romania, Румунія, Румыния, Rumunija, Rumunsko, Rumænien, Rumänien, Румунавја, Rumanía, Rumeenia, Roumanie, Rumunjska, Романија, Romanya

Voicu, Ștefania Carmen []

Implicarea Romilor în viața politică - condiție esențială pentru îmbunătățirea situației minorității: Teză de doctorat / Coordonator științific prof. univ. dr. Elena Zamfir. - București: Universitatea București, Facultatea de sociologie și asistență socială, 2009. - 223 p. @ RO_ro

EN: Involvement of Roms into politics is an essential condition for improving the situation of minorities: PhD thesis.

REP. RA: România, Румъния, Romania, Румунія, Румыния, Rumunija, Rumunsko, Rumænien, Rumänien, Румунавја, Rumanía, Rumeenia, Roumanie, Rumunjska, Романија, Romanya

Voiculescu, Cerasela [Vojkulésku, Çerasela; 1978]

Construcții identitare la rromii din Sângeorgiu de Mureș // Sociologie românească. - 2002. - Nr. 1-2. - P. 100-125. @ RO_ro

Identity formation at Sangeorgiu de Muresh romany population // Romanian sociology. - 2002. - 1-2. - P. 83-115. @ RO_en

RO: În această lucrare îmi propun să ilustrez diversitatea populației rrome(printr-un studiu de caz) cu referire la moduri specifice în care țiganii își construiesc și mențin identitățile lor comunitare. Romii formează o populație destul de eterogenă, care este privită din exterior, de cele mai multe ori, ca o categorie unică. Identitatea rromă este un rezultat al interacțiunii lor cu populațiile majoritare cât și cu alte comunități rrome prezente în localitatea de rezidență și nu numai. Procesul va fi prezentat din perspectiva teoriilor contemporane ale identității, în special teoria granițelor grupurilor etnice, a lui Fredrik Barth ș teoria comunității a lui Anthony Cohen. Acestea constituie și premisele cercetării mele de teren asupra comunităților de rromi dintr-un sat din Transilvania (Sângeorgiu de Mureș). În cadrul cercetării de teren am surprins o tipologie identitară relevantă pentru interacțiunea comunităților: «gabori», «gabori» maghiari, «corturari», țigani «de casă» maghiari. Demersul va fi focalizat asupra factorilor interacțiunii și asupra efectelor relațiilor sociale stabilite.

HU: AlekIari: Szociológia szakot végzett a Bukaresti Tudományegyetem Szociológia és Szociális Munkás karán. Mesterizett a budapesti Central European University antropológia és szociálandropológia programjában, a bukaresti Politikatudományi és Adminisztrációs Nemzeti Iskola antropológia és fejlesztés programjában, valamint a Bukaresti Tudományegyetem kommunikáció és közvélemény programjában. Jelenleg kutatósegéd a bukaresti Román Tudományos Akadémia Életminőség-kutatási Intézetében, ugyanakkor a Bukaresti Tudományegyetem szociológia doktori programjának hallgatója. Kutatási területei: a roma közösségek átalakulása, nomadizmus és életmód, a parasztság átalakulása, az állam antropológiája, a globalizáció és a fejlődés antropológiája, gazdasági szociológia/antropológia, kritikaelmélet, kormányzási kutatások.

UA: Формування тожсамости ромського населення Синджорджу де Муреш.

REP. RA: România, Румъния, Romania, Румунія, Румыния, Rumunija, Rumunsko, Rumænien, Rumänien, Ρουμανία, Rumanía, Rumeenia, Roumanie, Rumunjska, Романија, Романыа

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. López Ó., Sàez M. La població rrom immigrant de Romania a Catalunya: accés i ús dels serveis sanitaris catalans i situació de salut. Informe final del proyecto "Desigualdades socioeconómicas y diferencia cultural en el ámbito de la salud en barrios de actuación prioritaria de Cataluña". - Bellaterra: GRAFO-UAB, 2009. - 273 p.

Egy cigány-paraszt társadalmi és gazdasági rendszer: reciprocitás és túlélési viszonyok egy erdélyi faluban // Lokalitasok, határok, találkozások. Tanulmányok erdélyi cigány közösségekről: Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 15. – Kolozsvár: Kriza János Néprajzi Társaság, 2007. – Old. 67-80. ISBN 9789738439320. @ RO_hu

EN: A Gypsy-peasant socio-economic system: Reciprocity and survival relations in a Transylvanian village // Localities, borders, encounters. Studies of Transylvanian romany communities: Kriza János ethnographic society yearbook. - «The essay seeks to contribute to the understanding of a little explored social relationship, that is, between Roma and peasants, by providing the reader with an ethnography of village from Transylvania and an analytical framework given by classical debates of economic anthropology. The case study reveals an instance of a peaceful cohabitation between sedentarized Gypsies and Hungarian peasants based on a multitude of reciprocal social and economic relations, basically brought together here under the term of subsistence system which works on the differences between the two communities involved, differences which are assumed by both, while the borders between communities are reciprocally maintained».

RO: Un sistem socio-economic Rom-țărănesc: relații de reciprocitate și supraviețuire într-un sat transilvănean // Localități, granițe, întâlniri. Studii ale comunităților romilor din Transilvania: Anuarul societății etnografice Kriza János. - «Articolul vrea să contribuie la înțelegerea unei relații sociale puțin explorate, aceea dintre rromi și țărani, prin prezentarea unei etnografii a unui sat din Transilvania și prin folosirea unui cadru analitic oferit de dezbateri clasice ale antropologiei economice. Studiul de caz reprezintă un exemplu de coabitare pașnică între țiganii sedentarizați și țărani maghiari bazată pe o diversitate de relații reciproce de natură socială și economică, denumită aici sistem de relații de subzistență care funcționează practic pe baza diferențelor dintre cele două comunități implicate, diferențe care sunt asumate de ambele, în timp ce granițele comunitare sunt menținute reciproc».

RO: Ромсько-селянська соціально-економічна система: відносини взаємності та виживання в трансільванському селі // Місцевості, кордони, зустрічі. Дослідження трансільванських ромських спільнот: Щорічник етнографічного товариства ім. Яноша Кризи.

European social integration and the Roma. Questioning neoliberal governmentality. – Abingdon: Routledge, 2016. – 198 p., ill. ISBN 9781138898141. @ UK_en

UA: Європейська соціальна інтеграція та Роми. Питання до неоліберального урядування.

Contents: Part I: Book discussion and introduction. Part II: A historical political ethnography of social power among the Roma. Chapter 1: On the move within movement from socialism to post-socialism. Roma interactions within smooth vs. striated spaces of economy. Chapter 2: Transformations of the state and Roma leadership. Self-governance, state capture and Roma brokers. Chapter 3: Mapping power relations through Political fields: Patronage politics, political patronage and Romani politics. Chapter 4: Street level bureaucracy, documenting identity and Roma's subjection to neopatrimonial state power. Chapter 5: Self-governance and the political subject. Roma's Pentecostalism vs. semiological state apparatus of capture. Part III: The return to the political. Epistemological decolonisation of the subject and historical geographies of power

Tike : Reviews : Рецензии: Colin Clark (professor of sociology and social policy, UK): "Theoretically nuanced and empirically rich, this new study by sociologist Dr. Cerasela Voiculescu offers a unique and fresh insight on how power, in neoliberal times, is impacting on different Roma communities in Romania. Based on field observations, community work and academic reflection over nearly fifteen years, the project deftly deconstructs "the Roma" as both political

projection and as non-static actors with strength, agency and their own power in challenging and disrupting gadzhe (non-Roma) institutions and the state. This is a remarkable book that strikes new ground in both Romani studies and critical accounts of neoliberalism and power”.

Don Kalb (prof. of sociology and social anthropology, CEU): “Against the omnipresent liberal governmental language of exclusion, ethnicity, and human rights, C.Voiculescu combines Eric Wolf and Michel Foucault in a comparativist historical ethnography of relational power and counter power within and around the evolving social landscapes of two Roma communities in Romania. The result is theoretically astute and empirically insightful”.

2. Radu, Cosmin in *Critical sociology*. – 2018. – Vol. 44. – Iss. 4-5. – P.837-841. @

Neoliberal governance, education, and Roma in Romania // *Sociological research online*. – 2019. First online on May 8, 2019. @

EN: „State education is neo/liberalism’s preeminent form of self-governance, included in programmes of governance, which aim at integrating into the structures of the state populations (e.g. Roma) whose cultural constituencies and forms of knowledge are not yet subjected to market rationality. Based on interviews and participant observation, the dialectical communication between Roma local forms of knowledge and state education is critically explored by looking at interactions between teachers, school mediators, and Roma adults. Cultural idiosyncrasies are further analysed in relation to the utopian character of European neoliberal programme of social integration for the Roma.. The article argues for a constructive dialogue between state education and idiosyncratic Roma forms of knowledge and culture, which can engender authentic forms of empowerment”.

Nomad self-governance and disaffected power versus semiological state apparatus of capture. The case of Roma Pentecostalism // *Critical research on religion*. – 2017. – 5. – 2. @

Skant ikIo: Sarad vi saradenvad

To whom god speaks: Struggles for authority through religious reflexivity within a gypsy Pentecostal church // *Sociological research online*. – 2012. – 17. – P. 2–10. @

UA: До кого говорить бог: боротьба за владу через релігійну рефлексивність всередині ромської п'ятидесятницької церкви.

Skant ikIo: Sarad vi saradenvad

Voigt, Vilmos [Војт, Вілмош]

Legrégibb adataink a magyarországi cigány folklórról - és ezek problémái // *Cigány néprajzi tanulmányok* 1. Cigány népi kultúra a Kárpát-medencében a 18-19. században. – Salgótarján: Magyar néprajzi társaság, 1993. – Old. 60-72. ISBN 9637929215, ISSN 1217-8853 @ HU_hu

EN: About our oldest data on the romany folklore in Hungary and the problems they incur.

UA: Про ніші найдавніші дані про ромський фольклор в Угорщині та проблеми, які вони викликають.

Skant ikio: Rromabi seleski sanak'ja
REP

Voit, Friedrich [Фойт, Фрідріх]

«Das ist passiert. Wir haben es geschehen lassen»: Zu Erich Hackls Erzählung Abschied von Sidonie // *Deutschunterricht: Beiträge zu seiner Praxis und wissenschaftlichen Grundlegung*. – 2000. – Bd. 52. – № 6. – S. 66-76. @ DE_de

EN: «That's what happened. We make it happen»: to Erich Hackl's story *Farewell to Sidonie*. -

UA: «Це сталося. Ми це зробили»: до оповідання Еріха Хакла *Прощання із Сідонією*.

Skant ikIo: Kalitraşvad

DikI maj: Hackl, Erich; Krick-Aiger, Kirsten; Reimer, Robert; Sidonie in the Filmography section

Voix [La] des Roms // *Etudes tsiganes*. - 1990. – Nr. 2. – P. 28-37. @ FR_fr

EN: Voice of Roms.

UA: Голос Ромів.

dr. Vojak, Danijel Danijel.Vojak@pilar.hr

Bilješke iz povijesti Roma u Slavoniji, 1850.-1941. // *Scrinia slavonica*. – 2005. – Br. 5. – S. 432-461. @ HR_hr

HR: Autor je u radu analizirao određene dijelove iz povijesti romskog stanovništva na području Slavonije u razdoblju od 1850. do 1941. U istraživanju je analizirao fond Odjela za unutarnje poslove zemaljske vlade, Zavoda za statistiku 1875.-1948., Odbora za narodni život i običaje te periodiku i relevantnu literaturu. Istraživanje će biti usmjereno na analizu njihove demografske strukture i društvenog položaja, a poseban dio rada analizirat će percepciju i odnos domicilnog stanovništva prema njima.

EN: Notes on the history of romany people in Slavonia, 1850-1941. -Aleksić: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb Poslijediplomski doktorski studij povijesti, Filozofski fakultet, Zagreb

UA: Нотатки до історії Ромів у Славонії, 1850-1941.

REP

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Hofman N.Gr. Life at the crossroads of social change: Invigorating Romani women's empowerment in post-socialist Croatia // Human Organization. – 2008. – Vol. 67. – Nr. 4 (isi le REPeste).

2. Šlezak H., Šakaja L. Prostorni aspekti socijalne distance prema Romima // Hrvatski geografski glasnik. – 2012. – 74. – 1. – S. 91-109 (isi le REPeste).

Collective memory, selective memorization and dominant public discourse of commemorating of Roma holocaust in the Croatia, 1991 – 2014: Paper at the International interdisciplinary conference «The Holocaust and the Contemporary World», Krakow, Poljska, 23.-24.04.2015. @ PL_en

EN: The Roma population settled in Croatia in the second half of the 14th Century, which makes them one of the oldest minority communities in this area. From that time, they have mostly been subjected to state and local policies of assimilation and persecution, which they have attempted to resist by protecting their way of life, customs and language. During the Second World War in the pro-fascist Independent State of Croatia, a significant number of Roma were systematically murdered and tortured in concentration camps as a result of racial laws and policies that led to genocide, or Roma holocaust (Porajmos/Samudaripen). After the Anti – Fascist victory Roma survivors in Europe were still socially, educationally, economically and otherwise discriminated. Also, in some states authorities still continue with policy of forcible Roma assimilation and the prohibition of practicing customs, culture and language. The process of recognition of the Nazi crimes against Roma and Sinti victims in Germany was lengthy and often problematic. Official recognition of Roma and Sinti victims were taking place in the context of discussions about the uniqueness of the Holocaust. The controversy is then continued about regarding an equal commemorative celebration of their suffering with the suffering of the Jews. In the most of european historiography Roma suffering were reduced only on an incidental note and «secondary» (less important) aspect of the research in comparising to the other victims of The Second World War. Despite and because of the above mentioned obstacles the Roma National Congress and the International Romani Union in the end of June 2009th proposed to the Council of Europe marking the International Remembrance Day of Roma Victims of the Pharraimos (Holocaust) (International Day of Remembrance of the Victims of the Roma pharraimosa/Holocaust). As the Remembrance Day was chosen 2 August to commemorate the date in 1944th when approximately 3, 000 Roma were killed in the Auschwitz concentration camp. Our research is going to focus at analyzing what has been contemporary practice of commemorating of Roma holocaust in the Republic of Croatia since 1991. We are going to pose the question in which way Croatian state authorities and public have related to and commemorated the fact that Roma population had undergone massive extinction and suffering in the pronazi regime of Independent State of Croatia during the Second World War. Regarding that, we are going to pay special attention to contemporary debates how victims of the Ustasha regime should be commemorated, which leads us to the research of complex social phenomena such as collective memory, selective memorization and dominant public discourse, as well as to the research of what has been the place of Roma victims in them. At the end, we are also going to compare commemorative practices in some other European countries. This research is based mostly on unpublished archival material from Croatian archives, museums and other institutions, periodicals as well as on an analysis of relevant literature.

Skant iKio: Kalitragvad

Doprinos Franje Fanceva proučavanju povijesti romskoga stanovništva u Hrvatskoj // Društvena istraživanja (časopis za opća društvena pitanja). – Zagreb, 2005. – Br. 3. – S.421-438. @ HR_hr

HR: F.Fancev bio je jedan od najznačajnijih hrvatskih lingvista i povjesničara književnosti u prvoj polovici XX. st. Napisao je pet članaka naslovljenih Iz prošlosti i sadašnjosti cigana, koje je objavio u studenom 1912. u Narodnim novinama. Svrha ovoga rada jest analizom Fancevlijevih članaka, njegove ostavštine i relevantne literature istražiti njegov doprinos proučavanju romske manjine u Hrvatskoj. Fancev u ovim člancima analizira romsku povijest i migracije, jezik, kulturu te tadašnji položaj Roma u Hrvatskoj. U vrijeme objavljivanja članaka o romskom stanovništvu Fancev je radio u Sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, u kojoj se mogao služiti recentnom literaturom o romskom stanovništvu, npr. radovima Franca Miklošiča i nadvojvode Josipa Habsburškog.

Najkvalitetniji dio tih članaka jest analiza romskoga jezika i tadašnjega položaja Roma u Hrvatskoj. Fancev je bio među prvim hrvatskim znanstvenicima koji su proučavali romsku manjinu u Hrvatskoj te je namjeravao na temelju tih članaka potaknuti znanstveno zanimanje, koje bi mu omogućilo pisanje prve knjige o povijesti romskoga stanovništva u Hrvatskoj. Nažalost, zbog pomanjkanja interesa šire i znanstvene zajednice, on više nije pisao o toj manjini. Svojim je člancima pridonio kvalitetnijem proučavanju i razumijevanju položaja romske manjine u Hrvatskoj i u Europi.

DE: Frane Fancev und sein Beitrag zur Erforschung der Geschichte der Roma auf dem Gebiet Kroatiens. – F.Fancev war einer der bedeutendsten kroatischen Sprachforscher und Literaturhistoriker der ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts. Unter dem Titel «Aus Vergangenheit und Gegenwart der Zigeuner» erschienen von ihm fünf Aufsätze, die 1912 in der Tageszeitung *Narodne novine* veröffentlicht wurden. Aufgrund einer Analyse dieser Aufsätze und den hinterlassenen Schriften von Fancev sowie relevanter fachliterarischer Quellen soll in dieser Arbeit Fancevs Beitrag zur Erforschung der zum Volke der Roma zugehörigen Minderheit auf dem Gebiet Kroatiens untersucht werden. In seinen Aufsätzen analysiert Fancev die Geschichte und das Wanderleben der Roma, ihre Sprache, Kultur sowie ihre damalige Stellung in Kroatien. In der Erscheinungszeit der Aufsätze arbeitete Fancev in der Universitätsbibliothek in Zagreb, wo er Zugang zur neuesten Literatur über die Bevölkerung der Roma hatte, wie etwa zu den Schriften von Franc Miklosich und Erzherzog Joseph von Habsburg. Zum wertvollsten Teil von Fancevs Aufsätzen gehört seine Analyse der Sprache der Roma und ihrer damaligen sozialen Stellung in Kroatien. Fancev war einer der ersten kroatischen Wissenschaftler, der das Volk der Roma untersuchte und mit seinen Arbeiten das wissenschaftliche Interesse für diese Thematik anregen wollte, um Voraussetzungen zu schaffen für ein Buch, das er über die Geschichte der Roma in Kroatien zu verfassen gedachte. Da aber in der Öffentlichkeit wie auch in Gelehrtenkreisen das Interesse dafür ausblieb, stellte Fancev seine Roma-Studien ein. Mit seinen Aufsätzen jedoch hatte er einen wichtigen Beitrag zur fundierteren Erforschung und zum besseren Verständnis der Roma und ihrer Stellung in Kroatien und Europa geleistet.

EN: The contribution of Franjo Fancev to the study of the history of the romany population in Croatia. – His contribution is analysed in this paper through his articles about Romany people, archive documents and relevant literature. Franjo Fancev was one of the most important Croatian linguists and historians of the first half of the 20th century. He wrote five articles about the history and current position of the Romany population in Croatia and Europe and in 1912 he published this article in the Croatian daily newspaper «*Narodne novine*». In his articles Fancev writes about the history, migration, language, culture and position of the Romany population in Croatia and Europe at the beginning of the 20th century. As a librarian in the Public library in Zagreb, he used contemporary literature regarding the history and culture of the Romany population, eg. Franc Miklosich, Josef Karl Ludwig Habsburg. Fancev was among the first Croatian scientists to write about the Romany population, and his articles are an essential source for writing about Romany people in Croatia, today.

UA: Внесок Франео Фанцева у вивчення історії ромського населення Хорватії.

REP. RA: personalities, личности, особистості,

Doprinos Stjepana Sršana istraživanju povijesti Roma u Slavoniji u ranom novom vijeku: Predavanje, Međunarodni znanstveno-stručni skup «Život i djelo prof.dr.sc. Stjepana Sršana», Osijek, Hrvatska, 16.-17.09.2015. @ HR_hr

EN: Contribution of Stjepan Sršan to the history of Roma in Slavonia in the early modern period. – Unutar hrvatske historiografije donedavno je vladao gotovo nikakav interes za istraživanje povijesti Roma. Može se zatim primijetiti kako su taj interes pokazivali tek pojedini povjesničari, poput Emilija Laszowskog i Josipa Matasovića te u suvremeno vrijeme Narcise Lengel – Krizman. Izravna posljedica takve nezainteresiranosti povjesničara jest manjak sintetskih i drugih znanstvenih i stručnih publikacija o povijesti Roma. U takvom kontekstu svaki doprinos boljem poznavanju povijesti i kulture jedne od najstarijih manjinskih skupina u Hrvatskoj je iznimno značajan. Takav doprinos može se povezati s radom Stjepana Sršana na priređivanju, prevođenju i uređivanju brojnih djela iz povijesti Slavonije, Srijema i Baranje. Sršan se posebno istaknuo u prevođenju brojnih dokumenata iz ranonovovjekove povijesti Hrvatske unutar koje se spominju značajni podaci o životu romskog stanovništva. Tako je Sršan za područje Baranje i Osijeka preveo i priredio dokumente iz druge polovine XVIII. st. u kojima se detaljnije prikazuje položaj Roma, njihova vjeroispovijest, način života, zanimanje i sl. Ovi podaci su utoliko značajniji za proučavanje povijesti Roma u Hrvatskoj jer izravno govore o načinu provođenja i posljedicama marioterezijanske i jozefinske politike prema njima. Kanonske vizitacija sa slavonskog, srijemskog i baranjskog područja donose nam dodatne podatke o romskom načinu života i međusobnom suživotu s tamošnjim stanovništvom. Sršanovi znanstveni prinosi dijelom se i odnose na suvremeno razdoblje života Roma na spomenutim područjima. Navedeni Sršanovi radovi, iako se tek posredno osvrću na povijest Roma, predstavljaju poticaj istraživanju i dalje nedovoljne poznate povijesti Roma u Hrvatskoj.

RA: personalities, povijest, history, личности, особистості,

Genocid nad Romima i Sintima u bivšoj Jugoslaviji: Predavanje na skupu «Balkan, Holokaust i Židovi», Jasenovac, Hrvatska, 13.-16.05.2015. @ HU_hu

EN: Genocide of the Roms and Sintos in the former Yugoslavia.

Skant ikIo: Kalitrašvad

RA: nazi, war, війна, Югославія, Югославия, наці, геноцид,

Inicijativa hrvatsko-slavonskoga gospodarskog društva za reguliranje «ciganskoga pitanja» u Hrvatskoj i Slavoniji potkraj XIX. st. // Društvena istraživanja. – 2009. – Vol. 18. – No.6 (104). @ HR_hr

HR: Rad se temelji na istraživanju periodike (Gospodarskog lista, Obzora i Narodnih novina), upravnih izvještaja županijskih vlasti te relevantne literature. Analizirana je inicijativa Hrvatsko-slavonskoga gospodarskog društva za rješavanje «ciganskoga pitanja» u Hrvatskoj i Slavoniji potkraj XIX. st. Članovi navedenoga Društva, nakon višegodišnjih rasprava, percipirajući Rome kao lijenčine, lopove, varalice i «socijalne parazite», predložili su da se strani (nomadski) Romi protjeruju, a domaći (sjedilački) Romi prisilno koloniziraju. Državna vlast je 1893. izdala posebnu naredbu o Romima, u koju su bili uvršteni prijedlozi toga Društva. Ovim se nije riješilo «cigansko pitanje», jer je znatan dio Roma i dalje odbijao sjedilački način života te se nastavljao sukobljavati sa seoskim stanovništvom i vlastima.

DE: Initiative der Kroatisch-Slawonischen Wirtschaftsgesellschaft zur Regelung der «Zigeunerfrage» in Kroatien und Slawonien Ende des 19. Jahrhunderts. - Die vorliegende Arbeit gründet sich auf dem Studium von einschlägiger Periodika (Gospodarski list, Obzor und Narodne novine), Verwaltungsberichten der Gespanschaftsbehörden sowie relevanter Fachliteratur. Analysiert wird die Initiative der Kroatisch-Slawonischen Wirtschaftsgesellschaft zur Regelung der «Zigeunerfrage» in Kroatien und Slawonien Ende des 19. Jahrhunderts. Die Mitglieder der genannten Gesellschaft, die die Roma als faules Gesindel, Diebe, Betrüger und «soziale Parasiten» wahrnahmen, erbrachten nach mehrjährigen Diskussionen den Vorschlag, ausländische (nomadisierende) Roma des Landes zu verweisen und einheimische (sesshafte) Roma der Zwangskolonisierung zu unterziehen. Im Jahre 1893 erließ die Obrigkeit eine Sonderanordnung bezüglich der Roma, in die die Vorschläge der Kroatisch-Slawonischen Wirtschaftsgesellschaft aufgenommen worden waren. Die «Zigeunerfrage» wurde damit jedoch nicht gelöst, da ein wesentlicher Teil der Roma eine sesshafte Lebensweise ablehnte und weiterhin mit der Landbevölkerung und den Behörden in Konflikt geriet.

EN: Initiative of the Croatian-Slavonic economic society in solving the «Gypsy question» in Croatia and Slavonia at the end of the 19th century. - In this paper the author writes about the initiative of the Croatian-Slavonic Economic Society in solving the «gypsy question» in Croatia and Slavonia at the end of the 19th century. Gospodarski list, Narodne novine, Obzor, reports of local authorities and other relevant literature has been analyzed. Most of the members of the Croatian-Slavonic Economic Society perceived the Romany population as «social parasites», thieves, loafers and immoral persons. This is one of the reasons why they suggested that the state and local authorities expel the foreign Romany population and colonize by force the domestic Romany population. Croatian authorities accepted this initiative and issued in 1893 a new order which had incorporated previous suggestions by the Croatian-Slavonic Economic Society. But the «gypsy question» remained unsolved, mostly because of the inadequate organization of state and local authorities and unwillingness of the Romany people to become a sedentary population.

REP

Iz povijesti Roma u 18. stoljeću: Nikola Škrlec Lomnički o Romima u spisima Status actualis, Projectum i Descriptio // Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. – Zagreb, 2013. – Vol. 31. – S. 197-215. @ HR_hr

HR: Autor u radu analizira prijedloge Nikole Škrleca Lomničkog o regulaciji položaja romskog stanovništva u Ugarskoj, koje je iznio početkom devedesetih godina 18. stoljeća u spisima Status actualis, Descriptio i Projectum. U radu se analizira povijest Roma na području Hrvatske i Europe od 14. do kraja 18. stoljeća. Poseban dio posvećen je razdoblju Marije Terezije i Josipa II. kada se donose reformske odredbe o Romima.

EN: From the History of the Roma in the eighteenth century: Nicholas Škrlec Lomnički on the Roma in his writings Status actualis, Projectum and Descriptio. - Based on the analysis of historical sources at his disposal in previous scholarship, the author discusses the proposals of Nicholas Škrlec Lomnički concerning the regulation of the position of the Roma population in Hungary. In the second half of the eighteenth century, Mary Therese and Joseph II tried to regulate the position of the Roma in the Habsburg Monarchy by numerous decrees. At the beginning of the 1790s, Škrlec, considering the resistance (and unwillingness) of the authorities, as well as both the non-Roma and the Roma population themselves, concerning any implementation of the reforms of Mary Therese and Joseph II, proposed his propositions connected to the regulation of the position of the Roma in Hungary in his writings Descriptio and Projectum, while in Status actualis he just briefly discussed the professions of the Roma in Hungary. In his writings Descriptio and Projectum, he proposed that Hungarian (and by that he

meant also Croatian) authorities should make accessible to the Roma some permanent sources of income (employment) and access to guilds and bodies dealing with agriculture, and in that manner suppress their nomadic customs (such as wandering around and playing music). In Škrlec's opinion, by means of these measures, which were to be proclaimed as a separate law, Roma criminality would be prevented and the Roma would become part of the population that participated in the increase of national wealth. In the same writings, Škrlec made similar proposals also for the Jews and the Vlachs, emphasising the need for their education and employment. Through such plans, it becomes clear that Škrlec's tendency towards inter-ethnic balance was achieved through a legal proposal for advancing the economy. Also, the foundations of his rethinking on regulating the status of the Roma may be found also in contemporary cameralist economic views about a connection between the increase of the population and increased employment with augmentation of national wealth. It is necessary to stress the point that Škrlec was among the first Croatian intellectuals who actively dealt with any regulation of the position of the Roma minority in Hungary (and Croatia). The Habsburg authorities did not accept his proposals regarding the Roma, and with that an opportunity for their more successful social and economic integration was missed. As for the next more important attempts for regulation of the aforementioned problem, the Habsburg (Austro-Hungarian and Croatian) authorities would try to implement those only in the second half of the nineteenth century, when they would not use the model proposed by Škrlecovim, but would try to assimilate the Roma on the basis of restrictive legal regulation.

REP. RA: Ugarska, Hrvatska, Marija Terzija, Josip II, Hungary, Croatia, Mary Therese, Joseph II, povijest, history, personalities, Угорщина, Марія-Терезія, Йозеф, Хорватія,

Između progona i prešutne marginalizacije, ili iz povijesti stradanja Roma u nekim srednjoeuropskim državama za vrijeme Drugog svjetskog rata (Mađarska, Hrvatska, Čehoslovačka, Poljska): Paper at the International conference «National and universal culture in Central Europe: tolerance, coexistence, conflict», Slavonski Brod, Hrvatska, 16-18.04.2015. @ HU_hr

EN: Between persecution and implicit marginalization, or from the history of the suffering of Roms in some Central European countries during the World War II (Hungary, Croatia, former Czechoslovakia, Poland).

HR: Romsko stanovništvo je naselio srednjoeuropsko područje u 14. stoljeću u sklopu njihove migracija s jugoistočnog europskog područja. Iako u početku dobro primljeno, odnos vlasti u srednjoeuropskim državama, promijenio se od 15. st. uslijed jačanja negativne percepcije prema Romima. Ovaj represivni odnos vlasti prema Romima imao je za cilj njihovu asimilaciju što je posebno bilo uočljivo u razdoblju između dva svjetska rata i za vrijeme Drugog svjetskog rata. U tom kontekstu su njemačke vlasti već krajem XIX. st. preuzele inicijativu među europskim zemljama u rješavanju «ciganskog pitanja», ponajprije osnivanjem posebnih policijskih institucija, donošenjem anticiganskih zakona i drugih pravnih odredbi, provođenjem policijskih racija (Zigeuneraufränungswosche ili Ciganskih čistki) i drugih mjera protiv Roma (poput sterilizacije, eutanazije, koncentracija i deportacija u logore. Ovakav model rješavanja «ciganskog pitanja» preuzele su neke europske države, koje su bile uklopljene u Reich, ili kao njegove zemlje saveznice. Tada je većina europskih zemalja prihvatila politiku progona romskog stanovništva, ponajprije želeći smanjiti njihov broj iseljavanjem (stranih) Roma i sprečavanjem dolaska novih (stranih) Roma. Zatim su neke europske državne vlasti određenim mjerama nastojale ograničiti kretanje (domaćim) romskim skupinama. Većina europskih zemalja prije samog početka Drugoga svjetskog rata nije započela s nasilnijim pokušajima asimilacije, kakav je već bio u tijeku u nacističkoj Njemačkoj. Izbijanjem Drugoga svjetskog rata i širenjem nacističkog utjecaja na mnoge europske zemlje, bilo izravno kao okupirane, ili posredno kao države – saveznice, započeli su se provoditi neki dijelovi nacističkog modela odnosa prema Romima. U nekim zemljama Romi su bili deportirani u logore, oduzimana su im djeca, a vlasti su ih nastojale što je više bilo moguće kontrolirati. Analizom u ovom radu biti će obuhvaćen odnos srednjoeuropskih vlasti, poput mađarskih, hrvatskih, čehoslovačkih i poljskih, prema romskom manjinskom stanovništvu za vrijeme Drugog svjetskog rata. Poseban dio analize će se usredotočiti na pitanje da li su i u kojoj mjeri nacističke vlasti utjecale na odnos navedenih državnih vlasti prema Romima. Zanimljivo je i promotriti pitanje odnosa neromskog stanovništva prema Romima u ovim državama.

Skant ikIo: Kalitrašvad

Međunarodni dan sjećanja na romske žrtve holokausta Jasenovac, 2. kolovoza 2012 // Povijest u nastavi . – 2014. – God. 10. – Br. 20. – S. 247-250

HR: Izvještaj sa skupa u Jasenovcu.

EN: International Day of Remembrance of the Roma Holocaust victims of Jasenovac, August 2, 2012. – Info about the conference.

Skant ikIo: Kalitrašvad

RA: Croatia, war, nazi, genocide,

Odnos seoskog i romskog stanovništva na području Hrvatske i Slavonije, 1900.-1910. // Sociologija sela (časopis za istraživanje prostornoga i sociokulturnog razvoja). – 2004. – Vol. 42. – Br. 3-4. – S. 363-383. – ISSN 0038-0326. @ HR_hr

!!! The citation *Odnos između seoskog i romskog... is not correct.*

HR: Istraživanje se temelji na analizi rukopisne zbirke Arhiva Odbora za narodni život i običaje, dnevnih listova Obzor i Riječki novi list i tjednika Doma uz relevantnu literaturu. Iz analize odnosa seoskog stanovništva i Roma vidljivo je kako su ove dvije zajednice bile međusobno ekonomski i društveno-kulturno povezane. Romi su uspjeli svojim obrtničkim, trgovačkim i zabavnjačkim zanimanjima te prihvaćanjem religije i jezika domicilnog stanovništva uklopiti se u gospodarski i društveno-kulturni život seoske zajednice. Potrebno je napomenuti kako je većina seoskog stanovništva negativno percipirala Rome kao lukave varalice, prosjake i lopove, a takva negativna percepcija posebno se odnosila prema nomadskom dijelu romske manjinske populacije. Na temelju takve negativne percepcije seljaštvo se negativno odnosilo prema Romima, npr. rijetko se međusobno rodbinski povezujući (smatrajući takvo povezivanje svojevrsnim društvenim tabuom) ili upotrebom nasilnih metoda. Takva percepcija i odnos seoskog stanovništva prema Romima temeljio se na praznovjerju i predrasudama. Romi su dijelom zbog takvog odnosa reagirali zatvarajući se unutar svoje zajednice i običaja te živeći kao neobrazovni, siromašni i marginalizirani dio društva. Pitanje integracije romskog stanovništva u hrvatsko društvo danas je vrlo aktualno i stoga se nameće potreba istraživanja i odnosa seoskog stanovništva i Roma, kao dio potrebnih znanstvenih napora za upotpunjavanje slike o povijesti i kulturi romske manjine na području Hrvatske.

EN: Relations between the peasant population and the Romany minority in Croatia and Slavonia, 1900-1910. – The author has analysed the manuscripts collected by archive of the Committee for people's life and customs of the Croatian academy of sciences and arts, daily newspaper Obzor and Riječki Novi list, weekly newspaper Dom and other relevant literature. He has also analyzed the data of census. Essential methodological insufficiency of this research is the fact that the authors of those sources were only Non-Roma. But the lege artis analyse of those sources gives valid conclusions. The research of relations between the dominant peasant population and the Romany ethnical community is one part of necessary scientific efforts for completion the knowledges about history and culture of the Romany minority in Croatia. The relations between these two communities are marked by mutual distrust and suspicion based on superstition and prejudices of domicile peasant majority and existing social boundaries of Romany minority. Peasant population has perceived the Romany population as thieves, swindlers, loafers and immoral persons and that perception is based on many cases of Romany people deceiving peasants. Mutual marriages (conjugal relations) were more than rare, and socially proscribed as tabu. Relations between the peasants and the Romany population with a more pennant location of residence was more positive than the relations with nomadic Romany population. Romany population with a pennant location of residence have more openly communicated with the peasants and their relations are based on economic (eg. Romany trade and handicraft) and social (eg. music and fortune telling) relations. Nomadic Romany population, due to its closed social organization, minimally communicated with the peasant population.

UA: Стосунки між сільським та ромським населенням Хорватії та Славонії, 1900-1910.

RA: povijest, history, історія, история,

O proučavanju Roma u hrvatskoj znanosti i kulturi ili postoji li hrvatska romologija? // Historijski zbornik. – 2010. – God. LXIII. – Br. 1. – S. 215-240. @ HR_hr

HR: Doseljavanje Roma na području jugoistočnih europskih zemalja od XIV. stoljeća, imalo je, između ostalog, za posljedicu buđenje interesa europske znanstvene javnosti za njihovo proučavanje. Njihova neobična pojava, posebice jezik i običaji, dodatno su potaknuli znanstvena istraživanja već od XVI. stoljeća. No, tek se u drugoj polovini XX. st. razvijaju romološka istraživanja u brojnim europskim zemljama i Sjedinjenim Američkim Državama te postaju sve prisutnija na fakultetima, institutima i muzejima. U Hrvatskoj je romološka istraživanja započeo Antun Mihanović početkom XIX. st., a tom tematikom bavili su se, između ostalih, Mara Čop Marlet, Franjo Kuhač, Emilij Laszowski, Franjo Fancev, Antun Medven, Ivan Goran Kovačić i dr. Jedan je od ciljeva rada istražiti povijest romoloških istraživanja u Hrvatskoj i usporediti ih s onima u svijetu te pokušati odgovoriti postoji li danas hrvatska romologija.

EN: About the study of Roms in Croatia or do Romani studies exist in Croatia?

REP. RA: personalities, личности, особистості,

«Others»: [The] the social position of the Jewish and Roma minorities in the Banovina of Croatia, 1939 – 1941 // Revue de l'AIIESEE. – 2014. – 40-44. – P. 301-319. @ HR_en

EN: This article is was sounded at the 2013 annual conference «The image(s) of South-Eastern and East-Central Europe throughout history» in Zagreb (25-26.10). Banovina of Croatia was established in September 1939 as one autonomies part or province of Kingdom of Yugoslavia. Authorities of Banovina of Croatia had considerable autonomic jurisdiction in internal affairs, the economy, education, health and social policy. Central authorities in Zagreb were carried out

different policy towards minority population, depending on whether if they are officially recognized or not. In such a diverse ethnic coloring population are especially highlights the position of two minority groups: Jews and Roma. Some scientists in the context of the historical analysis of the position of minorities in Europe point out Jews and Roma as «outsiders» and defining them as dispersed ethnic minorities, which differ from the others minorities because they are constantly persecuted. These minorities groups often in history were perceived as other, foreign and non domestic population of some European countries. The period between the two World Wars and World War II was marked, perhaps, the greatest persecution of these two groups in their history, and state leader of these persecutions were the German Nazi authorities. Precisely for this reason, in this paper, the analysis will focus on how the central government in Zagreb perceived and consequently related to members of these minority groups. One part of the paper will include analyzing the question of comparing the position of the Jewish and Roma minorities in other province of the Kingdom of Yugoslavia and some European countries. For this research it will be used archival sources from the Croatian State Archives and other Croatian archives and libraries, and the relevant literature.

REP

Percepcija romskoga stanovništva u odabranim hrvatskim, britanskim i američkim leksikografskim djelima od 1880. do 2003 // *Studia lexicographica*. – Zagreb, 2007. – God. 1. – Br. 1. – S. 151-172. @ HR_hr

HR: U članku se iznosi stajalište prema romskom stanovništvu u hrvatskoj, britanskoj i američkoj leksikografiji. Analizirano je približno četrdeset leksikografskih izdanja objavljenih između 1880. i 2003. godine. Također je analizirana metoda kojom se piše o životu Roma, njihovim zanimanjima, odnosima prema vlastitim obiteljima i ostatku društva. Rezultati ove analize pokazuju sličnosti u svim leksikografskim izdanjima. Rome se obično opisuje kao kradljivce, prevarante, skitnice i nemoralne osobe. Takvo shvaćanje prisutno je do kraja Drugoga svjetskog rata. Nakon rata Romi se opisuju kao ravnopravni članovi društva koji imaju posebnu kulturu i povijest. Takvo shvaćanje prisutno je u leksikografskim izdanjima i danas

EN: Perception of the romany population in selected croatian, british and US lexicographic works published between 1880 and 2003. - This article describes the perception of the Romany population in Croatian, British and American lexicography. The author has analysed approximately forty lexicographic editions published between 1880 and 2003. He has also analysed the method of writing about the life of the Roma people, their occupation, and relationships with their own families and the rest of society. The results of this analysis show similarities in lexicographic editions where the Roma people are usually described as thieves, swindlers, vagabond and immoral persons. This perception was present until the end of the Second World War. After the War, the perception changed and the Roma people started to be described as equal members of society who have a distinct culture and history, and this image persists in lexicographic editions to date.

UA: Сприйняття ромського населення у вибраних хорватських, британських та американських (США) лексикографічних працях, опублікованих між 1880 та 2003 роками.

REP

Persecution [The] and suffering of Roma in the Independent State of Croatia, 1941–1945: Paper at the conference 35. Schlaininger Gespräche «Roma und Sinti von 1938 bis zur Gegenwart», Stadtschlaining, Austrija, 21.-25.09.2015. @ AT_en

EN: In the chaos that ensued after the outbreak of World War II, the Roma were one of the undesirable parts of a society whose leaders strove to create a racially pure nation. The Roma being the last «freemen», as Croatian writer Ivan Goran Kovačić called them on the eve of the war, were prosecuted because of their freedom, way of life, culture, tradition, language and history. In conducting their violent-repressive policy towards the Roma, the government relied on the support of a part of the ISC's population, which participated in the prosecution of Roma, looting of their property, and their deportation and murder. At the same time, a part of the population of the ISC strove to help the Roma. That aid mostly concerned saving the Roma from deportation to the camps, where most of them were killed and/or tortured. That part of the population claimed that the Roma were «good and useful members of society», but this went against the racial policy of the Ustaše government and the dominant, very negative perception of the Roma as hardened criminals and asocial people. The Bosnian-Herzegovian Muslim secular and religious representatives went the furthest in their efforts, and managed to prove that Muslim Roma were, as evidenced by their behaviour and other actions, no longer Roma, but «good Croats of Muslim faith». The case of the Roman Catholic priest Medven suggests a complex relationship between the church and local authorities towards the Roma, which should be further investigated. Thankfully the attempt to exterminate the Roma in Croatia was not successful, and it is possible that this was in part due to the humane examples of their saving by non-Romani people during the war.

Skant ikIo: Kalitrasvad

Počeci progona Roma u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj ili o inicijativi Križevaca o potrebi «odstranjenja» Roma // Zbornik radova: Druga međunarodna konferencija «Holokaust nad Jevrejima, Romima i Srbima u Drugom svjetskom ratu», Beograd, Srbija, 27.01.2015. - Beograd: Fakultet za poslovne studije i pravo u Beogradu, 2015. – S. 43-51. ISBN 9788687333468. @ RS_hr

HR: Romsko stanovništvo bilo je jedno od onih neželjenih dijelova stanovništva novoosnovane Nezavisne Države Hrvatske. Državne i lokalne vlasti u novoj državi nastojale su iskoristiti povoljne političke prilike i riješiti dotad nerješivo «cigansko pitanje». Od lokalnih vlasti na hrvatskim područjima isticala su se one križevačke, koje su dugi niz godina neuspješno nastojale riješiti ono što su nazivale «ciganskim pitanjem». Na njih je posebno utjecao pritisak tamošnjeg stanovništva koje se žalilo na romski kriminalitet i potencijalnu zdravstvenu opasnost zbog širenja raznih zaraza. U takvom društveno – političkom kontekstu križevačke kotarske i gradske vlasti nastojale su dobiti potporu od državnih vlasti, posebice Ministarstva unutrašnjih poslova i Zavoda za kolonizaciju, za protjerivanje Roma s njihovog područja i njihovu «kolonizaciju» na nekom drugom području. Središnje državne institucije podržale su križevačku inicijativu i jedna od posljedica bila je odredba popisivanja svih Roma, kako bi saznali pravu demografsku sliku Roma na hrvatskom području. Od kolonizacije Roma se odustalo, a umjesto nje središnje ustaške vlasti odlučile su sredinom 1942. za njihovu deportaciju u koncentracijske logore, napose Jasenovac, s ciljem njihovog radikalnog uništenja. Na određeni način, državnim vlastima išlo je u prilog inicijativa lokalnih vlasti poput križevačkih, kako bi se «konačno» pozabavile rješavanje «ciganskog pitanja». No, rješenje u odnosu na Rome nisu tražile u dogovoru s njima, već u radikalnim mjerama, poput njihovih deportacija i istrebljenja. Posljedice ove odluke po romsko stanovništvo na ovom području bile su dalekosežne...

EN: The beginning of the persecution of the Roms in the Independent State of Croatia, or on the initiative of the City of Križevci for the «removal» of Roms.

Skant ikIo: Kalitrašvad

RA: rat, war, nazi, genocide, povijest, history, Хорватія, війна, наці, геноцид, історія,

Porajmos / Samudaripen u Europi i Hrvatskoj ili iz stradanja Roma za vrijeme Drugog svjetskog rata: Pozvano predavanje na izbornom kolegiju «Povijest Holokausta», Zagreb, Hrvatska, 20.05.2015. @ HR_hr

EN: Porajmos / Samudaripen in Europe and Croatia, or on the suffering of Roma during World War II.

Skant ikIo: Kalitrašvad

RA: war, nazi, genocide, povijest, history, Хорватія, війна, наці, геноцид, історія,

Roma in Croatia during the First World War, 1914 - 1918: Paper at the 2015 Gypsy lore society annual meeting and conference on Gypsy / Romani studies, Chişinău, Moldova, 10. - 12. 09.2015.

EN: The Roma during World War I were an integral part of Croatian society as a completely marginal socio-economic group. The First World War was certainly reflected on the life of Roma in Croatian area. One part of the Roma was mobilized and participated in the Austro-Hungarian military units, or as labor units behind the front lines. However, the Croatian authorities negatively perceived nomadic Roma as a major social problem and, probably influenced by the similar provisions of the Hungarian authorities and the frequent complaints about their criminal activities, issued special provisions. The intention of the Croatian authorities was to regulate the position of nomadic Roma and incorporate them into the State's economic system. The result of those provisions was that a part of the Roma was sedenterized, while other Roma still led a nomadic way of life.

RA: rat, war, nazi, genocide, povijest, history, Хорватія, війна, наці, геноцид, історія,

Romi u Hrvatskoj od 1990-ih do danas: marginalna skupina ili... // Nacionalne manjine u Hrvatskoj i Hrvati kao manjina - europski izazovi. - Zagreb, Institut društvenih znanosti «Ivo Pilar», 2015. – S. 195-214. [Biblioteka Zbornici, knjiga 47]. ISBN 9789537964115. @ HR_hr

EN: The Roms in Croatia from 1990 to the present day: a marginal group or...

Romi u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj s posebnim osvrtom na njihovo stradanje u Međimurju, 1941. – 1945: Predavanje na skupu «Međimurje od 1941. do 1945. godine», Čakovec, Hrvatska., 02.04.2015. @ HR_hr

EN: Roma in the Independent State of Croatia, with special reference to their suffering in Međimurje, 1941 - 1945.

EN: Роми в Незалежній Державі Хорватія, з особливим посиленням на їх страждання в Межимур'ї, 1941 - 1945 роки.

Skant ikIo: Kalitrašvad

RA: rat, Mađarska, war, Hungary, nazi, genocide, povijest, history,

Romi u Podravini (1880.-1941.) // Podravina (časopis za multidisciplinarna istraživanja). - Koprivnica, 2005. - Vol. 4. - Br.7. - S. 107-124. @ HR_hr

HR: Na temelju analize popisa stanovništva, rukopisa u Arhivu za narodni život i običaje, dokumenata Odjela za unutarnje poslove zemaljske vlade istražio sam povijest romske manjine od 1880. do 1941. godine na području Podravine. Analiza je bila usmjerena na istraživanje njihova načina života, zanimanja i običaja te odnosa prema domicilno stanovništvu. Na području Podravine živjelo je nekoliko romskih plemena, najbrojniji su bili Romi Koritari, a uz njih su živjeli Kolompari i Drobni kovači ili Jožeki. Zajednička karakteristika Romima bila je ta da su oni bili većinom nepismeni i rimokatoličke vjere. Domicilno stanovništvo percipiralo je veći dio Roma kao lopove, lijenčine, širitelje zaraza te su isticali potrebu radikalnijeg rješavanja «ciganskog pitanja» (npr. prisilno oduzimanje romske djece, sterilizacija Roma). Drugi dio domicilnog stanovništva poštivao je i cijenio rad dijela Roma koji su se uspjeli prilagoditi lokalnoj zajednici usvajanjem njezina jezika, vjere i običaja.

EN: In this paper I have analysed the archive material of public conscription, archives of the Committee for people's life and customs, newspapers and published articles that describe the position of the Roma population in Podravina, 1880.-1941. I have analysed the way of living, customs, the professions of the Romany population and the relations between the Roma and the peasant population. In this period several Romany groups lived in Podravina: Koritari, Kolompari an Drobni kovači or Jožeki. Most of the Romany population was illiterate and of Roman Catholic religion. The relations between Romany and the peasant population were marked by mutual distrust and suspicion. Peasant population perceived the Roma population as thieves, loafer and immoral persons and that is the reason for the radical idea of solving the «Roma question» (eq. steralisation of Roma people). A part of the peasant population held in esteem and respected the parts of Roma population who have assimilated in local community, accepting the local language, religion and customs.

REP

Romi u popisima stanovništva iz 1921. i 1931. na području Hrvatske // Migracijske i etničke teme. - 2004. - God. 20. - Br. 4. - S. 447-476. @ HR_hr

HR: Cilj autorova istraživanja u ovome radu bila je analiza demografske strukture romskoga stanovništva na području Hrvatske, Slavonije i Međimurja u razdoblju između dva svjetska rata. Autor je primijenio metode statističke analize podataka kojima je prikazao dobnu, spolnu, obrazovnu i vjersku strukturu romskog stanovništva u Hrvatskoj. Broj Roma na području Hrvatske u razdoblju između dva svjetska rata kretao se između 6000 i 15.000; pritom je veći dio Roma bio stalno naseljen, a tek njihov manji dio održavao je nomadski način života. Prema analiziranim podacima romsko stanovništvo bilo je najgušće naseljeno na prostoru istočne Slavonije i Podravine, dok su područja Dalmacije, Hrvatskoga primorja, Like i Krbave slabije naseljena tim manjinskim stanovništvom. Romsko stanovništvo većinom je živjelo na ruralnim područjima, a tek manji dio njih živio je u područjima gradova: Zagreba, Karlovca i Varaždina. Autor ističe ravnomjernu raspodjelu između muškog i ženskog dijela romske populacije, a pritom je njihova dobna struktura vrlo mlada. Većina romskog stanovništva prihvaćala je dominantnu vjeru stanovništva na području u kojem je živjela, a u skladu s time većina se romskog stanovništva izjasnila kao pripadnici rimokatoličke, a tek manjina kao pripadnici pravoslavne vjeroispovijesti. Autor napominje kako je najveći dio Roma bio nepismen, a tek manji dio njih bio je potpuno ili djelomično pismen. Ističe kako se samo trećina Roma izjasnila kao pripadnici ciganske narodnosti, što upućuje na nisku razinu međusobne povezanosti i uznapredovali proces asimilacije. Na temelju analize popisa stanovništva 1921. i 1931. zaključuje kako se romsko stanovništvo kao mlado, nepismeno i međusobno nepovezano, nalazilo na marginama hrvatskoga društva, a upravo njihova društvena marginalnost bit će meta asimilacijske politike vlasti Nezavisne Države Hrvatske.

EN: Roms in the population censuses of 1921 and 1931 on the territory of Croatia

UA: Роми в переписах населення 1921 та 1931 років на території Хорватії.

REP. RA: demography, демография, демографія, статистика, statistics,

Romsko stanovništvo u popisima stanovništva u Hrvatskoj i Slavoniji u razdoblju 1850. - 1910. // Časopis za suvremenu povijest. - 2004. - God. 36. - Br. 2. - S. 701.-728. @ HR_hr

HR: Na osnovi popisa stanovništva u razdoblju od 1850. do 1910. autor daje podatke o društvenoj strukturi romskog stanovništva na području Hrvatske i Slavonije u tom razdoblju. Najviše Roma dolazilo je iz ugarskih zemalja i naseljavali su se na području Slavonije i Srijema. Struktura romskog stanovništva bila je spolno izjednačena, a pritom treba istaknuti da je ono većinom bilo mlade dobi. Popisi stanovništva ističu da je romsko stanovništvo bilo većinom pravoslavne vjere i gotovo potpuno nepismeno

EN: The romany population in the censuses in Croatia and Slavonia in the period 1850-1910.

RO: Populația romilor din recensămintele în Croația și Slavonia în perioada 1850-1910.

UA: Ромське населення за переписами в Хорватії та Славонії в період 1850-1910 років.

REP. RA: demography, демография, демографія, статистика, statistics,

Stradanje Roma u Slavoniji za vrijeme drugog svjetskog rata, 1941.–1945. // Scrinia Slavonica: Godišnjak Podružnice za povijest Slavonije, Srijema i Baranje Hrvatskog instituta za povijest. – 2019. – Vol. 19. – No. 1. – S. 217-240. @ HR_hr

EN: The persecution of the romany population in Slavonia during the WW II (1941-1945).

REP

U predvečerje rata: Položaj romskog stanovništva u Banovini Hrvatskoj u razdoblju od 1939. do 1941: Dktorska disertacija. – Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2011. – 225 s. @ HR_hr

HR: Istraživanje je temeljeno na analizi arhivskih izvora, periodike, te relevantne literature. U međuratnoj Jugoslaviji živjelo je prema službenim podacima oko 70 000 Roma, od toga je na području Banovine Hrvatske živjelo 14 879 Roma, koji su se većinom izjasnili kao pripadnici većinske (jugoslavenske) narodnosti i rimokatoličke vjeroispovijesti. Oni su većinom bili mlađe dobi, neobrazovani i živjeli na ruralnim područjima. Državne vlasti su prema njima odnosile kao prema «nepripriznatoj» («neslužbenoj») manjinskoj skupini, pritom su zabilježeni slučajevi policijskog nasilja nad romskim stanovništvom. Romi su u Banovini Hrvatskoj bili u marginalnom i lošem gospodarskom, kulturnom i političkom položaju kao i oni u drugim banovinama. Seosko i gradsko stanovništvo većinom je percipiralo Rome kao lopove, varalice, širitelje zaraze, otimače djece i besposličare što je utjecalo na nasilne postupke prema Romima u kojima su oni nasilno pretučeni i zlostavljani, te prognani iz domova. Položaj Roma u Banovini Hrvatskoj bio je najslabiji onom u Mađarskoj i Slovačkoj, gdje se donošenjem određenih odredbi nastojalo ograničiti i kontrolirati Rome, te ih prisiliti na stalno naseljavanje. U usporedbi položaja romskog sa židovskim stanovništvom u Banovini Hrvatskoj postojale su određene sličnosti (manjinsko stanovništvo) i razlike (društveni, gospodarski i politički položaj). Rasističke i eugeničke teze nisu bile posebno izražene u Banovini Hrvatskoj, a manji dio znanstvenika zagovarao je primjenu određenih eugeničkih metoda s ciljem unapređenja društva.

EN: In the eve of the war: Position of the romany population in Banovina of Croatia in the period 1939 – 1941: PhD thesis.

RA: Banovina Hrvatska, povijest, rat, history, war,

Ustaj Cigo, tu ti mjesto nije, haj' u logor gdje se motkom bije!, ili o percepciji Roma u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, 1941.–1945 // Zbornik radova Prva međunarodna konferencija Holokaust nad Srbima, Jevrejima i Romima u Drugom svjetskom ratu. – Beograd: Fakultet za poslovne studije i pravo u Beogradu, 2014. – S. 21-29. ISBN 9788687333475. @ RS_hr

HR: U kontekstu istraživanja povijesti Roma u Hrvatskoj, kao i ostalim državama, nezaobilazan dio svakog znanstvenog istraživanja jest analiza odnosa između romskog i neromskog stanovništva, koja se temelji i na analizi međusobne percepcije. Nedostatak sličnog istraživanja nameće potrebu analize ovog odnosa u određenom razdoblju, a za potrebe ovog rada ona će se ograničiti na razdoblje Drugoga svjetskog rata na području Nezavisne Države Hrvatske kao jedno od prijelomnih razdoblja u povijesti Roma na ovom području. Poseban dio rada odnosit će se na komparaciju percepcije Roma u razdoblju prije rata s percepcijom za vrijeme Drugoga svjetskog rata. Istraživanje će obuhvatiti izvorne dokumente iz hrvatskih arhiva, relevantnu periodiku i literaturu.

EN: Get up Gyppo, you cannot be there, come to the camp where you will be beaten! i.e. a perception of Roma in the Independent State of Croatia, 1941-1945 // Proceedings of the First International Conference Holocaust over the Serbes, Jews and Roma during the Second World War, Belgrade, January 27th, 2014

UA: Вставай, Цигане, ти не можеш тут бути, йди до табору, де тебе битимуть!», або про сприйняття Ромів у Незалежній Державі Хорватія, 1941–1945 рр.

Skant ikIo: Kalitrašvad

RA: rat, progop, war, persecution, война, геноцид, війна, Хорватия, наци,

Wo sind die Roma-Opfer in Kroatien? Oder die Geschichte der Roma im Lager Jasenovac von 1941-1945: Konferenz, «Roma in Jasenovac», Wien, Austria, 29.04.2015. @ AT_de

DE: Während des Zweiten Weltkrieges sahen sich Roma im Unabhängigen Staat Kroatiens mit der brutalen Politik des Ustascha-Regimes konfrontiert, die auf rassistischen Gesetzen basierte und Roma aus der «reinen kroatischen Bevölkerung» «beseitigen» sollte. Diese soziale «Beseitigung» von Roma bedeutete die Deportation in das Konzentrationslager Jasenovac, welche vor allem im Frühling 1942 stattfand. Die Anonymisierung, grausame Behandlung und Ermordung vom Roma im Lager Jasenovac ist eines der bedeutsamsten Ereignisse des Roma-Genozids während des Zweiten Weltkrieges.

Skant ikIo: Kalitrašvad

RA: Leiden, Krieg, suffering, camp, war, nazi, rat, progon, persecution, война, геноцид, війна, Хорватия, наци,

Zakonsko reguliranje položaja romskog stanovništva na području banske Hrvatske, 1873.-1918. // Radovi Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. – 2005. – S. 145-162. @ HR_hr

HR: U radu se analiziraju propisi koje je donijela zemaljska vlada u Zagrebu, a koji se odnose na reguliranje položaja romskog stanovništva u razdoblju od druge polovine XIX. stoljeća do 1918. godine. Navedeni propisi dijelom su sakupljeni u zbornicima zakona Milivoja Vežića i Milana Smrekara, a za potrebe ovoga rada analizirani su arhivski fondovi Odjela za unutarnje poslove zemaljske vlade koji se čuvaju u hrvatskom državnom arhivu.

EN: Legal regulation of the romany population position in the territory of Croatia proper (Banska Croatia), 1873-1918. - The triune Kingdom of Croatia, Slavonia and Dalmatia (1868-1918) was ruled by the Ban, Government and Parliament.

RO: Reglementarea legală a poziției populației romilor pe teritoriul Croației Banului, 1873-1918. - Regatul triunesc al Croației, Slavoniei și Dalmației (1868-1918) condus de Ban, Guvern și Parlament.

UA: Правове регулювання стану ромського населення на території Бановини Хорватії, 1873-1918. - Триєдине Королівство Хорватії, Славонія та Далмація (1868-1918), яким управляли бан, уряд та парламент.

REP

Zbornik za narodni život i običaje i rukopisne zbirke arhiva odbora za narodni život i običaje kao izvor za proučavanje povijesti romskog stanovništva na području Hrvatske u razdoblju od kraja XIX. stoljeća do 1941 // Etnološka tribina. – 2005. - Vol. 34-35. - Nr. 27-28. – S. 207-236. @ HR_hr

HR: Rad Odbora za narodni život i običaje Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (prije: Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti) iznimno je vrijedan za proučavanje i romske manjine na području Hrvatske u razdoblju od kraja XIX. st. sve do danas. Skupljači građe, slijedeći Osnovu koju je napisao Antun Radić, bilježili su način na koji je domicilno stanovništvo percipiralo romsku manjinsku zajednicu. Jedan dio građe objavljen je u Zborniku za narodni život i običaje, dok je veći dio građe ostao neobjavljen i sačuvan u zbirkama Arhiva Odbora za narodni život i običaje. Ovaj rad usmjeren je na istraživanje načina na koji je romsko stanovništvo percipirano u Zborniku, npr. percepcija romskog jezika i načina života, zanimanja i međusobnog odnosa između domicilnog i romskog stanovništva. Ovako je moguće, posrednim putem, istražiti položaj ove manjinske skupine u razdoblju od kraja XIX. st. pa do 1941. na prostoru Hrvatske

EN: Collection of folk life and customs and manuscript collections of the archive of the Committee of People and Customs as sources for studying the history of the romany population of Croatia in the period from the end of the XIX c. to 1941. - In this paper I have analysed the archives and published articles on Romany population in Zbornik za narodni život i običaje. At the end of 19th century, the Croatian Academy of Science and Art carried out ethnographical research in Croatia, and one of research tasks was to describe the Romany population: their family life, profession, relation towards their families and the rest of society. Many of ethnographic researchers describe Romany people as thieves, swindlers, loafers and immoral persons. Most of the articles were written in first half of the twentieth century and this ethnographic work is important in the analysis of the history of Romany population in Croatia.

UA: Збірник про народне життя та звичаї та рукописні збірки з архіву Комітету народного життя та звичаїв як джерела для вивчення історії ромського населення Хорватії в період з кінця XIX ст. століття до 1941 року

REP

dr. sc. **Vojak, Danijel**; dr. sc. **Lapat, Goran**; prof. **Pejaković, Ivo**; mag.hist. **Kovačev, Neven**

Romi u Drugom svjetskom ratu u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, 1941.-1945: Priručnik za učitelje i nastavnike. – Zagreb, 2018. – 127 s. [Stiftung „Erinnerung, Verantwortung und Zukunft“, Berlin; Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb]. Naklada 500. ISBN 9789537964733. @ HR_hr

EN: Roms in the Second World War in the Independent State of Croatia, 1941-1945: A handbook for teachers.

Skant ikIo: Kalitrašvad

REP

Vojak, Daniel; **Tomić, Filip**; **Kovačev, Neven**

Remembering the "victims of fascist terror" in the Socialist Republic of Croatia, 1970–1990 //

History and memory. – 2019. – Vol. 31. – Nr. 1. – P. 118-150 [Indiana University Press]. @ US_en

EN: "The Communist party of Yugoslavia regarded the interpretation and the commemoration of World War II as one of the most important pillars of the ideology of "brotherhood and unity" and the socialist revolution. Accordingly, the issues of the civil war and the nationality and ethnic identity of the perpetrators and victims were suppressed. The article examines war memorials in the Yugoslav Federal Republic of Croatia to show that following the sociopolitical changes that occurred from the mid-1960s, these previously evaded issues became more prominent in public life and began to jeopardize the official policy of remembrance".

UA: Пам'ятаючи про «жертв фашистського терору» в Соціалістичній Республіці Хорватія, 1970–1990.

Vojako-hiro (O) katar o Jezusesko Christuskero banasgimmo ä Johannestar / Ed. pastor F.Zeller. – Berlin: British and foreign Bible Society, 1930. ???????????

dr. **Vojtová, Petra** []

Roma [The] position in connection with education in Finland // Journal of health sciences management and public health. – University of Scranton (Pennsylvania). – 2005. – Vol. 6. – N. 2. – P. 176-183. ISSN 1512-065. @ US_en

EN: AlekIari: University of South Bohemia (Cheske Budeiovitse), faculty of health and social studies, pedagogic faculty.

UA: Poziția Romilor în legătură cu educația din Finlanda.

UA: Позиція Ромів у зв'язку з освітою у Фінляндії.

REP

Vokó, Zoltán; Csépe, Péter; Németh, Renáta; Kósa, Karolina; Kósa Zsigmond; Széles, György; Ádány, Róza

Does socioeconomic status fully mediate the effect of ethnicity on the health of Roma people in Hungary? // Journal of epidemiology and community health. – 2009. – Vol. 63. – 6. – P. 455-n/a. @

UA:

REP

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Sándor J., Kósa Zs., Boruzs K., Boros J., Tokaji I., McKee M., Ádány R. The Decade of Roma inclusion: did it make a difference to health and use of health care services? // International journal of public health. – 2017. –

Volk, R. []

Beiträge zum Ethnikon Κατοίβελοσ // Byzantinische Zeitschrift. – 1986. – Vol. 79. – Issue 1. – S. 1–16. ISSN 0007-7704, e-1864-449X. @ DE_de

EN: In the modern Greek, the words γύφτος [jíftos], τσιγγάνος [tsingános] have synonym κατοίβελος [katsívelos], which dates back to the Italic *cattivello* «unhappy, nezadovoleny the servant.»

RU: В современном Греческом языке синонимом к словам γύφτος [jíftos], τσιγγάνος [цингános] является и слово κατοίβελος [кацívелос], восходящее к итальянскому *cattivello* «несчастный, недовольный, раб».

Skant ikIo: Țomani çIib

RA: linguistics, мовознавство, языкознание,

Völkermord [Der] an den Sinti und Roma in der Gedenkstättenarbeit: Tagung im Berliner Reichstag am 15. und 16. Dezember 1993 / Hrsg. Edgar Bamberger. – Heidelberg: DKZ Deutscher Sinti und Roma, 1994. – 74 S. [Schriftenreihe des Dokumentations- und Kulturzentrum Deutscher Sinti und Roma, 2]. @ DE_de

EN: The genocide against Sintos and Roms in the memorial work: meeting the Reichstag in Berlin on 15 and 16 December 1993. –

UA: Збірник статей та виступів з приводу проєктів увічнення у сучасній Німеччині пам'яті Синтів та Ромів, які загинули від рук нацистів.

Inhalt: Edgar Bamberger: Zur Darstellung des Völkermords an den Sinti und Roma in der Gedenkstättenarbeit; Elisabeth Guttenberger: Die Aufgaben der Gedenkstätten aus der Sicht einer Auschwitz-Überlebenden; Hermann Langbein: Geschichte und Zukunft der Gedenkstätten; Barbara Distel: Die Verfolgung und Ermordung der Sinti und Roma in der Arbeit der Gedenkstätte

Dachau; Kazimierz Smolen: Die Darstellung des «Zigeunerlagers» in der Gedenkstätte Auschwitz;
 Sybil Milton: Sinti und Roma als «vergessene Opfergruppe» in der Gedenkstättenarbeit

Skant ikIo: Kalitrasvad

DE: DBN: Frankfurt u. Leipzig: 1994 A 54818

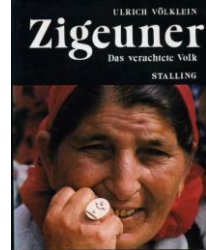
RA: nazi, memory, genocide, Німеччина, Deutschland, Germany, Германия, Німеччина, Немачка, Alemania, Almanya, Alemanha, Allemagne, Německo, Tyskland, Saksamaa, Германія, Gjermania, Njemačka, Niemcy, Germania, Vācija, Vokietija, Németország, Duitsland, war,

Völklein, Ulrich [Fjolklajn, Ulrix; Фјолклајн, Улріх; 1949]

Zigeuner: der verachtete Volk. – Oldenburg: Stalling, 1981. – 203 S. ISBN 3797913621. @ DE_de

EN: Gypsies: the despised people. -

UA: Цигани: зневажувані люди. -

Volksverhetzung: Stadtverordneter der DVU verurteilt

// Oldenburgische Volkszeitung. – 1990, 07 Juli. @ DE_de

EN: Incitement: City councilor of the DVU convicted. - G.Margalit had mentioned this article in his Antigypsyism in the political culture of the Federal Republic of Germany: A parallel with antisemitism? (Jerusalem, 1996) because "a representative of the extreme Right DVU party stated in reference to the number of Romanies victims in the Third Reich: *"Mehr nicht? Schade"* (Not more? What a pity)".

Skant ikIo: Kalitrasvad

Volland, Anita

Bulerias: Form and context of a Gitano music-dance genre // Papers from the Fourth and Fifth annual meetings of the Gypsy lore society, North American Chapter, 1985. – P. 151–163. @ US_en

UA:

AndotIodo : Mentioned in :

1. Stewart M. Daltestvérek: Az oláh cigány identitás és közösség továbbélése a szocialista Magyarországon. – Budapest: T-Twins Kiadó, 1994. – 267 old.

Carceieras: Gitano prison songs in the XVIII century // Papers from the Centennial meeting of the Gypsy lore society. - Wasington, DC, 1989. @ US_en

UA: Ромські тюремні пісні у 18 сторіччі.

Volle, Rose-Marie

Diffusion [La] de la langue-culture romani standardisée dans les écoles Roumaines. Un défi à l'hétérogénéité des pratiques langagières et des positionnements identitaires des Roms // Ela. Études de linguistique appliquée. - 2006. - 3. - P. 371-384. ISSN 0071-190X. ISBN 9782252035481. @ FR_fr

FR: "D'un point de vue législatif, la Roumanie a organisé l'enseignement de et dans la langue romani. Le choix du standard proposé par l'Union Internationale des Roms a été fait. Mes premières enquêtes réalisées dans la région du Banat ont montré qu'un certain nombre de paramètres œuvrent contre l'ouverture des classes de romani : le manque de professeurs, la dispersion des enfants roms sur le territoire (avec le débat sur les classes mixtes), l'ignorance et le refus des familles sur lesquelles reposent la demande d'ouverture de classes, les relations intercommunautaires négatives, la discrimination des autorités locales, le manque de légitimité de la langue romani. Certains de ses paramètres qui peuvent se résumer en deux facteurs – l'hétérogénéité linguistique et culturelle des élèves/professeurs roms et la légitimité de la langue standardisée – se jouent à l'intérieur même de la salle de classe : les professeurs peu nombreux et donc peu formés enseignent une langue culture standardisée dont ils ignorent parfois tout. Par ailleurs, la formation des professeurs doit aussi s'atteler à deux problèmes didactiques majeurs : En premier lieu, comment organiser au sein de la classe l'apprentissage de la langue romani standardisée à partir du roumain langue plus moins maîtrisée par les élèves et à partir des différentes langues romani parlées ou non par les élèves ? Deuxièmement, les discours scolaires sur les Roms (manuels et leçons) fortement homogénéisant d'un point de vue ethnologique, historique et parfois même en rupture avec une réalité multiple vécue par les élèves restent encore à débattre".

UA: Поширення стандартизованої ромської мовної культури в румунських школах. Виклик

неоднорідності мовних практик та позиціонування ідентичності Ромів

REP

Volly, István

Híres mezőkövesdi cigányzenészek // Mezőkövesd város monográfiája. – Mezőkövesd: Városi Tanács, 1976. – Old. 765-767. @ HU_hu

EN: Famous romany musicians of Meziokioveshd.

UA: Славетні ромські музиканти у Мезьокьовешді.

Cigánykirály [A] emlékére // Kisalföld. – 1984, április 22. @ HU_hu

EN: In memory of the Romany King. – About Sándor Járóka.

UA: На спомин про Ромського короля. – Про Шандора Яроку.

Skant ikIo: Gitivad

RA: Magyarország, Hungary, music, art, Угорщина, музика, мистецтво, Венгрия,

Volt-e cigány gettó Szombathelyen? // Vas népe (Szombathely). – 1998, szeptember 5. - @ HU_hu

EN: Was there a Gypsy ghetto in Sombotthey? -

UA: Чи було циганське гето у Сомботхеї? -

Skant ikIo: Kalitraşvad

RA: Hungary, war, nazi, genocide,

Von dem heutigen Zustande, sonderbaren Sitten und Lebensart, wie auch von denen übrigen // Kaiserlich königlich allergnädigst privilegirte Anzeigen aus sämmtlich kaiserlich königlich Erbländern. - Wien, 1775. -

1. V Jg. - Stück XX (17 Mai). - S. 159-160. @ AT_de

2. V Jg. - Stück XXI (24 Mai). - S. 165-168. @ AT_de

EN: On the present state, strange customs and way of life, as well as on from those remaining //

UA: Про нинішній стан, дивні звички та спосіб життя, а також про тих, хто залишився // Милостиво-привілейовані оголошення з усіх споконвічних імператорсько-королівських земель

DikI: Augustini ab Hortis, Samuel. Cigáni v Uhorsku: o dnešnom stave... = Zigeuner in Ungarn: von dem heutigen Zustande, sonderbaren Sitten...;

Von den verschiedenen Namen und Benennungen der Zigeuner überhaupt // Kaiserlich königlich allergnädigst privilegirte Anzeigen aus sämmtlich kaiserlich königlich Erbländern. - Wien, 1775. -

1. V Jg. - Stück XXII (31 Mai). - S. 175-176. @ AT_de

2. V Jg. - Stück XXIII (07 Junii). - S. 180-182. @ AT_de

EN:

UA: Про різні імена та позначення циган взагалі // Милостиво-привілейовані оголошення з усіх споконвічних імператорсько-королівських земель.

REP

Von der «Rassenforschung» zu den Lagern. Sinti und Roma unter dem Nazi-Regime – 1 / Eds. Karola Fings, Herbert Heuss, Frank Sparing. - Berlin: Parabolis. ISBN 3884021885. @ DE_de

UA: Від «расової науки» до таборів. Роми у Другій світовій війні – 1 – огляд історії того, що та як в Німеччині робили аби переслідувати та виокремлювати з суспільства Ромів і Синтів: урядову політику, заснування таборів для Ромів, умови в цих таборах та зокрема – у Бухенвальді, Равенсбрюці та Аушвиці (Освенцимі).

NakIavimata

EN - From «race science» to the camps. The Gypsies in the Second World War – 1 / Transl. Donald Kenrick, Foreword by Henriette Asséo. Postscript by Gilad Margalit. - Hertforshire: University of Hertforshire Press, 1977. ISBN 090045878X [Interface, 1] @ UK_en

ES - De la «ciencia de las razas» a los campos de exterminio. Sinti y Roma bajo el régimen nazi - 1. - Madrid: Presencia Gitana. ISBN 8487347207. @ ES_es

FR De la «science raciale» aux camps. Les Tsiganes dans la Seconde Guerre mondiale - 1. - Toulouse: Centre Régional de documentation pédagogique Midi-Pyrénées, ISBN

286565186X. @ FR_fr

HU - Szintik és romák a náci rendszer idején. A «fajelméletől» a lágerekig / Ford. Fischer Eszter. – Budapest: Pont Kiadó – Centre de recherches tsiganes, 2001. @ HU_hu

IT - Dalla «recerca razziale» ai campi nazisti. Gli Zingari nella Seconda Guerra mondiale - 1. - Roma: Centro Studii Zingari, ANCIA, 1998. – 136 p. ISBN 8890007834 @ IT_it

RO - De la «știința rasială» la lagărele de exterminare. Rromii în perioada regimului nazist - 1. - București: Alternative, 1988. – 138 p. ISBN 9739216684. @ RO_ro

Skant ikIo: Kalitrašvad

dr. Vonta, Tatjana tatjana.vonta1@quest.arnes.si

Changing teachers' practices for the integration of Romani children // Experiences of the Roma education initiative: documentation studies highlighting the comprehensive approach. - Budapest: Open society institute, 2007. - P. 89-98. @ HU_en

SI: dr. pedagoških znanosti, docentka, višja znanstvena sodelavka, Pedagoški inštitut v Ljubljani.

UA: Зміна практики вчителів для інтеграції ромських дітей.

RA: education, Slovenija, Slovenia,

Dostopnost, enakost in kakovost predšolskih programov za romske otroke in njihove starše // Začnimo na začetku: prispevek predšolskih programov k socialni vključenosti Romov. – Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2013 (08). - S. 25-42. @ SI_si

EN: Accessibility, equity and quality of pre-school programs for the romany children and their parents.

UA: Доступність, справедливість та якість дошкільних програм для дітей ромів та їх батьків.

REP. RA: education, Slovenija, Slovenia,

Zakaj in kakšne programe ponuditi romskim otrokom? = Why and what kind of pre-school programmes to offer for Roma children? // Izvlečki. - S. 92-93. ?????????????

Za uspešno integracijo romskih otrok v šolo je odlično komaj dovolj dobro // Šolsko polje. – 2006. – Let. XVII. – štev. 5/6. - S. 3-28. @ SI_si

EN:

UA:

RA: education, Slovenija, Slovenia,

DykI maj: Вонта Т. Программы раннего обучения для родителей и детей как предиктор успеха обучения цыганских детей в школе // Тенденции развития образования. Разные, но равные. Как преодолеть разрыв в доступе к качественному образованию: Материалы IX Междунар. науч.-практ. конф. (Москва, 17-18 февр. 2012 г.). – Москва, 2013. – С. 332-344.

Vonta, Tatjana; Baranja, Samanta

Sklepi // Uspešnost romskih učencev v slovenskih osnovnih šolah. – Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2013. - S. 185-190. ISBN 9612701806, 9789612701802. @ SI_si

EN:

UA:

RA: education, Slovenija, Slovenia,

Vonta, Tatjana; Jager, Jerneja; Rutar Leban, Tina; Vidmar, Maša; Baranja, Samanta; Rutar, Sonja; Mlekuž, Ana; Jaklič Šimnic, Andreja; Vidmar, Jelena; Balič, Fanika

Nacionalna evalvacijska študija uspešnosti romskih učencev v osnovni šoli: končno poročilo. - Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2011. – 234 s., 12 prilog, 91 tab. @ SI_si

EN:

UA:

REP. RA: education, Slovenija, Slovenia,

Vonta, Tatjana; Rutar, Sonja; Balič, Fanika; Vidmar, Jelena; Režek, Mateja; Štigl, Simona

Zagotavljanje enakih možnosti za izobraževanje romskih otrok: zaključno poročilo o rezultatih opravljenega raziskovalnega dela na projektu viljnega raziskovalnega programa. - Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2005. – 81 s. @ SI_si

EN: Granting equal opportunities for education of the Roma children: project report

RA: education, Slovenija, Slovenia,

Vonta, Tatjana; Rutar Leban, Tina

Odgovori ravnateljev: rezultati in interpretacija // Uspešnost romskih učencev v slovenskih osnovnih šolah. - Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2013. - S. 113-129. ISBN 9612701806, 9789612701802. @ SI_si

EN: Principals' responses: results and interpretation // Performance of the romany pupils in Slovenian primary schools.

UA: Відповіді директорів: результати та інтерпретація // Успішність ромських учнів у словенських початкових школах.

RA: education, Slovenija, Slovenia, Словения,

Odgovori romskih pomočnikov: rezultati in interpretacija // Uspešnost romskih učencev v slovenskih osnovnih šolah. - Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2013. - S. 162-167. ISBN 9612701806, 9789612701802. @ SI_si

EN: Responses of the romany assistants: results and interpretation // Performance of the romany pupils in Slovenian primary schools.

UA: Відповіді ромських помічників: результати та інтерпретація // Успішність ромських учнів у словенських початкових школах.

RA: education, Slovenija, Slovenia

Odgovori strokovnih delavcev svetovalne službe v šoli: rezultati in interpretacija // Uspešnost romskih učencev v slovenskih osnovnih šolah. - Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2013. - S. 129-147. ISBN 9612701806, 9789612701802. @ SI_si

EN: Responses by school counseling professionals: results and interpretation // Performance of the romany pupils in Slovenian primary schools.

UA: Відповіді фахівців шкільної допоміжної служби: результати та інтерпретація // Успішність ромських учнів у словенських початкових школах.

RA: education, Slovenija, Slovenia

Odgovori učiteljev: rezultati in interpretacija // Uspešnost romskih učencev v slovenskih osnovnih šolah. - Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2013. - S. 147-162. ISBN 9612701806, 9789612701802. @ SI_si

EN: Responses by teachers: results and interpretation // Performance of the romany pupils in Slovenian primary schools.

UA: Відповіді вчителів: результати та інтерпретація // Успішність ромських учнів у словенських початкових школах.

RA: education, Slovenija, Slovenia, Словенія, Словения, освіта, образование,

Vonta, Tatjana; Snežič, Jasna

Integracija romskih otrok ni le problem šole // Večer. – 2005, 9 april. - S. 42. @ SI_si

EN: Integration of the romany children is not only a problem of school.

UA: Інтеграція ромських дітей - це не лише проблема школи.

RA: education, Slovenija, Slovenia, Словенія, Словения, освіта, образование,

Vonta, Tatjana; Vidmar, Jelena; Jurman, Damjana; Režek, Mateja

Aktivnosti Razvojno-raziskovalnega centra pedagoških iniciativ Korak za korakom v okviru razvojnega partnerstva Romski zaposlitveni center // Zbornik projekta s priporočili partnerjev za spremembe pristopov do izobraževanja in zaposlovanja Romov. - S. 31-39. ?????????????

Voort, Hein van der [Ворт, Хејн ван дер]

Romani [The] dialects of the Finnish Gypsies // In the margin of Romani: Gypsy languages in contact. – Amsterdam: Instituut voor algemene taalwetenschap, 1991. – P. 132-151. @ NL_en

UA: Ромські діалекти фінських Ромів.

Skant ikIo: ʔomani ɟIib

RA: Suomi, Soumija, Somija, Finland, Finsko, Finnland, Soome, Финска, Финландия, Финляндия, Финляндія, Finlande, Finlandia, Finlandiya, Finnország, linguistics,

Standaardisering [De] van het Romani // Waar komen de juiste ideeën vandaan? Opstellen over taal, wetenschap en maatschappij: Feestboek voor Gerard Hubers. – Amsterdam: Instituut voor algemene taalwetenschap, 1993. – P. 58-62. @ NL_nl

UA: Стандаризація Ромської мови.

Skant ikIo: ʔomani ɟIib

Voort, Hein van der; Bakker, Peter [Ворт, Хејн ван дер; Бакер, Петер]

Para-Romani languages: an overview and some speculations on their genesis // In the margin of Romani: Gypsy languages in contact. – Amsterdam: Instituut voor algemene Taalwetenschap, 1991. – P. 16-44. @ NL_en

UA: Параромські мови: огляд та деякі роздуми про їхній розвиток.

Skant ikIo: ʔomani ɟIib

RA: linguistics, мовознавство,

Vorba [E] le Devleski / Mathew in Kalderash. – Seattle: Loulou Demeter and Ruth Modrow. International Gypsy Publications Inc., 1983. @ US_rm

EN: The God's word.

UA: Боже слово. Євангелія від Матвія на келдерарському діалекті.

Skant ikIo: ʃarad vi ʃaradenvad

RA: New Testament, translations, релігія, Біблія, переклади,

Vondrouš, Jan [Вóндруш, Јан]

Further reflections on Roma in Český Krumlov from the first freely elected Mayor // Romany minority in Central Europe // Integrity in integration. Developing sustainable dialogue: Ecumenical anthology VII World Student Christian Federation, Central European subregion. – Budapest - Praha: BGÖI & WSCF-CESR & Oikumené-Akademická YMCA, 2008. – P. 40-42. @ HU_en

UA:

REP

Vondrouš, Pavel [Вóндруш, Павел]

Vzdělávání Romů v České republice: Diplomová práce / Ved. pr. Karol Murdza. – Bratislava: Akadémia PZ, 2009. – 67 s. @ SK_sk

SK: APZ: Dip. 2707

Voříšková, Marie [Vórʃiskova, Márie; Бóржішкова, Márie; 15.09.1907-]

Cikánské pohádky / Ilustroval František Skála. – Praha: Mladá fronta, 1959. – 156 s. @ CZ_cz

EN: Romany tales. –

UA: Ромські казки. –

Obsah: O stvoření světa a jak cikáni o svou vlast přišli. Jepaš-murš-silák. O mrtvé Jaghvalí. Čertí plácek. Kondáš a Juhas. Godžáver - syn psice. Chytrý Zamur. O krásné Tindir Sibilloně. Jak se Kalo Dant dostal na sedmý svět. Lavuta...

Skant ikIo: Rromani seleski sanak'ja

RA: folklore, фольклор,

NakIavimata

SK - Čarovné pero: Cigánske rozprávky / Ilustrace Jana Kiselová-Sitekova, přeložila Mária Števková. – Bratislava: Buvik, 2014. – 64 s. @ SK_sk
CZ: Z Cikánských pohádek M.Voříškové (Mladá fronta, 1959) vybrala editorka a překladatelka Mária Števková tři pohádky, ve slovenštině O stvorení sveta a o tom, jako prišli Cigáni o svoju vlast, Jako sa dostal Kalo Dant na siedmy svet, Jako robil Šarkan na svete neplechu.

Zpívající housle. Pohádky. –

1. Praha: Práce, 1969. – 160 s. @ CZ_cz

2. Praha: Listopad, 1991. – 180 s. ISBN 809007510X. @ CZ_cz

CZ: Sbírká 17 romských pohádek, které volně převyprávěla a adaptovala M.Voříšková tak, aby se co nejvíce přiblížily našim českým pohádkám, zejména potom dětem.

UA: Співаюча скрипка: казки. – У збірці 17 казок, тексти яких авторка пристосувала до стилю чеських казок для дітей.

Obsah: Jak hlupák Dilino na čerta vyzrál. Jak Šarkan na světě neplechu tropil.

Naklavimata

DE - Singende Geigen. Zigeunermärchen / Illustriert Mila Dolezelova, aus dem Tschechischen von Anna Albertova. –

1. Prag: Artia, 1966. – 198 S. @ CZ_de

2. 3. Aufl. - Zürich, Buchclub Ex Libris, 1968. - @ CH_de

3. 4 Aufl. - Prag: Artia, 1971. – 198 S. @ CZ_de

4. Hanau: Dausien, 1975. – @ DE_de

5. 7. Aufl. - Hanau: Dausien, 1996. – 232 S. ISBN 3768433927. @ CZ_de

EN - Gypsy folk tales / Illustrated by Mila Dolezelová, translated by Jean Layton. - London: Hamlyn, 1966. - 199 p., ill. @ UK_en

FR - Contes Tziganes / Illustré de dessins et planches en couleurs hors-texte par Mila Dolezelova. –

1. Paris: Édition Gründ, 1968. – 195 p. [Légendes et contes de tous les pays]. @ FR_fr

2. Paris: Édition Gründ, 1970. – 195 p. [Légendes et contes de tous les pays]. @ FR_fr

3. Paris: Édition Gründ, 1973. – 195 p. [Légendes et contes de tous les pays]. @ FR_fr

4. Paris: Édition Gründ, 1979. – 195 p. [Légendes et contes de tous les pays]. @ FR_fr

5. Paris: Édition Gründ, 1989. – 195 p. [Légendes et contes de tous les pays]. @ FR_fr

Contenu: Comment Kalo Dant arriva au septième monde - 9. Charkagne fait des sottises - 18. La petite poule noire - 27. La princesse vampire - 37. Une guerre pas comme les autres - 44. Yépache le fort - 55. Dilino et le diable - 68. Les quatre frères - 80. Le violon enchanté - 94. Kandache et Youache - 102. Yaghvali la morte - 113. Le lopin du diable - 126. Godjavère et le cheval de feu - 132. La princesse de la Montagne de glace - 143. La belle sorcière - 159. Le couteau magique - 167. Angulimala le terrible - 177. L'épée d'Ori - 185.

VN - Cây đàn thần: truyện cổ tích của người Digan / Người dịch Nguyễn Thị Ngọc Lan. - Hà Nội: Phụ nữ Việt Nam, 1997. – 2 v., ill. @ VN_vn

EN: The magical violin folk tales of Gypsies. Translation from the French version:

Vorobel', Jozef []

Romové jako minorita a jejich problémy. - Bratislava: Ekonomická univerzita, 2000. [Národohospodárska fakulta, katedra financií] ISBN 8022514063. @ SK_sk

EN: Roms as national minority and their problems.

Širokospektrálne o rómskom etniku // Prešovská univerzita. – 2006. - Roč. IX. - č. 1. - S. 21. @ SK_sk

EN: The broad spectrum of the Romany population.

RA: Slovensko, Slovakia, Словакия, Словакия,

Vörösmarty, Mihály [Vjórojošmarti, Míxaj; Bjorjošmarti, Mixaj]

Vén [A] cigany // A 12 legszebb magyar vers = 12 ilusaimat ungari luuletust = 12 kauneinta unkarilaista runoa = 12 медся мича венгер кывбур = 12 эн сылне венгр почеламут = 12 сембода мазы венгрань стихт = 12 тужгес но чебер венгер кылбур = 12 kaikid čomembad vengrialášť runod / Szerk. Pusztay János, Jelena Radionova; borító és grafika Masszi Ferenc. - Szombathely: Balogh és Társa Kft., 2012. - 355 old., ill. [NH-Collegium Fenno-Ugricum Badacsonytomaj; LiteratUral]. ISBN 9789639876736. @ HU_hu_ee_fi

EN: The old Rom // 12 most beautiful Hungarian poems. Text parallel in Hungarian, Estonian, Finnish, Komi, Mari and Vepsian languages. –

UA: Старий Ром // 12 найкрасивіших угорських віршів. Текст парал. угорською, естонською, фінською, комі, марійською і вепською мовами. – вірш класика угорської поезії, написаний 1854 року.

RU: Старый ром // 12 самых красивых венгерских стихов. Текст парал. на венгерском, эстонском, финском, коми, марийском и вепском языках. – Стихотворение классика венгерской поэзии, написано в 1854 г.

Skant ikIo: Roma le avere sanak'jande – HU

RA: poetry, fiction, literature, Magyarország, Hungary, Ungaria, Hungria, Hongrie, Венгрия, Унгария, Унгарија, Венгрия, Оуγγарία, Ungheria, Ungarn, Ungari, Vengrija, Węgry, Macaristan, Unkarin, Мађарска, Мађарска, Mađarsko, Mađarska, Угорщина, Ungern,

DikI maj: Верешмрти, Михай

Vorosová, Gabriela []

Zdravotné vedomosti u rómskych pacientov // Kontakt. – 2006. – roč. 8. – č. 2. – S. 286-291. ISSN 1212-4117. @ SK_sk

EN: Health knowledge among Roma patients. –

UA: Знання про здоров'я серед ромських пацієнтів.

Skant ikIo: Zor

RA: Slovensko, Slovakia, Словацчина, Словакия,

Vorosová, Gabriela; Majlátová, Ivana []

Deficit vedomostí o terapeutickom režíme u rómskych pacientov // Deficit starostlivosti o seba a jeho vplyv na zdravie. – Bratislava: Slovenská zdravotnícka univerzita, Fakulta ošetrovateľstva a zdravotníckych odborných štúdií, 2006. – S. 104-111. ISBN 8096961101. @ SK_sk

EN: Deficiency of knowledge about therapeutic regime among romany patients.

Skant ikIo: Zor

RA: Slovakia,

Použitie modelu H.E. Peplau a klasifikačných systémov ošetrovateľstva NANDA-International, NIC a NOC u rómskych pacientov // Sociokulturní kontexty v ošetrovatelství a porodní asistenci, příspěvek k podpoře humánnější péče o člověka. – Olomouc: Univerzita Palackého, 2006. – S. 403-412. ISBN 8024414244. @ CZ_cz

EN:

UA:

Skant ikIo: Zor

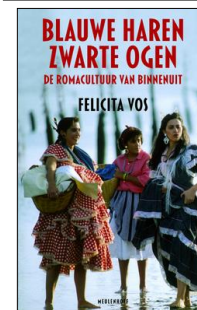
RA: Slovakia,

Vos, Felicita

Blauwe haren, Zwarte ogen. De Roma cultuur van binnenuit. – Amsterdam: Meulenhof, 2008. – 256 p. ISBN 9789029081528. @ NL_nl

NL: „Indringend en oprecht portret van een rijke cultuur. *Blauwe haren, zwarte ogen* begint met een reis naar Auschwitz. Het is het startpunt voor een tocht door de rijke cultuur van Sinti, Roma en gitano's, ook wel

zigeuners genoemd. Ze zijn door de eeuwen heen vervolgd en als paria's van de maatschappij naar onherbergzame uithoeken verdreven. Ook vandaag de dag worden veel Roma geminacht en verguisd en wordt in stereotype beelden over hen geoordeeld. Maar hoe ziet hun cultuur er dan wel uit? Felicita Vos neemt ons mee naar diverse delen van Europa waar haar hoofdpersonen leven en werken. Ze danst met zangeres Ljiljana Buttler-Petrovic, drinkt cappuccino met flamencodanser Joaquin Cortès, huult om gemartelde zielen in Birkenau en komt tot de ontdekking dat ondanks de versplintering van een volk oude tradities bewaard zijn gebleven en overal in Europa op eenzelfde manier in ere worden gehouden. Vos staat stil bij haar persoonlijke levensgeschiedenis en bij politieke situaties en sociaal-economische factoren in de verschillende landen. Ze gaat de confrontatie aan met bestaande conventies door openhartig culturele taboes uit de Romacultuur als homoseksualiteit, dood en vervolging, aan te snijden. *Blauwe haren, zwarte ogen* is een uniek, caleidoscopisch document dat de cultuur van Sinti, Roma en gitano's van binnenuit belicht. Aan het woord komen Joaquin Cortès, Sylvia Tóth, Tata Mirando, Amet Jasar, Gusztáv Balázs, Esma

Redzepova, Ljiljana Buttler-Petrovic, Tomatito, het Rosenberg Trio en vele anderen". AlekIari: "Als dochter van een Roma-vader en een Nederlandse moeder werd de schrijfster Felicita Vos op jonge leeftijd al geconfronteerd met grote verschillen tussen mensen en culturen; een gegeven dat haar in haar werk nog steeds intrigeert en inspireert. Voor het schrijven van haar boeken gaat ze veel op reis, spreekt ze met mensen uit alle lagen van de bevolking en brengt ze veel tijd door met het verrichten van onderzoek. Het brengt haar op allerlei, niet voor de hand liggende plaatsen. Maatschappelijke ontwikkelingen en de manier waarop mensen in het tumult van onze samenleving proberen te overleven, boeien haar, net als uitsluiting van minderheden en de eenzame worsteling die velen doormaken. Haar schrijverschap kenmerkt zich dan ook door een grote maatschappelijke betrokkenheid".

EN: Blue hair, black eyes. The Roma culture from within.

UA: Синє волосся, чорні очі. Ромська культура зсередини.

Voskanian, Vardan

Iranian loanwords in Lomavren, the secret language of the Armenian Gypsies // Iran and the Caucasus. – Leiden, 2002. – Vol. 6. – Nr. 1-2. – P. 178-188. @ NL_en

UA: Іранські запозичені слова в Ломаврен, секретній мові вірменських Ромів.

Skant ikIo: Țomani Țib

RA: linguistics, lexicology, мовознавство, лексикологія,

Voskoboinikov, Valery []

Ledena sveča = Gjegoskri mumeli = Ledoskari sviča: Trijezična slikanica / Ilustrirala Anne Linnamagi; prevajalka v slovenski jezik Jerneja Jager, prevajalka v prekmursko romščino Samanta Baranja, prevajalec v dolensko romščino Rajko Šajnovič. – Ljubljana: Pedagoški inštitut, Razvojno-raziskovalni center pedagoških iniciativ Korak za korakom, 2011. – [Izšlo v okviru projekta Dvig socialnega in kulturnega kapitala v okoljih, kjer živijo predstavniki romske skupnosti]. @ SI_si_rm

EN: The ice candle: A trilingual pictures book / Illustrated by Anne Linnamagi; translator into Slovene language Jernej Jager, translator into Prekmurje Romani Samantha Baranja, translator into Dolenjska Romani Rajko Šajnovič.

UA: Крижана свічка: Тримовна книжка з малюнками / Ілюстровала Анна Ліннамагі; перекладач словенською мовою Єрней Ягер, перекладач ромським прекурським діалектом Саманта Баранья, перекладач романським оленським діалектом Райко Шайнович.

RA: Slovenia, translations, education, literature, children, Словенія, Словения, література, освіта, образование,

Vossen, Rüdiger [Fósen, Rjúdiger]

Nagy [A] vándorlás. Indiából Görögországba // Cigányfűró. – 1996. – 5. – Old. 3-7. @ HU_hu

EN: The great migration. From India to Greece.

UA: Велике мандри. Від Індії до Греції.

Zigeuner, Roma, Sinti, Gitanos, Gypsies zwischen Verfolgung und Romantisierung: Katalog zur Ausstellung des Hamburgischen Museums für Völkerkunde. – Frankfurt am Main: Ullstein, 1983. @ DE_de

EN: Zigeuners, Roms, Sintos, Gitanos, Gypsies between persecution and romanticization: catalog for the exhibition of the Hamburg Museum of ethnology.

UA: Цигани, роми, синти, гітани, джпси між переслідуванням і романтизацією: каталог виставки Гамбурзького етнологічного музею.

Voultsidis, Yannis [Vulcidis, Janis] dikI Βουλτσίδης, Γιάννης

Bride [The] of Karagoz. – Komotini: The Thracian Society, 1996. – 46 p. @ EL_rm_el

EN: Puppet theatre play, Romani text P. 11-29; Greek P. 31-46. Original: Βουλτσίδης, Γιάννης., Λιάπης, Αντώνης Κ. Ο Καραγκιόζης νύφη. – Κομοτηνή: Θρακική Εταιρεία, 1996.

UA: Наречена Карагоза. – П'єса для театру ляльок, ромський текст с. 11-29, грецький - с. 31-46. Оригінал: Βουλτσίδης, Γιάννης., Λιάπης, Αντώνης Κ. Ο Καραγκιόζης νύφη. – Κομοτηνή : Θρακική Εταιρεία, 1996..

RA: translations, переклади, Греция, Гречина, Greece,

Voarova de Courten, Barbora; Courten, Maximilian de; Hanson, Robert L.; Zahorakova, Alena; Egyenes, Henry P.; Tataranni, P. Antonio; Bennett, Peter H.; Voar, Juraj []

Higher prevalence of type 2 diabetes, metabolic syndrome and cardiovascular diseases in gypsies than in non-gypsies in Slovakia // *Diabetes research and clinical practice*. – 2003. – Nr. 62. – P. 95-103. @

Skant ikIo: Zor
REP

Vrăbiescu, Ioana []

Devised to punish: Policing, detaining and deporting Romanians from France // *The European journal of criminology*. – 2019. – 18 p. First online on July 3, 2019. @

EN: «The criminalization and de-criminalization of foreign nationals is performed by the French state through legal and institutional means in order to increase the deportability of unwanted EU citizens. By policing petty criminals and then instrumenting administrative coercion as a form of punishment, France opts to detain, deport and ban the entry of undesirable EU citizens, mostly Romanian citizens. Moreover, under a bilateral state agreement, France also engages Romanian police agents to help identify 'their own' nationals. This article uncovers, problematizes and explains the relationship between state (de-)criminalization practices and the forced removal of EU citizens. In doing so, it aims to respond to the following questions: What is the role of the Franco-Romanian police alliance in the criminalization of migration? What are the legal mechanisms advancing the de-criminalization of migration and how do they influence deportation processes? What is the meaning of punishment for EU deportable/deported citizens?»

UA: Призначені для покарання: поліцейські, затримання та депортація румунів з Франції.

REP. RA: deportation, Sarkozy,

Roma migrant children in Catalonia: between the politics of benevolence and the normalization of violence // *Ethnic and racial studies*. – 2017. – Vol. 40. – Iss. 10. – P. 1663-1680. @

EN: In this article, I engage with the current debate on Roma migrant children. Taking Catalonia as a case study, I tackle the separation of Romani children from their parents and the completion of pay-to-go schemes for marginalized Romanian Roma families. The focus lies within the allegedly humane logic of state institutions and civil-society organizations that reflect structural oppression and unveil everyday racism against Roma as a group. Specifically, I seek to explain the relation between the "voluntary return" practices and programs for child protection. The benevolent practices towards the migrant Roma families are considered to be grounded on child well-being. At the same time, the common and widespread practice of pay-to-go for poor Romani migrants push the families into a vicious circle of forced mobility. Therefore, I employ the theories of humanitarianism, and the critiques on the politics of benevolence, to reveal the institutional racism against the Romani migrants.

UA: Ромські діти-мігранти у Каталонії: між політикою доброзичливості та нормалізацією насильства.

REP

Voluntary return as forced mobility: Humanitarianism and the securitization of Romani migrants in Spain // *The securitization of the Roma in Europe*. - London: Palgrave Macmillan, 2019. – P. 207–229. @ UK_en

UA: Добровільне повернення як вимушена мобільність: гуманітаризм та сек'юритизація ромських мігрантів в Іспанії.

Vrăbiescu, Ioana C.; Kalir, Barak

Care-full failure: how auxiliary assistance to poor Roma migrant women in Spain compounds marginalization // *Social identities*. - 2017. – 13 p. (online publication). @

EN: In Spain, the national and local authorities boast in recent years about their progressive programs for the integration of Roma migrants from Romania. Many state efforts to work with Roma on their integration are specifically directed at women. Economic integration into the waged labor market is considered a major goal as it, supposedly, leads to the empowerment of Roma migrant women while also securing decent standards of living for entire families. This article argues that integration programs adversely result in the further discrimination and exclusion of those they pretend to relief. This adverse result is produced through a two-tier intervention in the lives of Roma families. The caring state works with a general category of 'vulnerability' for targeting populations, in which Roma migrant women are specifically incorporated through designated social programs. The performance of Roma as the subject-object of these programs is

carefully evaluated. According to these evaluations, Roma women often fail to meet the normative standards of 'good mothers', 'decent wives', and 'diligent workers'. Subsequently, to deal with 'failing subjects', the disciplining state, a-la Foucault, inflicts an array of penalties on Roma women and their families: cut-offs of social benefits, evictions from poor dwellings, withdrawal of children's custody, and forced removals to Romania. We thus argue that initiatives by the caring state (and civil society) often prescribe or go hand-in-hand with repression from the correcting state. In welfare states, social programs can thus conclusively 'evidence' existing stereotypes about marginalized Roma families and about women in particular.

Vrbnjak, Tatjana

Nekatere predstave o romski skupnosti držijo, druge sploh ne

- (3) // Večer (Maribor). - 2005, 20. Januar. - S. 17 (Maribor in okolica). @ SI_si

- (4) // Večer (Maribor). - 2005, 21. Januar. - S. 17 (Maribor in okolica). @ SI_si

- (5) // Večer (Maribor). - 2005, 22. Januar. - S. 17 (Maribor in okolica). @ SI_si

- (6) // Večer (Maribor). - 2005, 25. Januar. - S. 17 (Maribor in okolica). @ SI_si

EN: Some ideas about the romany community are held, others - not at all.

UA: Деяких думок про ромську громаду дотримуються, інших - зовсім ні.

Skant ikIo: Patrika - SI

Romi še vedno živijo po svoje, toda... // Večer (Maribor). - 2005, 18. Januar. - S. 17 (Maribor in okolica). @ SI_si

EN: Roms still live their lives, but ...

UA: Роми все ще живуть своїм життям, але ...

V Mariboru in sosednjih občinah živi okoli 3000 Romov // Večer (Maribor). - 2006, 08 december - S. 18 (Maribor). @ SI_si

EN: About 3,000 Roms live in Maribor and neighboring communities.

RA: Slovenija, Slovenia, Словенія, Словения,

V Rimavskeje Sobote chcú zriadiť krajčírsku dielňu pre nezamestnaných rómov // Socialna politika a zamestnanosť (mesačník Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny a Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR). - 2005. - Nr. 11 (novemb.). - S. 16. @ SK_sk

EN: In Rimavská Sobota, they want to set up a tailor workshop for unemployed Roma // Social policy and employment (monthly of the central office of labour, social affairs and family and the Ministry of labour, social affairs and family).

REP. RA: Slovenija, Slovenia, Словенія, Словения,

Vrissakis, Yoannis [Врісáкіс, Я́ніс]

Nazis and the Greek Roma: A personal testimonial // Roma. - 1988. - 30. - P.15-17. @ IN_en

EN: This narration recounts the 1942 murders of hundreds of Roma by Nazi death squads in Greece.

UA: Нацисти та грецькі Роми: Особисте свідчення -

Skant ikIo: Kalitraşvad

RA: war, nazi, Grece, Гречина, Греция, наці, війна, война,

Vučenović, Bojana [ ]

Dervo Sejdić: Rome u javnom sektoru brojimo na prste // Nezavisne novine (Banja Luka). - 2011, 07 april. @ BA_ba

EN: Dervo Sejdic: Roms in the public sector we can count with fingers.

UA: Дерво Сейдич: у державному секторі Ромів можна рахувати на пальцях.

Skant ikIo: Patrika - BA

REP. RA: Bosna, Bosnia, Боснія, Босния,

Romi najugroženiji // Nezavisne novine (Banja Luka). - 2010, 30 august. @ BA_ba

EN: Roms are the most vulnerable. -

Skant ikIo: Patrika - BA

REP. RA: Bosna, Bosnia, Боснія, Босния,

Vučinić, Vesna J.; Matić, J.M. [ ] vvucinic@f.bg.ac.rs

Etnička i teritorijalna distanca između srpske i romske dece školskog uzrasta // Položaj manjina u Saveznoj Republici Jugoslaviji: zbornik radova. - Beograd: Srpska akademija nauka i umetnosti - Odeljenje društvenih nauka, 1996. - S. 367-382 @ SR_sr

EN: Ethnic and territorial distance between Serbian and Romany children of school age // The position of minorities in the Federal Republic of Yugoslavia: Proceedings of conference

Vuics, Tibor [Vuic, Tíbor]

«Elcigányosodás» [Az] folyamata Baranyában // Kiút a válságból II. Falukonferencia. - Pécs: MTA RKK, 1993. - Old. 331-336. @ HU_hu

EN: The process of «elcigányosodás» in Barania county.

AndotIodo : Mentioned in :

1. Vajda I., Prónai Cs. Cigány/nem cigány együttélés a gömöri Balog-völgyben // Tér és terep: Tanulmányok az etnicitás és az identitás Kérdésköréből II. - Budapest, Akadémiai kiadó, 2003. - Old. 131-160; Prónai Cs., Vajda I. Cigány/nem cigány együttélés a gömöri Balog-völgyben // Lokális cigány közösségek Gömörben. Identitásváltozások marginalitásban. - Budapest: MTA ENKI, 2005. - Old. 21-45.

Vujadinović, Nenad

Roni = Roni = Roni: Trijezična slikanica / Ilustrirala Emil Für. Prevajalka v slovenski jezik Tatjana Vonta, prevajalka v prekmursko romščino Samanta Baranja, prevajalec v dolensko romščino Rajko Šajnovič. - Ljubljana: Pedagoški inštitut, Razvojno-raziskovalni center pedagoških iniciativ Korak za korakom, 2011. [Izšlo v okviru projekta Dvig socialnega in kulturnega kapitala v okoljih, kjer živijo predstavniki romske skupnosti]. @ SI_si_rm

EN:

UA:

RA: Slovenia, translations, education, literature, children,

Vujković, Sreten

O postojanosti Romskog življenja = On the steadiness of Romian (Gypsy) living / Prevod na engleski Rut Lehotsky // Bol. Ciganska rapsodija = Dukhalipe, rromani rapsodija / Ed. T.Dretar. - Novi Sad: Društvo Vojvodine za jezik, književnost i kulturu Roma, 1991. - S. 70-80. @ RS_sr_en

Vukanović, Tatomir P. [Вукановић, Татомир П.; 1907-1997]

Gypsy bear-leaders in the Balkan peninsula // Journal of the Gypsy lore society. - 1959. - Vol. 38. - Nr. 3-4. @ UK_en

UA: Роми-ведмедяри на Балканському півострові

Gypsy pilgrimages to the Monastery of Gračanica in Serbia // Journal of the Gypsy lore society. - 1963. - Vol. XLV. - № 1-2. - P. 17-26. @ UK_en

UA: Ромські паломництва до монастиря Грачаніца у Сербії.

Skant ikIo: Sarad vi saradenvad

Gypsy [The] population in Yugoslavia // Journal of the Gypsy lore society. - 1963. - Vol. XLII. - Nr. 1-2. - P. 10-27. @ UK_en

UA: Ромське населення в Югославії. - Автор розглядає демографію Ромів у цій країні, особливо зупиняючися на тому, що багато Ромів приховують свою належність та оголошують себе Сербами чи Хорватами. Багата увага приділена стану Ромів від 19 ст. та до середини 20 ст.

Killing of old people among Gypsies on the Balkan peninsula: VI Congres International des sociences anthropologiques et ethnologiques (Paris, 30 July-6 August 1960). - Paris: Musée de l'Homme, 1964. - Vol. II. @ FR_fr

EN: This look at the romany practice in Serbia and Montenegro in the 1930s of allowing the elderly to go off to die with dignity provides some interesting insight into the interaction of Romany nomadic traditions vis-a-vis those of their non-Romany neighbors.

UA: Вбивство старих серед Ромів на Балканському півострові. - Цей погляд на ромську практику в Сербії та Чорногорії в 1930-х роках, яка дозволяла літнім людям гідно померти,

дає цікаве розуміння взаємодії ромських кочових традицій по відношенню до їхніх неромських сусідів.

Manufacture [The] of pots and pans among the Gypsies of the Region of Kosovo and Methohija // Journal of the Gypsy lore society. - 1961. - Vol. XL. - Nr. 1-2. - P. 35-44. @ UK_en

EN: This study discusses the influence of Romany nomadism on the development and spread of pot manufacturing on Roma not only in Kosovo, Methohija, but also in other parts of Macedonia and Montenegro. It traces the spread of this craft among various Romany groups throughout the region, and discusses the complex impact of this trade upon the Roma.

UA: Виробництво горщиків і каструль серед Ромів Косового та Метохії.

AndotIodo : Mentiond in : Упомянуто в :

1. Hofman N.G. Life at the crossroads of social change: Invigorating Romani women's empowerment in post-Socialist Croatia // Human Organization. - 2008. - Vol. 67. - Nr. 4 [Society for applied anthropology] (isi le REPeste).

Musical culture among the Gypsies of Yugoslavia // Journal of the Gypsy lore society. - 1962. - Vol. 3. - Nr. 1. - P.41-61. @ UK_en

UA: Музична культура Ромів Югославії. -

AndotIodo : Mentioned in : Упомянуто в :

1. Port M. van de. The Articulation of soul: Gypsy musicians and the Serbian other // Popular music. - 1999. - Nr. 18. - Nr. 3. - P. 291-308. (isi le REPeste)

Part taken by Gypsies in the Peasant Rebellion in Srem (Syrmium) in 1807 // Journal of the Gypsy lore society. - 1969. - Vol. XLVIII. - Nr.1-2. - P.77-79. @ UK_en

EN: This article provides an important look at the active role played by nomadic Roma in the Serbian national revolution in Vojvodina in 1807.

UA: Участь Ромів у Селянському повстанні у Сремі 1807 р.

Position of women among Gypsies in the Kosovo-Methohija region // Journal of the Gypsy lore society. - 1961. - Vol. XL. - Nr. 3-4. - P.81-100. @ UK_en

EN: This detailed look at the status of Romany women in Serbian Kosovo-Methohija begins with the spread of the Roma into this part of Yugoslavia. It provides ample demographic evidence to document the Romany presence there, and uses similar information to evaluate the professional status of Romany women in the region. The article is anchored by a strong endnote section.

UA: Положення жінок у Ромів з Косовсько-Метохійського регіону. -

Ritual communion among Gypsies in Serbia // Journal of the Gypsy lore society. - 1964. - Vol. XLIII. - P.22. @ UK_en

UA:

Romi (Cigani) u Jugoslaviji. - Vranje: Nova Jugoslavija, 1983. - 456 s., pril. @ YU_sr

AndotIodo : Mentiond in : Упомянуто в :

1. Šlezak H., Šakaja L. Prostorni aspekti socijalne distance prema Romima // Hrvatski geografski glasnik. - 2012. - 74. - 1. - S. 91-109 (isi le REPeste).

2. Čvorović J., James, Sh.A. John Henryism, gender and self-reported health among Roma/Gypsies in Serbia // Culture, medicine, and psychiatry (international journal of cross-cultural health research). - 2017. - Vol. 41. - Iss. 164. - P. 1-20 (First online on 15 November).

DikI maj: Вукановић, Татомир (1 pustik)

Vukovic, D.; Nagorni-Obradovic, N.

Knowledge and awareness of tuberculosis among Roma population in Belgrade: a qualitative study // BMC infectious diseases. - 2011. - Nr. 11. - P. 284-292. @

UA: Знання та усвідомлення туберкульозу серед ромського населення в Белграді: якісне дослідження.

Skant ikio: Zor

RA: Srbija, Serbia, health, здоров'я, Сербія, Сербия,

Vulpiani, Pietro

Migration, public health, and low-threshold health services in Italy: A culturally-oriented approach for Roma communities // Anatolian journal of family medicine. - 2019. - Vol. 2. - Iss. 2. -

P.45-52. @

EN: AlekIari: senior adviser on migration - Public Administration, Italy

UA: Міграція, охорона здоров'я та низькопорогові медичні послуги в Італії: культурно орієнтований підхід для ромських громад.

Vuolasranta, Miranda [15.03.1959]

ERTF:n Suomen romanien edustajavaalit // Latšo diives: romaniväestön koulutusyksikön tiedotuslehti. - 2009. - Nr. 4. - S. 30-31. @ FI_fi

EN: AlekIari: Romni, in 1998-2002 - Secretary General at the Advisory board on Romany affairs of the Ministry of social affairs and health of Finland, in 2002-2006 - special adviser on Romany issues at the Council of Europe (she was the first Romany person who has ever worked in the Council), in 2004-2009 - vice president of the European Roma and Travellers Forum, in 2007-2012 - executive director of the National Finnish Roma forum, since 2012 - senior officer, Unit for human rights policy, political department of the Ministry for foreign affairs of Finland.

UA: Вибори представника до Європейського форуму Ромів і кочовиків у Фінляндії.

"Ich bin nicht die erste Roma frau, die bemerkenswerte Arbeit geleistet hat". Ein Gespräch mit Miranda Vuolasranta // Europäische Roma - Roma in Europa. - Münster: Lit Verlag, 2006. - S.116-. [Berliner Blätter, Ethnographische und Etnologische Beiträge, Bd. 39. ISSN 1434-0542]. ISBN 3825893537. @ DE_de

EN: «I am not the first Roma woman who did a remarkable job». A conversation with Miranda Vuolasranta

UA: «Я не перша ромська жінка, яка зробила чудову роботу». Бесіда з Мірандою Вуоласрантою.

Position [The] of the Romani in the CSCE countries: report from the CSCE seminar on the human dimension (Warsaw, 20-23 September 1994) // Indigenous and tribal peoples' rights. - 1993 and after - P. 234-240. @

UA: Позиція Ромів у країнах НБСЕ: звіт з семінару НБСЕ про людський вимір (Варшава, 20-23 вересня 1994 р.)

Roma und Sinti - Europäische Identitäten. Antiziganismus muss erkannt und bekämpft werden // Europäische Roma - Roma in Europa. - Münster: Lit Verlag, 2006. - S. [Berliner Blätter, Ethnographische und etnologische Beiträge, Bd. 39, ISSN 1434-0542]. ISBN 3825893537. @ DE_de

EN: Roms and Sintos - European identities. Antigypsyism must be recognized and combated against.

UA: Роми та Синти - європейська тожсамість. Антиджипсизм слід визнати та боротися з ним.

Romani culture's view on equality // Minorities and women: a report from the Åland Minority days in October 1997. - Mariehamn: Åland Islands Peace Institute, 1998. - P. 147-152. ISBN 9525265005. @ FI_en

UA: Погляд ромської культури на рівність.

Romani tšimbako drom / Kuvitus, taitto ja nuottigrafiikat Valfrid Akerlund. -

1. Helsinki: Opetushallitus, 1995 - 151 s. ISBN 9517193599. @ FI_rm_fi

2. 2 pain., korjattu. - Helsinki: Opetushallitus, 1996. - 151 s. ISBN 9517193599. @ FI_rm_fi

3. 3 pain. - Helsinki: Opetushallitus, 2003. - 151 s. ISBN 9517193599. @ FI_rm_fi

FI: Romanikielen tie. - Romaniit oppikirja.

EN: Romani language road / Illustration, layout and notei by Valfrid Akerlund. - Romani textbook.

UA: Дорогою Ромської мови / Ілюстрації, оформлення та примітки Валфрида Акерлунда. - Підручник ромської мови.

Skant ikIo: Romani çİb

BG: Studii romani: III Gy 131 (1996)

UA: RDT: 1996 with Miranda's autograph.

RA: Suomi, Soumija, Somija, Finland, Finsko, Finnland, Soome, Финска, Финландия, Финляндия, Фінляндія, Finlande, Finlandia, Finlandiya, Fennország, education, textbook,

Romanikielen ja kulttuurin asema // Romanilapsen maalima, Romanokentosko bolipa. - Helsinki: Valtion painatuskeskus, 1991. [Romanilasten päivähoitotyöryhmän muistio. Sosiaali- ja terveyshallituksen raportteja 29]. @ FI_fi

EN: Status of the Romany language and culture // The world of children [Roma children in day-care working group memo. Social Welfare and Health Board's reports 29].

UA: Статус Ромської мови та культури.

Romanikulttuurin suhtautuminen ikäihmisiin // Latšo diives: romaniväestön koulutusyksikön tiedotuslehti. – 1999. – Nr. 1. – S. 26-27. @ FI_fi

EN: Attitude towards older people in the Romany culture.

UA: Ставлення до людей похилого віку в ромській культурі.

RA: Suomi, Soumija, Somija, Finland, Finsko, Finnland, Soome, Финска, Финландия, Финляндия, Финляндія, Finlande, Finlandia, Finlandiya, Finnország, education, textbook,

Vankkurikansan perilliset Romanit, Euroopan unohdettu vähemmistö // Latšo diives: romaniväestön koulutusyksikön tiedotuslehti. – 1995. – Nr. 2. – S. 12-13. @ FI_fi

EN: Caravan folk the heirs of Roms, the forgotten minority.

UA:

RA: Suomi, Soumija, Somija, Finland, Finsko, Finnland, Soome, Финска, Финландия, Финляндия, Финляндія, Finlande, Finlandia, Finlandiya, Finnország, education, textbook,

Vuolosranta, Miranda; Hagert, Armas; Majaniemi, Päivi; Huttu, Henna []

Romani tšimbako: Buttiako liin 1. - Helsinki: Opetushallitus, 2003. - 119 s. ISBN 9521315016. @ FI_rm

FI: Romanikielen työkirja 1

EN: Romani language work book 1 with Romani-Finnish and Finnish- Romani word lists on p. 113-119.

UA: Ромська мова: Робоча книга 1. На стор. 113-119 – ромсько-фінський та фінсько-ромський короткий словничок.

Skant ikIo: Țomani țib

RA: Suomi, Soumija, Somija, Finland, Finsko, Finnland, Soome, Финска, Финландия, Финляндия, Финляндія, Finlande, Finlandia, Finlandiya, Finnország, education, textbook, підручник, учебник,

Vuorela, Katri; Borin, Lars []

Finnish Romani // Minority languages in Scandinavia, Britain and Ireland. - Uppsala: A&W. - 1998. - № 3. - P. 51-76. [Acta Universitatis Upsaliensis, Studia Celtica Upsaliensia, 3. ISSN 1104-5515]. @ SE_en

UA: Фінська ромська мова.

REP. RA: Suomi, Soumija, Somija, Finland, Finsko, Finnland, Soome, Финска, Финландия, Финляндия, Финляндія, Finlande, Finlandia, Finlandiya, Finnország, education, textbook, мовознавство, linguistics,

Vyhodnotenie prieskumu o postavení rómskeho dieťaťa a žiaka vo výchovno-vzdelávacom systéme SR - Prešov: Metodické centrum Prešov @ SK_sk

EN: Research assessment on the position of the romany child and pupil in the education system of the Slovak Republic.

Vyhodnotenie Základných téz koncepcie politiky vlády SR v integrácii rómskych komunít za rok 2003. - Bratislava: Úrad vlády Slovenskej republiky, 2004. @ SK_sk

EN: Evaluation of the basic theses of the concept of the Government of the Slovak Republic's policy in the integration of Romani communities for the year 2003.

Vyhodnotenie Základných téz koncepcie politiky vlády SR v integrácii rómskych komunít za rok 2004. - Bratislava: Úrad vlády Slovenskej republiky, 2005. - @ SK_sk

EN: Evaluation of the basic theses of the concept of the Government of the Slovak Republic's policy in the integration of Romani communities for the year 2004.

Vymazal, František [Vímazal, František; 06.11.1841 – 06.04.1917]

Cikáni v Čechách: Kulturní obraz podle Josefa Svátka // Časopis Moravského musea/muzea: vědy společenské. – Brno 1917 - S.105-124. @ CZ_cz

CZ: Alekšari: a Czech polyglot and language textbooks writer. He wrote a widely used series of easy-to-learn language textbooks entitled *Snadno a rychle* (i.e. *quick and easy*). In these textbooks he taught the basics of more than thirty languages.

EN: Gypsies in the Czech lands: Cultural image according to Josef Svátek. - Josef Svátek (1835-1897) in 1880 had written a novel *Pomsta cikánova*: román ze století 17.

Cikánsky snadno a rychle / Přispěním Dra. R. v. Sowy. - V Praze: Frant Bačkovský, 1900. - 50 s. @ CZ_cz_rm

Cikánsky snadno a rychle. Učebnice české romštiny s úvodem do české romštiny a o autorovi od Joan Francés Blanc. - Vert-Saint-Denis: Edicions Talvera, 2012. - 61 s. [Colleccion Lengas del mond, Nr. 2. ISSN 2119-3703]. e-ISBN 9791090696280. @ FR_cz_rm

EN: The 2012 edition is photoreproduction of the 1900 ed.

UA: Ромська мова швидко і легко. Видання 2012 р.э фоторепродукцією з видання 1900 р.

Skant ikIo: Romani çİib

REP (2012). RA: education, textbook, освіта, підручник, учебник, образование, підручник,

Výskum a evaluácia v projekte Orbis Institute «Vydávanie pracovných novín pre Rómov»: Závěrečná správa. - Ružomberok, 2007 (12). - 84 s. @ SK_sk

EN: Research and evaluation in the Orbis Institute project «Publishing a newspaper of jobs for Roms»: Final report.

UA: Дослідження та оцінка проекту Інституту Орбіса «Видання робочої газети для ромів»: Підсумковий звіт

REP. RA: Slovensko, Slovakia, Словаччина, Словакия,

Vzdelávanie rómskych detí // Učiteľské noviny. - 2002. - Roč. 52. -č. 23. - S. 11. @ SK_sk

EN: Education of the romany children.

UA: Освіта ромських дітей.

RA: Slovensko, Slovakia, Словаччина, Словакия,

Vzgoja in izobraževanje romskih otrok v predšolskem in osnovnošolskem obdobju. - Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 1991. @ SI_si

EN: Education of the Romany children in pre-school time and elementary school.

RA: Slovenija, Slovenia

Vzgojno-izobraževalno delo z romskimi učenci: zbornik s Posveta o vzgojno-izobraževalnem delu z romskimi učenci, Osnovna šola Leskovec pri Krškem, 13. februarja 2003. - Osnovna šola Leskovec pri Krškem, april 2003. @ SI_si

EN: Educational work with romnay pupils.

UA: Освітньо-виховна робота з ромськими учнями.

RA: Slovenija, Slovenia, Словенія, Словения,

Vzporedna življenja: Romom v Sloveniji nista zagotovljeni pravici do ustreznega bivališča in vode. - London: Amnesty international, 2011. - 75 [1] p. @ UK_si

EN: The English variant see: Parallel lives: Roms are denied rights to housing and water.

UA: Паралельне життя: Ромам у Словенії не гарантується право на достатнє житло та воду-

REP. RA: Slovenija, Slovenia, Словенія, Словения,